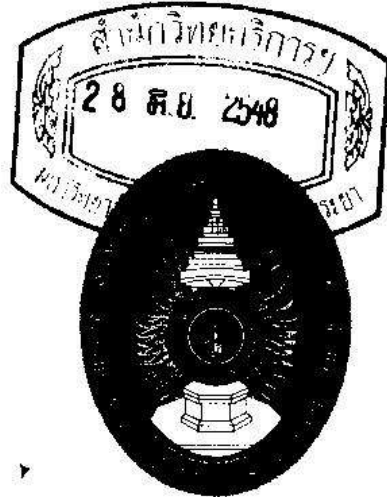

**การวิเคราะห์สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหาร
โรงเรียนวัดสะแกงาม**

**THE ANALYSIS OF INFORMATION FOR DECISION MAKING OF
WAT SAKEANGAM SCHOOL ADMINISTRATOR**

วิทยานิพนธ์

ของ

นายวิชาญ กิมทอง

มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

วัน เดือน ปี..... 28 ต.ย. 2548

เลขทะเบียน..... 00197621

เลขเรียกหนังสือ

226

321.402

7527 7

8516

6.2

**เสนอต่อสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)**

พ.ศ. 2546

ISBN 974-373-298-5

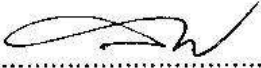
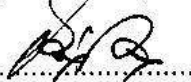
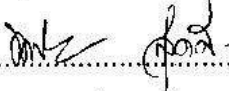
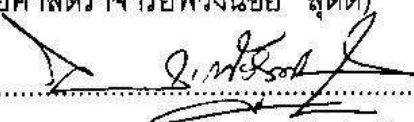
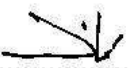
ลิขสิทธิ์เป็นของสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

วิทยานิพนธ์ การวิเคราะห์สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดสะแกงาม
โดย นายวิชาญ กิมทรง
สาขา การบริหารการศึกษา
ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ ดร.สุเมธ แย้มมน
กรรมการ ดร.ภูซงค์ วัฒมาญ
กรรมการ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พวงน้อย สุดดี

บัณฑิตวิทยาลัย สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา อนุมัติให้วิทยานิพนธ์นี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ดร.สรายุทธ์ เศรษฐขจร)
วันที่ 14 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2546

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ หลาบมาลา)

..... กรรมการ
(ดร.สุเมธ แย้มมน)

..... กรรมการ
(ดร.ภูซงค์ วัฒมาญ)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์พวงน้อย สุดดี)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิระ ประเสริฐศิลป์)

..... กรรมการและเลขานุการ
(ดร.วิโรจน์ วัฒนานิมิตกุล)

ลิขสิทธิ์ของสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

ประกาศคุณูปการ

รายงานวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ ด้วยความกรุณาเป็นอย่างดีจาก คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ 3 ท่าน คือ ดร.สุเมธ แย้มมนุญ ดร.ภูษงค์ วัฒมาญ และผู้ช่วยศาสตราจารย์พวงน้อย สุดดี ตลอดจนกรรมการบริหารหลักสูตร 2 ท่าน คือ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิระ ประเสริฐศิลป์ ดร.วิโรจน์ วัฒนานิมีตกุล ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ แนะนำ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่ตลอดมา และขอกราบขอบพระคุณ รศ.ดร.สุนันทา เลานันทน์ ที่ได้พิจารณาตรวจสอบบทคัดย่อภาษาอังกฤษให้ถูกต้อง ตลอดจนคณาจารย์คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยาทุกท่าน ที่ได้ประสิทธิประสาทความรู้ แนวความคิดและประสบการณ์อันมีค่าให้แก่ผู้ศึกษาค้นคว้า จึงขอ กราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูง ไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์อรสา สุขเปรม ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำช่วยเหลือ และอาจารย์สิทธิชัย ลีวเวหา ศึกษานิเทศบางนา สำนักงานเขตบางนา อาจารย์อุดมศักดิ์ นาคี หัวหน้าฝ่ายทดสอบและประเมินผล กองวิชาการ สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ที่ได้กรุณาให้คำแนะนำ ช่วยเหลือ ตรวจสอบและปรับปรุงแก้ไขแบบสัมภาษณ์ที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ให้ถูกต้องสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณนายทวีป เหมทานนท์ ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสะแกงาม ที่ให้ความช่วยเหลือสนับสนุนการศึกษา และเพื่อนข้าราชการครูโรงเรียนวัดสะแกงามทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือช่วยเหลือแก่ผู้ศึกษาค้นคว้า

ขอขอบคุณ คุณสมบัติ กิมทรง คุณสุธีร์ วรรณัน ที่ได้กรุณาให้ความสะดวกให้ความร่วมมือและอื่น ๆ

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาค้นคว้าขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณแก่บุพการี บุรพจารย์ ที่อบรมสั่งสอนประสิทธิ์ประสาทวิทยาการต่าง ๆ จนสำเร็จการศึกษา

วิชาญ กิมทรง

การวิเคราะห์สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดสะแกงาม

THE ANALYSIS OF INFORMATION FOR DECISION MAKING OF
WAT SAKEANGAM SCHOOL ADMINISTRATOR

บทคัดย่อ

ของ

นายวิชาญ กิมทอง

เสนอต่อสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา

หลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา)

พ.ศ. 2546

ชื่อเรื่อง	การวิเคราะห์สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดสะแกงาม	
ผู้วิจัย	นายวิชาญ กิมทรง	
กรรมการควบคุม	ดร. สุเมธ แยมั่น	ประธานกรรมการ
	ดร. ภูซังค์ วัฒมาญ	กรรมการ
	ผศ. พวงน้อย สุตดี	กรรมการ
ปริญญญา	ครุศาสตรมหาบัณฑิต	
โปรแกรมวิชา	การบริหารการศึกษา	
สถานศึกษา	สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา	
ปีที่พิมพ์	2546	

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา ศึกษาเฉพาะกรณี โรงเรียนวัดสะแกงาม กรุงเทพมหานคร มีวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อ (1) ศึกษาสภาพปัญหาการตัดสินใจและการใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ (2) ศึกษาความต้องการข้อมูลสารสนเทศในการบริหารงานภายในโรงเรียน (3) เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาระบบสารสนเทศที่เหมาะสมกับการบริหารโรงเรียนวัดสะแกงาม

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ (1) ผู้บริหารโรงเรียนวัดสะแกงาม จำนวน 1 คน (2) ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 2 คน (3) หัวหน้ากลุ่มประสบการณ์ จำนวน 6 คน (4) หัวหน้าสายชั้น จำนวน 9 คน และ (4) กรรมการโรงเรียน จำนวน 2 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการวิเคราะห์สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดสะแกงาม แบ่งเป็น 4 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ ตอนที่ 2 ปัญหาในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน ตอนที่ 3 ปัญหาของข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียน ตอนที่ 4 ความต้องการข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

THE ANALYSIS OF INFORMATION FOR DECISION MAKING OF
WAT SAKEANGAM SCHOOL ADMINISTRATOR

AN ABSTRACT
BY
MR.WICHARN KIMTRONG

Presented in partial fulfillment of the requirements
For the Master of Education program in Educational Administration
At Rajabhat Institute Bansomdejchaopraya
2003

TITLE	THE ANALYSIS OF INFORMATION FOR DECISION MAKING OF WAT SAKEANGAM SCHOOL ADMINISTRATOR	
AUTHOR	WICHARN KIMTRONG	
ADVISORS	Dr.Sumeth Yamoon,	Chairman
	Dr. Phuchong Watthayu,	Co-advisor
	Assistant Professor Paungnoi Suddi,	Co-advisor
DEGREE	Master of Education	
PROGRAM	Educational Administration	
SCHOOL	Rajabhat Institute Bansomdejchaopraya	
YEAR	2003	

ABSTRACT

The purposes of this developmental case study research were 1) to study the problems of decision making and the utilization of data for decision making, 2) to study the need for information regarding the internal administrative work, and 3) to set guidelines for the development of appropriate information system for Wat Sakea - ngam School.

The Population under study included 1 School administrator, 2 administrative assistants, cluster area heads, 9 level heads, and 2 school committees. The interview form comprising of 4 parts ; namely, demographic data, problems of decision making, problems of information regarding the internal administrative work was devised to collect data which, in turn, were analyzed by means of frequency, mean, and standard deviation.

The research findings werw concluded as follows :

1. The problems relating to the decision making of the school administrators were found in all item ; however, the problems reported at high level were due to heavy work load apart form teaching load, lack of sufficient time to collect relevant data from various sources leading to misinterpretation of information essential for right decision making.

2. The problems regarding the management of information were cited as the lack of personnel responsible for collecting data, lack of resource personnel with experience in

data processing, insufficiency of officers to collect data, scattered sources of data, outdated information, and impractical utilization of information.

3. Based on the analysis of the information relevant for administrative decision making which was composed of 6 areas ; namely, academic affair, personnel, clerical work and finance, student affairs, school buildings, and school-community relations by using information from 5 data bases, the students, the teachers, materials and equipment, school buildings, finance and budgeting, and environment and community, it was found that :

3.1 The information to be used between 5 – 6 areas should be computerized.

3.2 The information to be used between 5 – 6 areas should be kept in the files.

สารบัญ

	หน้า
ประกาศศุณูปการ.....	ก
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ข-ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ง-จ
สารบัญ.....	ฉ-ช
สารบัญตาราง.....	ซ
สารบัญแผนภูมิ.....	ณ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
ความเป็นมา.....	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	4
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย.....	4
ขอบเขตของการวิจัย.....	4
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	5
นิยามศัพท์เฉพาะ.....	6
กรอบความคิดในการวิจัย.....	6
2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	7
การตัดสินใจ.....	7
สารสนเทศเพื่อการบริหารงานในโรงเรียน.....	19
การบริหารงานของโรงเรียนประถมศึกษา.....	32
การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน.....	44
แนวคิดการพัฒนาระบบสารสนเทศ.....	58
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	63
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	69
ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ปัญหาการตัดสินใจ และการใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ ของผู้บริหารโรงเรียน.....	69

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ความต้องการข้อมูลสารสนเทศในการบริหารงาน ภายใน โรงเรียนวัดสะแกงาม.....	70
ขั้นตอนที่ 3 เสนอแนะการพัฒนาระบบสารสนเทศที่เหมาะสม เพื่อการตัดสินใจ ของผู้บริหาร สำหรับโรงเรียนวัดสะแกงาม.....	70
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย.....	71
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	71
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	72
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	72
4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	74
ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	74
ตอนที่ 2 ปัญหาในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน.....	76
ตอนที่ 3 ปัญหาของข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียน.....	77
ตอนที่ 4 ความต้องการข้อมูลสารสนเทศในการบริหารงานโรงเรียนแต่ละด้าน.....	83
ตอนที่ 5 แนวทางในการพัฒนาระบบสารสนเทศของโรงเรียน.....	155
5 สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ.....	161
วัตถุประสงค์การวิจัย.....	161
ประชากรในการวิจัย.....	161
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	161
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	162
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	162
สรุปผลการวิจัย.....	162
อภิปรายผล.....	162
ข้อเสนอแนะ.....	173
บรรณานุกรม.....	174
ภาคผนวก.....	180

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 รูปแบบของการให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางกับรูปแบบเก่าที่เคยปฏิบัติ.....	46
2 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	75
3 ปัญหาในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน.....	76
4 ปัญหาของข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียนขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	77
5 ปัญหาของข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียนขั้นการตรวจสอบข้อมูล.....	78
6 ปัญหาของข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียนขั้นการประมวลผลข้อมูล.....	79
7 ปัญหาของข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียนขั้นการจัดเก็บข้อมูล.....	80
8 ปัญหาของข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียนขั้นการวิเคราะห์ข้อมูล.....	81
9 ปัญหาของข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียนขั้นการนำข้อมูลไปใช้.....	82
10 การบริหารงานโรงเรียนด้านวิชาการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน.....	84
11 การบริหารงานโรงเรียนด้านวิชาการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครู.....	86
12 การบริหารงานโรงเรียนด้านวิชาการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอน.....	88
13 การบริหารงานโรงเรียนด้านวิชาการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่.....	90
14 การบริหารงานโรงเรียนด้านวิชาการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับ สภาพแวดล้อม – ชุมชน.....	92
15 การบริหารงานโรงเรียนด้านบุคลากรข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน.....	93
16 การบริหารงานโรงเรียนด้านบุคลากรข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครู.....	95
17 การบริหารงานโรงเรียนด้านบุคลากรข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอน.....	97
18 การบริหารงานโรงเรียนด้านบุคลากรข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่.....	99
19 การบริหารงานโรงเรียนด้านบุคลากรข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับ สภาพแวดล้อม – ชุมชน.....	101

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
20 การบริหารงานโรงเรียนด้านธุรการ การเงินและพัสดุข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับนักเรียน.....	103
21 การบริหารงานโรงเรียนด้านธุรการ การเงินและพัสดุข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับครู.....	105
22 การบริหารงานโรงเรียนด้านธุรการ การเงินและพัสดุข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน.....	107
23 การบริหารงานโรงเรียนด้านธุรการ การเงินและพัสดุข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับพัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่.....	109
24 การบริหารงานโรงเรียนด้านธุรการ การเงินและพัสดุข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม – ชุมชน.....	111
25 การบริหารงานโรงเรียนด้านกิจการนักเรียนข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน....	113
26 การบริหารงานโรงเรียนด้านกิจการนักเรียนข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครู.....	115
27 การบริหารงานโรงเรียนด้านกิจการนักเรียนข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอน.....	117
28 การบริหารงานโรงเรียนด้านกิจการนักเรียนข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่.....	120
29 การบริหารงานโรงเรียนด้านกิจการนักเรียนข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับ สภาพแวดล้อม - ชุมชน.....	122
30 การบริหารงานโรงเรียนด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับนักเรียน.....	124
31 การบริหารงานโรงเรียนด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับครู.....	126
32 การบริหารงานโรงเรียนด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน.....	128
33 การบริหารงานโรงเรียนด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับพัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่.....	131

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
34 การบริหารงานโรงเรียนด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม - ชุมชน.....	134
35 การบริหารงานโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับนักเรียน.....	135
36 การบริหารงานโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครู...	137
37 การบริหารงานโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับ การจัดการเรียนการสอน.....	139
38 การบริหารงานโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับ พัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่.....	141
39 การบริหารงานโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับ สภาพแวดล้อม - ชุมชน.....	144
40 ข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการบริหารงานโรงเรียนทั้ง 6 ด้านข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับนักเรียน.....	146
41 ข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการบริหารงานโรงเรียนทั้ง 6 ด้านข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับครู.....	148
42 ข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการบริหารงานโรงเรียนทั้ง 6 ด้านข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน.....	150
43 ข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการบริหารงานโรงเรียนทั้ง 6 ด้านข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับพัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ การเงินและงบประมาณ.....	152
44 ข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการบริหารงานโรงเรียนทั้ง 6 ด้านข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม - ชุมชน.....	154
45 เพิ่มข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน.....	156
46 เพิ่มข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครู.....	157
47 เพิ่มข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน.....	158
48 เพิ่มข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ การเงินและงบประมาณ.....	159
49 เพิ่มข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม - ชุมชน.....	160

สารบัญแผนภูมิ

แผนภูมิที่	หน้า
1 กรอบแนวคิดในการวิจัย.....	6
2 แสดงการใช้เวลาของผู้บริหารในการตัดสินใจ.....	8
3 แสดงชนิดของการตัดสินใจ.....	11
4 แสดงความสัมพันธ์ของข้อมูลสารสนเทศ.....	22
5 ความสัมพันธ์ของระบบสารสนเทศกับการบริหารโรงเรียน.....	31
6 โครงสร้างการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษา.....	32
7 ขั้นตอนตามกระบวนการบริหารจัดการระบบสารสนเทศทางการศึกษา.....	38
8 กระบวนการใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ.....	43
9 ขั้นตอนการพัฒนาระบบสารสนเทศ.....	59
10 แสดงระบบการจัดสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา.....	60
11 แสดงการพัฒนาาระบบสารสนเทศ.....	61

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมา

การศึกษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญที่สุดในบรรดาเครื่องมือต่างๆ ที่รัฐสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาประเทศในทุก ๆ ด้าน (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2541 : 74) เนื่องจากการศึกษาเป็นกระบวนการที่ช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองในด้านต่างๆ ตลอดช่วงชีวิตตั้งแต่แรกเกิด ตลอดทั้งการวางรากฐานพัฒนาการของชีวิต การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถทางด้านต่างๆ ที่จะดำรงชีพและประกอบอาชีพได้อย่างยั่งยืน (กรมวิชาการ 2540 : 100) การจัดการศึกษาในยุคปัจจุบัน ได้ชื่อว่าเป็นการศึกษาในยุคโลกาภิวัตน์หรือยุคของข้อมูลข่าวสารเสมือนไร้พรมแดน ความรู้ ด้านข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ได้เข้ามามีบทบาทต่อการศึกษา เป็นอย่างมาก ทำให้การรับข่าวสารข้อมูลเป็นไปอย่างรวดเร็วและไม่มีข้อจำกัด ดังนั้นระบบข้อมูลและสารสนเทศ จึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้สถานศึกษาสามารถดำเนินการกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะนอกจากสามารถใช้ประกอบการตัดสินใจในการวางแผนและการบริหารแล้ว ยังสามารถนำไปสู่การพัฒนาระบบภูมิปัญญาท้องถิ่น ทำให้เกิดแนวคิดและการสร้างทางเลือกแบบใหม่ๆ ในการบริหารสถานศึกษาอีกด้วย (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2541 : 100)

ในกระบวนการบริหารหรือจัดการโดยทั่วไป ซึ่งครอบคลุมถึงงานการวางแผน การจัดระบบงาน การเลือกสรรบุคลากร การสรรหาและจัดสรรทรัพยากรเพื่อการปฏิบัติงาน ตลอดจนการติดตามควบคุม กำกับกับการปฏิบัติงานเพื่อให้เป็นไปตามแผนที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ในทุกๆ กิจกรรมต้องมีการตัดสินใจของผู้บริหารอยู่ด้วยเสมอ การตัดสินใจอาจถือได้ว่าเป็นหัวใจของการปฏิบัติทุกเรื่องทุกกรณี คุณภาพของการตัดสินใจอาจถือได้ว่าเป็นองค์ประกอบสำคัญในความสำเร็จของการบริหารในการบริหารโรงเรียนก็เช่นเดียวกัน ปัจจุบันโรงเรียนมีบทบาทภารกิจกว้างขวางมากขึ้น ต้องรับผิดชอบภารกิจต่างๆ มากขึ้น ผู้บริหารโรงเรียนต้องมีการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ มากขึ้น ในขณะที่ความจำกัดด้านทรัพยากรที่จะใช้ในการบริหารงานกลับยิ่งจำกัดขึ้นกว่าเดิม ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องมีความรู้ความสามารถอย่างกว้างขวางทั้งในเรื่องการวางแผนการจัดการ ตลอดจนมีเทคนิคการเป็นผู้นำอย่างเพียงพอที่จะใช้ในการบริหารงานของโรงเรียนได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ยังต้องเป็นผู้มีความสามารถในการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพอีกด้วย และตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 5 การบริหารและการจัดการศึกษา

มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคล และการบริหารทั่วไป ไปยังคณะกรรมการและสำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง หลักเกณฑ์และวิธีการกระจายอำนาจดังกล่าวให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542) ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องมีความสามารถในการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น ปัญหาเกี่ยวกับการเรียนการสอน ปัญหาที่เกี่ยวกับความประพฤติของนักเรียน ปัญหาการบริหารงานบุคคลหรือปัญหาในงานธุรการอื่นๆ การตัดสินใจในประเด็นต่างๆ ดังกล่าว ผู้ตัดสินใจจำเป็นต้องมีสารสนเทศที่มีคุณภาพเหมาะสมพอเพียงและตรงกับเรื่องที่ต้องตัดสินใจเป็นพื้นฐานสำคัญเสมอ ปริมาณสารสนเทศที่ผู้ตัดสินใจใช้ประกอบในแต่ละครั้งอาจจะมากน้อยไม่เท่ากัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับตัวผู้ตัดสินใจ ซึ่งมีแบบของการตัดสินใจเฉพาะตัวและความพร้อมของสารสนเทศเอง

การพัฒนาการศึกษาของประเทศจะประสบความสำเร็จมากน้อยเพียงใด ย่อมขึ้นอยู่กับระบบสารสนเทศที่ดีเป็นประการสำคัญอย่างหนึ่ง ระบบสารสนเทศทางการศึกษาที่จะนำมาใช้ในการพัฒนานโยบายการวางแผนและพัฒนาการศึกษา จึงต้องมีความถูกต้องเชื่อถือได้ และทันสมัย ตรงต่อความต้องการและทันต่อเวลา

จากภารกิจของโรงเรียนประถมศึกษาที่กำหนดโดย สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2531 : 1) กำหนดภารกิจของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัด ไว้ 6 ภารกิจ คือ

1. งานวิชาการ
2. งานบริหารบุคลากร
3. งานกิจการนักเรียน
4. งานธุรการและการเงิน
5. งานอาคารและสถานที่
6. งานความสัมพันธ์กับชุมชน

ดังนั้นระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหาร ต้องครอบคลุมภารกิจเหล่านี้ทั้งหมด และการใช้ระบบสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพ ต้องใช้ข้อมูลที่ทันเหตุการณ์อยู่เสมอ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของวัลลภ ภูจอมจิตร (2540 : 5) ที่สรุปว่าในการนำข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษามาใช้ บางครั้งข้อมูลที่ได้มาล่าช้าไม่ทันต่อเหตุการณ์ และถือว่าโรงเรียนเป็นแหล่งต้นตอของข้อมูล (แหล่งปฐมภูมิ) ทางด้านการศึกษาของหน่วยงานทุกระดับ ที่จะต้องนำข้อมูลจากโรงเรียนไปใช้เพื่อการวางแผนการบริหารงาน

โรงเรียนวัดสะแกงาม ตั้งอยู่เลขที่ 42/2 หมู่ 1 ซอยวัดสะแกงาม ถนนพระราม 2 แขวง
 แสมดำ เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร ก่อตั้งเมื่อวันที่ 19 กรกฎาคม 2477 โดยอาศัยศาลาการ
 เปรียญของวัดสะแกงามเป็นที่เรียนในสมัย พระอาจารย์เต๊ะ เป็นเจ้าอาวาส ต่อมาสมัยท่าน
 พระครูนาค รัตนนาโค จึงได้สร้างอาคารเรียนเป็นไม้ชั้นเดียว จำนวน 4 ห้องเรียน ในที่ดินของ
 วัดสะแกงามมีพื้นที่ 3,500 ตารางเมตร ต่อมาได้มีการขยายพื้นที่และก่อสร้างอาคารเพิ่มอีก
 หลายหลัง

ปัจจุบันโรงเรียนอยู่ในความอุปการะของพระครูประภัศร์สาสนกิจ เจ้าอาวาสวัดสะแกงาม
 มีพื้นที่ 8 ไร่ 3 งาน 38 ตารางวา มีอาคารเรียน 6 หลัง เปิดสอนระดับอนุบาล – มัธยมศึกษาตอนต้น
 ปัจจุบัน นายทวีป เหมทานนท์ เป็นผู้อำนวยการโรงเรียน

ปรัชญาของโรงเรียน

คิดไกล ใฝ่รู้ เชิดชูสถาบัน ยึดมั่นคุณธรรม

คำขวัญของโรงเรียน

เรียนดี กีฬาเด่น เน้นสะอาด มารยาทงาม

วิสัยทัศน์ของโรงเรียน

สร้างเสริมคุณงาม วิทยาการนำสมัย

มุ่งพัฒนาเด็กไทย ให้ก้าวไกลสู่สังคม

สีประจำโรงเรียน

สีดำ – แดง

บุคลากรของโรงเรียน

ครู 52 คน

ลูกจ้าง 14 คน

นักเรียน 1,317 คน

ฉะนั้น การจัดระบบสารสนเทศจึงมีส่วนสำคัญในการบริหารงานและเป็นเครื่องมือที่แนะ
 ทิศทางการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ ผู้ศึกษาในฐานะฝ่ายบริหารตระหนักถึงความ
 สำคัญของสารสนเทศที่มีต่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน จึงมีความสนใจที่จะศึกษาและ
 วิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน และพัฒนาเข้าสู่ระบบ
 สารสนเทศทางการศึกษา เพื่อความรวดเร็วและทันต่อการใช้งาน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์และเสนอแนะสารสนเทศ ที่ใช้สนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดสะแกงาม สำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร และสามารถเรียกใช้สารสนเทศจากระบบคอมพิวเตอร์ สำหรับการตัดสินใจในการบริหารงานของโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีวัตถุประสงค์เฉพาะ ดังนี้

1. ศึกษาสภาพปัญหาการตัดสินใจและการใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ
2. ศึกษาความต้องการข้อมูลสารสนเทศในการบริหารงานภายในโรงเรียนวัดสะแกงาม
3. เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาระบบสารสนเทศที่เหมาะสมกับการบริหารโรงเรียนวัดสะแกงาม

ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

1. ได้สารสนเทศที่มีความเหมาะสมสำหรับผู้บริหารโรงเรียน ใช้ในการบริหารโรงเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ
2. ได้สารสนเทศไปใช้เป็นประโยชน์ในการปฏิบัติงานตามภารกิจของโรงเรียน

ขอบเขตของการวิจัย

1. การตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนในการวิจัยในครั้งนี้จะครอบคลุมเฉพาะการตัดสินใจที่เป็นภาระงานของผู้บริหารโรงเรียนวัดสะแกงามโดยตรง โดยจะรวมการตัดสินใจทั้งหมดที่เกิดขึ้นในช่วงเวลาต่าง ๆ ตลอดปีการศึกษา 2545
2. สารสนเทศที่ใช้สนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน จะครอบคลุมเฉพาะสารสนเทศเชิงปริมาณที่เกี่ยวข้องกับเรื่องงานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการ การเงินและพัสดุ งานอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และงานความสัมพันธ์กับชุมชน

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้บริหารโรงเรียนในกรอบการวิจัยนี้ เป็นผู้บริหารโรงเรียนวัดสะแกงาม สังกัด กรุงเทพมหานคร จำนวน 1 คน
2. ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน คือ ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสะแกงาม สังกัด กรุงเทพมหานคร จำนวน 2 คน

3. หัวหน้ากลุ่มประสบการณ์ คือ หัวหน้ากลุ่มประสบการณ์ โรงเรียนวัดสะแกงาม สังกัด กรุงเทพมหานคร จำนวน 6 คน
4. หัวหน้าสายชั้น คือ หัวหน้าสายชั้นอนุบาล - ชั้นมัธยมศึกษา โรงเรียนวัดสะแกงาม สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 9 คน
5. กรรมการโรงเรียน คือ กรรมการโรงเรียนที่เป็นตัวแทนศิษย์เก่าจำนวน 2 คน

ข้อตกลงเบื้องต้น

1. ในการบริหารงานโรงเรียน ซึ่งเป็นหน่วยงานย่อยของกรุงเทพมหานคร ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีการตัดสินใจอยู่ตลอดเวลา การตัดสินใจดังกล่าวโดยเฉพาะการตัดสินใจในเรื่องที่มีผลกระทบต่อโรงเรียน ระบบงานของโรงเรียน ตลอดจนสมาชิกของโรงเรียนนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจะให้การตัดสินใจเชิงเหตุผล (Rational Decision Making) มากกว่าการตัดสินใจโดยใช้สามัญสำนึกหรือใช้อารมณ์และความรู้สึกนึกคิดส่วนตัว ซึ่งการตัดสินใจเชิงเหตุผลดังกล่าว สารสนเทศจะเป็นปัจจัยที่จำเป็นและมีส่วนสัมพันธ์โดยตรงกับประสิทธิภาพและคุณภาพของการตัดสินใจแต่ละครั้ง
2. การตัดสินใจเชิงเหตุผลของผู้บริหารโรงเรียนนั้น ผู้บริหารโรงเรียนจะมีการคัดสรรสารสนเทศที่มีคุณภาพเหมาะสมเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจเสมอ
3. เนื้อหาการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนแต่ละประเด็นจะสะท้อน หรือชี้ให้เห็นถึงสารสนเทศพื้นฐานที่สนับสนุนการตัดสินใจแต่ละเรื่องดังกล่าว ซึ่งทำให้สามารถวางแผนและจัดเตรียมสารสนเทศพื้นฐานได้พร้อมมูล เพื่อสะดวกและรวดเร็วในการเรียกใช้ เพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน

นิยามศัพท์

ข้อมูล หมายถึงข้อเท็จจริงต่างๆ อาจเป็นตัวเลขหรือตัวหนังสือ หรือสัญลักษณ์แทนปริมาณ ที่ยังไม่ได้ประมวลผล เช่น จำนวนครูจำนวนนักเรียน เป็นต้น

สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลที่ผ่านการประมวลผลแล้ว สามารถนำมาประกอบการตัดสินใจได้ เช่น การตัดสินใจผลการเรียนของนักเรียน เป็นต้น

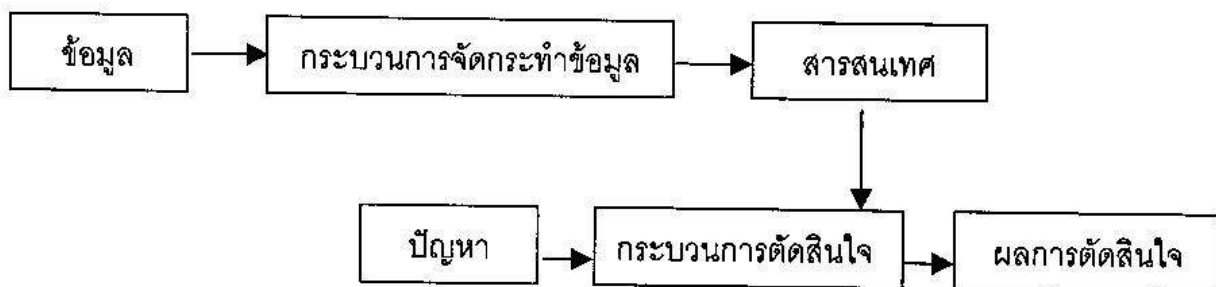
การประมวลผลข้อมูล หมายถึง การจัดกระทำข้อมูลให้ได้สารสนเทศในรูปแบบที่นำมาใช้ประโยชน์ได้

สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหาร หมายถึง สารสนเทศซึ่งผู้บริหารต้องใช้ในการตัดสินใจในฐานะผู้บริหารโรงเรียน ในงานทั้ง 6 ด้าน คืองานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานอาคารสถานที่ งานธุรการการเงินและพัสดุ และงานสัมพันธ์ชุมชน

กรอบความคิดในการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยมีกรอบความคิด ดังนี้

1. สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลที่ผ่านการคัดสรรและจัดทำอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้มีรูปแบบง่ายต่อความเข้าใจและสะดวกใช้
2. การตัดสินใจและการใช้สารสนเทศ โดยพิจารณาเลือกสารสนเทศประกอบการตัดสินใจให้ถูกต้องชัดเจน ดังแผนภูมิที่ 1

แผนภูมิที่ 1 กรอบความคิดในการวิจัย

3. วิเคราะห์สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดสะแกงาม โดยตรวจสอบความเหมาะสมของข้อมูลสารสนเทศต่อการนำไปใช้

บทที่ 2

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการนำเสนอเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน ผู้วิจัยได้จัดแบ่งกลุ่มเนื้อหาของเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องออกเป็น 6 กลุ่ม คือ

1. การตัดสินใจ
2. สารสนเทศเพื่อการบริหารงานในโรงเรียน
3. การบริหารงานของโรงเรียนประถมศึกษา
4. การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน
5. การพัฒนาระบบสารสนเทศ
6. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การตัดสินใจ

การตัดสินใจของผู้บริหาร เป็นภาระหน้าที่อันสำคัญยิ่งของผู้บริหาร เพราะการตัดสินใจของผู้บริหารจะมีผลต่อความสำเร็จหรือล้มเหลวขององค์การ ผู้บริหารจึงต้องใช้ความพินิจพิจารณาและระมัดระวังในการตัดสินใจในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เพื่อให้งานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ซึ่งพ้องกับคำกล่าวของสมพงษ์ เกษมสิน (อ้างถึงใน สายฝน เจริญขาว 2536 : 20) ที่ว่า ผู้บริหารต้องเสียสละเวลาอันมีค่าที่หาได้ยากอย่างยิ่งกับการกิจนี้เป็นอันมากและอาจเปรียบเทียบเวลาและภารกิจที่ผู้บริหารต้องใช้ไปกับการตัดสินใจสั่งการและกิจกรรมอื่นๆ ในฐานะผู้นำได้ ดังแผนภูมิที่ 2

จากความหมายต่างๆ ที่ได้นำเสนอ พบว่า การตัดสินใจเป็นเรื่องเกี่ยวกับการสรรหาทางออกที่เหมาะสมที่สุดของผู้ตัดสินใจ ถ้าหากไม่มีทางออกก็ถือว่าไม่ผ่านการตัดสินใจตามความหมายข้างต้น

ประเภทของการตัดสินใจ

การตัดสินใจมีหลายแบบหลายขั้นตอน ผู้บริหารจำเป็นต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ เพื่อให้การตัดสินใจในครั้งนั้นๆ ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ มีผู้เสนอประเภทของการตัดสินใจไว้หลายท่าน เช่น

ประสิทธิ์ ปริญา (2539 : 11) ได้แบ่งการตัดสินใจออกเป็น 2 แบบ คือ การตัดสินใจแบบมีแบบแผน หรือเป็นการตัดสินใจที่เคยเกิดขึ้นเป็นประจำ มีวิธีการหรือระเบียบแบบแผนปฏิบัติ และการตัดสินใจแบบไม่มีระเบียบแบบแผนหรือเป็นการตัดสินใจที่ยังไม่เคยเกิดขึ้นมาก่อนและต้องอาศัยความรู้ทักษะประสบการณ์ในการบริหารงานมาช่วยในการตัดสินใจ

วิชัย โสสุวรรณจินดา (อ้างถึงใน ประสิทธิ์ ปริญา 2539 : 11) แบ่งการตัดสินใจออกเป็น 3 ประเภท ตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้นคือการตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่แน่นอน การตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่เสี่ยง และการตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน

1. การตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่แน่นอน เป็นการตัดสินใจที่ผู้ตัดสินใจมีข้อมูลหรือข้อเท็จจริงชัดเจน สามารถคาดการณ์ผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นได้แน่นอน กรณีดังกล่าว การตัดสินใจจะพยายามเลือกทางที่ให้ประโยชน์สูงสุด

2. การตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่เสี่ยง เป็นการตัดสินใจที่มีความแน่นอนน้อยกว่าข้อที่ 1 แต่ยังพอคาดการณ์ผลที่เกิดขึ้นได้บ้าง แต่ผลที่จะเกิดขึ้นจากทางเลือกที่พิจารณามีความแตกต่างกัน อันเนื่องมาจากความไม่แน่นอนของปัจจัยและสถานการณ์

3. การตัดสินใจภายใต้สถานการณ์ที่ไม่แน่นอน เป็นการตัดสินใจที่ผู้ตัดสินใจมีข้อมูลหรือข้อเท็จจริงไม่ชัดเจน ไม่สามารถคาดการณ์ผลที่จะเกิดขึ้นของแต่ละทางเลือกได้ เพราะปัจจัยที่ควบคุมไม่ได้ ผู้ตัดสินใจจึงไม่อาจหาทางเลือกที่ให้ประโยชน์สูงสุด จำต้องใช้ดุลยพินิจ วิจารณ์ญาณ และประสบการณ์ช่วยการพิจารณา

สายฝน เจริญ (2536 : 25) ได้สรุปประเภทของการตัดสินใจ มี 2 ลักษณะ คือ

1. การตัดสินใจสั่งการในงานประจำ ซึ่งมีการจัดระเบียบของงานไว้อย่างดีแล้ว จึงมีระเบียบข้อบังคับเป็นแนวทางในการตัดสินใจ สามารถกำหนดการตัดสินใจไว้ล่วงหน้าได้

2. การตัดสินใจในงานที่เป็นโครงการใหม่ หรือสาเหตุที่เกิดขึ้นโดยมิได้คาดคิดมาก่อน และลักษณะของปัญหายังมีความสลับซับซ้อน ส่วนประกอบของงานไม่ค่อยเป็นระบบ หรือไม่มีการ

จัดระเบียบไว้ล่วงหน้าที่เราแน่ใจว่าเป็นทางเลือกที่ดีที่สุด

เอกสารการฝึกอบรม มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช แบ่งการตัดสินใจออกเป็น 3 ประเภท ที่ต้องเกี่ยวข้องสัมพันธ์กันเสมอ ถ้าการตัดสินใจสอดคล้องกันองค์การก็จะไม่ประสบความขัดแย้ง การตัดสินใจ 3 ประเภท ได้แก่

1. การตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบาย (policy decision) เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับแนวปฏิบัติที่ถูกต้องเพื่อให้การใช้ทรัพยากรที่จำกัดให้เป็นประโยชน์ต่อองค์การมากที่สุด และบังเกิดผลผลิตที่ดีอันจะทำให้ดำเนินงานบรรลุวัตถุประสงค์และกลยุทธ์ขององค์การ

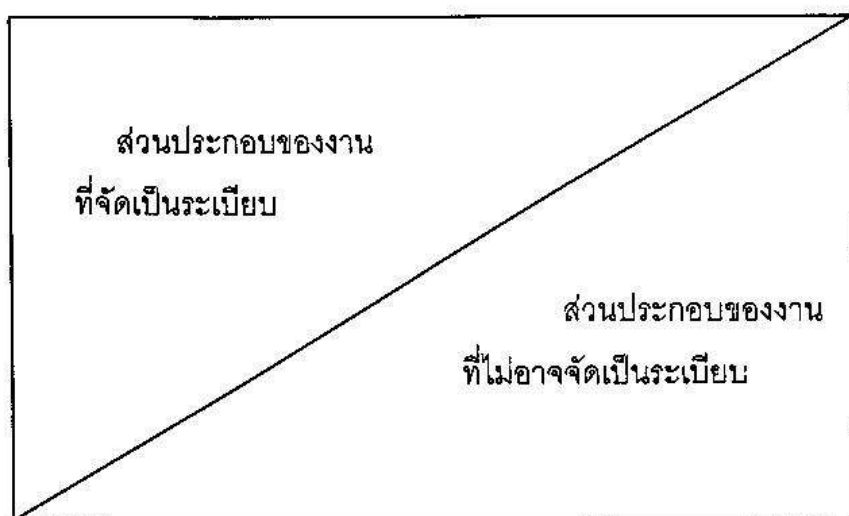
2. การตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงาน (management decision) เป็นการตัดสินใจเพื่อให้สามารถใช้ทรัพยากรต่างๆ ให้ผลประโยชน์สูงสุด ตลอดจนการปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพสูงภายใต้ขอบเขตและเป้าหมายที่วางไว้ จะมีลักษณะเฉพาะเกี่ยวข้องกับปัจจัยต่างๆ ที่จะนำมาใช้และสามารถควบคุมได้ การตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงานนี้ จะรวมถึงแต่การอำนวยการ การจัดการ การควบคุมดูแลการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์เพื่อสนองนโยบาย

3. การตัดสินใจเกี่ยวกับการปฏิบัติการ (operational decision) เป็นการตัดสินใจของแต่ละระดับในองค์การ เพื่อการปฏิบัติงานให้สอดคล้องกับนโยบาย

ธงชัย สันติวงษ์ (อ้างถึงใน วีระพงษ์ ไชยรา 2541 : 11 - 12) แบ่งประเภทของการตัดสินใจ โดยแบ่งตามขนาดของลักษณะความเป็นระเบียบของปัญหาที่ตัดสินใจ คือ การตัดสินใจที่เกี่ยวกับงานประจำ (routine) ด้านหนึ่งและค่อยๆ ก้าวเคลื่อนไปสู่การตัดสินใจที่เกี่ยวกับงานที่เปลี่ยนแปลงไม่แน่นอน (nonroutine) อีกด้านหนึ่ง ซึ่งแบบนี้จะเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจเป็นอย่างมากเพราะในทางปฏิบัติโดยทั่วไปนั้น จะเห็นได้ว่าการตัดสินใจส่วนมากมักเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ต่างๆ ซึ่งจะมีลักษณะงานเป็นสองลักษณะ คือ

1. งานที่มีส่วนประกอบจัดเป็นระเบียบชัดเจน (Structured on welldefined)
2. งานที่มีส่วนประกอบจัดเป็นระเบียบได้ยาก (unstructured on welldefined)

ดังแสดงไว้ในแผนภูมิที่ 3 ดังนี้

แผนภูมิที่ 3 แสดงชนิดของการตัดสินใจ

ที่มา : ธงชัย สันติวงศ์ 2541 : 11 - 12

จากความหมายต่างๆ ที่ได้นำเสนอ พบว่ามี 3 ประเภท ได้แก่ การตัดสินใจเกี่ยวกับนโยบาย การตัดสินใจเกี่ยวกับการดำเนินงาน และการตัดสินใจเกี่ยวกับการปฏิบัติงาน ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องทำความเข้าใจก่อนจะตัดสินใจสั่งการ

ความสำคัญของการตัดสินใจ

ในกระบวนการบริหารหรือการจัดการซึ่งมักจะหมายถึง การวางแผน การจัดระบบงาน การเลือกสรรบุคลากรที่จะปฏิบัติหน้าที่ต่างๆ การสรรหาและจัดสรรทรัพยากรเพื่อการปฏิบัติงานและการติดตามควบคุมกำกับกับการปฏิบัติงาน ให้เป็นไปตามแผนที่ได้กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ในทุกๆ กิจกรรมข้างต้น ต้องมีการตัดสินใจของผู้บริหารอยู่ด้วยเสมอ การตัดสินใจอาจถือได้ว่าเป็นหัวใจของการปฏิบัติงานทุกเรื่องทุกกรณี (วุฒิชัย จานง 2523 : 1) การตัดสินใจนั้นเป็นกระบวนการคัดสรรหาทางเลือกต่างๆ ที่มีอยู่ทั้งหมดให้ได้ทางเลือกที่ดีที่สุด มาใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติงานขององค์กร เพื่อให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ อาจกล่าวโดยสรุปว่าการตัดสินใจเป็นภารกิจที่ทุกคนต้องกระทำทั้งในชีวิตประจำวันและในการทำงาน ในการบริหาร ผู้บริหารทุกระดับต้องเผชิญกับปัญหามาได้สถานการณ์ต่างๆ อยู่เสมอ และปัญหาต่างๆ เหล่านี้ไม่ว่าจะมีความสำคัญมากน้อยเพียงใด ก็ย่อมต้องมีการตัดสินใจ โดยทีมงานทางด้านบริหารเป็นงานที่เกี่ยวกับการตัดสินใจทั้งสิ้น ถึงกับมีผู้กล่าวว่า การบริหารก็คือ การตัดสินใจ ดังนั้นคุณภาพของการตัดสินใจจึงเป็นองค์ประกอบที่สำคัญในความสำเร็จของนักบริหาร

ในการบริหารโรงเรียนก็เช่นเดียวกัน ผู้บริหารต้องมีการตัดสินใจ เนื้อเรื่องที่ตัดสินใจนั้น อาจมีความแตกต่างกันตั้งแต่เรื่องที่มีความสำคัญมากๆ เช่น การจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรม การจัดสรรทรัพยากร เป็นต้น จนถึงเรื่องที่มีความสำคัญรองๆ ลงมา โดยอาจจะเป็นปัญหาที่เกี่ยวกับงานบุคคล งบประมาณ ปัญหาระหว่างบุคคล ปัญหาเกี่ยวกับองค์กรหรืออื่นๆ โดยทั่วไปเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น สิ่งแรกที่ต้องกระทำคือ การระบุลักษณะและสาเหตุของปัญหาให้ชัดเจน จากนั้นจะหาแนวทางในการแก้ปัญหาที่เป็นไปได้ ซึ่งต้องพิจารณาถึงผลที่ตามมาของแนวทางในการแก้ปัญหาแต่ละแนวด้วย แล้วจึงตัดสินใจเลือกแนวทางที่เหมาะสมที่สุด สุดท้ายก็นำแนวทางดังกล่าวไปใช้ เนื่องจากผู้บริหารต้องเป็นผู้นำในการตัดสินใจ รูปแบบของการตัดสินใจจึงมีความเกี่ยวข้องกับทัศนคติและแบบ (Style) ของผู้บริหารอยู่ไม่น้อย โดยเฉพาะในเรื่องของการเปิดโอกาสให้สมาชิกในองค์กรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

กระบวนการตัดสินใจของผู้บริหาร

เกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจ มีผู้ศึกษาไว้หลายท่าน ซึ่งโดยหลักการแล้วมีความสอดคล้องกัน ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542 : 50) ได้เสนอกระบวนการตัดสินใจไว้ในเอกสารประกอบการฝึกอบรมว่า ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน คือ

1. การกำหนดวัตถุประสงค์ โดยพิจารณาสิ่งที่ก่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลของการจัดองค์กรทั้งในสิ่งที่จำเป็นไม่อาจขาดได้ และสิ่งต้องการแต่ไม่จำเป็น

2. การพิจารณาองค์ประกอบที่สำคัญ โดยพิจารณาความเป็นไปได้และผลต่อเนื่อง

3. การพัฒนากรรมวิธีเพื่อนำเอาข้อสนเทศไปใช้ให้เกิดประโยชน์

4. การกำหนดและสำรวจทางเลือกแต่ละวิธี

5. การประเมินผลทางเลือกของแต่ละวิธี

6. การปรับปรุงวิธีที่เลือกสรรแล้ว

7. การทดสอบและตัดสินใจ

สายฝน เจริญเชาว์ (2536 : 30) กล่าวว่า กระบวนการตัดสินใจซึ่งการใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ หรือเรียกว่า Problem Solving โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาปัญหาและกำหนดขอบเขตของปัญหานั้น

2. วิเคราะห์ข้อมูล

3. การสร้างทางเลือก

4. การประเมินทางเลือก

ในการบริหารโรงเรียนก็เช่นเดียวกัน ผู้บริหารต้องมีการตัดสินใจ เนื้อเรื่องที่ตัดสินใจนั้น อาจมีความแตกต่างกันตั้งแต่เรื่องที่มีความสำคัญมากๆ เช่น การจัดลำดับความสำคัญของกิจกรรม การจัดสรรทรัพยากร เป็นต้น จนถึงเรื่องที่มีความสำคัญรองๆ ลงมา โดยอาจจะเป็นปัญหาที่เกี่ยวกับงานบุคคล งบประมาณ ปัญหาระหว่างบุคคล ปัญหาเกี่ยวกับองค์กรหรืออื่นๆ โดยทั่วไปเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้น สิ่งแรกที่ต้องกระทำคือ การระบุลักษณะและสาเหตุของปัญหาให้ชัดเจน จากนั้นจะหาแนวทางในการแก้ปัญหาที่เป็นไปได้ ซึ่งต้องพิจารณาถึงผลที่ตามมาของแนวทางในการแก้ปัญหาแต่ละแนวด้วย แล้วจึงตัดสินใจเลือกแนวทางที่เหมาะสมที่สุด สุดท้ายก็นำแนวทางดังกล่าวไปใช้ เนื่องจากผู้บริหารต้องเป็นผู้นำในการตัดสินใจ รูปแบบของการตัดสินใจจึงมีความเกี่ยวข้องกับทัศนคติและแบบ (Style) ของผู้บริหารอยู่ไม่น้อย โดยเฉพาะในเรื่องของการเปิดโอกาสให้สมาชิกในองค์กรมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

กระบวนการตัดสินใจของผู้บริหาร

เกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจ มีผู้ศึกษาไว้หลายท่าน ซึ่งโดยหลักการแล้วมีความสอดคล้องกัน ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2542 : 50) ได้เสนอกระบวนการตัดสินใจไว้ในเอกสารประกอบการฝึกอบรมว่า ประกอบด้วย 7 ขั้นตอน คือ

1. การกำหนดวัตถุประสงค์ โดยพิจารณาสิ่งที่ก่อให้เกิดสัมฤทธิ์ผลของการจัดองค์กรทั้งในสิ่งที่จำเป็นไม่อาจขาดได้ และสิ่งต้องการแต่ไม่จำเป็น
2. การพิจารณาองค์ประกอบที่สำคัญ โดยพิจารณาความเป็นไปได้และผลต่อเนื่อง
3. การพัฒนากรรมวิธีเพื่อนำเอาข้อสนเทศไปใช้ให้เกิดประโยชน์
4. การกำหนดและสำรวจทางเลือกแต่ละวิธี
5. การประเมินผลทางเลือกของแต่ละวิธี
6. การปรับปรุงวิธีที่เลือกสรรแล้ว
7. การทดสอบและตัดสินใจ

สายฝน เจริญเชาว์ (2536 : 30) กล่าวว่า กระบวนการตัดสินใจซึ่งการใช้กระบวนการทางวิทยาศาสตร์ หรือเรียกว่า Problem Solving โดยมีขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาปัญหาและกำหนดขอบเขตของปัญหานั้น
2. วิเคราะห์ข้อมูล
3. การสร้างทางเลือก
4. การประเมินทางเลือก

5. การตัดสินใจเลือกทางเลือกที่เห็นว่าดีที่สุดและปฏิบัติตามทางเลือกนั้น

วีระพล สุวรรณนันต์ (ม.ป.ป : 1 - 8) เสนอกระบวนการตัดสินใจ 5 ขั้นตอน ประกอบด้วย

1. การกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมาย ขั้นตอนนี้ประกอบด้วยขั้นตอนย่อย คือการกำหนดปัญหาที่ครอบคลุม การระบุประเภทปัญหา การหาสาเหตุแห่งปัญหา การกำหนดจุดหมายในการแก้ปัญหา และการหาแนวทางแก้ไข ส่วนการกำหนดวัตถุประสงค์และปัญหา เป้าหมายควรมีคุณสมบัติเป็นลายลักษณ์อักษรง่ายชัดเจนแก่การเข้าใจ ทำหาย ทำให้สำเร็จได้และวัดได้ในรูปของเวลา ปริมาณ คุณภาพและสถานที่

2. การกำหนดทางเลือก ทางเลือกที่ดีที่สุดนั้นจะต้องมีการลงทุน และผลที่ได้รับที่ประหยัดและมีประสิทธิภาพที่สุด

3. การพิจารณาข้อจำกัด โดยพิจารณาความหายากหรือความขาดแคลน (scarcity) อันเนื่องมาจากความต้องการของมนุษย์ไม่มีที่สิ้นสุด และเนื่องมาจากการสูญเสียโอกาส หรือทรัพยากรในการจัดทำสิ่งนั้นแทนที่จะทำสิ่งอื่น

4. การวิเคราะห์ เป็นการนำเอาทางเลือกและข้อจำกัดมาพิจารณาตามเทคนิคการตัดสินใจ

5. การตัดสินใจโดยยึดวัตถุประสงค์ นำผลการวิเคราะห์ในขั้นที่ 4 มาพิจารณาเปรียบเทียบกับวัตถุประสงค์และเป้าหมายแล้วตัดสินใจ

วิชัย โสสุวรรณจินดา (อ้างถึงใน วีระพงษ์ ไชยรา 2541 : 25) เสนอขั้นตอนการตัดสินใจที่สมเหตุสมผล 7 ขั้นตอน คือ

1. การตระหนักในปัญหา หมายถึง การค้นหาปัญหาและตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาก่อนคนอื่น การค้นหาปัญหาพิจารณาได้จากผลงานที่ลดลงไปจากเดิม และไม่ปฏิบัติตามเป้าหมายตลอดจนความไม่พึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานและผู้ที่เกี่ยวข้องต่อการบริหารงาน เป็นต้น

2. การระบุและวิเคราะห์สาเหตุของปัญหา โดยอาจเริ่มต้นจากการระบุสภาพและขอบเขตของปัญหาก่อน แล้วค้นหาสาเหตุ โดยพยายามหาสาเหตุทุกสาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาขึ้น อย่าพิจารณาเพียงบางสาเหตุเท่านั้น

3. การแสวงหาทางเลือกโดยการใช้ข้อมูลข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับตัวปัญหาให้มากที่สุด ให้ได้ข้อมูลที่ทันสมัยที่สุด ทางเลือกที่กำหนดขึ้นจะต้องมีหลายทางเลือก ทางเลือกที่กำหนดขึ้นควรมีลักษณะประหยัด มีประสิทธิภาพและนำไปปฏิบัติ

4. การประเมินทางเลือกโดยพิจารณาจัดลำดับความสำคัญของทางเลือก ซึ่งผู้บริหารอาจใช้ดุลยพินิจประเมินทางเลือกเอง หรือใช้เทคนิคการตัดสินใจเข้าช่วยก็สุดแล้วแต่สภาพและ

ความสำคัญของปัญหาทางเลือกที่ดีที่สุดนั้น จะเป็นทางเลือกที่ใช้แก้ปัญหาได้สอดคล้องกับเป้าหมายที่กำหนดไว้ใช้ทรัพยากรจำกัดและที่องค์กรมีอยู่ และมีเกณฑ์มาตรฐานสำหรับการประเมินผล

5. การตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุด ซึ่งพิจารณาจากความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ มีประสิทธิภาพสูงสุดหรือไม่ สามารถนำไปปฏิบัติได้หรือไม่ในการตัดสินใจ การตัดสินใจเลือกทางเลือกที่ดีที่สุดนั้น ผู้ตัดสินใจอาจใช้ประสบการณ์และดุลยพินิจ การประเมินทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณตลอดจนการประมูมระดมสมอง รวมทั้งการรื้อเมื่อเห็นว่าข้อมูลไม่เพียงพอ

6. การนำทางเลือกไปปฏิบัติ การตัดสินใจที่ไม่สามารถนำมาปฏิบัติได้ ถือว่าเป็นการตัดสินใจที่ไม่มีประสิทธิภาพ เงื่อนไขที่องค์กรสามารถนำทางเลือกที่ตัดสินใจแล้วไปปฏิบัติคือ การที่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายยอมรับ มีการมอบอำนาจหน้าที่ให้ผู้เกี่ยวข้องไปปฏิบัติ มีเวลาปฏิบัติอย่างเหมาะสมและเป็นการตัดสินใจที่เปิดให้ผู้ที่เกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในกระบวนการตัดสินใจด้วย

7. การติดตามผลการดำเนินงาน เพื่อให้เป็นการแน่ใจว่ามีการนำการตัดสินใจไปปฏิบัติ และได้ผลตามที่คาดหมายไว้ รวมทั้งการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างปฏิบัติงาน

วุฒิชัย จ๋ามง (อ้างถึงใน ประสิทธิ์ ปริญา 2539 : 10) กล่าวว่า การตัดสินใจเป็นกระบวนการเลือกในระหว่างทางเลือกต่าง ๆ โดยเสนอขั้นตอนในการตัดสินใจไว้ 6 ขั้นตอน คือ

1. การแยกแยะตัวปัญหา (Problem Identification) เป็นการค้นหาข้อเท็จจริงในตัวปัญหาออกมา และทำความเข้าใจกับตัวปัญหาที่แท้จริง

2. การหาข่าวสารที่เกี่ยวข้องกับตัวปัญหา (Information Search) เป็นการค้นหาสาเหตุที่ทำให้เกิดปัญหาให้มากที่สุดเท่าที่จะหาได้

3. การประเมินค่าข่าวสาร (Evaluation of Information) เพื่อให้ได้ข่าวสารที่เหมาะสมเพียงพอ ตรงกับเวลา และสามารถนำไปวิเคราะห์ปัญหาได้

4. การกำหนดทางเลือก (Listing of Alternatives) หลาย ๆ ทาง ซึ่งแต่ละทางสามารถแก้ปัญหาได้ในระดับที่ต่างกัน จึงต้องมีการกำหนดลำดับความสำคัญของทางเลือกแต่ละทาง

5. การเลือกทางเลือก (Selection of Alternatives) ที่จะนำไปปฏิบัติต่อไป

6. การปฏิบัติตามการตัดสินใจ (Implement of Alternatives) หรือทางเลือกที่เลือกมาแล้ว ซึ่งจะมีการติดตามผลการตัดสินใจว่าเหมาะสมกับการแก้ปัญหาที่ต้องการหรือไม่

จงกลนีย์ ยศบรรดาศักดิ์ (2535 : 64) ศึกษาลักษณะการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสระบุรี ที่นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง พบว่า ผู้บริหารส่วนใหญ่ใช้วิธีประชุมอภิปรายปัญหา ประเมินทางเลือกร่วมกับ

ผู้ได้บังคับบัญชา แล้วทำการตัดสินใจ โดยผู้ได้บังคับบัญชาทุกคนมีส่วนร่วมในการตัดสินใจทุกกิจกรรม

การตัดสินใจที่ถูกต้องมีเหตุผลนั้น นอกจากจะขึ้นอยู่กับปัจจัยที่เป็นแรงขับเคลื่อนทั้ง 3 ประการดังกล่าวมาแล้วยังต้องอาศัยการทำงานที่เป็นระบบเป็นขั้นเป็นตอน Tannenbaum ได้เสนอในส่วนที่เป็นระบบว่า การตัดสินใจที่เป็นไปตามทฤษฎีการใช้ระบบ (System Approach) มีขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นการรับรู้และกำหนดปัญหา (Recognition and Defining the Problem) เป็นขั้นที่มีความสำคัญต่อการพิจารณาตัดสินใจของผู้บริหาร ถ้าผู้บริหารมองข้ามปัญหาหรือไม่พยายามแก้ปัญหา การตัดสินใจก็จะไม่เกิด การรับรู้และกำหนดปัญหาที่ไม่เพียงแต่รอให้ปัญหาเกิดขึ้นเท่านั้น แต่ต้องคาดการณ์ล่วงหน้าด้วยว่าจะเกิดปัญหาอะไรขึ้นบ้าง
2. ขั้นการระบุปัญหา (Identifying the Problem) เมื่อรับรู้ปัญหาที่จะเกิดขึ้น หรือคาดการณ์ว่าจะเกิดปัญหาแล้ว ต้องระบุให้ชัดเจนว่าปัญหาที่จะเกิดขึ้น หรือคาดการณ์ว่าจะเกิดปัญหาขึ้นที่ตรงไหน มีปัญหาย่อยๆ อะไรบ้าง จะต้องแก้ปัญหาอะไรก่อน - หลังปัญหาที่เกิดขึ้น ในองค์กรอาจมีมากกว่าหนึ่งปัญหาการระบุปัญหาที่ชัดเจน จะช่วยให้เราทราบว่าจะแก้ปัญหาใดก่อนจึงจะเหมาะสม
3. ขั้นการสร้างทางเลือกในการแก้ปัญหา (Generalization of Alternatives) ปัญหาหนึ่งๆ อาจมีวิธีแก้ได้หลายทางการกำหนดทางเลือกที่เป็นได้จะช่วยให้การเปรียบเทียบผลดีและผลเสียของแต่ละวิธีได้ชัดเจน และสามารถเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสมได้ขึ้น ดังนั้น การให้บุคคลหลายๆ ฝ่ายได้มีส่วนร่วมในการสร้างทางเลือกจะช่วยให้มีทางเลือกที่มากขึ้นในการแก้ปัญหา
4. ขั้นทางเลือกการแก้ปัญหา (Selection of the Alternatives) เมื่อมีทางเลือกแล้ว ขั้นตอนต่อไปก็คือการตัดสินใจเลือกทางเลือกใดทางเลือกหนึ่งมาดำเนินการแก้ปัญหา ในการบริหารบางครั้งไม่สามารถเลือกทางเลือกที่ให้ผลสูงสุดได้เสมอไป เนื่องจากมีปัจจัยอื่นมาเกี่ยวข้อง เช่น เวลา งบประมาณ บุคลากร เป็นต้น
5. ขั้นประเมินผล (Implementation and Evaluation) เป็นขั้นที่ดำเนินการมาแล้ว ซึ่งเป็นการเลือกทางเลือกที่ดีแล้ว บางครั้งการแก้ปัญหาก็อาจไม่บรรลุเป้าหมายได้ โดยได้เสนอทฤษฎีความต่อเนื่องระหว่างขนาดของอำนาจหน้าที่ที่ใช้ในการบริหาร กับความเป็นอิสระของผู้ได้บังคับบัญชา

นอกจากนี้ มีผู้ให้ความหมายของการตัดสินใจไว้อีกหลายท่าน เช่น

ไซมอน (Simon อ้างถึงใน ประพันธ์ สุริหาญ 2539 : 6) ให้แนวคิดเกี่ยวกับการตัดสินใจไว้ 3 ประการ คือ

1. กิจกรรมการค้นหรือแสวงหาสารสนเทศ เพื่อให้ประกอบการพิจารณาตัดสินใจผู้บริหาร ต้องทำความเข้าใจและตีความสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อประกอบการตัดสินใจ
2. กิจกรรมการออกแบบ ได้แก่ การสร้างและพัฒนาทางเลือกขึ้นมา แล้ววิเคราะห์ทางเลือกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ ซึ่งอาจเป็นทางเลือกของการตัดสินใจในปัญหาที่ต้องการตัดสินใจ
3. กิจกรรมทางเลือก ได้แก่ การตัดสินใจเลือกทางใดทางหนึ่งจากหลายๆ ทาง เพื่อเลือกทางที่ดีที่สุดในการแก้ปัญหา

กีฟฟิส (Griffiths อ้างถึงใน วีระพงษ์ ไชยรา 2541 : 5) กล่าวว่า การตัดสินใจ คือ กระบวนการหรือช่วงระยะในการทำกิจกรรมเพื่อให้เกิดการตัดสินใจภายหลังจากการได้พิจารณาไตร่ตรองเรียบร้อยแล้ว

บาร์นาต (Banard 1976 : 241) กล่าวว่า การตัดสินใจ หมายถึง การแสดงพฤติกรรมของคนย่อมมีการกระทำ การตัดสินใจเป็นการกระทำเบื้องต้น

ฟิลิปโป (Fillippo 1980 : 36 - 39) มีความเห็นว่า กระบวนการในการตัดสินใจมี 5 ขั้นตอนใหญ่ คือ

1. ขั้นสืบสวนให้ได้ข้อเท็จจริงและพิจารณาปัญหาที่จะต้องตัดสินใจว่ามีความมุ่งหมายอย่างไร มีความขัดแย้งกับองค์การหรือไม่ ซึ่งคำนึงถึงเหตุผลที่จะตามมาจากการตัดสินใจ ซึ่งในการนี้ ต้องอาศัยความรู้ ความรอบคอบประกอบกัน
2. ขั้นพิจารณาเลือกแนวทางในการแก้ปัญหาจากหลายๆ ทาง โดยพิจารณาคัดเลือกไว้พิจารณาขั้นสุดท้ายไว้ 3 - 5 ทาง ซึ่งจะต้องอาศัยความรู้ความสามารถประสบการณ์ และภูมิหลังของผู้ตัดสินใจประกอบด้วย
3. ขั้นรวบรวมข้อมูล และสารสนเทศ เพื่อการวิเคราะห์แนวทางแก้ปัญหาที่เลือกไว้แล้ว 3 - 5 ทาง ซึ่งจะเป็นการประหยัดเวลา และทำขอบข่ายของปัญหาให้แคบลง โดยไม่ต้องรวบรวมสารสนเทศทั้งหมด เป็นการประหยัดเวลาและค่าใช้จ่ายด้วย
4. ขั้นพิจารณาผลดีผลเสียที่จะเกิดจากการเลือกวิธีแก้ปัญหาโดยอาศัยการวิเคราะห์เปรียบเทียบจากข้อมูลสารสนเทศที่รวบรวมไว้ แล้วเลือกวิธีที่คิดว่าดีที่สุด เป็นแนวทางแก้ปัญหาต่อไป
5. นำผลแห่งการตัดสินใจไปปฏิบัติ

ฉะนั้นผู้บริหารโรงเรียนต้องมีความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับกระบวนการในการตัดสินใจพอสมควรหรืออย่างดี เพราะผู้บริหารโรงเรียนต้องเป็นผู้นำองค์กร ถ้าตัดสินใจสั่งการโดยไม่ใช้ทฤษฎี

หรือแนวความคิดของนักวิชาการ ใช้แต่ความเคยชิน จะทำให้การบริหารไม่ประสบความสำเร็จ นอกจากผู้บริหารจะต้องมีความรู้เกี่ยวกับกระบวนการตัดสินใจแล้ว ผู้บริหารจะต้องมีข้อควรคำนึงในการตัดสินใจสั่งการแต่ละครั้งด้วย

ข้อควรคำนึงในการตัดสินใจที่ดี

สมยศ นาวิกการ (อ้างถึงใน วีระพงษ์ ไชยรา 2539 : 11) กล่าวว่า สิ่งที่ผู้บริหารควรคำนึงในการตัดสินใจ เพื่อให้เกิดผลดีต่อหน่วยงานของตนเองควรคำนึงอยู่หลายประการ ดังนี้

1. คำนึงถึงประโยชน์ต่อส่วนรวมให้มากที่สุด
2. กระจายอำนาจการบริหารและการตัดสินใจแก่ส่วนต่าง ๆ ของหน่วยงานให้มากที่สุด
3. ตัดสินใจสั่งการในสิ่งที่นำไปปฏิบัติได้ โดยไม่ขัดต่อกฎระเบียบต่าง ๆ รวมทั้งไม่ขัดต่อขนบธรรมเนียมประเพณีอันดีงาม เข้าใจอำนาจหน้าที่ที่ตนเองมีอยู่
4. มีการวางแผนล่วงหน้า เพราะเมื่อตัดสินใจสั่งการไปแล้ว จะต้องมีคนคอยหลายฝ่ายมาเกี่ยวข้องในการดำเนินการให้เป็นไปตามแนวที่กำหนดไว้ล่วงหน้า
5. การตัดสินใจต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ของหน่วยงานเป็นหลัก ไม่คำนึงถึงวัตถุประสงค์ของผู้ตัดสินใจ
6. ใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการตัดสินใจกับงานที่ไม่เคยปฏิบัติมาก่อน เพื่อการตัดสินใจที่ถูกต้องเหมาะสม
7. การตัดสินใจเป็นการนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น ไม่ควรนำแนวทางเดิมที่ปรากฏผลไม่ดีมาใช้ ซึ่งเป็นเหตุให้หน่วยงานเสื่อมสลาย
8. เมื่อตัดสินใจสั่งการแล้ว ต้องติดตามผลแห่งการตัดสินใจนั้นๆ เพราะเมื่อเกิดข้อผิดพลาดจะได้แก้ไขได้ทันที่
9. ต้องคิดเสมอว่าต้องมีผู้ที่ไม่พึงพอใจกับการตัดสินใจครั้งนั้นอยู่ด้วย
10. ต้องมีการสั่งการที่ชัดเจนไม่คลุมเครือ ตรงประเด็น
11. ต้องสั่งการด้วยความรวดเร็ว
12. การสั่งการต้องอยู่บนพื้นฐานของข้อมูล ไม่อยู่กับการเสี่ยง
13. เมื่อเกิดมีการผิดพลาด ไม่ควรโทษผู้อื่น
14. การสั่งงาน ต้องดูที่ผลงาน ไม่ด่วนลงโทษว่าใครผิดใครถูก

ข้อควรคำนึงดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ผู้บริหารต้องสั่งการด้วยความรวดเร็ว และต้องอยู่บนพื้นฐานของข้อมูล ไม่อยู่กับการเสี่ยง จึงสมควรอย่างยิ่งที่ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับข้อมูลที่เป็นต้องให้ประกอบการตัดสินใจ

อุปสรรคของการตัดสินใจ

อุปสรรคของการตัดสินใจ จากการศึกษาของนักการศึกษา ดังนี้

สายฝน เจริญ (อ้างถึงใน ประสิทธิ์ ปริญา 2539 : 19) แยกพิจารณาได้เป็น 2 ประการ คือ

1. ปัญหาความขัดข้อง ได้แก่

1.1 ขาดข้อมูลข่าวสาร เพื่อนำมาประกอบการตัดสินใจ รวมทั้งข้อมูลข่าวสารที่มีอยู่ ไม่มีคุณภาพ ไม่มีความเที่ยงตรงหรือน่าเชื่อถือด้วย

1.2 ขาดเวลาในการพิจารณาตัดสินใจ เพราะเป็นเรื่องเร่งด่วนจึงขาดการวิเคราะห์ที่ถูกต้อง จำเป็นต้องตัดสินใจในทันที

1.3 ขาดความรู้และประสบการณ์ในเรื่องที่จะตัดสินใจนั้น ๆ จึงขาดการใช้เหตุผล

1.4 ผู้ตัดสินใจไม่ทราบลักษณะนิสัยของผู้ปฏิบัติงานดีพอ จึงหาทางแก้ไขข้อบกพร่องได้ไม่ดีพอ การตัดสินใจจึงอาจผิดพลาดหรือได้รับความเสียหายได้

1.5 มีความยากลำบากในการพยากรณ์อนาคตข้างหน้า

2. สาเหตุที่ทำให้การตัดสินใจผิดพลาด สาเหตุโดยทั่วไปมักเกิดจากตัวผู้ตัดสินใจเอง เช่น อารมณ์ ความเห็นแก่ตัว การเอาประโยชน์ส่วนตัว นอกจากนี้ยังมีสาเหตุอื่น ๆ อีก เช่น

2.1 ผู้ปฏิบัติงานบางคนพูดนอกประเด็น จึงทำให้เกิดการเข้าใจไขว้เขว

2.2 มีการพูดจาให้ผู้ปฏิบัติเกิดความกลัวหรือวิตกกังวล ทำให้การตัดสินใจผิดพลาด หรือขาดความรอบคอบในการตัดสินใจ

2.3 การถูกอิทธิพล หรือบุญคุณครอบงำ ทำให้การตัดสินใจเอนเอียงไปทางผู้มีอำนาจ หรืออิทธิพลมากกว่าการใช้ข้อมูลและเหตุผล

2.4 ผู้ตัดสินใจใช้เหตุผลส่วนตัวในการตัดสินใจมากกว่าที่จะใช้ข้อมูล หรือเหตุผลในการตัดสินใจ

2.5 การใช้ภาษาหรือถ้อยคำในการสั่งการไม่ชัดเจนหรือกำกวม ทำให้การปฏิบัติไม่ตรงตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้

สรุปได้ว่า การตัดสินใจเป็นกระบวนการที่มีความสำคัญเป็นอย่างมากในการบริหารในทุกด้าน การทำงานจะประสบผลสำเร็จตามวัตถุประสงค์หรือล้มเหลว จุดเริ่มต้นอยู่ที่การตัดสินใจทั้งสิ้น โดยเฉพาะหน่วยงานที่มีความเป็นอิสระมากๆ เช่น โรงเรียนเอกชนหรือห้างร้านบริษัทต่างๆ และในสถานศึกษาของทางราชการในโอกาสข้างหน้าที่มีการปฏิรูปการศึกษาที่มีการกระจายอำนาจการบริหารแก่สถานศึกษาทั้งในด้านงบประมาณ ด้านบุคลากร หลักสูตร ฯลฯ ได้บริหาร

ตนเองมากขึ้น การตัดสินใจของผู้บริหารจึงมีความสำคัญต่อความเจริญก้าวหน้าของสถาบันนั้นๆ เป็นอย่างยิ่ง

สารสนเทศเพื่อการบริหารงานในโรงเรียน

ข้อมูลและสารสนเทศมีความสำคัญและใช้ประโยชน์ด้วยกันตลอดเวลา ผู้ศึกษา ขอเสนอหลักการและแนวคิดทั่วไป เกี่ยวกับระบบข้อมูลและสารสนเทศ ตามลำดับดังนี้

ลักขณา พฤกษากร (2536 : 13) ได้กล่าวถึงข้อมูลและสารสนเทศในเชิงเปรียบเทียบว่า "ข้อมูล" (Data) "สารสนเทศ" (Information) ซึ่งต่างก็มีความหมายคือ หมายถึง ข้อมูลทั้งสิ้น หากชี้แจงให้ชัดเจนถึงความหมายของคำสองคำนี้ ให้ลองเปรียบเทียบดูว่า ข้อความหนึ่ง ๆ เกิดโดยการนำเอาตัวอักษรหนึ่งรวมกลุ่มมารวมกัน แล้วจัดเรียงให้ได้ในความแล้วสื่อไปยังผู้รับ ในที่นี้จะเปรียบ "ข้อมูล" (Data) เหมือนตัวอักษร เมื่อถูกนำมาเรียงให้ได้ความหมายแล้วกลายเป็นสารสนเทศ (Information)

อธิปัตย์ คลีตุนทร (2537 : 64) กล่าวว่า "ข้อมูล" หมายถึง ข้อเท็จจริงต่างๆ ที่มีอยู่ในธรรมชาติในสังคมเป็นกลุ่มสัญลักษณ์แทนปริมาณหรือการกระทำต่างๆ ที่ยังไม่ได้ผ่านประมวลผล ส่วนคำว่าสารสนเทศ หมายถึง ค่าจำนวนทางด้านปริมาณ หรือค่าทางคุณภาพที่ประมวลผลวิเคราะห์เปรียบเทียบ หรือสรุปแล้วสามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจหรือดำเนินการ

ชัยวัฒน์ บุญดิวงนทร์ (2532 : 10) อธิบายความหมายของข้อมูลว่า ข้อมูล หมายถึง ข้อเท็จจริงหรือข่าวสารที่ยังมิได้ทำการประมวลผล อาจเป็นตัวเลขหรือตัวอักษรก็ได้ เช่น จำนวน ปริมาณ ราคา ชื่อที่อยู่ เป็นต้น บางครั้งข้อมูลอาจมีประโยชน์มหาศาลต่อคนบางคนหรือสถาบัน แต่อาจไร้คุณค่าถ้ายังเป็นข้อมูลดิบ (Row Data) ต้องผ่านการประมวลผล จึงจะมีความหมายและมีประโยชน์

ประทุม รอดประเสริฐ (2533 : 55) ได้ให้คำจำกัดความของข้อมูลว่า ข้อมูล หมายถึง ข้อเท็จจริงหรือสิ่งที่ถือว่าเป็นข้อเท็จจริงสำหรับใช้เป็นหลักอนุมานหาความจริง หรือการคำนวณ

พวิศักดิ์ นุ่มฤทธิ์ (2539 : 1200) กล่าวว่า ข้อมูล หมายถึง ตัวเลข ภาษาหรือสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้แทนสภาพสิ่งทั้งหลายทั้งปวง ตั้งแต่คน สิ่งของ หรือความคิดเห็น ข้อเท็จจริง ที่ยังไม่มี การปรุงแต่ง

สนอง เครือมาก (2539 : 1259) อธิบายว่า ข้อมูล หมายถึง ตัวเลข ภาษาหรือสัญลักษณ์ต่างๆ ที่ใช้แทนคน สิ่งของและความคิด เป็นข้อเท็จจริงที่ยังไม่มีการปรุงแต่ง และไม่เกี่ยวข้องกัน

มยุรี รัตนมุง (2537 : 80) กล่าวว่า "ข้อมูล" หมายถึง ข้อเท็จจริงต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในลักษณะของกลุ่มสัญลักษณ์แทนปริมาณ หรือการกระทำต่าง ๆ ที่ยังไม่ผ่านการประมวลผล "สารสนเทศ" หมายถึง ข้อมูลต่าง ๆ ที่ได้รับการประมวลผลแล้วด้วยวิธีการต่าง ๆ เป็นข้อความที่เกิดจากความต้องการเพื่อใช้ประโยชน์หรือเป็นผลลัพธ์ของระบบ การประมวลผลข้อมูลเป็นสิ่งซึ่งสื่อความหมายให้ผู้รับเข้าใจและสามารถนำไปกระทำกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งโดยเฉพาะ

นิคเคอสัน (Nickerson 1992 : 355) ได้ให้คำจำกัดความไว้ว่า "ข้อมูล" (Data) คือ ข้อเท็จจริง รูปภาพ ตัวเลข หรือข้อความที่ยังไม่ได้ประเมินวิเคราะห์ ซึ่งมีอยู่ในสภาวะแวดล้อมความหมายได้ ส่วน "สารสนเทศ" (Information) คือ ข้อมูลต่าง ๆ ที่ถูกเรียกออกมาประมวลผลเพื่อให้ได้ความหมาย ข้อสรุป นำไปใช้ในการตัดสินใจ

ลอว์ดอน และลอว์ดอน (Loudon and Loudon 1994 : 9) ได้กล่าวถึง ความแตกต่างของข้อมูลและสารสนเทศไว้ว่า "ข้อมูล" (Data) คือ ภาษา ตัวเลข และสัญลักษณ์ต่าง ๆ ซึ่งเป็นสิ่งยอมรับกันว่าเป็นสิ่งแทน คน สิ่งของ เหตุการณ์และแนวความคิด ซึ่งเรียกทั่วไปว่า ข้อมูลดิบ ส่วน "สารสนเทศ" (Information) ก็คือ ข้อมูลซึ่งทำให้อยู่ในสภาวะที่มีความหมายสำหรับผู้ใช้

สารสนเทศเพื่อการบริหาร คือ ข้อมูลต่าง ๆ ที่ผู้บริหารเรียนออกมาประมวลผล เพื่อให้ได้ความหมาย ข้อสรุป แล้วสามารถนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจได้ ซึ่งผู้บริหารโรงเรียนต้องหาข้อมูลเกี่ยวกับการปฏิบัติงานโรงเรียนทั้ง 6 ด้าน เก็บเอาไว้และสามารถเรียนออกมาใช้ได้

ความหมายของสารสนเทศ (Information)

ผู้บริหารองค์กรหรือหน่วยงาน ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ นั้น นอกจากจะมุ่งในด้านการควบคุมดูแลการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพแล้วยังต้องเตรียมการสำหรับอนาคตควบคู่กันไปด้วย โดยอาจพิจารณาจากผลการดำเนินงานที่ผ่านมา การดำเนินงานในปัจจุบัน ขอบข่ายปริมาณและประเภทของงานที่จะทำในอนาคต ดังนั้น การบริหารงานและการวางแผนพัฒนาจึงเป็นสิ่งที่ผู้บริหารจะหลีกเลี่ยงไม่ได้เลยและโดยเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปว่า การบริหารงานในปัจจุบัน ผู้บริหารต้องมีการตัดสินใจตลอดเวลา โดยเฉพาะการตัดสินใจเพื่อใช้ทรัพยากรที่มีจำกัดให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ซึ่งสารสนเทศมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการตัดสินใจแต่ละครั้ง ไม่ว่าจะเป็นการตัดสินใจเพื่อการวางแผน การปฏิบัติงาน หรือการควบคุมกำกับงาน ทั้งนี้ เพื่อให้กิจกรรมดังกล่าวเกิดความสำเร็จตามวัตถุประสงค์

คำว่า "สารสนเทศ" ได้มีผู้ให้นิยามไว้หลากหลาย แต่โดยสรุปแล้ว จะมีความหมายที่ใกล้เคียงกันทั้งสิ้น ในที่นี้จะนำนิยามของ "สารสนเทศ" มาเสนอไว้พอสังเขป ดังต่อไปนี้

ธนา จินดาวัฒนะ (2534 : 13) กล่าวว่า สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลที่ได้ผ่านกระบวนการต่างๆ ทางสถิติไม่ว่าจะเป็นการสรุปย่อจัดรูปแบบนำเสนอหรือการวิเคราะห์ขั้นเบื้องต้นหรือขั้นสูงให้เป็นสิ่งที่มีความหมายและประโยชน์สำหรับผู้ใช้

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2537 : 3) ได้กล่าวไว้ว่า สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลที่ผ่านการเปลี่ยนแปลงโดยการนำข้อมูลตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไป ที่มีความเกี่ยวข้องกันมาจัดกระทำหรือประมวลผล (Processing) เพื่อให้มีความหมายหรือมีคุณค่าเพิ่มขึ้นตามวัตถุประสงค์การใช้

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2539 : 1) ให้ความหมายของสารสนเทศ หมายถึง ระบบที่จัดตั้งขึ้นเพื่อรวบรวม จัดเก็บ และให้สารสนเทศสนองความต้องการของหน่วยงาน ทั้งนี้ โดยมีภารกิจของการจัดอย่างเป็นระบบ

มยุรี รัตนมุง (2537 : 80) กล่าวว่า สารสนเทศ หมายถึง ข้อเท็จจริงต่างๆ ที่เกิดขึ้นในลักษณะของกลุ่มสัญลักษณ์แทนปริมาณหรือการกระทำต่างๆ ที่ยังไม่ผ่านการประมวลผล อาจอยู่ในรูปของตัวเลขหรือตัวหนังสือ

นิพนธ์ เทศวงศ์ (2541 : 14) มีความเห็นไม่แตกต่างกันโดย ให้ความหมายของสารสนเทศ หมายถึง ระบบที่สามารถผลิตหรือเปลี่ยนแปลงข้อมูลให้กลายเป็นสารสนเทศที่ใช้ประโยชน์ในการบริหารองค์การ

สมคิด นาคขวัณ (2538 : 18) กล่าวว่า สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลที่ประมวลผลแล้วมาอยู่ในรูปแบบที่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ได้ทันทีจากวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

ไพโรจน์ คชชา (2540 : 9) มีความเห็นสอดคล้องกับกรมวิชาการโดยให้ความหมายของสารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลต่างๆ ที่ได้ผ่านการเปลี่ยนแปลงหรือมีการกระทำการประมวลวิเคราะห์ผลให้อยู่ในรูปแบบที่มีความสัมพันธ์มีความหมายหรือมีคุณค่าเพิ่มขึ้น หรือมีวัตถุประสงค์ในการใช้งานอย่างใดอย่างหนึ่ง

มณฑิยา นาคทองอินทร์ (2542 : 11) มีความเห็นว่า สารสนเทศ คือ วิธีการจัดระบบฐานข้อมูลที่ยังไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ ให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจ หรือการดำเนินงานของหน่วยงานได้ตามความต้องการ

บรรจบ นาคำรอด (2542 : 13) กล่าวว่า สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลที่ผ่านการจัดกระทำให้มีความหมายหรือมีคุณค่าในการตัดสินใจ ความสัมพันธ์ของข้อมูลและสารสนเทศ อาจแสดงได้ดังแผนภูมิที่ 4

แผนภูมิที่ 4 แสดงความสัมพันธ์ของข้อมูลสารสนเทศ

ที่มา : บรรจบ นาคำรอด 2542 : 13

รัชนี ศุภพงษ์ (2542 : 11) มีความเห็นสอดคล้องกับ มณฑิร นาคทองอินทร์ โดยกล่าวว่า สารสนเทศ หมายถึง ระบบเก็บรวบรวมข้อมูล การจัดกระทำข้อมูลให้เป็นสารสนเทศ เพื่อประโยชน์ในการตัดสินใจ การวางแผน การควบคุม การปฏิบัติงานตามความต้องการของผู้บริหาร ซึ่งในระบบนี้จะต้องมีการทำงานประสานกันทั้งคน เครื่องคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ต่างๆ ที่จะดำเนินการจัดทำสารสนเทศ

สุพรรณี เมนะเนตร (2543 : 11) กล่าวว่า สารสนเทศเป็นวิธีการรวบรวมข้อมูลจัดเก็บข้อมูลที่ยังไม่สมบูรณ์ หรือที่ยังใช้ประโยชน์ไม่ได้ ให้สามารถใช้ประโยชน์ได้โดยเฉพาะในด้านการตัดสินใจของผู้บริหารหรือการบริหารงานของหน่วยงานได้

เอกสารอบรมเชิงปฏิบัติการโครงการโรงเรียนแกนนำการประกันคุณภาพการศึกษา โรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร (2543 : 4) กล่าวถึงสารสนเทศว่า เป็นผลผลิตจากการประมวลผลและการวิเคราะห์ข้อมูลและจัดทำให้อยู่ในรูปแบบที่พร้อมจะนำไปใช้ได้ โดยอาจอยู่ในรูปแบบต่างๆ ตามความเหมาะสม

นอกจากนี้ นักการศึกษาชาวต่างประเทศที่ได้ศึกษาเกี่ยวกับเรื่องสารสนเทศ ได้ให้ความหมายของคำว่าสารสนเทศไว้หลายท่าน เช่น

โอเบรียน (O' Brien 1970 : 3) กล่าวว่า สารสนเทศเกิดจากการวิเคราะห์ข้อมูล หรือข้อเท็จจริงและจัดระเบียบให้ความรู้หรือข่าวสาร (Intelligence) สารสนเทศจึงเป็นข้อมูลที่มีความหมายและจำเป็น ในขณะที่ข้อมูลไม่มีความหมายและความสำคัญในตัวเอง

เซน (Senn 1978 : 19 - 20) กล่าวว่า สารสนเทศ เป็นสิ่งที่แปลงมาจากข้อมูล เพื่อให้มีความหมาย แนวคิด หรือข้อสรุปในการติดต่อสื่อสาร

ฮัสเซน (Hussain 1973 : 81) กล่าวถึง สารสนเทศ คือ ข้อมูลที่ถูกเลือกมาและเปลี่ยนแปลงสภาพเพื่อให้มีความหมาย

กูทริคและรีด (Guthrie and Reed 1986 : 226) กล่าวถึงสารสนเทศ ไว้ว่า สารสนเทศ คือ ข้อมูลชุดหนึ่งซึ่งมีความหมายเกี่ยวข้องกับปัญหาหรือคำถามอย่างใดอย่างหนึ่ง

ราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525 ได้ให้ความหมายของสารสนเทศว่า หมายถึง ข่าวสาร การแสดงหรือชี้แจงข่าวสารข้อมูลต่าง ๆ

กรมสามัญศึกษา (2538 : 14) ให้ความหมายของสารสนเทศว่า หมายถึง ระบบการจัดแปลงข้อมูลดิบให้เป็นสารสนเทศ เพื่อสนองความต้องการของหน่วยงาน ทั้งทางด้านกฎหมาย ธุรกิจ บริหารและประชาสัมพันธ์ สารสนเทศจึงหมายถึง ระบบที่จัดตั้งขึ้นเพื่อปฏิบัติการกิจเกี่ยวกับข้อมูล ดังต่อไปนี้

1. รวบรวมข้อมูลทั้งภายในภายนอก ซึ่งจำเป็นต่อหน่วยงาน
2. จัดกระทำเกี่ยวกับข้อมูลเพื่อให้เป็นสารสนเทศที่พร้อมจะให้ประโยชน์ได้
3. จัดให้มีระบบเก็บเป็นหมวดหมู่ เพื่อสะดวกต่อการค้นหาและนำไปใช้
4. มีการปรับปรุงข้อมูลเสมอ เพื่อให้อยู่ในสภาพที่ถูกต้องทันสมัยตลอดเวลา

จากความหมายและคำจำกัดความข้างต้นของคำว่า ข้อมูลและสารสนเทศ ในฐานะเป็น ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร จะต้องทราบถึงความสำคัญของข้อมูลและสารสนเทศต่อการบริหาร เพื่อจะได้นำไปใช้ประกอบการตัดสินใจที่ไม่ผิดพลาด ถูกต้อง เพราะในยุคปัจจุบัน ข้อมูลและสารสนเทศ นับว่ามีความจำเป็นและมีความสำคัญยิ่งต่อการบริหารขององค์กร เพราะการบริหารงานที่ดีนั้น จะต้องต้องมีข้อมูลและสารสนเทศที่ถูกต้องและเพียงพอเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ และการจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่ให้เกิดประโยชน์สูงสุด นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของข้อมูลและสารสนเทศไว้ดังนี้

อริปัตย์ คลีสุนทร (2537 : 26) กล่าวถึง ความสำคัญของข้อมูลและสารสนเทศในเชิงบริหารไว้ว่า หากองค์กรใดมีปัจจัยการบริหารที่สมบูรณ์ องค์กรนั้นจะสามารถทำงานที่ได้รับมอบหมาย หรือทำงานตามภาระหน้าที่ให้ลุล่วงไปได้อย่างง่าย อันได้แก่ คน เงิน วัสดุอุปกรณ์และระบบการจัดการ แต่ในปัจจุบันเกิดแนวความคิดใหม่ว่า องค์กรประกอบการบริหารที่จะช่วยให้ทำงานสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นนั้น ต้องประกอบด้วยองค์ประกอบอีก 2 ส่วน คือ ข้อมูลสารสนเทศ (Information) และเทคโนโลยี

วีระ เทพภรณ์ (2538 : 2) ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของสารสนเทศว่า มีความสำคัญในการวางแผนพัฒนาการศึกษาให้ครบวงจรเป็นอย่างยิ่ง

มยุรี รัตนมุง (2537 : 94) ได้กล่าวถึงความสำคัญของข้อมูลและสารสนเทศว่า มีความสำคัญต่อการตัดสินใจในการบริหารงาน การกำหนดนโยบายและการวางแผนทั้งด้านเศรษฐกิจ

สังคมและการศึกษา ยิ่งในปัจจุบันความเจริญก้าวหน้าทางด้านวิทยาการใหม่ๆ จะทำให้เกิดความต้องการข้อมูลหรือสารสนเทศที่มีคุณภาพ ทันสมัยต่อเหตุการณ์ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการค้นคว้า วิจัย การบริหารงาน การตัดสินใจ ในการพัฒนาตนเอง และหน่วยงานองค์การ สังคม และประเทศชาติ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2537 : 63) ได้กล่าวสรุปถึงความสำคัญของระบบสารสนเทศว่า มีความสำคัญต่อการวางแผน การตัดสินใจ การปรับปรุงหน่วยงาน และการควบคุมงานภายในหน่วยงาน ให้เป็นไปตามมาตรฐานและบรรลุมิติวัตถุประสงค์

ฮัสเซน (Hussain 1973 : 10) กล่าวถึงความสำคัญของสารสนเทศว่า ในกิจกรรมการบริหาร นับตั้งแต่การวางแผน การจัดองค์การ การสั่งการ การปฏิบัติงาน และการควบคุม ล้วนแต่มีความต้องการสารสนเทศทั้งสิ้น

จากความคิดเห็นของนักการศึกษาที่นำมาเสนอข้างต้น ทุกคนให้ความสำคัญกับสารสนเทศว่ามีความสำคัญต่อการตัดสินใจในการบริหารงาน และการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งผู้บริหารต้องคอยควบคุม ดูแลและรับผิดชอบงานทั้ง 6 ด้าน จึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งต้องได้สารสนเทศที่ถูกต้อง ทันเวลา เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ เพราะโรงเรียนเป็นฐานข้อมูลสารสนเทศที่จะได้ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารในระดับสูงต่อไป

กล่าวโดยสรุป สารสนเทศ หมายถึง ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวม จัดระบบวิเคราะห์ด้วยกระบวนการที่เป็นระบบให้มีความหมาย ง่ายต่อการเข้าใจ สะดวกที่จะนำมาใช้เพื่อการตัดสินใจ เรื่องใดเรื่องหนึ่งโดยเฉพาะ จากนิยามดังกล่าวจะเห็นว่า สารสนเทศมีความเกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการตัดสินใจอย่างมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งสารสนเทศเพื่อการบริหาร

แหล่งข้อมูลและสารสนเทศ

นักการศึกษาได้ให้คำจำกัดความของแหล่งข้อมูลและสารสนเทศ ไว้พอสรุปได้ดังนี้

สนอง เครือมาก (2539 : 260) ได้กล่าวถึงแหล่งข้อมูลสำคัญที่สามารถนำมาจัดกระทำให้เป็นสารสนเทศทางการศึกษา 2 ทาง คือ

1. แหล่งข้อมูลที่อยู่ภายในระบบการศึกษา (Internal Source) ซึ่งประกอบด้วย ปัจจัยกระบวนการ และผลผลิตของระบบการศึกษา เช่น ข้อมูลเกี่ยวกับครู นักเรียน โรงเรียน อุปกรณ์การเรียน งบประมาณทางการศึกษา หลักสูตรและการจัดบริหารทางการศึกษาต่าง ๆ เป็นต้น

2. แหล่งข้อมูลที่อยู่ภายนอกระบบการศึกษา (External Source) ส่วนใหญ่เป็นข้อมูลเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมทางการศึกษา และมีผลกระทบต่อนักเรียน กระบวนการผลผลิตของระบบการศึกษา เช่น ข้อมูลด้านประชากร ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ ข้อมูลด้านสังคม

ชโลมใจ กิจการวัฒน์ และสุรพล หวังดี (2531 : 4) ได้จำแนกแหล่งสารสนเทศ ออกเป็น

2 แหล่ง คือ

1. สารสนเทศจากแหล่งปฐมภูมิ หมายถึง ข้อมูลสารสนเทศที่รวบรวมจากต้นตอจริง ๆ
2. สารสนเทศทุติยภูมิ หมายถึง สารสนเทศที่ผู้เก็บข้อมูลไม่ต้องออกไปเก็บเอง

กล่าวโดยสรุป แหล่งข้อมูลสารสนเทศโดยทั่วไป สามารถแบ่งออกเป็น 2 แหล่ง คือ แหล่งข้อมูลที่อยู่ภายในระบบการศึกษาและแหล่งข้อมูลที่อยู่ภายนอกระบบการศึกษา ลักษณะของข้อมูลที่เก็บมาจากทั้ง 2 แหล่ง คือ ปฐมภูมิและทุติยภูมิ จะมีปริมาณและคุณภาพใช้แทนด้วยตัวเลข

คุณสมบัติของสารสนเทศ

นักการศึกษาได้ให้นิยาม คุณสมบัติของสารสนเทศ ไว้ดังต่อไปนี้

กรมวิชาการ (2539 : 4) ได้ให้ข้อคิดว่า สารสนเทศที่มีคุณภาพควรมีคุณสมบัติ 3 ประการ

1. ความถูกต้อง
2. ตรงกับความต้องการใช้
3. ทันต่อการใช้งาน

กนกรัตน์ เหมะรุธิณ (2541 : 13) ได้สรุปว่า สารสนเทศที่ดี ควรมีคุณสมบัติ ดังนี้

1. มีความเป็นปัจจุบัน (Current)
2. ทันต่อเวลา (Timely)
3. มีค่าเที่ยงตรง (Relevant)
4. มีความคงที่ (Consistent)
5. มีความถูกต้องแม่นยำ (Aceurate)
6. ทันต่อการใช้งาน (Timeliness)
7. ตรงต่อความต้องการ (Relevant)
8. ใช้อย่างง่าย (Accessibility)
9. มีความครอบคลุม (Comprehensiveness)
10. มีความเหมาะสม (Appropriateness)
11. มีความชัดเจน (Clarity)
12. มีความยืดหยุ่น (Flexibility)
13. สามารถตรวจสอบได้ (Verification)
14. ไม่ลำเอียง (Free from Bias)
15. ได้มาจากสภาพปกติ (Quantifiable)

16. มีความสมบูรณ์ (Completeness)

17. นำเสนอรูปแบบที่มีประโยชน์ (Presented in usable form)

สรุปได้ว่า สารสนเทศที่ดีนั้น ควรมีคุณสมบัติที่สำคัญๆ คือ ต้องสามารถตอบได้ตรงกับความต้องการของผู้ใช้ (Relevant) มีความถูกต้องแม่นยำ (Accurate) และสามารถเรียกใช้ได้ทันต่อการใช้งาน (Timeliness) ดังนั้นทุกหน่วยงานจึงจำเป็นต้องสร้าง จัดและพัฒนาระบบสารสนเทศ เพื่อให้ได้สารสนเทศที่ดีมาใช้ประกอบการตัดสินใจในการบริหารงานให้ได้ประสิทธิภาพและประสิทธิผล

ความสำคัญของสารสนเทศกับการตัดสินใจ

เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า สารสนเทศเป็นเครื่องมือที่จะช่วยในการดำเนินงานต่าง ๆ ทั้งในภาครัฐบาลและเอกชน ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน ลดค่าใช้จ่าย ประหยัดเวลาและเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน หน้าที่ทั้งหมดของการจัดการซึ่งได้แก่การวางแผน การดำเนินการ และการควบคุม สารสนเทศเป็นสิ่งสำคัญต่อความสำเร็จในการดำเนินการขององค์กร เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่า ข้อมูลเป็นสิ่งสำคัญยิ่งสิ่งหนึ่งในการบริหารหรือจัดการทั้งในปัจจุบันและอนาคต ทั้งนี้เพราะ

1. การบริหารงานในปัจจุบันและอนาคตมีความยุ่งยากซับซ้อนขึ้นกว่าในอดีตมาก
2. ขนาดขององค์กรที่ดำเนินการใหญ่กว่าในอดีตมาก
3. การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีเป็นไปอย่างรวดเร็ว
4. การกระจายข่าวสารและข้อมูลเป็นไปอย่างรวดเร็วและกว้างขวาง
5. การวางแผนการปฏิบัติงานและการประเมินผล จำเป็นต้องใช้สารสนเทศที่ถูกต้องและทันเวลา สามารถทำให้ผู้บริหารติดตามความก้าวหน้าของงานว่าเป็นไปตามเป้าหมายหรือไม่ และสามารถปรับเปลี่ยนให้เป็นไปตามความเป็นจริง

ถ้าผู้บริหารไม่มีสารสนเทศที่เหมาะสมก็อาจจะไม่สามารถสนองตอบและแก้ไขสถานการณ์ตามความจำเป็น งานที่ได้จะไม่มีค่าและทำให้เกิดการสูญเสียค่าใช้จ่ายสูงมากด้วย สารสนเทศเป็นเครื่องช่วยในการดำเนินงานของทุกสาขาวิชาชีพให้ประสบผลสำเร็จและเจริญก้าวหน้า และยังเป็นสื่อที่ก่อให้เกิดความเข้าใจอันดีระหว่างมวลมนุษย์ทั้งในระดับชาติและนานาชาติด้วย ประการสำคัญคือ เป็นสิ่งที่ช่วยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม การปกครอง และเทคโนโลยีของประเทศด้วย

สำหรับประเทศไทยนั้น นับว่ายังตามหลังในด้านความรู้ข้อมูลข่าวสาร เราเป็นเพียงประเทศบริโภครู้ ข้อมูล ข่าวสาร ยิ่งกว่านั้นค่านิยมทั่วไปในสังคมไทยค่อนข้างจะไม่ให้

ความสำคัญกับความรู้ในด้านการบริหารจัดการองค์กร ไม่ว่าจะของรัฐหรือเอกชน มักจะใช้สามัญสำนึก และประสบการณ์มากกว่าการนำความรู้และการวิจัยมาใช้ประกอบในการดำเนินงาน การวางแผน และการบริหารจึงมีความผิดพลาดสูงหรือสร้างปัญหาแทรกซ้อนต่างๆ ในเมื่อทั่วโลกกำลังเห็นว่าคุณค่าของข้อมูลข่าวสารเป็นสิ่งสำคัญ ก็จะทำให้เกิดความจำเป็นบังคับให้เราเอาใจใส่ในประเด็นนี้มากขึ้น มิเช่นนั้นประเทศไทยก็จะตกอยู่ในสภาพล้าหลังเขาต่อไป

สารสนเทศเป็นทรัพยากรสำคัญอย่างหนึ่งขององค์กร มีความสำคัญเช่นเดียวกับพลังงานหรือเครื่องจักร ใช้เป็นสื่อเชื่อมต่อบริษัทประกอบส่วนต่าง ๆ ขององค์กรเข้าด้วยกันอย่างจะขาดเสียมิได้ สารสนเทศที่ใช้ในองค์กรโดยทั่วไปจึงแบ่งออกเป็น 3 ระดับ

1. สารสนเทศระดับกลยุทธ์ (Strategic) สารสนเทศที่มีรายละเอียดน้อย โดยกลั่นกรองจากข้อมูลจำนวนมาก และหลากหลายทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อให้ผู้บริหารระดับสูงใช้ประกอบการตัดสินใจ

2. สารสนเทศระดับกลยุทธ์ (Tactical) สารสนเทศที่มีรายละเอียดมาก เพื่อให้ผู้บริหารระดับกลางใช้ประกอบการตัดสินใจ

3. สารสนเทศระดับเทคนิค (Technical) จะมีรายละเอียดมาก และมีลักษณะเฉพาะแต่ละเรื่อง ใช้สำหรับผู้บริหารระดับล่างหรือระดับปฏิบัติการ ใช้ประกอบการตัดสินใจ

ประโยชน์ของสารสนเทศ

1. ให้ความรู้
2. เกิดความคิดและความเข้าใจ
3. ทำให้เห็นสภาพปัญหา/สภาพการเปลี่ยนแปลงที่กำลังจะเกิดขึ้นหรือตกต่ำ
4. ทำให้ประเมินค่าได้
5. เกิดความน่าสนใจ และเกิดความตื่นตัว
6. ช่วยในการตัดสินใจได้และสามารถทำนายอนาคตได้
7. เกิดความคิดสร้างสรรค์
8. ทำให้มีการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ

จากประโยชน์ของสารสนเทศที่กล่าวข้างต้น มีมากมายหลายประการ และมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการบริหารงาน โดยเฉพาะการบริหารการศึกษาในระดับปฏิบัติการ ซึ่งมีความจำเป็นอย่างยิ่งต้องใช้สารสนเทศระดับเทคนิคประกอบการตัดสินใจ เพราะในการบริหารงานองค์กรไม่ว่าจะอยู่ในสมัยใดยุคใด ในปัจจุบันหรืออนาคต จำเป็นต้องมีการตัดสินใจเพื่อให้ทรัพยากรที่มีอย่างจำกัด ให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลสูงสุด ดังนั้นข้อมูล

สารสนเทศจึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อการตัดสินใจแต่ละครั้ง ดังที่นักวิชาการหลายท่านกล่าวถึง ดังนี้

สารสนเทศทางการศึกษานับว่ามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการตัดสินใจ กำหนดนโยบาย การบริหารและการวางแผนพัฒนา รวมทั้งจำเป็นต่อการติดตามประเมินผลกิจกรรมต่างๆ ที่ได้ดำเนินการไปแล้ว สารสนเทศที่ถูกต้องเชื่อถือได้จะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารที่จะใช้ประกอบการตัดสินใจได้อย่างมีคุณภาพ ดังนั้นจึงเป็นหน้าที่ของผู้รับผิดชอบในการผลิตสารสนเทศที่ต้องผลิตสารสนเทศให้ได้มาตรฐาน มีคุณภาพสูง มีปริมาณเพียงพอและตรงกับความต้องการของผู้ใช้อย่างทันท่วงที ด้วยความเข้าใจที่สอดคล้องตรงกัน ในโรงเรียนสารสนเทศมีความสำคัญอย่างยิ่งในกระบวนการตัดสินใจทั้งในเรื่องวิชาการ ธุรการ บุคลากร การเงินงบประมาณ ความสัมพันธ์กับชุมชน

สารสนเทศช่วยสนับสนุนการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนในหลายๆ ลักษณะ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับว่าผู้บริหารคนนั้นอยู่ ณ จุดใดของโรงเรียน ผู้บริหารโรงเรียนอาจมีความจำเป็นต้องใช้สารสนเทศรายละเอียดน้อยแต่มีความถี่ในการใช้มาก โดยเฉพาะสารสนเทศเกี่ยวกับบุคลากรเป็นรายบุคคล เพื่อช่วยตัดสินใจเกี่ยวกับหลักสูตร การส่งครูเข้ารับการอบรม เป็นต้น ส่วนครูประจำชั้นอาจจะต้องการสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียนเป็นรายบุคคล เพื่อประกอบการตัดสินใจ พิจารณาให้ทุนการศึกษาหรือช่วยเหลือนักเรียนเป็นรายบุคคล ดังนั้น สารสนเทศที่ใช้ในการตัดสินใจ จึงอาจมีรายละเอียดที่แตกต่างกันได้หลายระดับ อาจแบ่งเป็น 3 ระดับ ดังนี้ (ทองอินทร์ วงศ์โสธร 2526 : 88)

ระดับที่ 1 สารสนเทศระดับปฏิบัติการ (Operational Information) เป็นสารสนเทศสำหรับผู้บริหารระดับล่างที่ใกล้ชิดกับการปฏิบัติ เป็นสารสนเทศเพื่อการปฏิบัติงานเฉพาะเรื่อง ที่ต้องมีความถูกต้องแน่นอน และส่วนมากก็จะเป็นสารสนเทศที่มาจากแหล่งภายในองค์กร โดยครอบคลุมสารสนเทศเชิงพรรณนาเกี่ยวกับอดีต สารสนเทศเกี่ยวกับสมรรถภาพปัจจุบัน และสารสนเทศที่ไม่สามารถนำเสนอเป็นรายงานได้

ระดับที่ 2 สารสนเทศเพื่อการจัดการ (Managerial Information หรือ Tactical Information) เป็นสารสนเทศสำหรับผู้บริหารระดับกลางขององค์กร ผู้บริหารที่มีความรับผิดชอบในการจัดการ ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนในช่วงระยะเวลาปีต่อไป ซึ่งจะใช้สารสนเทศไปในการควบคุมการดำเนินการ การควบคุมทรัพยากร และใช้ทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพตามแผน เป็นสารสนเทศทั่วไปแต่มีรายละเอียดเฉพาะเรื่องและมีความถูกต้องแน่นอนอยู่มาก โดยครอบคลุมสารสนเทศเชิงพรรณนาเกี่ยวกับอดีต สารสนเทศเกี่ยวกับสมรรถภาพปัจจุบัน สารสนเทศเกี่ยวกับ

อนาคตระยะใกล้ และสารสนเทศที่ได้จากการใช้สถานการณ์จำลอง (Simulation) ของอนาคตระยะใกล้

ระดับที่ 3 สารสนเทศเพื่อกำหนดนโยบาย (Strategic Information) เป็นสารสนเทศสำหรับผู้บริหารระดับสูง หรือผู้นำหรือนักวางแผนขององค์กร

ผู้บริหารโรงเรียนจำเป็นต้องมีการคัดสรรสารสนเทศที่สำคัญไว้ สำหรับการบริหารงานและการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ สารสนเทศต่อไปนี้จะพื้นฐานช่วยให้ผู้บริหารโรงเรียนสามารถใช้สร้างฐานข้อมูลสำหรับวางแผนได้เป็นอย่างดี

1. สารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน

- 1.1 อัตราการเพิ่มของนักเรียนใหม่แต่ละปี จำแนกตามชั้น
- 1.2 จำนวนนักเรียน จำแนกตามเพศ
- 1.3 จำนวนนักเรียนที่สำเร็จการศึกษา และออกกลางคันในแต่ละปี
- 1.4 จำนวนนักเรียนที่ย้ายเข้า - ออก ระหว่างปี จำแนกตามชั้นเรียน
- 1.5 จำนวนนักเรียน จำแนกตามลักษณะที่ได้รับความช่วยเหลือ
- 1.6 อัตราส่วนนักเรียน : ห้อง
- 1.7 รายละเอียดส่วนตัวของนักเรียน

2. สารสนเทศเกี่ยวกับครู

- 2.1 ร้อยละของจำนวนครูประจำการ จำแนกตามวุฒิการศึกษา
- 2.2 ร้อยละของจำนวนครูจ้าง จำแนกตามวุฒิการศึกษา
- 2.3 จำนวนชั่วโมงสอนของครูต่อสัปดาห์
- 2.4 อัตราส่วนเปรียบเทียบ ครู : นักเรียน จำแนกตามชั้นเรียน
- 2.5 รายละเอียดส่วนตัวของครู

3. สารสนเทศเกี่ยวกับการเรียนการสอน

- 3.1 การเลื่อนชั้นของนักเรียน
- 3.2 อัตราการตกซ้ำชั้น จำแนกตามรายชั้น
- 3.3 การวัดผลประเมินผลตามกลุ่มประสบการณ์

4. สารสนเทศเกี่ยวกับการเงินและพัสดุ

- 4.1 อัตราส่วนงบประมาณที่ได้รับ จำแนกตามแหล่งเงิน (งบเงินอุดหนุนรัฐบาล, งบกรุงเทพมหานคร) เป็นรายปี
- 4.2 งบประมาณที่ได้รับเฉลี่ยต่อหัวของนักเรียน

4.3 งบประมาณที่ได้รับ จำแนกตามหมวดเงิน

4.4 สถิติการใช้ครุภัณฑ์แต่ละรายการ

5. สารสนเทศเกี่ยวกับอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

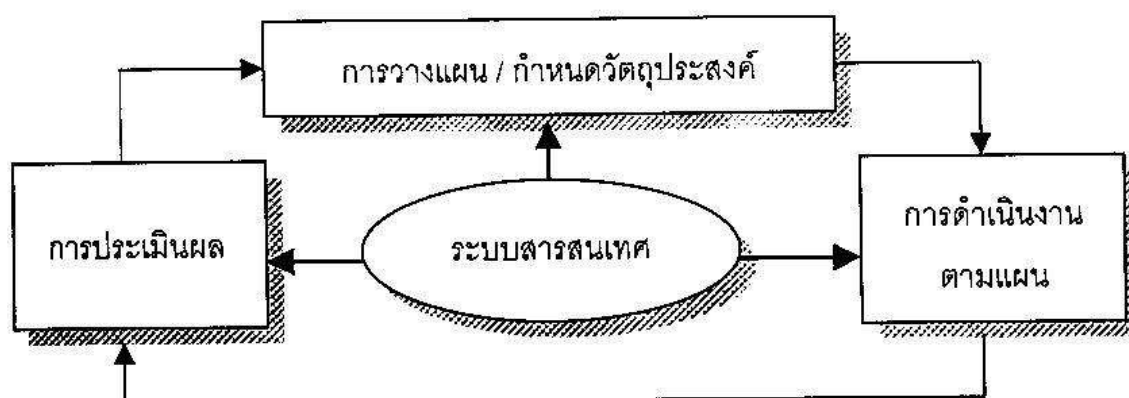
5.1 สถิติการใช้ห้องเรียนพิเศษ

5.2 แหล่งอบายมุขและแหล่งเสื่อมโทรมในบริเวณชุมชน

เพื่อให้สารสนเทศเป็นประโยชน์ต่อการตัดสินใจ และสนับสนุนการบริหารงานและผู้บริหารโรงเรียนได้อย่างเต็มที่ สารสนเทศดังกล่าวจำเป็นต้องมีลักษณะที่ดี เหมาะสมที่จะนำมาใช้ได้ วิจิตร ศรีธำณ (2526 : 5 - 8) ได้ระบุถึงลักษณะที่ดีของสารสนเทศไว้ 4 ประเภทใหญ่ๆ โดยสรุปคือ

1. ความทันสมัย (Timeliness) สารสนเทศที่ดีต้องทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์
2. ความถูกต้อง (Accuracy) สารสนเทศที่ดีต้องไม่ผิดพลาด เชื่อถือได้ ส่วนระดับของความถูกต้องแม่นยำนั้น ขึ้นอยู่กับระดับของการตัดสินใจ
3. ความสัมพันธ์ต่อปัญหา (Relevancy) สารสนเทศที่ดีจะต้องสัมพันธ์กับปัญหาหรือเรื่องที่จะตัดสินใจ
4. ความครบถ้วน (Completeness) หมายถึง ควรจะมีสารสนเทศอย่างครบถ้วนในเรื่องที่จะแก้ปัญหาหรือตัดสินใจ

กรมวิชาการ (2539 : 6) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับความสำคัญของสารสนเทศไว้ว่า ปัจจุบันจัดได้ว่าเป็นสังคมแห่งยุคข้อมูลข่าวสาร หรือยุคโลกาภิวัตน์ (Globalization) ความรู้ ข้อมูล สารสนเทศ ตลอดจนความเจริญก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ได้เข้ามามีบทบาทต่อมนุษย์ ดังนั้น ระบบสารสนเทศ จึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยให้องค์กรสามารถดำเนินไปได้อย่างมีประสิทธิภาพ เพราะนอกจากจะใช้ในการวางแผนการดำเนินงานและประกอบการตัดสินใจแล้ว ยังนำไปสู่การพัฒนาแนวความคิดและสร้างทางเลือกใหม่ๆ การมีระบบสารสนเทศที่ดี จะทำให้สามารถเป็นผู้นำในการดำเนินงานต่างๆ ได้ตามวัตถุประสงค์ ดังแผนภูมิที่ 5

แผนภูมิที่ 5 ความสัมพันธ์ของระบบสารสนเทศกับการบริหารโรงเรียน

ที่มา : กรมสามัญศึกษา 2538 : 3

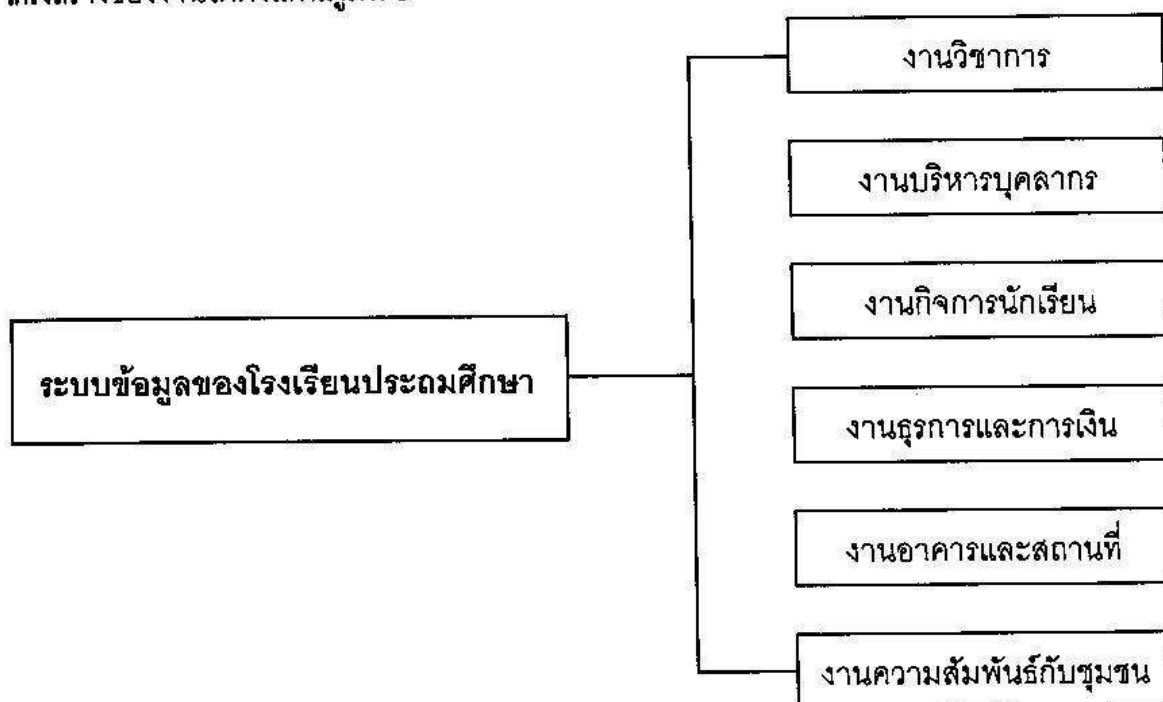
มบุญ เพชรมีแก้ว (2540 : 19) กล่าวถึงความสำคัญของข้อมูลสารสนเทศที่มีต่อการวางแผนว่า ในการวางแผนการศึกษา การรวบรวมสถิติต่างๆ มีจุดมุ่งหมายที่จะจัดหาสารสนเทศ (Information) ให้แก่ผู้ตัดสินใจหรือผู้วางนโยบายการศึกษา และนักวางแผนการศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้มีการตัดสินใจที่ดีและเป็นไปอย่างถูกต้อง ซึ่งก่อนจะรวบรวมสถิติได้นั้นจำเป็นต้องแจกแจงให้ได้ว่าสารสนเทศ (Information) ใดที่จำเป็นต่อการวางแผน จากนั้นจึงกระทำการรวบรวมสารสนเทศนั้น ตลอดจนข้อมูลและสถิติจากการวิจัยในประเทศที่พัฒนาแล้ว พบว่าในการตัดสินใจโดยอาศัยข้อมูลและข่าวสารที่ดีมีสูงถึงร้อยละ 90 ดังนั้นถ้ามีข้อมูลใหม่ก็ตัดสินใจใหม่แล้วบอกว่าเนื่องจากได้ข้อมูลมาใหม่ แสดงว่าข้อมูลเดิมไม่ค่อยมีหรือมีแล้วใช้ไม่ได้

เซน (Senn 1978 : 70) กล่าวถึงการบริหารว่า มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกับการวินิจฉัยสั่งการหรือการตัดสินใจ สรุปได้ว่า การบริหารเป็นการเปลี่ยนสารสนเทศไปสู่การปฏิบัติ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า ทำให้การตัดสินใจส่งผลไปยังองค์กรทั้งหมดหรือบางส่วน หรือส่งผลไปยังทรัพยากรขององค์กรดำเนินไปในลักษณะหนึ่งทำให้เป็นที่ยอมรับกันว่าการบริหารคือการตัดสินใจ ซึ่งสารสนเทศมีบทบาทสำคัญในกระบวนการดังกล่าว

สรุปได้ว่า สารสนเทศเป็นสิ่งที่มีความสำคัญต่อการบริหารงานเป็นเครื่องมือ ที่จะช่วยในการตัดสินใจแต่ละครั้งให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น สารสนเทศที่มีคุณภาพทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ย่อมส่งผลให้การตัดสินใจในการบริหารงานของผู้บริหาร มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลตามมาอย่างแน่นอน

การบริหารงานของโรงเรียนประถมศึกษา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2536 : 39 - 43) ได้กล่าวถึงระบบข้อมูลของโรงเรียนประถมศึกษาว่า ระบบข้อมูลของโรงเรียนประถมศึกษา แบ่งออกเป็นกลุ่มตามโครงสร้างของงานได้ตั้งแผนภูมิที่ 6

แผนภูมิที่ 6 โครงสร้างการจัดระบบข้อมูลและสารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษา

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2537 : 39 - 43

ข้อมูลโรงเรียนด้านวิชาการ

1. ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน แยกเป็นรายชั้น รายกลุ่ม ประสิทธิภาพและรายวิชา
2. ระดับผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร
3. ยอดจำนวนประชากรการศึกษาที่มีอายุ 7 ปีบริบูรณ์ ถึง 14 ปี
4. ยอดรวมแสดงผลการสอบรายปี จำแนกตามระดับชั้นเรียน
5. สถิติการมาเรียนของนักเรียน
6. จำนวนและอัตราการซ้ำชั้นของนักเรียน
7. สื่อการเรียนการสอนประจำห้องเรียน ประจำโรงเรียน เช่น วัสดุ หลักสูตร และอุปกรณ์
8. จำนวนและประเภทสื่อที่ใช้ในห้องสมุด
9. ลักษณะการสอนงานเลือก
10. ลักษณะและประเภทการสอนซ่อมเสริม

11. ลักษณะและประเภทของการนิเทศภายใน
12. โครงการประเภทต่าง ๆ ที่ส่งเสริมทางวิชาการ
13. โครงการด้านนวัตกรรมและเทคโนโลยีที่นำมาใช้ในโรงเรียน
14. อื่น ๆ

ข้อมูลด้านบุคลากร

1. แฟ้มประวัติข้าราชการ ตามรายละเอียดใน ก.พ. 7
 - 1.1 ตามรายละเอียดที่น่าจะเกี่ยวข้องกับคุณลักษณะเชิงคุณภาพทางการศึกษา ได้แก่
 - 1.1.1 วิชาเอก
 - 1.1.2 ความถนัด
 - 1.1.3 ระดับคุณวุฒิ
 - 1.1.4 ระยะเวลาเดินทางมาโรงเรียนของครู
 - 1.1.5 สถานภาพครอบครัว
 - 1.1.6 การศึกษาและประสบการณ์พิเศษ
 - 1.1.7 อื่น ๆ
 - 2.2 ตามรายละเอียดด้านพื้นฐานของบุคลากรและการบริหารงานบุคคล ได้แก่
 - 2.2.1 ที่อยู่ปัจจุบัน
 - 2.2.2 ภูมิลำเนาเดิม
 - 2.2.3 อายุราชการ
 - 2.2.4 ระดับชั้น ระดับเงินเดือนขั้นสุดท้าย
 - 2.2.5 ความดีความชอบ
 - 2.2.6 เครื่องราชอิสริยาภรณ์
 - 2.2.7 เงินเพิ่มพิเศษ
 - 2.2.8 ประวัติการถูกลงโทษ

ข้อมูลด้านกิจการนักเรียน

1. ข้อมูลเกี่ยวกับเขตบริการ (รวมทั้งระยะทางจากบ้านถึงโรงเรียน)
2. ข้อมูลเกี่ยวกับสำมะโนนักเรียน
3. ข้อมูลเกี่ยวกับบริการนักเรียนที่ขาดแคลนเกี่ยวกับ
 - 3.1 แบบเรียน
 - 3.2 เครื่องเขียน

3.3 เสื้อผ้า

3.4 อาหาร

3.5 อื่น ๆ

4. ข้อมูลเกี่ยวกับการบริการด้านสุขภาพอนามัย
5. ข้อมูลเกี่ยวกับการบริการแนะแนว
6. ข้อมูลเกี่ยวกับกิจกรรมเสริมหลักสูตรและพัฒนาเยาวชน
7. ข้อมูลเกี่ยวกับทุนการศึกษา
8. ข้อมูลเกี่ยวกับโครงการเสริมความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษา
9. อื่น ๆ

ข้อมูลด้านธุรการการเงิน ได้แก่

1. ยอดเงินงบประมาณที่ได้รับจากส่วนกลาง
2. เงินนอกงบประมาณ จำนวน และแหล่งเงิน
3. ทรัพย์สินของโรงเรียน
4. จำนวนหนังสือเข้า – ออก
5. ระเบียบและสถิติต่าง ๆ ที่จัดทำในโรงเรียน
6. งานบัญชีประเภทต่าง ๆ
7. แบบฟอร์มเกี่ยวกับการเงินที่จำเป็นต้องใช้จำแนกตามประเภท
8. เงินสวัสดิการ จำแนกตามประเภท
9. วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งบริจาค จำนวน/มูลค่า
10. อื่น ๆ

ข้อมูลด้านอาคารสถานที่

1. จำนวนอาคารเรียน จำแนกแบบ – ขนาด – อายุ วัสดุก่อสร้าง
2. แหล่งเงินที่ใช้ในการก่อสร้าง และสภาพที่แสดงระดับคุณภาพของอาคาร
3. ครุภัณฑ์โรงเรียน
4. จำนวนห้องเรียน
5. พื้นที่โรงเรียนและพื้นที่ใช้ประโยชน์
6. พื้นที่อาคาร
7. สภาพพื้นที่
8. กรรมสิทธิ์ที่ดิน

9. พื้นที่ต่อนักเรียน

10. อาคารประเภทอื่น ๆ
11. ลักษณะข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสาธารณูปโภค
12. สิ่งก่อสร้างอื่น ๆ ในบริเวณโรงเรียน
13. ระยะห่างระหว่างแหล่งเสื่อมโทรมประเภทต่าง ๆ กับโรงเรียน
14. อื่น ๆ

ข้อมูลด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

1. รายละเอียดเกี่ยวกับโครงการที่โรงเรียนต้องจัดทำร่วมกับคณะกรรมการโรงเรียน
2. โครงการที่โรงเรียนส่งบุคลากรไปร่วมให้การสนับสนุนด้านทรัพยากรในชุมชน
3. โครงการที่โรงเรียนได้จัดให้ชุมชน ได้แก่
 - 3.1 การศึกษาเผยแพร่ความรู้ การจัดนิทรรศการแสดงผลงาน
 - 3.2 ปาฐกถา
 - 3.3 การจัดการศึกษาผู้ใหญ่
 - 3.4 งานอาสาสมัคร อื่น ๆ
4. โครงการส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียมประเพณีของท้องถิ่นโดยเฉพาะ
5. โครงการวันสำคัญต่าง ๆ
6. อื่น ๆ

ข้อมูลที่สำคัญต่อโรงเรียนประถมศึกษา

ข้อมูลที่กำลังกล่าวถึงเหล่านี้ เป็นข้อมูลที่แสดงให้เห็นภาพรวมทางการศึกษาของทุกโรงเรียน คือ

1. ระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มประสบการณ์
2. ระดับผลสัมฤทธิ์ในการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามหลักสูตร
3. อัตราการเกณฑ์เด็กเข้าเรียน ชั้น ป. 1
4. อัตราการมาเรียนของนักเรียน
5. อัตราการคงอยู่ของนักเรียน
6. อัตราการตกซ้ำชั้น
7. อัตราการลาออกกลางคัน
8. ระดับสุขภาพตามเกณฑ์ในด้านต่าง ๆ ของนักเรียน
9. อัตราส่วนครูต่อนักเรียน
10. สัดส่วนระดับคุณภาพของครูผู้สอน

11. ค่าใช้จ่ายเฉลี่ยรายหัวโดยส่วนรวม
12. อัตราหรือสัดส่วนจำนวนนักเรียนที่ขาดแคลนอาหารกลางวัน
13. อัตราหรือจำนวนและสัดส่วนการขาดแคลนเสื้อผ้า เครื่องเขียน แบบเรียน ฯลฯ
14. ร้อยละของนักเรียนที่มีปัญหาด้านสุขภาพต่าง ๆ
15. ระดับสภาพอาคารประเภทต่าง ๆ และระดับความเพียงพอ
16. สัดส่วนของโรงเรียนที่อยู่ในระดับบรรลุตามมาตรฐานเกี่ยวกับการใช้วัสดุอุปกรณ์

ทางการศึกษา

17. อัตราการเรียนต่อในระดับสูง
18. ระดับประสิทธิภาพในการจัดการด้านต่าง ๆ

ข้อมูลที่โรงเรียนควรเตรียมเอาไว้

1. จำนวนอาคารเรียน ห้องเรียน อาคารทนต์โถรม และภารโรง
2. ขนาดโรงเรียน
3. จำนวนห้องเรียน นักเรียน แยกตามรายชั้นเรียน
4. จำนวนนักเรียน แยกตามอายุ
5. จำนวนครู แยกตามระดับ
6. ครูช่วยราชการ แยกตามระดับ
7. ครูแยกตามวุฒิ
8. ผู้ช่วยครู และครูช่วยสอน
9. โรงเรียน ครู นักเรียน แยกตามประเภท
10. จำนวนบ้านพักครู
11. จำนวนเด็กเข้าเกณฑ์
12. จำนวนอาคารเรียน
13. จำนวนครุภัณฑ์ของโรงเรียน
14. งบประมาณที่ได้รับในแต่ละปี

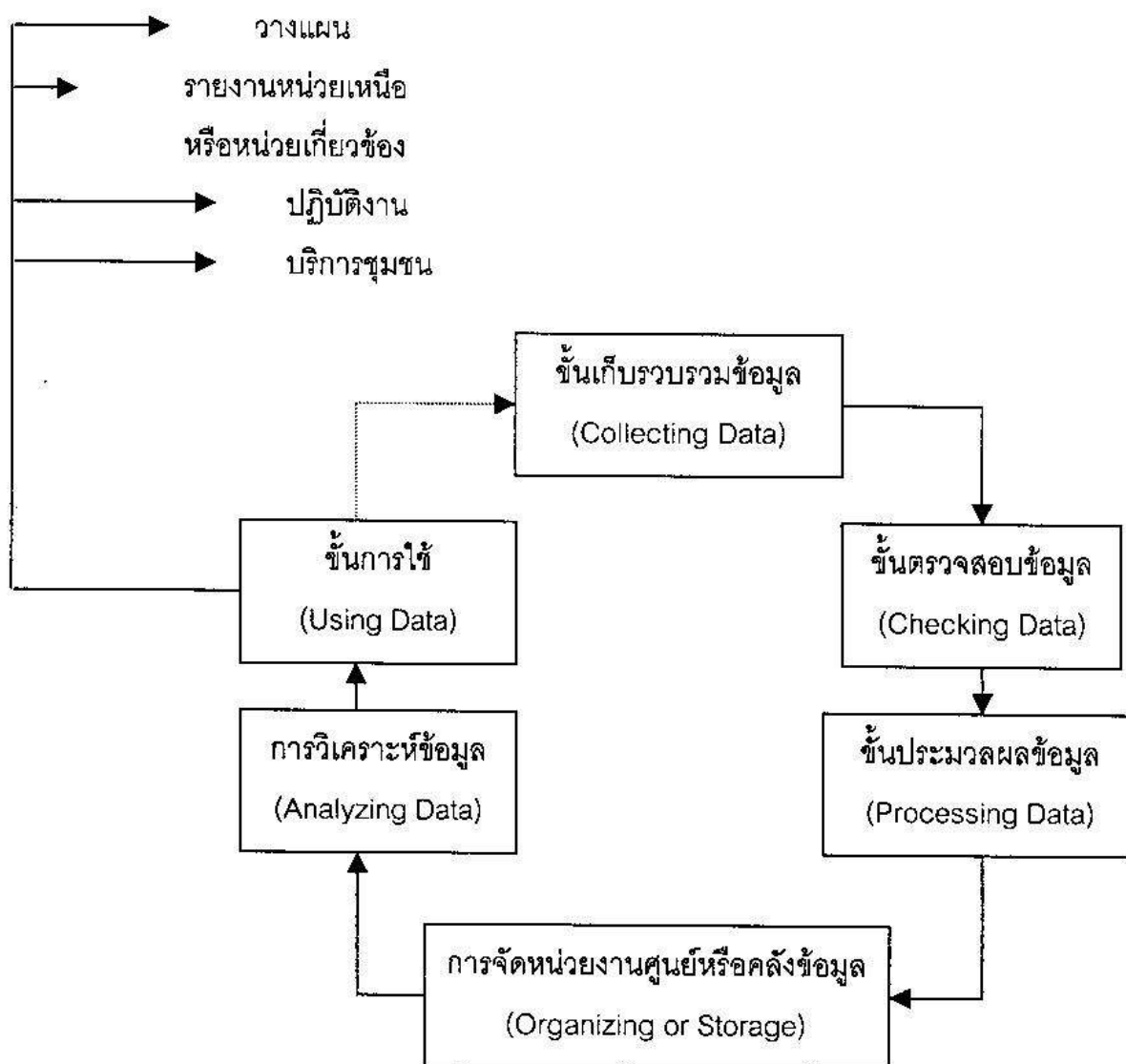
จากที่กล่าวมาข้างต้น สรุปได้ว่า ระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการประถมศึกษา หมายถึง ระบบการเก็บและจัดกระทำข้อมูลต่างๆ ทางการศึกษาที่หน่วยงานรับผิดชอบจัดทำขึ้นให้เป็นระเบียบแบบแผน เพื่อใช้ประโยชน์ในการบริหารงาน การกำหนดนโยบายและการวางแผน การติดตาม ควบคุมและกำกับงาน โดยอาศัยโครงสร้างการบริหารงานของโรงเรียนทั้ง 6 งาน เป็นหลัก

การจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา

การจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ จะต้องดำเนินการจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียน ให้เป็นระบบเดียวกันทั่วประเทศ ดังที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติได้กำหนดกระบวนการ และ ขั้นตอนการจัดระบบสารสนเทศระดับโรงเรียนไว้ 6 ขั้นตอน คือ

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล (Collecting Data)
2. การตรวจสอบข้อมูล (Checking Data)
3. การประมวลผลข้อมูล (Processing Data)
4. การจัดหน่วยหรือคลังข้อมูล (Organizing Data or Storage)
5. การวิเคราะห์ข้อมูล (Analyzing Data)
6. การนำข้อมูลไปใช้ (Using Data)

โดยแสดงถึงความเชื่อมโยงในแต่ละขั้นตอน ได้ดังแผนภูมิที่ 7

แผนภูมิที่ 7 ขั้นตอนตามกระบวนการบริหารจัดการระบบสารสนเทศทางการศึกษา

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2537 : 16 – 26

ซึ่งกระบวนการดังกล่าว ทางโรงเรียนดำเนินการตามหลักและแนวปฏิบัติครบทุกขั้นตอน แล้วโรงเรียนจะมีและใช้สารสนเทศเพื่อการบริหาร และการปฏิบัติตามภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ สำหรับรายละเอียดของกระบวนการและขั้นตอนการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนทั้ง 6 ขั้นตอน มีดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2537 : 16 – 26)

ขั้นที่ 1 การเก็บรวบรวมข้อมูล (Collecting Data)

เป็นขั้นเก็บรวบรวมข้อมูลมาจากแหล่งซึ่งมีทั้งที่อยู่ภายนอกหน่วยงานและภายในหน่วยงาน มีแนวปฏิบัติเป็นขั้นตอนและกิจกรรมย่อยๆ ดังนี้

1.1 กำหนดหน่วยงานและบุคลากรรับผิดชอบให้ชัดเจน แม้ว่าหน่วยงานระดับโรงเรียนจะไม่มีกรอบอัตรากำลังด้านนี้ ผู้บริหารก็ควรมอบหมายให้ครูเป็นผู้รับผิดชอบ

1.2 กำหนดรายการข้อมูลสารสนเทศที่โรงเรียนจะต้องไปจัดเก็บมาจากแหล่งข้อมูลสารสนเทศอยู่ทั้งภายนอกหน่วยงานและในหน่วยงาน ซึ่งจำนวนข้อมูลในโรงเรียนควรวิเคราะห์โดยใช้คณะกรรมการและบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจเรื่องแต่ละเรื่องของสารสนเทศที่สำคัญและจำเป็นในระดับโรงเรียน

1.3 กำหนดวิธีการจัดเก็บและสร้างเครื่องมือเก็บให้สอดคล้องกับลักษณะของข้อมูลและแหล่งข้อมูล เช่น แบบสำรวจ แบบรายงาน แบบสัมภาษณ์ หรือแบบสอบถามการวิจัย เป็นต้น

1.4 กำหนดเวลาหรือปฏิทินในการจัดเก็บ แล้วกำหนดวันเก็บข้อมูลให้ชัดเจนว่าจะมีกี่วันในหนึ่งปี หมายความว่า ข้อมูลจะเปลี่ยนไปอย่างไร แต่การใช้จะต้องใช้ ณ วันที่กำหนด เช่น ข้อมูล ณ วันที่ 10 มิถุนายน ของทุกปี เป็นต้น

1.5 การไปเก็บข้อมูลมาจากแหล่ง ซึ่งอยู่ทั้งในและนอกหน่วยงานตามเวลาที่กำหนดไว้

1.6 ข้อมูลสารสนเทศบางตัวยังไม่มีแหล่งให้เก็บ จะต้องสร้างเงื่อนไขให้เกิดขึ้นมา เช่น ข้อมูลที่เกี่ยวกับความคิดเห็น ความต้องการในเรื่องต่างๆ อาจต้องจัดประชุมสัมมนา ประชุมระดมความคิด ทำการศึกษาวิจัย เป็นต้น

ขั้นที่ 2 การตรวจสอบข้อมูล (Checking Data)

ทุกครั้งที่เก็บข้อมูลมาจากแหล่ง จะต้อง นำมาตรวจสอบทุกครั้ง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่มีคุณสมบัติที่ดี ซึ่งประกอบด้วย 3 ประการ ที่สำคัญ ได้แก่

2.1 ความเป็นปัจจุบันของข้อมูล (Timely) หมายถึง ช่วงเวลาที่ข้อมูลเกิดคือเมื่อใด เหมาะกับเวลาที่ใช้หรือไม่ ข้อมูลบางตัวต้องเก็บปีละครั้ง ข้อมูลบางตัวมีอายุเป็นปัจจุบัน 3 ปีมาแล้ว คือยังไม่มีตัวที่ใหม่กว่านี้ เช่น ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนักเรียนชั้น ป. 6 ตามหลักสูตร ทุกกลุ่มประสบการณ์

2.2 มีความตรงตามเนื้อหาของสารสนเทศที่ต้องการ (Relevance) สารสนเทศที่ดีจะต้องมีคุณลักษณะในการสื่อความหมายตามวัตถุประสงค์และลักษณะงานมีความพอเพียงและไม่เบี่ยงเบน เช่น ข้อมูลจำนวนนักเรียนสำหรับรายงานผล ก็อาจจะเพียง 1 ปีการศึกษา แต่หากเพื่อการวางแผน อาจต้องใช้ย้อนหลัง 5 ปี พยากรณ์ล่วงหน้าอีก 5 ปีเต็ม

2.3 มีความถูกต้องแม่นยำ (Accuracy) คุณสมบัตินี้แสดงถึงคุณค่าและประโยชน์ของสารสนเทศที่นับว่าสำคัญมาก เพราะแม้สารสนเทศนั้นจะตรงต่อความต้องการและสามารถผลิตได้ทันเวลา แต่ถ้าขาดความถูกต้องแล้วก็จะหาประโยชน์ไม่ได้เลย สารสนเทศที่มีความถูกต้องแม่นยำ จะต้องมีการบันทึกจากสภาพความจริงในเวลาที่กำลังจริง และผ่านกระบวนการในการจัดเก็บ ด้วยวิธีการ เครื่องมือที่ถูกต้องได้มาตรฐาน หากตรวจสอบแล้วพบข้อผิดพลาดก็ต้องจัดเก็บหรือแก้ไขใหม่

ขั้นที่ 3 การประมวลผลข้อมูล (Processing Data)

เป็นขั้นนำข้อมูล (Data) มาประมวลผลเป็นสารสนเทศ (Information) ส่วนตัวใดที่เป็นสารสนเทศอยู่แล้ว นำมาจัดกลุ่มแยกแยะตามลักษณะและประเภทของสารสนเทศ ซึ่งการประมวลผลนั้นใช้ตั้งแต่วิธีการง่าย ๆ ที่เรียกว่าทำด้วยมือ ใช้เครื่องคิดเลข จนกระทั่งนำเทคโนโลยีสมัยใหม่มาใช้คือ เครื่องคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีแนวปฏิบัติและกิจกรรมสำคัญในขั้นนี้ ดังนี้

3.1 มอบหมายผู้รับผิดชอบที่มีความรู้ ความเข้าใจทางด้านคณิตศาสตร์ สถิติ หรือผู้รับผิดชอบงานข้อมูลของโรงเรียน เป็นผู้ดำเนินการประมวลผล

3.2 การประมวลผลข้อมูลเป็นสารสนเทศ จะต้องทำเฉพาะสารสนเทศที่หน่วยงานได้กำหนดขอบข่ายไว้แล้วเท่านั้น เช่น ในการวางแผนทางการศึกษาก็จะมีรายการดัชนี (Indication) เพื่อการวางแผนที่ได้กำหนดไว้แล้วว่ามีตัวใดหรือในรายงานข้อมูลประจำปี ก็สามารถตรวจสอบจากตารางได้ว่า ตารางใดบ้างที่ต้องนำข้อมูล (Data) มาประมวลผลเป็นสารสนเทศก่อน จึงจะกรอกเพื่อรายงานได้ ก็ประมวลเฉพาะตัวนั้นๆ โดยยึดหลักการที่ว่า การประมวลผลแต่ละตัวต้องตอบคำถามให้ได้ว่าสารสนเทศตัวนี้เอาไปใช้ประโยชน์อะไรมิฉะนั้นจะเสียเวลาในการจัดกระทำ

3.3 หากโรงเรียนได้นำเทคโนโลยี (Computer) มาใช้ ก็ควรจัดทำโปรแกรมโดยยึดโปรแกรมให้สอดคล้องกับระดับจังหวัด เพราะในอนาคตจะได้เชื่อมโยงเป็นเครือข่าย (Data Net) และส่งสายตรงกันได้ (On Line) ตามแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศของหน่วยงานสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

ขั้นที่ 4 การจัดหน่วยหรือคลังข้อมูลไว้ในหน่วยงาน (Organizing Data or Storage)

ขั้นนี้ เป็นการจัดให้มีแหล่งรวมของข้อมูลสารสนเทศไว้ในหน่วยงาน ซึ่งอาจเรียกว่าศูนย์สารสนเทศทางการศึกษาระดับโรงเรียน (Information Center)

4.1 ต้องจัดให้มีสถานที่ เช่น ห้องๆ หนึ่งหรือส่วนใดส่วนหนึ่งของโรงเรียนเป็นศูนย์สารสนเทศ หรืออาจใช้ส่วนหนึ่งของห้องสมุด ห้องอื่นๆ ฯลฯ หรือหากมีคอมพิวเตอร์อาจใช้ห้องคอมพิวเตอร์

4.2 จัดให้มีครุภัณฑ์ วัสดุจำเป็น เช่น ตู้สำหรับจัดเก็บแฟ้มข้อมูลสารสนเทศ เก็บแผ่นบันทึกข้อมูล (แผ่นดิสเก็ต) กรณีใช้คอมพิวเตอร์ไว้ในห้องในข้อ 4.1

4.3 จัดระบบค้นหา (Filling) หากเป็นแฟ้มหรือหากเป็นคอมพิวเตอร์ก็ควรจัดทำเป็นโปรแกรมให้สอดคล้องกับลักษณะงานของโรงเรียน เพื่อประสิทธิภาพของการใช้และการบริหารข้อมูลของหน่วยงาน และที่สำคัญคือต้องสร้างให้สอดคล้องกับโปรแกรมในระดับจังหวัดและอำเภอ เพื่อวัตถุประสงค์ดังกล่าวมาแล้วในขั้นประมวลผลข้อมูล

4.4 แต่ละรอบปีควรจัดทำแผนภูมิแสดงสารสนเทศที่สำคัญๆ เป็นแผ่นป้ายหรือรูปแบบอื่นๆ เพื่อเผยแพร่แก่หน่วยงานในสังกัดหรือบุคลากรอื่นๆ ที่สนใจ เช่น แผนภูมิแสดงผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทุกกลุ่มประสบการณ์ ประจำปีการศึกษา รายชั้นเรียน เป็นต้น

4.5 หากเป็นไปได้ควรจัดทำเป็นสไลด์สรุปข้อมูลสารสนเทศสำคัญๆ เพื่อประกอบคำบรรยาย กรณีผู้มาศึกษาดูงานหรือไปเผยแพร่ให้หน่วยงานอื่นรู้

4.6 หากโรงเรียนมีสถานที่เพียงพอ มีความพร้อม อาจจัดเป็นห้องปฏิบัติการสำหรับเสนอผลงานของหน่วยงาน ซึ่งมีสารสนเทศเป็นองค์ประกอบสำคัญ (Operation Room)

ขั้นที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล (Analyzing Data)

การดำเนินการในขั้นนี้ จะนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ตัดสินใจในการบริหารจัดการหรือปฏิบัติงานตามวัตถุประสงค์แต่ละเรื่องแต่ละครั้ง เช่น การวิเคราะห์เพื่อการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาในการจะทำแผนพัฒนาหรือแผนปฏิบัติการ เป็นต้น

ในการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น มีข้อคิดที่สำคัญ คือ ข้อมูลสารสนเทศจะแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ ๆ คือ

5.1 ประเภทที่มีลักษณะเป็นปรนัย คือ มีความชัดเจนในตัวเอง การวิเคราะห์ไม่ว่าจะวิเคราะห์โดยใคร เมื่อใด ผลก็จะออกมาเหมือนกัน ได้แก่ พวกข้อมูลที่เป็นกฎระเบียบ มีเหตุผลในเชิงวิทยาศาสตร์ แสดงเป็นสถิติ เป็นตัวเลขคณิต เช่น อัตราการเกณฑ์เด็กได้ 90 % ใครวิเคราะห์ก็จะตอบได้ตรงกันว่ายังไม่สามารถเกณฑ์ได้อีก 10%

5.2 ประเภทที่มีลักษณะเป็นอัตนัย ข้อมูลสารสนเทศประเภทนี้ ได้แก่ พวกภาษาลักษณะที่ใช้แทนความคิด เช่น ความสวยระดับนางสาวไทย ความดีระดับบุคคลตัวอย่างของประเทศ ผลในการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศประเภทนี้ จะได้ออกมาไม่ชัดเจนเหมือนประเภทที่มีลักษณะเป็นปรนัย

ดังนั้น การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศเหล่านี้มีวิธีที่ดีที่สุดคือ ทำโดยคณะบุคคลใช้ดุลยพินิจของคนส่วนใหญ่ในการพิจารณาตัดสินใจ

ในขั้นนี้ การวิเคราะห์ข้อมูลนี้ หากข้อมูลสารสนเทศที่ได้จัดเก็บไว้ ไม่เพียงพอตามวัตถุประสงค์การใช้ของแต่ละเรื่อง อาจต้องจัดเก็บเพิ่มเติมโดยมีแนวปฏิบัติตามกระบวนการแต่ละขั้นตอนดังกล่าวมาแล้ว

ขั้นที่ 6 การนำข้อมูลไปใช้ (Using Data)

ขั้นนี้เป็นการนำข้อมูลที่วิเคราะห์ไว้แล้วไปใช้ประกอบการตัดสินใจตามวัตถุประสงค์การใช้แต่ละเรื่อง แต่ในทางปฏิบัติขั้นตอนที่ 5 กับขั้นตอนที่ 6 จะทำไปด้วยกัน คือ เมื่อต้องการใช้ เช่น เพื่อการวางแผนก็นำข้อมูลสารสนเทศที่ต้องใช้เพื่อการวางแผนมาวิเคราะห์ตามกระบวนการแล้วนำไปใช้

แนวคิดและหลักสำคัญในการใช้ข้อมูลสารสนเทศนั้นไม่ว่าจะเพื่อการใดก็ต้องประกอบด้วย การตัดสินใจบวกเข้าไปด้วยทุกครั้ง ซึ่งหมายถึงว่าการใช้ข้อมูลต้องมีศิลปะประกอบด้วยโดยเฉพาะสำหรับผู้บริหาร มีผู้กล่าวว่า "การทำงานทุกอย่างเราต้องใช้ข้อมูล แต่บางครั้งข้อมูลอาจกลับมาสร้างปัญหาหรือฆ่าเราได้ หากเราใช้ไม่ถูก" การตัดสินใจโดยไม่ใช้ข้อมูลประกอบถือเป็นความผิดพลาด แต่การใช้ข้อมูลที่ผิดประกอบการตัดสินใจถือเป็นความผิดพลาดอย่างยิ่งกว่า

สโนง เครือมาก (2539 : 1261) ได้เสนอแนะว่าข้อมูลและสารสนเทศทางการศึกษา ผู้บริหารสามารถนำไปใช้ เพื่อประโยชน์ต่อไปนี้ คือ

1. ใช้ในการวางแผน ซึ่งมีความจำเป็นอย่างมากที่ต้องอาศัยข้อมูลและสารสนเทศเป็นพื้นฐานในการแก้ปัญหาในการบริหารงานเป็นอย่างมาก

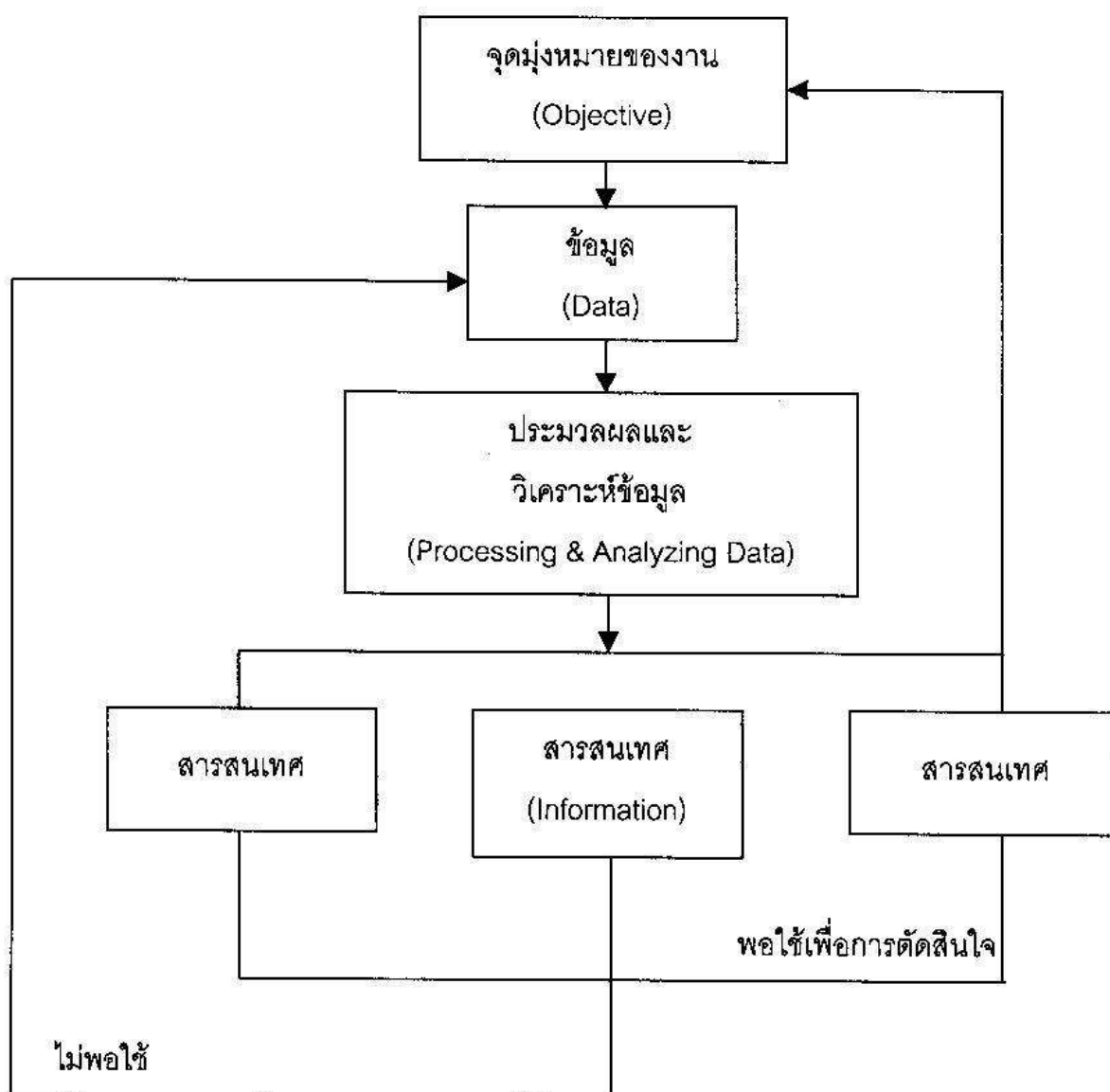
2. ใช้ในการกำหนดนโยบาย เช่น หากผู้บริหารพบว่าข้อมูลเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ผู้บริหารก็สามารถนำข้อมูลนี้ไปกำหนดเป็นนโยบายเพื่อปรับปรุงด้านวิชาการของโรงเรียนได้

3. ใช้ในการแก้ไขข้อบกพร่องและหน่วยงาน ถ้าหน่วยงานมีระบบข้อมูลและสารสนเทศที่ดี จะช่วยให้ผู้บริหารสามารถมองเห็นข้อบกพร่องในการบริหาร และสามารถนำไปแก้ไขปัญหาดังๆ ได้ตรงตามประเด็นมากยิ่งขึ้น

4. ใช้ในการรายงานผลและการประเมินผล ในส่วนนี้ผู้บริหารมักจะใช้บ่อย เช่น การรายงานความก้าวหน้าทางการศึกษาให้ผู้บังคับบัญชาทราบ การรายงานระบบข้อมูล มักจะรายงานเป็นขั้นตอนตามสายงานการบังคับบัญชา

สรุปได้ว่า การนำข้อมูลและสารสนเทศไปใช้นั้น จะต้องกระทำด้วยความรอบคอบ เพราะถ้าหากข้อมูลสารสนเทศที่จะใช้ประกอบการตัดสินใจผิดพลาดแล้ว ย่อมส่งผลทำให้การตัดสินใจในการบริหารงานเกิดความผิดพลาดด้วย ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา

แห่งชาติ ได้เน้นย้ำถึงกระบวนการใช้ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจและการวางแผนได้อย่างชัดเจน ดังแผนภูมิที่ 8 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2537 : 25 - 26)

แผนภูมิที่ 8 กระบวนการใช้ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2537 : 25 - 26

กล่าวโดยสรุป การจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา มีขั้นตอนที่สำคัญตามแนวทางที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กำหนด 6 ขั้นตอน คือ การเก็บรวบรวมข้อมูล (Collecting Data) การตรวจสอบข้อมูล (Checking Data) การประมวลผลข้อมูล (Processing Data) การจัดหน่วยหรือคลังข้อมูล (Organizing Data or Storage) การวิเคราะห์ข้อมูล (Analyzing Data) และการนำข้อมูลไปใช้ (Using Data) โดยโรงเรียนประถมศึกษา

ทุกโรงเรียน ควรดำเนินการตามหลักและแนวปฏิบัติให้ครบทุกขั้นตอน เพื่อจะได้มีและใช้สารสนเทศในการบริหารและปฏิบัติงานตามภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล

การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

ความหมายและความเป็นมา

คำว่า School – Based Management หรือ SBM เป็นรูปแบบการบริหารและจัดการศึกษารูปแบบหนึ่ง มีการเริ่มใช้คำนี้ในอเมริกาเป็นครั้งแรก ในช่วงทศวรรษที่ 1980 (Cheng 1996 : 43) ในภาษาไทยยังไม่มีการบัญญัติศัพท์เฉพาะที่แน่นอน ส่วนมากจะนิยมเรียกทับศัพท์ว่า School – Based Management หรือ SBM แต่พบว่า เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ และคณะ ได้เริ่มใช้คำว่า “การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน” (เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์ และคณะ 2541 : 95) และต่อมา (อุทัย บุญประเสริฐ 2543 : 9) ได้ใช้คำว่า “การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน” ในการวิจัยเรื่องการศึกษาแนวทางการบริหารและจัดการศึกษาของสถานศึกษา ในรูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

ไมเออร์และสโตนฮิลล์ (Myers and Stonehill 1993 : 1) ได้ให้ความหมายของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานว่าเป็นกลยุทธ์ในการปรับปรุงการศึกษา โดยเปลี่ยนอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจจากระดับเขตการศึกษาไปยังโรงเรียน โดยให้ผู้บริหาร ครู นักเรียน และผู้ปกครองมีอำนาจในการจัดการศึกษามากขึ้น

เดวิด (David 1996 : 4 - 5) ให้ความหมายของการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานว่า เป็นแนวทางหนึ่งของการปฏิรูปการศึกษา โดยการกระจายอำนาจการจัดการศึกษาไปยังโรงเรียนให้มากขึ้น โดยมีความเชื่อว่า การให้โรงเรียนมีอำนาจมากขึ้น จะทำให้ประสิทธิภาพของโรงเรียนสูงขึ้น มีความยืดหยุ่นมากขึ้นและผลผลิตดีขึ้น

ซึ่ง เดวิด (David อ้างถึงใน Cheng 1996 : 44) ได้สรุปว่า การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐานมีองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ประการคือ

1. โรงเรียนเป็นฐานที่เป็นหน่วยงานหลักในการตัดสินใจ การตัดสินใจควรเป็นอำนาจหน้าที่ที่สำคัญของโรงเรียน ดังนั้น โรงเรียนจึงควรมีอิสระในการดำเนินการด้านงบประมาณ และมีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการเพิ่มขึ้น แล้วลดการควบคุมจากหน่วยงานในส่วนกลางลง

2. ความรู้สึกเป็นเจ้าของเป็นความจำเป็นอย่างยิ่งในการปฏิรูปโรงเรียน การปฏิรูปโรงเรียนจะประสบผลสำเร็จ มิได้เกิดจากภายนอกโรงเรียน แต่เกิดจากการมีส่วนร่วมของบุคลากรในองค์กรในการตัดสินใจเป็นสำคัญ

อุทัย บุญประเสริฐ (2543 : ข - ค) กล่าวว่า การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน เป็นกลยุทธ์ในการปรับปรุงการศึกษา โดยเปลี่ยนอำนาจหน้าที่ในการตัดสินใจจากส่วนกลางไปยังแต่ละโรงเรียน โดยให้คณะกรรมการโรงเรียนซึ่งประกอบด้วยผู้ปกครอง ครู สมาชิกในชุมชน ผู้ทรงคุณวุฒิ ศิษย์เก่า และผู้บริหารโรงเรียน ได้มีอำนาจในการบริหารจัดการศึกษาในโรงเรียน มีหน้าที่และความรับผิดชอบในการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับงบประมาณ บุคลากร และวิชาการ โดยให้เป็นไปตามความต้องการของนักเรียน ผู้ปกครองและชุมชน

เพื่อให้องค์ประกอบของการปฏิรูปการศึกษา คือ การกระจายอำนาจการบริหารจัดการ จากส่วนกลางไปยังเขตพื้นที่การศึกษาและสถานศึกษา เพื่อให้สถานศึกษามีอำนาจหน้าที่ ความรับผิดชอบ มีความเป็นอิสระและคล่องตัวในการตัดสินใจ ตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 5 มาตรา 39 และ 40 เป็นการกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการ ทั้งด้านวิชาการ งบประมาณ การบริหารงานบุคคลและการบริหารงานทั่วไป จากกระทรวงศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมไปยังสำนักงานการศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษา และไปยัง สถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง

สถานศึกษาหรือโรงเรียน จะเป็นหน่วยสุดท้ายและเป็นองค์ที่สำคัญที่สุดในการบริหารจัดการเพื่อให้ผลผลิตที่ออกไปคือ นักเรียนมีคุณภาพ ดังนั้น แนวคิด SBM (School – Based Management) หรือการใช้โรงเรียนเป็นฐานการพัฒนา คือ การบริหารจัดการที่ให้ความสำคัญกับ สถานศึกษาหรือโรงเรียนมากกว่าการให้ความสำคัญกับเขตพื้นที่การศึกษา หรือมากกว่ากระทรวง การศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม อย่างที่เคยปฏิบัติมาในอดีต

ดั่งที่ ชัยพจน์ รักษาม (2545 : 19 - 24) ได้เปรียบเทียบบทบาทของผู้บริหาร ของครู ของชุมชน ในรูปแบบของการให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางกับรูปแบบเก่าที่เคยปฏิบัติ จะแตกต่างกัน ดังนี้

ตารางที่ 1 รูปแบบของการให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางกับรูปแบบเก่าที่เคยปฏิบัติ

บทบาทของ	บริหารแบบเดิม	บริหารใช้โรงเรียนเป็นฐาน (SBM)
ผู้บริหาร	1. รับคำสั่งจากส่วนกลาง แต่งงานวิชาการ หลักสูตร งบประมาณ บุคลากร และทรัพยากรเพื่อการศึกษา 2. การแก้ปัญหาต้องเสนอเรื่องขึ้นไปตามลำดับ	1. เป็นผู้นำการพัฒนา โดยอาศัยความร่วมมือจาก คณะกรรมการ สำหรับงบประมาณไม่มีการ จำแนกรายละเอียด จะได้รับเงินอุดหนุนในรูปแบบ เงินเหมาจ่าย (Lump-Sum) 2. แก้ปัญหาที่เกิดขึ้น ดัดสินใจเอง โดยใช้ กระบวนการกลุ่ม และข้อมูลสารสนเทศ กระบวนการตัดสินใจ
ครู	1. เป็นผู้ปฏิบัติตามคำสั่ง จากผู้บังคับบัญชาตาม ลำดับชั้นทุกกรณี	1. เป็นผู้ร่วมงาน ผู้ร่วมตัดสินใจ เป็นนักพัฒนาและ นักปฏิบัติร่วมกับผู้บริหาร และคณะกรรมการ นโยบาย วางแผนพัฒนาระยะยาว (School Charter) และแผนปฏิบัติการประจำปี 2. การทำงานที่มีระบบ สามารถที่จะเขียนรายงาน ความก้าวหน้า การสรุปการทำงานของตัวเองได้ "SSR" (Self Study Report)
ผู้ปกครองหรือชุมชน	1. ผู้รับบริการจากโรงเรียน ทั้งในเชิงปริมาณและ คุณภาพ	1. เป็นทั้งผู้รับ ผู้ให้ ผู้ร่วมหุ้น ผู้สนับสนุน ทั้งใน ปริมาณและคุณภาพ คอยสอดส่องดูแลทรัพยากร บุคลากรในโรงเรียน ให้การช่วยเหลือ ให้ข้อมูล ที่เป็นประโยชน์ และมีส่วนร่วมแก้ไขในกรณี โรงเรียนเกิดปัญหา
ผู้ประเมินภายนอก	-	1. ใช้ระบบประเมินที่เน้นผลงาน (Result Based Management System)

เท่าที่กล่าวมาแล้วจะเห็นว่า ต่อไปในอนาคตการกระจายอำนาจการจัดการศึกษา ก็คง เดิมรูปแบบเช่นเดียวกับการกระจายเขตเลือกตั้งเขตเดียวเบอร์เดียว คือทุกอย่างจะเบ็ดเสร็จจาก โรงเรียน การเช็คบิล (Accountability) หรือตรวจสอบความถูกต้อง จะต้องเรียบร้อยจากหน่วยย่อยๆ คือโรงเรียนก่อนจะมาดูภาพรวมตั้งแต่ระดับเขตพื้นที่จนถึงระดับประเทศต่อไป

โรงเรียนจะมีประสิทธิภาพหรือไม่ อยู่ที่ตัวแปรภายในโรงเรียน ไม่ได้อยู่ที่ความแตกต่าง ระหว่างโรงเรียนต่อโรงเรียน เพราะภายในโรงเรียนหนึ่งๆ จะมีครูที่มีลักษณะแตกต่างกัน แม้กระทั่ง

กลุ่มประสบการณ์แต่ละกลุ่มประสบการณ์ในโรงเรียนเดียวกันก็ยังมีลักษณะหลากหลาย คุณภาพของโรงเรียนในเขตพื้นที่เดียวกันย่อมไม่ทัดเทียมกันเป็นธรรมดา จึงจะไปเทียบกันไม่ได้ แต่โรงเรียนต้องมีการกำหนดมาตรฐานของตนเองขึ้นและมีกลยุทธ์หรือไม่ดีเพื่อการทำงานให้เกิดประสิทธิผลได้มาตรฐานตามต้องการกลยุทธ์สำคัญดังกล่าว ได้แก่

1. การมีและการใช้ข้อมูลสารสนเทศ (Information) จำแนกข้อมูลตามประเภทความสำคัญ เรียกใช้ได้สะดวกรวดเร็ว และต้องเผยแพร่สารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน ผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนให้ชุมชนหรือคนในองค์กรได้รับรู้ การมีข้อมูลสารสนเทศที่เกิดจากการร่วมคิดคำนึงถึงปัจจัยที่เอื้อต่อการพัฒนา คิดถึงข้อจำกัดก่อนการวางแผน จะทำให้มีข้อมูลที่สอดคล้องกับสภาพเป็นจริงตรวจสอบได้ จะส่งเสริมการบริหารจัดการที่โปร่งใส (Good Governance) ซึ่งเป็นการตอบสนองนโยบายของผู้บริหารระดับสูง ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการสร้างระบบบริหารกิจการบ้านเมืองและสังคมที่ดี พ.ศ. 2542 ตามข้อ 4.2 (3) หลักความโปร่งใส ได้แก่ การสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกันของคนในชาติ โดยการปรับปรุงกลไกการทำงานขององค์กรทุกวงการให้มีความโปร่งใส มีการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์อย่างตรงไปตรงมาด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย ประชาชนเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้สะดวก และมีกระบวนการให้ประชาชนตรวจสอบความถูกต้อง ชัดเจนได้

2. เน้นการพัฒนาวิชาชีพครู (Stress Professional Development) เพราะจากรายงานการวิจัยพบว่า หัวใจการปฏิรูปการศึกษาต้องเน้นการเพิ่มพูนความรู้ความสามารถของครู ควบคู่ไปกับการจัดและปรับปรุงคุณภาพของแหล่งการเรียนรู้ต่างๆ เพื่อกระตุ้นให้เกิดการเรียนรู้ปรากฏการณ์รอบตัวตลอดชีวิต

3. เลือกคณะกรรมการบริหารโรงเรียนที่เหมาะสมเป็นผู้มีวิสัยทัศน์ มีความรู้ ประสบการณ์ที่สามารถให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนานักเรียน ให้มีคุณภาพตามนโยบายของรัฐและความต้องการของชุมชนต่อไป

4. มีแผนพัฒนาและแผนปฏิบัติการที่สามารถตรวจสอบ และประเมินผลการพัฒนาได้ เพราะตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 จะมีการประกันคุณภาพภายในทุกปี เพื่อรองรับการประเมินจากองค์กรอิสระที่จะมาตรวจสอบทุก ๆ 5 ปี

5. การให้รางวัลเพื่อการเสริมแรงจิตใจให้สมาชิกในองค์กร ได้ทำงานอย่างมีความสุข ตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยคณะกรรมการโรงเรียน สังกัดกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2543

ข้อ 4 ให้มีคณะกรรมการโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานครทุกโรงเรียน โรงเรียนละไม่น้อยกว่า 7 คน แต่ไม่เกินสิบห้าคน ซึ่งต่อไปในระเบียบนี้จะเรียกว่า "คณะกรรมการโรงเรียน"

ข้อ 5 คณะกรรมการโรงเรียน ประกอบด้วยบุคคลดังต่อไปนี้

- (1) ผู้แทนผู้ปกครอง
- (2) ผู้แทนครู
- (3) ผู้แทนองค์กรชุมชน
- (4) ผู้แทนสมาชิกสภาเขต
- (5) ผู้แทนศิษย์เก่าของโรงเรียน
- (6) ผู้ทรงคุณวุฒิ
- (7) ผู้บริหารโรงเรียน

คณะผู้บริหารกรุงเทพมหานคร ได้ให้ความสำคัญและความจำเป็นอย่างยิ่งในการปฏิรูปโรงเรียน โดยให้สมาชิกที่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา มีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

กล่าวโดยสรุป การบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน หมายถึง การบริหารจัดการโรงเรียนที่ได้กำหนดไว้ให้สอดคล้องกับความต้องการของโรงเรียน โดยคณะกรรมการโรงเรียน ศึกษา นิเทศก์ ผู้บริหารโรงเรียน ครู ผู้ปกครองและนักเรียน เพื่อแก้ไขปัญหาและดำเนินกิจกรรมทางการศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาโรงเรียนต่อไปในระยะยาว

รูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน

จากการศึกษารูปแบบการบริหารโดยใช้โรงเรียนเป็นฐาน (Leithwood and Teresa 1998 : 1 – 21, Carr 1998 : 1 - 8) พบว่า มีรูปแบบที่สำคัญอย่างน้อย 4 รูปแบบ ได้แก่

1. รูปแบบที่มีผู้บริหารเป็นหลัก (Administrative Control SBM) เป็นแนวคิดในการกระจายอำนาจหน้าที่ในการบริหารการเงิน บุคลากร และวิชาการ ให้แก่ผู้บริหารโรงเรียน เพื่อให้การบริหารโรงเรียนนั้นมีประสิทธิภาพมากที่สุด ในระยะแรกๆ ผู้บริหารมักใช้วิธีการขอคำปรึกษาอย่างไม่เป็นทางการจากครู ผู้ปกครองนักเรียน หรือผู้แทนชุมชน ดังนั้น คณะกรรมการโรงเรียนที่ตั้งขึ้น มักจะมีบทบาทสำคัญในการให้คำปรึกษาแก่ผู้บริหารโรงเรียน

2. รูปแบบที่มีครูเป็นหลัก (Professional Control SBM) การบริหารตามแนวนี้ ตัวแทนครูจะมีสัดส่วนมากที่สุดในคณะกรรมการโรงเรียน รูปแบบนี้เกิดจากแนวคิดที่ว่า ครูเป็นผู้ที่ใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด ครูเป็นผู้ปฏิบัติจึงย่อมรู้ปัญหาทุกอย่างได้ดีที่สุด และถ้ามีโอกาสตัดสินใจ ก็จะสามารถแก้ปัญหาได้ตรงจุดมากที่สุด

3. รูปแบบที่ชุมชนมีบทบาทหลัก (Community Control SBM) เป็นรูปแบบที่เพิ่มความรับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้ชุมชนและผู้ปกครอง และเพื่อให้ผู้รับบริการการศึกษามีความพึงพอใจ ในการจัดการศึกษาที่จัดให้มากที่สุด แนวคิดที่สำคัญก็คือ หลักสูตรของโรงเรียนควร

ตอบสนองความต้องการและค่านิยมของผู้ปกครองและชุมชนท้องถิ่นมากที่สุด คณะกรรมการจึงมีสัดส่วนจำนวนตัวแทนผู้ปกครองและชุมชนมากที่สุด

4. รูปแบบที่ครูและชุมชนมีบทบาทหลัก (Professional / Community Control SBM) แนวคิดของรูปแบบการบริหารลักษณะนี้มีความเชื่อว่าทั้งครูและผู้ปกครองต่างมีความสำคัญในการจัดการศึกษาให้แก่เด็ก ควรได้รับรู้ค่านิยมและความต้องการของผู้ปกครอง ในขณะเดียวกัน ผู้ปกครองก็มีโอกาสช่วยสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนของครูด้วย สัดส่วนของผู้แทนครูและผู้ปกครองจะมีเท่า ๆ กัน ในคณะกรรมการโรงเรียน

ตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยคณะกรรมการโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2543 ข้อ 7 ให้ดำเนินการคัดเลือกคณะกรรมการโรงเรียน ดังนี้

1. โรงเรียนจัดประชุมผู้ปกครอง แล้วคัดเลือกกันเองเป็นกรรมการโรงเรียน จำนวนไม่เกินสองคน
2. โรงเรียนจัดประชุมครูทั้งโรงเรียน และครูพิจารณาคัดเลือกกันเอง เป็นกรรมการโรงเรียน จำนวนไม่เกินสองคน
3. ผู้บริหารโรงเรียน ประชุมปรึกษากับคณะครูในโรงเรียนและผู้แทนผู้ปกครองพิจารณาคัดเลือกผู้แทนองค์กรชุมชน จำนวนไม่เกินสองคน ผู้แทนศิษย์เก่าของโรงเรียน จำนวนไม่เกินสองคน และผู้แทนสมาชิกสภาเขตที่ขอความเห็นชอบจากสภาเขตจำนวนหนึ่งคนเป็นกรรมการโรงเรียน
4. ผู้บริหารโรงเรียนประชุมปรึกษากับผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กร - ชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่าโรงเรียน และผู้แทนสมาชิกเขต พิจารณาคัดเลือกผู้ทรงคุณวุฒิจำนวนไม่เกินห้าคน เป็นกรรมการโรงเรียน

จะเห็นได้ว่าจำนวนผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนศิษย์เก่าของโรงเรียน จะมีจำนวนไม่เกินอย่างละสองคน ผู้แทนสมาชิกสภาเขต ผู้บริหารโรงเรียน มีจำนวนอย่างละหนึ่งคน แต่จำนวนผู้ทรงคุณวุฒิมีไม่เกินห้าคน กรุงเทพมหานครใช้แนวคิดรูปแบบที่ 4 คือ รูปแบบที่ครูและชุมชนมีบทบาทหลัก (Professional / Community Control SBM) เป็นหลักยึดในการแต่งตั้งคณะกรรมการโรงเรียน

ฉะนั้น โรงเรียนซึ่งเป็นหน่วยงานที่จะต้องเตรียมตัวให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้น ตาม พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ตามมาตรา 39 มาตรา 40 เรื่องการกระจายอำนาจทางการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องให้ความสำคัญกับข้อมูล สารสนเทศ โดยเฉพาะเกี่ยวข้องกับการบริหารงานตามภารกิจงานทั้ง 6 ด้าน ได้แก่ 1. งานวิชาการ 2. งานบริหารบุคคล 3. งานกิจการนักเรียน 4. งานธุรการและการเงิน 5. งานอาคารและสถานที่ และ 6. งานความสัมพันธ์

กับชุมชน ให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยถูกต้อง เพราะโรงเรียนเป็นฐานข้อมูลที่สำคัญที่สุด ที่จะใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน และผู้บริหารในระดับสูงต่อไป

การบริหารงานของโรงเรียน

การบริหารโรงเรียนให้ประสบผลสำเร็จตามจุดหมายและนโยบายที่กำหนดไว้ ผู้บริหารจะต้องเข้าใจขอบข่ายการบริหารงานโรงเรียนเพื่อจะได้สามารถวางแผนเพื่อการบริหารได้ดี โดยมีนักการศึกษา กล่าวไว้ดังนี้

ภิญโญ สาร (2526 : 365 – 366) กล่าวว่า ผู้บริหารโรงเรียนที่ประสบความสำเร็จต้องมีความสามารถ 7 ด้านคือ

1. การบริหารงานวิชาการ
2. การบริหารงานบุคคล
3. การบริหารกิจการนักเรียน
4. ความสัมพันธ์กับชุมชน
5. การบริหารงานธุรการ
6. การบริหารกิจการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารต่าง ๆ
7. การวัดและประเมินผลในการสอน

งานบริหารโรงเรียนโดยทั่วไป แบ่งออกเป็น 6 ประเภท (วิจิตร ศรีสอาน 2528 : 10) ได้แก่

1. งานวิชาการ
2. งานบุคลากร
3. งานกิจการนักเรียน
4. งานธุรการการเงิน
5. งานอาคารสถานที่
6. งานความสัมพันธ์กับชุมชน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2531 : 1) กำหนดภารกิจของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดไว้ 6 งาน คือ

1. งานวิชาการ
2. งานบริหารบุคลากร
3. งานกิจการนักเรียน
4. งานธุรการและการเงิน
5. งานอาคารและสถานที่

6. งานความสัมพันธ์กับชุมชน

สรุปได้ว่า งานบริหารโรงเรียน ประกอบด้วย งานวิชาการ งานบริหารบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการและการเงิน งานอาคารและสถานที่ และงานความสัมพันธ์กับชุมชน ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ต้องบริหารงานทั้ง 6 ด้าน ซึ่งขอขยายแต่ละด้านพอจะกล่าวถึงดังนี้

งานวิชาการ

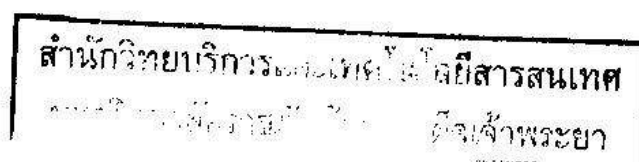
การบริหารงานวิชาการ เป็นกระบวนการหนึ่งของการบริหารการศึกษา ซึ่งเป็นกิจกรรมที่ปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง เมื่อกล่าวถึงงานวิชาการ คนส่วนใหญ่จะคิดถึงภารกิจหรือกิจกรรมของผู้บริหารแต่ฝ่ายเดียว ความจริงแล้วผู้บริหารจะเป็นผู้นำในการดำเนินงาน ส่วนคณะครูทุกคนจะต้องให้ความร่วมมือและปฏิบัติอย่างจริงจัง เพื่อให้การบริหารงานวิชาการบรรลุตามจุดหมาย โดยมีนักวิชาการให้ความหมายไว้หลายท่าน ดังนี้

กิติมา ปรีดีดิลก (2532 : 48) ได้กล่าวไว้ว่า งานวิชาการเป็นงานหลักของโรงเรียน ไม่ว่าจะเป็นโรงเรียนประเภทใด มาตรฐานหรือคุณภาพการศึกษามักจะได้รับการพิจารณาจากผลงานด้านวิชาการเป็นสำคัญ ดังนั้นผู้บริหารจึงจำเป็นต้องให้ความสนใจในงานด้านวิชาการเป็นพิเศษ โดยวางแผนเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการปฏิบัติงาน ตลอดจนการติดตามผลเพื่อปรับปรุงเป็นระยะๆ และ ภิญญู สาธร (2526 : 268) ได้กล่าวถึง การบริหารงานวิชาการว่า งานวิชาการเกี่ยวกับหลักสูตร แบบเรียน หนังสือวัสดุอุปกรณ์ประกอบการสอนต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการและการบริหารการสอน เพื่อก่อให้เกิดการสอนที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับ หวน พินธุพันธ์ (2528 : 10) ได้กล่าวถึงการบริหารวิชาการว่า เป็นการดำเนินงานเกี่ยวกับการเรียนการสอน ซึ่งงานวิชาการครอบคลุมเกี่ยวกับหลักสูตร แผนการสอน การนิเทศการสอน ตารางสอน สื่อการสอน หรือเทคโนโลยีทางการสอน การปรับปรุงการเรียนการสอน ห้องสมุด และการประเมิน

ผลการศึกษา และพนัส หันนาคินทร์ (2524 : 62) กล่าวว่า หน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารโรงเรียนในด้านงานวิชาการประกอบด้วย

1. งานด้านเกี่ยวกับตัวครู เช่น การจัดหาครูมาสอน การมอบหมายงานให้ครูตามความเหมาะสม การสร้างขวัญกำลังใจ การพัฒนาตัวครู การนิเทศการทำงานของครู เป็นต้น
2. งานด้านเกี่ยวกับนักเรียน เช่น การแบ่งกลุ่มนักเรียน การส่งเสริมนักเรียนทางด้านวิชาการ การบริการต่าง ๆ การสอนเสริม เป็นต้น
3. งานด้านการจัดโปรแกรมการเรียน เช่น การใช้หลักสูตร การประเมินผลการเรียนการสอน

ณ
๒๕๓๒
๖๕๔๓
๖๕๔๖
๖๕๔๘

00197621

4. งานด้านจัดหาอุปกรณ์การสอน และเทคโนโลยีทางการศึกษา เช่น การจัดหาอุปกรณ์ต่าง ๆ การจัดเจ้าหน้าที่เพื่อให้บริการแก่ครู การสร้างมาตรฐาน การเก็บรักษา และการนำไปใช้

5. งานด้านเกี่ยวกับบุคลากรด้านการสอน เช่น การจัดทำทะเบียนประวัติ และระเบียบต่าง ๆ เกี่ยวกับครู เป็นต้น

สรุปได้ว่า งานวิชาการเป็นหัวใจสำคัญของโรงเรียน เพราะหน้าที่ของโรงเรียน คือ การให้ความรู้ทางวิชาการแก่นักเรียนซึ่งนักวิชาการส่วนใหญ่มีความเห็นตรงกันว่าควรประกอบด้วยงานเกี่ยวกับหลักสูตร งานประเมินผลการศึกษา ส่วนนวน พินธุพันธ์ (2528 : 10) เห็นควรเพิ่มเติมในด้านแผนการสอน การนิเทศ ตารางสอน เทคโนโลยีทางการสอนและห้องสมุด ในขณะที่ พันธ์หรรษาคินทร์ (2524 : 62) เห็นควรเพิ่มเติมในเรื่องของการทำทะเบียนประวัติครู และระเบียบต่างๆ ส่วนมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2526 : 164) มีความเห็นเพิ่มเติมในด้านกิจกรรมนักเรียน การแนะแนว และการประชุมเพื่อประสานแผนการดำเนินงาน

งานบริหารบุคลากร

การบริหารงานโดยทั่วไป มีจุดมุ่งหมายที่สำคัญอยู่ที่ความต้องการให้งานของหน่วยงานบรรลุจุดประสงค์ที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีปัจจัยพื้นฐานในการบริหารอยู่ 4 อย่าง คือ บุคลากร (Man) เงิน (Money) วัสดุอุปกรณ์ (Material) และวิธีจัดการ (Method of Management) ปัจจัยที่สำคัญที่สุดน่าจะให้แก่ บุคลากร เพราะเป็นผู้ลงมือดำเนินการโดยใช้ปัจจัยอื่นๆ ที่มีอยู่ บุคคลที่มีความรู้ความสามารถยังอาจช่วยสร้างปัจจัยอื่นๆ ที่ยังขาดให้เพียงพอขึ้นมาได้ เพื่อให้ได้มาซึ่งบุคลากรที่ดีมีความรู้ความสามารถ มีความตั้งใจในการปฏิบัติงาน รวมทั้งการบำรุงรักษาให้เขาเจริญก้าวหน้าและรับใช้หน่วยงานของเราตลอดไป ผู้บริหารต้องอาศัยการบริหารงานบุคคลนี้เป็นหัวใจของการบริหารงานทั่วไปทีเดียว ซึ่งมีนักการศึกษาได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

เมธี ปิลันธนานนท์ (2529 : 10 - 11) ได้ให้จุดมุ่งหมายในการบริหารบุคลากรในระบบโรงเรียนไว้ 11 ประการ คือ

1. วางแผนกำลังคนทั้งระยะสั้นและระยะยาว
2. กำหนดนโยบายต่างๆ ที่จะเป็นแนวทางทำแผนหลัก (Master plan) ด้านบุคลากร โดยยึดหลักที่จะสนองความต้องการของมนุษย์
3. สรรหาบุคลากรให้มีจำนวนเพียงพอและมีคุณภาพดีที่ จะสามารถให้บริการศึกษาที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพแก่ผู้ศึกษา
4. คัดเลือกบุคลากรตามความต้องการกำลังคน
5. ประเมินการปฏิบัติงานของบุคลากรเพื่อมุ่งการพัฒนาบุคลากรให้ดียิ่งขึ้น

6. วางแผนให้การศึกษาต่อเนื่องแก่บุคลากร เพื่อพัฒนาอาชีพครูของบุคลากรให้ถึงขีดสูงสุด
7. จัดทำระบบการให้รางวัล เพื่อจะได้ช่วยรักษาคุณภาพการปฏิบัติงานที่บุคลากรมีหน้าที่อยู่
8. จัดทำแผนการจูงใจบุคลากรเข้าสู่หน่วยงาน (Induction plan) เพื่อช่วยเหลือบุคลากรใหม่ให้มีความสะดวกในการทำงานและลดความสับสนในระบบงาน
9. จัดทำระบบให้ข่าวสารแก่บุคลากร เพื่อจะได้ปฏิบัติหน้าที่อย่างเหมาะสมและถูกต้อง
10. มีการจัดให้บุคลากรได้เข้าร่วมมือในเรื่องที่ตนสนใจ จัดให้มีความสัมพันธ์กัน
ในระหว่างกลุ่มรูปนัย (Formal Group) ซึ่งหมายถึง กลุ่มบุคคลที่รวมกันขึ้นปฏิบัติการเป็นทางการ และกลุ่มอรูปนัย (Informal Group) ซึ่งหมายถึง กลุ่มบุคคลที่รวมตัวขึ้นอย่างไม่เป็นทางการ เพราะชอบสิ่งเดียวกัน มีรสนิยมเหมือนกัน เป็นต้น
11. ให้ความรู้และความเข้าใจหน้าที่หลักของบุคลากรกับหน้าที่รองๆ ลงไป ในเรื่องของโปรแกรมการศึกษา สิ่งอำนวยความสะดวกและการวางแผนงาน เพื่อให้บุคลากรได้ทำงานตรงกับความต้องการต่าง ๆ ของตนและความคาดหวังของสถาบันหรือองค์กร

สมพงษ์ เกษมสิน (อ้างถึงใน ธานี ศุภพงษ์ 2542 : 40) กล่าวว่า การบริหารงานบุคลากรเป็นกระบวนการวางแผนนโยบายระเบียบและกรรมวิธีในการดำเนินการ เกี่ยวกับตัวบุคคลที่ปฏิบัติงานในองค์กร โดยให้ได้บุคคลที่เหมาะสมและบำรุงไว้ซึ่งทรัพยากรด้านมนุษย์ที่มีประสิทธิภาพ ให้มีปริมาณที่เหมาะสม เพื่อให้การปฏิบัติงานบรรลุผลสำเร็จตามเป้าหมาย ซึ่งสอดคล้องกับความคิดเห็นของปิฎก ธาร (อ้างถึงใน ธานี ศุภพงษ์ 2542 : 41) กล่าวว่า การบริหารงานบุคลากรจะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและได้รับความสำเร็จตามเป้าหมายหรือไม่เพียงใด ขึ้นอยู่กับความร่วมมือของบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกคนทุกฝ่าย ถ้าผู้บริหารขาดความสามารถในการบริหารงานบุคลากร แม้จะมีวัสดุอุปกรณ์นานาชนิด มีเงินงบประมาณจำนวนมากสนับสนุนและมีคนเป็นจำนวนมากในหน่วยงานก็ไม่มีความสำเร็จรักภักดีต่อหน่วยงานเพราะขาดความรับผิดชอบ

ฟิลิปโป (Filippo 1971 : 4 - 7) กล่าวว่า การบริหารงานบุคคล หมายถึง การวางแผน การจัดองค์การ การอำนวยความสะดวก การควบคุมเกี่ยวกับการสรรหา การพัฒนา อัตราเงินเดือนและค่าตอบแทน ความเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และการทำนุบำรุงรักษาไว้ซึ่งบุคลากรขององค์กร เพื่อบรรลุถึงวัตถุประสงค์ขององค์กร

สรุปได้ว่า การบริหารงานบุคลากร เป็นหัวใจของการบริหาร เพราะงานทุกชนิดของหน่วยงานจะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและสำเร็จตามเป้าหมายหรือไม่ย่อมขึ้นอยู่กับบุคลากร

เพราะบุคลากรเป็นสินทรัพย์ (Asset) แม้หน่วยงานจะประกอบด้วยบุคลากร งบประมาณ และวัสดุ อุปกรณ์มากมายสักปานใด แต่ถ้าขาดการบริหารบุคลากรอย่างมีประสิทธิภาพ ก็จะทำให้ห้องคํการนั้น ไม่สามารถบริหารงานได้สำเร็จตามเป้าหมาย

งานกิจการนักเรียน

การบริหารงานกิจการนักเรียน เป็นงานที่เกี่ยวกับงานบริหารและงานปกครอง ซึ่งมีภาระ เกี่ยวข้องกับนักเรียน ดังที่นักวิชาการหลายท่านได้ให้แนวความคิดไว้ดังนี้ พันธ์ หันนาคินทร์ (2524 : 219) ได้ให้ความหมายของกิจการนักเรียนไว้ว่า คือ กิจกรรมทั้งหมดที่โรงเรียนจัดขึ้นเพื่อมุ่งต่อ การเจริญเติบโตของนักเรียน ส่วนภิญโญ สารธร (อ้างถึงใน รัชนี้ ศุภพงษ์ 2542 : 43) ได้กล่าวถึง ขอบข่ายภารกิจของงานกิจการนักเรียน สรุปได้ว่า เป็นการจัดทำสํามะโนโรงเรียนและทํานาย ปรมาณนักเรียน การรับนักเรียน การแบ่งกลุ่มและเลื่อนชั้น รายงานเกี่ยวกับนักเรียน การรักษา ระเบียบวินัยโรงเรียน บริการแนะแนวนักเรียน บริการเกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียนและกิจกรรมต่าง ๆ ของนักเรียน และกิติมา ปรีดีติลล (2532 : 170 - 179) กล่าวถึง หลักการในการรักษาระเบียบวินัย ของโรงเรียนและบทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร ในการจัดบริการด้านสุขภาพอนามัย ให้ประสบผลสำเร็จ ดังนี้ ควรมีการประชุมเพื่อชี้แจงระเบียบวินัยของโรงเรียนให้ครูและนักเรียนมีส่วนร่วมในการดูแล เรื่องสถานที่และมีการประเมินโครงการสุขภาพอย่างสม่ำเสมอ

จากแนวความคิดดังกล่าว สรุปได้ว่า งานกิจกรรมนักเรียนเป็นการดำเนินกิจกรรมที่ เกี่ยวกับตัวนักเรียน มุ่งให้นักเรียนประพฤติปฏิบัติตามระเบียบวินัย แต่ไม่เกี่ยวกับการเรียนการสอน โดยภิญโญ สารธร (2526 : 340) และกิติมา ปรีดีติลล (2532 : 170 - 179) มีความเห็นสอดคล้องกัน ในเรื่องของการบริหารเกี่ยวกับสุขภาพของนักเรียน นอกจากนั้น ภิญโญ สารธร (2526 : 340) ยังเน้น ความสำคัญของเรื่องการจัดทำสํามะโนในโรงเรียนอีกด้วย

งานธุรการและการเงิน

ในการบริหารงานของโรงเรียนถือได้ว่างานธุรการและการเงิน มีส่วนช่วยสนับสนุนให้ งานด้านอื่นๆ ประสบความสำเร็จ โดยมีนักวิชาการได้ให้ข้อคิดเห็น ได้แก่ พันธ์ หันนาคินทร์ (2524 : 282 - 283) ได้กล่าวถึงงานธุรการและการเงินไว้ดังนี้

1. งานเกี่ยวกับสารบรรณ คือ การติดต่อทางจดหมายหรือเครื่องมืออื่น ๆ เช่น การใช้ โทรศัพท์เพื่อติดต่อกับองค์การรัฐบาลหรือเอกชน
2. งานเกี่ยวกับการเงิน ได้แก่ การรับและการเบิกจ่ายเงิน การจัดทำบัญชีรายรับรายจ่าย ตลอดจนควบคุมและตรวจสอบเกี่ยวกับการเงินบัญชีของโรงเรียน
3. งานเกี่ยวกับการจัดทำงบประมาณประจำปี

4. งานเกี่ยวกับการจัดซื้อและควบคุมพัสดุครุภัณฑ์
5. งานเกี่ยวกับงานทะเบียนของนักเรียน
6. งานเกี่ยวกับการประชาสัมพันธ์
7. การควบคุมบุคคลที่ไม่ได้เกี่ยวกับการสอน

ภิญโญ สาร (2526 : 340) กล่าวถึงงานธุรการและการเงินไว้ว่า งานธุรการและการเงิน ประกอบด้วย งานสารบรรณ การเงินการบัญชี พัสดุ ครุภัณฑ์ ยานพาหนะ และการให้บริการต่างๆ แก่ครู นักเรียน ผู้ปกครอง และประชาชนมากยิ่งขึ้นกว่าการบริหารวิชาการอื่นๆ

บรรเทา กิตติศักดิ์ (2538 : 1) ได้กล่าวถึงขอบเขตของการบริหารงานธุรการว่า ครอบคลุมงานหลายๆ ด้าน คือ งานสารบรรณ และการติดต่อสื่อสาร งานการเงินและงานงบประมาณ งานจัดซื้อวัสดุ ครุภัณฑ์และควบคุมดูแลงานทะเบียน งานทะเบียนนักเรียน และการออกหนังสือรับรอง งานอาคารสถานที่และการบำรุงรักษา การซ่อมแซม งานรักษาความปลอดภัย งานดูแลคนงานภารโรง และงานประชาสัมพันธ์

จากแนวคิดดังกล่าว พอสรุปได้ว่า การบริหารงานธุรการและการเงินนับเป็นงานที่สำคัญยิ่งงานหนึ่งใน 6 งาน ของการบริหารโรงเรียน ที่ผู้บริหารจะต้องทำและรับผิดชอบ เพราะเป็นงานที่เปรียบเสมือนแขนขาที่คอยสนับสนุนให้งานด้านอื่นๆ ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยเป็นปกติ และเป็นงานที่ต้องใช้กฎหมาย ระเบียบ แบบแผนของทางราชการ ประกอบในการบริหารงานเป็นอย่างมาก ถ้าผู้บริหารโรงเรียนปฏิบัติผิดหรือมีความบกพร่องอาจจะกระทบกระเทือนถึงความมั่นคงในตำแหน่งหน้าที่ได้ ดังนั้นผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องศึกษาหาความรู้และปฏิบัติงานด้านนี้ให้เป็นไปอย่างปกติและถูกต้องอยู่เสมอ ถึงแม้ว่าในโรงเรียนจะมีเจ้าหน้าที่หรือผู้ช่วยเป็นผู้ทำงานโดยตรง แต่งานนี้ก็ยังคงอยู่ในความรับผิดชอบของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ดีนั่นเอง ดังนั้น ในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับเรื่องธุรการและการเงิน ผู้บริหารจะต้องมีข้อมูลและสารสนเทศที่ถูกต้อง ครบถ้วน ทันเวลา เพื่อให้ประกอบการตัดสินใจทุกครั้ง และที่สำคัญจะต้องรวดเร็วด้วย

งานอาคารและสถานที่

การบริหารงานอาคารสถานที่ เป็นการดำเนินงานเพื่อกำกับดูแลและบริหารจัดการเกี่ยวกับอาคารเรียน อาคารประกอบ ตลอดจนบริเวณโรงเรียน เพื่อส่งเสริมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น ดังแนวคิดของนักวิชาการ ดังนี้ ภิญโญ สาร (2526 : 346) ได้ให้ความหมายของงานอาคารและสถานที่ว่า งานอาคารสถานที่ ผู้บริหารการศึกษาควรคำนึงถึงความสะอาด ความคงทนแข็งแรงและความปลอดภัย เพื่อความสุขของนักเรียนมากกว่าคำนึงถึงแต่ความสวยงามเพียงอย่างเดียว ส่วน ปรีดา คัมภีรปกรณ์ (2528 : 11) กล่าวว่า งานอาคารสถานที่ ได้แก่ กิจกรรมที่

เกี่ยวกับการวางแผน ความต้องการอาคารเรียน อาคารประกอบ การตกแต่งสถานที่ การดูแลรักษา อาคารเรียน อาคารประกอบ บริเวณโรงเรียน ตลอดจนการดูแลรักษาซ่อมแซม ทรัพย์สินของโรงเรียน เป็นต้น และบรรเทา กิตติศักดิ์ (2538 : 1) กล่าวถึง งานอาคารสถานที่ของโรงเรียนไว้ว่า นอกจากจะเป็นที่จัดการเรียนการสอนแล้ว ยังเป็นที่รวมของนักเรียน ครู วัสดุอุปกรณ์ - การสอน และยังเป็นที่พักนักเรียนให้เรียนรู้ชีวิต ระเบียบวินัยและการดำเนินชีวิตในสังคม ควรมีการปลูกฝังเจตคติที่ดีงามให้เป็นผู้รักสวयรักงาม รักความเป็นระเบียบ ซึ่งมีความเห็นสอดคล้องกับ กิตติมา ปริติติลล (2532 : 197) กล่าวว่า การบริหารอาคารสถานที่ หมายถึง การรู้จัก จัดหา รู้จักใช้อาคารให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งการควบคุมดูแลรักษาให้บริการแก่ชุมชน และการรู้จักส่งเสริมทะนุบำรุงอาคารสถานที่ที่มีอยู่ให้คงสภาพดี และสนองความต้องการได้อย่างเพียงพอ อาคารสถานที่ของโรงเรียนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่จะช่วยให้การเรียนการสอนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถ้าเรามุ่งให้การเรียนการสอนบรรลุผลอย่างสมบูรณ์แล้วก็จำเป็นต้องจัดอาคารสถานที่ของโรงเรียนให้อยู่ในสภาพดี ถูกหลักวิชา เอื้ออำนวยต่อกิจกรรมการเรียนการสอนให้มากที่สุดและประหยัดที่สุด

สรุปได้ว่า การบริหารอาคารและสถานที่ เป็นการบริหารเกี่ยวกับการวางแผนการใช้ อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องน้ำ ห้องส้วม สนามกีฬา และบริเวณทั่วไปของโรงเรียนให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งนี้จะต้องรู้จักจัดหา บำรุงรักษาและซ่อมแซมให้เรียบร้อย สวयงาม และใช้การได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ การดำเนินการบริหารอาคารสถานที่เพื่อให้บรรลุเป้าหมายดังกล่าวได้ จำเป็นอย่างยิ่งที่โรงเรียนควรจะต้องมีข้อมูลเกี่ยวกับอาคารสถานที่ให้เพียงพอต่อการตัดสินใจ

งานความสัมพันธ์กับชุมชน

บ้าน วัด โรงเรียน ถือได้ว่าเป็นองค์ประกอบของชุมชน โรงเรียนจำเป็นต้องมีความสัมพันธ์กับชุมชน เพื่อเอื้ออำนวยประโยชน์ให้แก่กัน ซึ่งความสัมพันธ์กับชุมชนนี้ จะมีบทบาททำให้โรงเรียนพัฒนาทางการศึกษาได้มากขึ้น และได้รับการสนับสนุนส่งเสริมจากหลายฝ่ายขึ้นอีก ดังที่นักวิชาการทางการศึกษา ได้ให้ความเห็น ดังมี ภิญญู สาร (2526 : 311 - 322) ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์กับชุมชนไว้ว่า ครูใหญ่หรือผู้บริหารระดับโรงเรียนควรรู้จักการวางตัวในเรื่องต่าง ๆ คือ

1. พยายามจัดทำรายการประชาสัมพันธ์กับประชาชนอยู่เสมอ
2. การขาดความรู้ในด้านปรัชญาการศึกษา ขาดครูที่ดี ขาดวิธีสอนที่ดี ขาดหลักสูตรและแบบเรียนที่ดี โรงเรียนจะไม่เจริญ ครูใหญ่จึงชวนชาวบ้านหาความรู้ใส่ตนโดยไม่หยุดหย่อนจนเป็นที่ทราบและยอมรับของชุมชน
3. เข้าใจความต้องการของชุมชนและสังคม
4. รู้จักใช้สมาคมผู้ปกครองและครู ให้สื่อสัมพันธ์กับประชาชนทั่วไป

5. เป็นผู้ฟังที่ดี รับฟังทุกคน
6. ตื่นตัวที่จะพัฒนาโรงเรียนและพัฒนาท้องถิ่นอยู่เสมอ
7. รู้จักใช้ทรัพยากรที่มีในท้องถิ่นให้เป็นประโยชน์แก่โรงเรียน

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษา มาตรา 29 ให้สถานศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยจัดระบบการเรียนรู้ภายในชุมชน เพื่อให้ชุมชนมีการจัดการเรียนการศึกษารอบรม มีการแสวงหาความรู้ ข้อมูล ข่าวสาร และรู้จักเลือกสรรภูมิปัญญาและวิทยาการต่างๆ เพื่อพัฒนาชุมชนให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการ รวมทั้งหาวิธีการสนับสนุนให้มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์พัฒนาระหว่างชุมชน

สรุปได้ว่าชุมชนจะต้องเป็นผู้มีบทบาทสำคัญต่อการจัดการศึกษามากขึ้น โรงเรียนต้องจัดการเรียนการสอนโดยตอบสนองความต้องการของชุมชน และมีการเลือกสรรภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้จัดการเรียนการสอน โดยโรงเรียนจะต้องค้นหาข้อมูลของผู้ปกครองนักเรียน เพื่อสืบค้นหาภูมิปัญญาท้องถิ่นมาช่วยจัดการศึกษาในโรงเรียน จึงจำเป็นจะต้องจัดเตรียมข้อมูล และเก็บรวบรวมข้อมูลเอาไว้ใช้ประโยชน์ต่อไป

จากแนวคิดของนักการศึกษาที่กล่าวมาทั้งหมดนั้น ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา มีภารกิจต้องรับผิดชอบงานตามที่สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติกำหนดไว้ 6 งาน คือ

1. งานวิชาการ
2. งานบริหารบุคลากร
3. งานกิจการนักเรียน
4. งานธุรการและการเงิน
5. งานอาคารและสถานที่
6. งานความสัมพันธ์กับชุมชน

โดยถือว่างานทั้ง 6 งานนั้น เป็นงานที่ผู้บริหารโรงเรียนต้องรับผิดชอบ ซึ่งเป็นภาระหนักมาก เพราะงานทุกงานเป็นงานที่มีความเกี่ยวเนื่องสอดคล้องกัน ที่จะส่งผลให้การบริหารงานดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย มีประสิทธิภาพและได้มาซึ่งประสิทธิผล คือ นักเรียนที่สมบูรณ์ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา เพื่อให้บรรลุเป้าหมายคือผลผลิต (นักเรียน) ที่มีคุณลักษณะ เก่ง ดี และมีความสุข

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2542 : 39 - 40) ที่ระบุไว้ในหมวดที่ 5 ดังนี้

มาตรา 39 ให้กระทรวงกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาทั้งด้านงบประมาณ การบริหารบุคคล และการบริหารทั่วไปไปยังคณะกรรมการและสำนักงานการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมเขตพื้นที่การศึกษา และสถานศึกษาในเขตพื้นที่การศึกษาโดยตรง

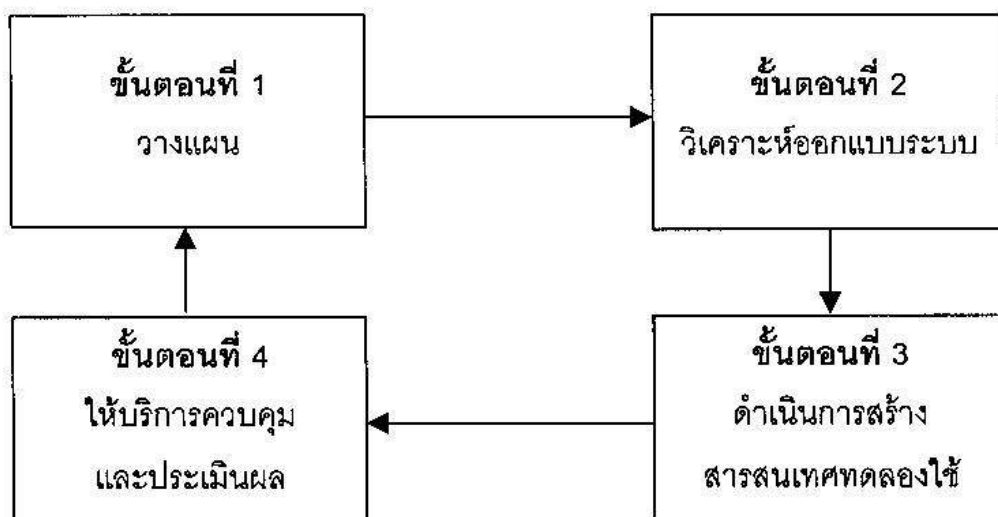
มาตรา 40 ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและสถานศึกษาระดับอุดมศึกษาระดับต่ำกว่าปริญญาของแต่ละสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ประกอบด้วยผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา และผู้ทรงคุณวุฒิ

ซึ่งตามมาตรา 39 และ 40 ที่มุ่งกระจายอำนาจการบริหารและการจัดการศึกษาไปยังสถานศึกษา ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษา ซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู ผู้แทนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ผู้แทนศิษย์เก่าของสถานศึกษา ผู้ทรงคุณวุฒิ และผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจกรรมของสถานศึกษา สาระดังกล่าวตรงกับแนวคิดการให้โรงเรียนเป็นฐาน (School – Based Management หรือ SBM) (ดิเรก วรรณเศียร 2543 : 7)

แนวคิดในการพัฒนาระบบสารสนเทศ

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2539 : 17 – 19) ได้แบ่งขั้นตอนในการพัฒนาระบบสารสนเทศ เป็น 4 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นตอนการวางแผน
2. ขั้นตอนการวิเคราะห์และออกแบบระบบ
3. ขั้นตอนการสร้างสรรค์สารสนเทศและทดลองใช้
4. ขั้นให้บริการและประเมินผล

แผนภูมิที่ 9 ขั้นตอนการพัฒนาระบบสารสนเทศ

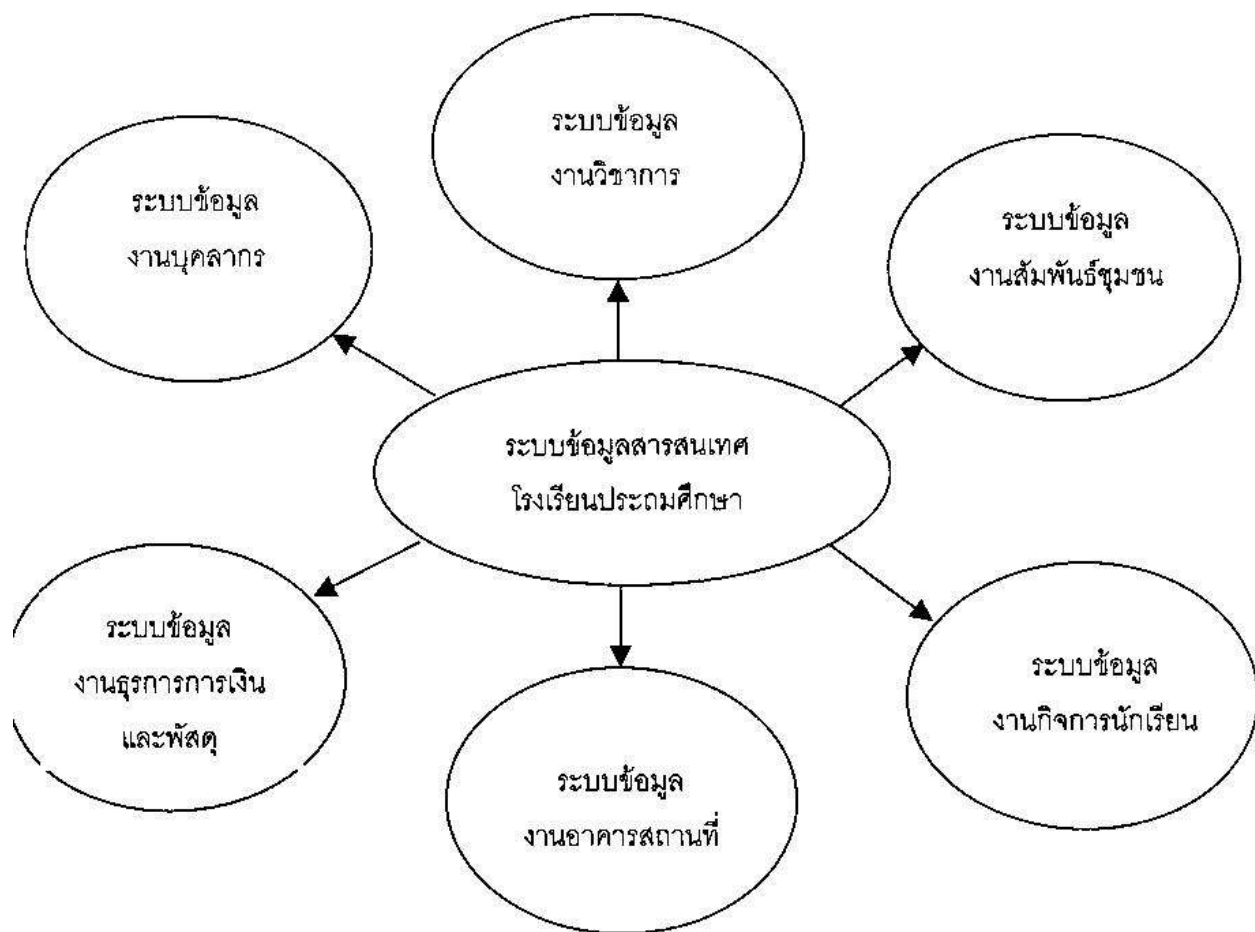
ที่มา : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2539 : 17

การวางแผนเพื่อจัดระบบ เป็นการเตรียมการเพื่อให้การพัฒนามีประสิทธิภาพ ซึ่งควรเตรียมในเรื่องต่อไปนี้

1. ศึกษาวัตถุประสงค์ และนโยบายของสถานศึกษา
2. ศึกษาความต้องการและความจำเป็น เพื่อทราบรูปแบบของการตัดสินใจ ศึกษาลักษณะและประเภทของข้อมูลที่จะนำมาใช้ในการจัดระบบ
3. ศึกษาความเป็นไปได้ของการพัฒนารวมทั้งจุดเด่น จุดด้อย ข้อจำกัดต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานในแง่ความพร้อมของบุคลากรผู้ปฏิบัติงาน การสนับสนุนจากผู้บริหารความเป็นไปได้ในระยะเวลาและการปฏิบัติงาน

วิเคราะห์ออกแบบระบบ เป็นการศึกษาวิเคราะห์และโครงสร้างเพื่อความกระจ่างในการกำหนดขอบเขตของข้อมูล มีความครอบคลุมครบถ้วนในแต่ละสายงาน เพื่อความร่วมมือในการจัดเก็บข้อมูลในสายงานนั้นๆ ดำเนินในเรื่องต่อไปนี้

1. กำหนดวัตถุประสงค์ รูปแบบของการพัฒนาระบบ
2. วิเคราะห์โครงสร้างการจัดองค์การ รวมทั้งหน้าที่ของแต่ละหน่วยงานเพื่อศึกษาสายการดำเนินงานการสื่อสารข้อมูล โดยวิเคราะห์จากสภาพการบริหารงาน เช่น โรงเรียนประถมศึกษา แบ่งเป็น 6 งาน ได้แก่ งานวิชาการ งานบุคลากร งานกิจกรรมนักเรียน งานอาคารสถานที่ งานธุรการ การเงินและพัสดุ และงานสัมพันธ์กับชุมชน เป็นต้น
3. วิเคราะห์ขอบข่ายความต้องการใช้ข้อมูลของผู้ใช้
4. จำแนกประเภทของข้อมูล

แผนภูมิที่ 10 แสดงระบบการจัดการสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา

ที่มา : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2539 : 19

การดำเนินการสร้างสารสนเทศและการทดลองใช้ ในขั้นนี้ เริ่มต้นตั้งแต่การรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การประเมินผลข้อมูล การจัดเก็บและการเรียกใช้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล จากแหล่งข้อมูล 2 ประเภท คือ แหล่งปฐมภูมิ คือ จากแหล่งที่เกิดข้อมูลโดยตรง ได้จากการสังเกต การสัมภาษณ์แบบสอบถาม แหล่งที่สอง คือแหล่งทุติยภูมิ ได้แก่ ข้อมูลที่มีผู้เก็บรวบรวมไว้ อาจอยู่ในรูปของรายงาน สรุปรายงาน ฯลฯ

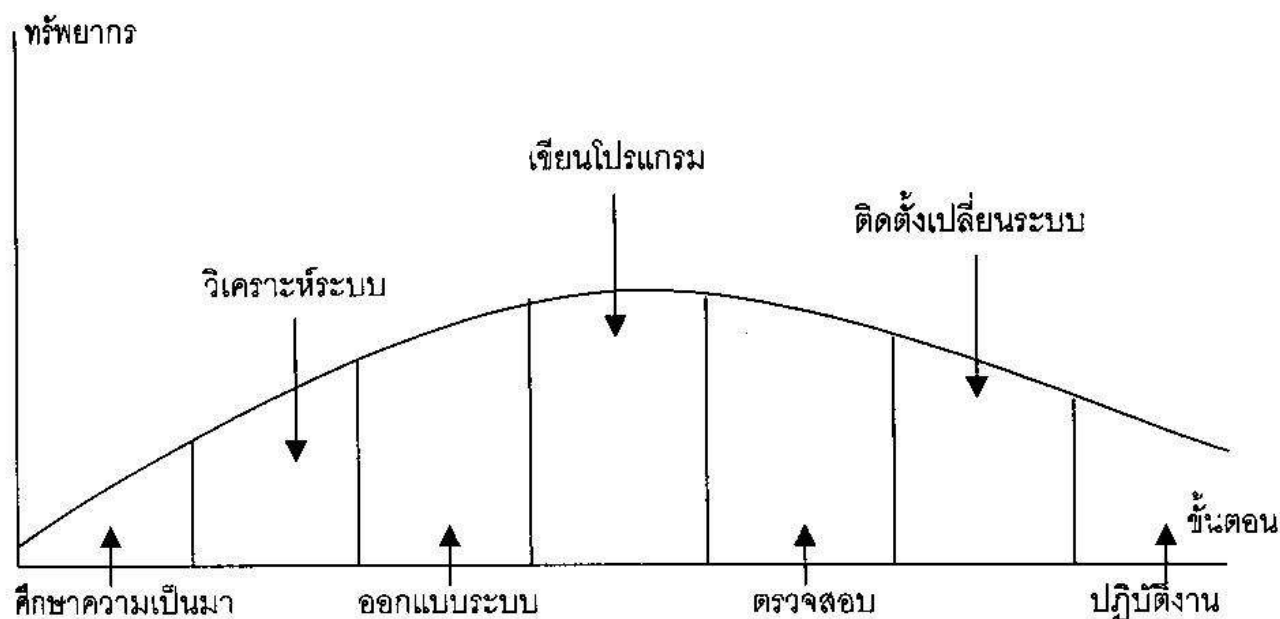
2. การตรวจสอบข้อมูล ทำได้โดยผู้เก็บรวบรวมข้อมูล หรือ ผู้ทำหน้าที่พัฒนาระบบ โดยคำนึงถึงความถูกต้องของข้อมูล ความสมบูรณ์ของข้อมูล ความเป็นปัจจุบันของข้อมูล

3. การประเมินผลข้อมูล เป็นการแปลงข้อมูลที่มีอยู่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ อาจทำในรูปของการเก็บข้อมูลในแฟ้มเอกสาร และในรูปของการใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์

4. การจัดเก็บและการเรียกใช้ ข้อมูลที่เก็บได้มีความหลากหลาย เช่น เป็นข้อมูลเชิงตัวเลข เอกสาร ข่าวสาร หรือรูปภาพ

ให้บริการและประเมินผล การพัฒนาระบบสารสนเทศ โดยใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ มีหลักการเดียวกับการพัฒนาระบบตามปกติ แต่รายละเอียดในการพัฒนาแตกต่างกันเล็กน้อย ดังนี้

1. ศึกษาความเป็นไปได้ และความเหมาะสม (Feasibility Study)
2. วิเคราะห์ระบบ (System Analysis)
3. ออกแบบระบบ (System Design) รายละเอียดของงาน เช่น กำหนดข้อมูลและฐานข้อมูลขั้นตอนการทำงานภายในระบบ และสิ่งที่บุคลากรต้องการกระทำ
4. เขียนโปรแกรม (Programming)
5. ทดสอบระบบ (Testing)
6. ติดตั้งและเปลี่ยนระบบ (Implement) รวมถึงการจัดพิมพ์แบบฟอร์ม เปลี่ยนข้อมูลในระบบเดิมให้เข้ากับระบบใหม่ ฝึกอบรมผู้ให้ใช้ให้รู้จักรบบและจัดทำคู่มือ
7. ให้บริการ (Operation)

แผนภูมิที่ 11 แสดงการพัฒนาระบบสารสนเทศ

ที่มา : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ 2539 : 76

นอกจากนี้ เคลแลนด์และคิงส์ (Cleland and King อ้างถึงใน ดวงดาว ล้านสิงห์ 2542 : 76) กล่าวว่า เป็นกระบวนการออกแบบสารสนเทศเพื่อการบริหารซึ่งใช้คอมพิวเตอร์ในการวิเคราะห์ข้อมูลมี 6 ขั้นตอน ดังนี้

1. วิเคราะห์วัตถุประสงค์ และเป้าหมายของระบบสารสนเทศ (Objectives and Goods of AIS)

2. สำรวจขอบข่ายการตัดสินใจ (Decision Inventory)

3. วิเคราะห์ความต้องการของสารสนเทศ (Analysis of Information Requirements)

4. พัฒนารฐานข้อมูล (Development of Data Base)

5. วิเคราะห์ความต้องการซอฟต์แวร์ (Software Requirements)

6. วิเคราะห์ความต้องการคอมพิวเตอร์ (Hardware Requirements)

ดวงดาว ล้วนสิงห์ (2542 : 77) โดยสรุปว่า กระบวนการจัดระบบสารสนเทศ เมื่อจัดเป็นระบบสารสนเทศแล้ว จะมีกระบวนการในการดำเนินการ 6 ขั้นตอน

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล (Collecting Data)

2. การตรวจสอบข้อมูล (Checking Data)

3. ประมวลผลข้อมูล (Processing Data)

4. การจัดเก็บข้อมูล (Organizing Data or Storage)

5. การวิเคราะห์ข้อมูล (Analyzing Data)

6. การนำข้อมูลไปใช้ (Using Data)

จากแนวคิดในการพัฒนาระบบสารสนเทศดังกล่าว สรุปได้ว่า การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหาร มีดังนี้

1. สำรวจสารสนเทศที่ผู้บริหารต้องการใช้ในการใช้สนับสนุนการตัดสินใจ

2. ศึกษาและเลือกระบบการจัดเก็บระบบสารสนเทศที่เหมาะสม

3. วางแผนพัฒนา ออกแบบระบบการจัดเก็บสารสนเทศ

4. ดำเนินการสร้างโปรแกรมการจัดเก็บสารสนเทศ

5. ตรวจสอบโปรแกรมการจัดเก็บสารสนเทศ

6. ทดลองใช้โปรแกรม

7. ประเมินผลโปรแกรมการจัดเก็บสารสนเทศ

ถึงแม้ว่า ระบบสารสนเทศที่มีความคล่องตัวและนำไปใช้ประโยชน์ได้เต็มที่ เนื่องจากตอบสนองความต้องการของผู้บริหารโดยตรง แต่จะต้องตระหนักเสมอว่าระบบสารสนเทศไม่สามารถมาแทนที่การตัดสินใจทางการศึกษาได้ทั้งหมด ระบบสารสนเทศจะเป็นเพียงเครื่องมือที่ช่วยในการตัดสินใจที่ดีขึ้นเท่านั้น

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2530 : 96 - 97) ทำการวิจัย เรื่อง สภาพและความต้องการด้านระบบข้อมูลการศึกษาระดับจังหวัด พบว่า หน่วยงานระดับกรม ในกระทรวงศึกษาธิการ มีการใช้ข้อมูลการศึกษาเป็นระบบกลางร่วมกัน ยกเว้นสำนักงาน คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติและกรมการศึกษานอกโรงเรียนจะมีระบบการเก็บรวบรวม ข้อมูลแยกต่างหาก มีการสร้างเครื่องมือเก็บรวบรวมข้อมูลและเก็บข้อมูลไว้ใช้เฉพาะหน่วยงาน ซึ่งมีความแตกต่างกันออกไปตามลักษณะของการจัดการศึกษาแต่ละระดับและประเภท ข้อมูลที่เก็บ รวบรวมในแต่ละด้านจะมีจุดเน้นที่ไม่เหมือนกัน ทั้งนี้ ขึ้นอยู่กับเกณฑ์ความต้องการในการนำข้อมูล เหล่านั้นไปใช้

ชัยวัฒน์ วาทะวัฒนะ (2542 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่องศึกษาดำเนินการจัดระบบสารสนเทศ ในโรงเรียนประถมศึกษาดีเด่น สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร ศึกษาเฉพาะกรณี โรงเรียนไทยรัฐวิทยา 62 โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาการจัดระบบสารสนเทศในประเด็น การปฏิบัติงาน ปัญหาและการแก้ไขปัญหของโรงเรียนไทยรัฐวิทยา 62 ตามกระบวนการบริหารและ จัดระบบสารสนเทศทางการศึกษา ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 6 ขั้นตอน การเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การจัดหน่วยหรือคลังข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูลและการนำข้อมูลไปใช้ ได้สรุปผลการศึกษาค้นคว้าตาม 6 ขั้นตอน คือ

1. ขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูล ส่งเสริมให้บุคลากรเข้ารับการอบรมการใช้คอมพิวเตอร์ และ ให้ผู้รับผิดชอบในเวลาราชการทำการจัดเก็บข้อมูล ตลอดจนสนับสนุนให้นักเรียนมีส่วนช่วยใน การเก็บรวบรวมข้อมูล
2. ขั้นตอนการตรวจสอบข้อมูล ข้อมูลมีจำนวนมาก บุคลากรมีภาระหน้าที่หลายด้าน การตรวจสอบมีเวลาจำกัด จึงทำให้การตรวจสอบข้อมูลเกิดการผิดพลาด ข้อมูลไม่ครบถ้วนและ เพิ่มภาระงานแก่บุคลากร
3. ขั้นตอนการประมวลผลข้อมูล ปัญหาสำคัญ บุคลากรมีความรู้ความสามารถทาง คณิตศาสตร์และสถิติที่ใช้ในการประมวลผลไม่เพียงพอ
4. ขั้นตอนการจัดหน่วยหรือคลังข้อมูล คือ ผู้รับผิดชอบไม่สามารถจัดทำข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน เนื่องจากมีข้อมูลจำนวนมาก
5. ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล ต้องจัดลำดับความสำคัญของสารสนเทศที่นำไปวิเคราะห์และ เลือกทำการวิเคราะห์เฉพาะข้อมูลที่มีความสำคัญและจำเป็นต้องใช้

6. ขั้นการนำข้อมูลไปใช้ ผู้บริหารจะนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้ตัดสินใจเพื่อวางแผนการบริหารงานทั้ง 6 งาน ของโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลในทุกๆ ด้าน ครูผู้สอนการนำไปใช้เพื่อวิเคราะห์ ปรับปรุง และพัฒนางานในความรับผิดชอบของตนโดยเฉพาะงานหลักของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ

รัชนี้ ศุภพงษ์ (2542 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัย เรื่อง ความต้องการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยมีความมุ่งหมาย เพื่อศึกษาสภาพการนำระบบสารสนเทศไปใช้ในการบริหารงานโรงเรียน และศึกษาความต้องการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารงานโรงเรียน ผลการวิจัยปรากฏว่าโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา มีการนำระบบสารสนเทศไปใช้ในการบริหารงานในระดับมาก มีความต้องการใช้การบริหารงานมากในด้านความสัมพันธ์ชุมชน ปัญหาการใช้ระบบสารสนเทศที่พบคือ วัสดุอุปกรณ์ที่ไม่เพียงพอและเทคโนโลยีที่ทันสมัยมีน้อย บุคลากรมีภาระงานอื่นมาก

ธนิศ กิตติพิธโนทัย (2536 : 97) ทำการวิจัย เรื่อง การนำเสนอรูปแบบของการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาของกรุงเทพมหานคร โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาสภาพศักยภาพของระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารเกี่ยวกับงานสารสนเทศและการใช้สารสนเทศ เพื่อการบริหารการศึกษาของกรุงเทพมหานคร และเสนอรูปแบบของการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาของกรุงเทพมหานคร พบว่า สภาพการใช้ข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการบริหารการศึกษาส่วนมากดำเนินการโดยให้แต่ละส่วนราชการจัดเก็บเอง สภาพการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของกรุงเทพมหานคร ดำเนินการในระดับปานกลาง รูปแบบการจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ควรจะมีการปรับปรุงรูปแบบโครงสร้าง

ไทย ทิพย์สุวรรณกุล (2534 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของหัวหน้าภาควิชาในคณะครุศาสตร์ โดยมีความมุ่งหมายเพื่อวิเคราะห์เนื้อเรื่อง การตัดสินใจของหัวหน้าภาควิชาเพื่อวิเคราะห์สารสนเทศที่หัวหน้าภาควิชาใช้ประกอบการตัดสินใจ และเพื่อพัฒนาระบบสารสนเทศที่เหมาะสมสำหรับการตัดสินใจของหัวหน้าภาควิชา ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. เนื้อเรื่องการตัดสินใจของหัวหน้าภาควิชา เห็นว่าสำคัญที่สุด 5 เรื่อง คือ การคัดเลือกอาจารย์ใหม่ การวางแผนการดำเนินงานของภาควิชาในแต่ละปี การเปิดสอนแต่ละรายวิชา การพัฒนาหลักสูตร และการพัฒนาภาควิชา

2. สารสนเทศที่หัวหน้าภาควิชาใช้ประกอบการตัดสินใจ ที่เห็นว่สำคัญที่สุด 5 รายการ คือหลักสูตรที่ภาควิชาเปิดสอน และรายวิชาในหลักสูตรรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละภาคการศึกษา งบประมาณที่ภาควิชาได้รับในแต่ละปี งบประมาณที่ภาควิชาให้จริงในแต่ละปี และจำนวนชั่วโมง ที่สอนต่อสัปดาห์เฉลี่ยต่ออาจารย์ 1 คน

3. ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจของหัวหน้าภาควิชา มีทั้งหมด 38 เรื่อง

4. การตรวจสอบระบบสารสนเทศที่พัฒนาขึ้น พบว่า แบบเก็บข้อมูลทุกฉบับมีความเหมาะสม ระบบสารสนเทศนี้ สามารถนำไปใช้ปฏิบัติงานได้จริง เป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานและ ช่วยให้ตัดสินใจถูกต้องรวดเร็วขึ้น

จริย ศิลาพันธ์ (2536 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัย เรื่อง ปัญหาและสาเหตุของปัญหา การบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ประถมศึกษา โดยมีความมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาในการบริหารงานโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด กรุงเทพมหานคร 6 ด้าน และเพื่อศึกษาเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน โดยจำแนก ตามประเภทการทำงานและขนาดโรงเรียน เกี่ยวกับปัญหาและสาเหตุการบริหารงานโรงเรียน ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร เห็นว่าปัญหาการบริหารทั้ง 6 ด้าน ในโรงเรียน อยู่ในระดับปานกลาง

กุศล วรรณวงศ์ (2542 : 5 - 6) ทำการวิจัย เรื่อง ศึกษาการดำเนินงานสารสนเทศใน โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครพนม โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อ ศึกษาระดับการดำเนินงานสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครพนม และเพื่อเปรียบเทียบการดำเนินงานสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัด สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม ระหว่างความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนกับผู้ปฏิบัติ งานสารสนเทศในโรงเรียนที่มีขนาดแตกต่างกันทั้งโดยภาพรวมและรายด้านผลสรุป การดำเนินงาน สารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครพนม โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง ทุกด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย คือ ด้านการเก็บรวบรวมข้อมูล ด้านการนำข้อมูลไปใช้ ด้านการตรวจสอบข้อมูล ด้านการจัดเก็บข้อมูล ด้านการประมวลผลข้อมูล ด้านการวิเคราะห์ข้อมูล

ประติษฐ์ คำดี (2542 : 6) ทำการวิจัย เรื่อง ปัญหาการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศของ นักวิชาการ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ จังหวัดเลย โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาปัญหาในการ จัดระบบข้อมูลสารสนเทศของนักวิชาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการอำเภอจังหวัดเลย และเพื่อหา

แนวทางแก้ไขปัญหาการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศของนักวิชาการศึกษา สำนักงานศึกษาธิการ
อำเภอจังหวัดเลย พบว่า ปัญหาการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศโดยรวมมีปัญหา เมื่อพิจารณา
รายด้าน พบว่า ด้านปัจจัยนำเข้า ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิตมีปัญหาอยู่ทุกด้าน

การวิจัยในต่างประเทศ

ซิงห์ (Singh 1981 : 1454 - A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการตัดสินใจและทิศทางของระบบ
สารสนเทศ : การศึกษาเฉพาะระบบสารสนเทศของวิทยาลัยชุมชนกลาง วาย เอ็ม ซี เอ ในชิคาโก
โดยการศึกษาวิจัยมุ่งหาคำตอบเกี่ยวกับพื้นฐานและองค์ประกอบการตัดสินใจ ระบบสารสนเทศ
แบบใดที่ใช้ในการตัดสินใจ การสื่อสารระหว่างผู้ใช้และผู้ผลิตและความเชื่อมั่นเกี่ยวกับสารสนเทศ
ที่ผลิตขึ้นมาโดยการสร้างแบบสอบถาม 2 ฉบับ ฉบับแรกสำรวจผู้บริหารระดับสูงและระดับกลาง
ฉบับที่ 2 สำรวจผู้เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานสารสนเทศ จากการศึกษาพบว่า

1. ผู้บริหารระดับต่างๆ ทุกระดับ ต้องการสารสนเทศที่เป็นทั้งสารสนเทศที่สรุปแล้ว และ
สารสนเทศที่แสดงรายละเอียดเพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจ
2. องค์ประกอบที่ใช้ในการตัดสินใจของผู้บริหาร ได้แก่ ประสบการณ์เดิม การคาดการณ์
ล่วงหน้า สารสนเทศจากคอมพิวเตอร์ จากที่ปรึกษา และวิธีอื่น ๆ
3. ผู้บริหารระดับสูงมีความเห็นว่า สารสนเทศยังไม่เพียงพอ ในขณะที่ผู้บริหารระดับ
กลางพอใจกับระบบที่มีอยู่ถึง 90%
4. ผู้บริหารระดับสูงประมาณ 75% ผู้บริหารระดับกลางประมาณ 25% และระดับปฏิบัติ
การประมาณ 50% ไม่เชื่อถือในข้อมูลที่ได้จากระบบ

และจากการศึกษาการตัดสินใจ และทิศทางของสารสนเทศได้สรุปข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. ควรจัดผู้ตัดสินใจที่มีความรู้ ความสามารถในการรายงานความรับผิดชอบ
2. ควรรายงานให้ผู้ใช้สารสนเทศทราบเกี่ยวกับความสามารถ และข้อจำกัดของระบบ
สารสนเทศ

แคสซิดี (Cassidy 1991 : 2936 - A) ศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลเพื่อการตัดสินใจในการพัฒนา
ระบบการศึกษา วิเคราะห์ระบบการบริหารข้อมูลทางการศึกษา โดยการใช้คอมพิวเตอร์ ที่จะส่งผลให้
ข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดได้ใช้ประโยชน์และถึงมือผู้บริหาร ผู้เกี่ยวข้องทุกระดับ ผลการศึกษาพบว่า
การพัฒนาระบบคอมพิวเตอร์เพื่อใช้ในการบริหารจัดการข้อมูลนั้น ต้องกำหนดกฎเกณฑ์เพื่อ
การประเมิน และการออกแบบระบบบริหารจัดการข้อมูลการศึกษา จึงจะสามารถพัฒนาระบบ
การศึกษาได้

คาราติมา (Karadima 1984 : 2412 - A) ทำการศึกษาเกี่ยวกับระบบสารสนเทศ อาจารย์ในสถาบันอุดมศึกษา การศึกษาเฉพาะกรณีมหาวิทยาลัยซานดิเอโกเดซีล โดยการวิจัยดังกล่าวได้กล่าวถึงความสำคัญของสารสนเทศและสารสนเทศอาจารย์ มีความสำคัญต่อการบริหารมหาวิทยาลัยอย่างมาก จุดมุ่งหมายของการศึกษานี้ มุ่งไปที่กระบวนการวางแผนทางวิชาการ การใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้ระบบสารสนเทศตรวจสอบจำนวนอาจารย์และจัดการการสอนของอาจารย์ แบบสอบถามจึงมุ่งศึกษาองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับ

1. ลักษณะทั่วไปของวิทยาลัยและมหาวิทยาลัย
2. นโยบายและเกณฑ์ทางวิชาการที่ใช้
3. กิจกรรมที่สำคัญที่จะประเมิณงานของฝ่ายวิชาการ การสอนการวิจัย งานนันทนาการ งานบริการชุมชน การพัฒนาคณาจารย์ งานบริหารทั่วไป

จีวล์นีย์ (Gwaltney 1982 : 1367 - A) ศึกษารูปแบบของสารสนเทศเพื่อการบริหารสำหรับสถาบันอุดมศึกษาเพื่อใช้ในการบริหารและวางแผนระยะยาว ซึ่งการศึกษามีจุดมุ่งหมายเพื่อประยุกต์การจัดระบบสารสนเทศด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อให้การดำเนินงาน การควบคุมและการวางแผนดียิ่งขึ้น การรวบรวม การนำเสนอข้อมูลใช้เวลาอันน้อยลง และให้ผู้บริหารทุกระดับสามารถใช้สารสนเทศได้ทันเวลา ถูกต้องและสมบูรณ์ รูปแบบสารสนเทศในสถาบันอุดมศึกษา ประกอบด้วยแฟ้มข้อมูลหลัก 5 แฟ้ม บุคลากร นิสิต นักศึกษา ศิษย์เก่า งบประมาณและอาคารสถานที่ สำหรับรูปแบบสารสนเทศนี้จะแตกต่างกันในแต่ละสถาบัน ตามองค์ประกอบและระบบย่อยของสถาบัน ฉะนั้น การจัดสารสนเทศต้องพิจารณาโครงสร้างของสถาบันและความต้องการสารสนเทศเฉพาะของแต่ละสถาบันด้วย

มัวซา (Mousa 1981 : 124) ได้ศึกษาวิเคราะห์เกี่ยวกับมโนทัศน์ สำหรับการวางแผนเพื่อจัดระบบสารสนเทศในกลุ่มประเทศกำลังพัฒนา โดยศึกษาจากเอกสาร บทความ สิ่งพิมพ์ จากการวิเคราะห์ เขาได้เสนอองค์ประกอบมโนทัศน์ที่มีผลต่อการพัฒนารูปแบบระบบสารสนเทศในประเทศกำลังพัฒนา ซึ่งมีความสัมพันธ์กัน 3 ส่วน คือ

1. องค์ประกอบของระบบสารสนเทศ 5 ประการคือ
 - 1.1 แนวคิดระบบ
 - 1.2 พฤติกรรมของมนุษย์และองค์การ
 - 1.3 การตัดสินใจ
 - 1.4 การวิเคราะห์ระบบ
 - 1.5 เทคโนโลยีด้านสารสนเทศ

2. องค์ประกอบทางด้านสภาวะแวดล้อม ได้แก่ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีสมัยใหม่ แรงงานและประชากรและองค์ประกอบทางวัฒนธรรม ได้แก่ ค่านิยมและความเชื่อ ซึ่งองค์ประกอบทางวัฒนธรรมนี้ จะเป็นตัวการที่ทำให้การพัฒนาแนวทางวางแผนระบบสารสนเทศในประเทศกำลังพัฒนา

3. รูปแบบการพัฒนาระบบสารสนเทศในประเทศกำลังพัฒนา ต้องเป็นไปอย่างเป็นทางการจริงจัง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้อง สรุปได้ว่า การจัดระบบสารสนเทศ ประกอบด้วย ขั้นตอนที่สำคัญคือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การจัดเก็บข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำข้อมูลไปใช้หรือการเผยแพร่ข้อมูล ซึ่งการดำเนินการตามขั้นตอนต่างๆ นั้น จะแตกต่างกันไปบ้าง ซึ่งขึ้นอยู่กับลักษณะและความต้องการของหน่วยงานที่ต้องนำมาพิจารณา ส่วนมากในการดำเนินงานข้อมูลสารสนเทศยังพบปัญหา คือ ขาดบุคลากรที่รับผิดชอบโดยตรง และเจ้าหน้าที่ที่มีความรู้ความสามารถในงานด้านนี้ยังไม่เพียงพอ รูปแบบที่จะดำเนินการยังไม่แน่นอน ขาดเครื่องมือและอุปกรณ์ที่ทันสมัย ขาดงบประมาณในการสนับสนุนการดำเนินงาน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาวิเคราะห์สารสนเทศ เพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดสะแกงาม โดยแบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ปัญหาการตัดสินใจ และการใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ความต้องการข้อมูลสารสนเทศในการบริหารงาน ภายในโรงเรียนวัดสะแกงาม

ขั้นตอนที่ 3 เสนอแนะการพัฒนาระบบสารสนเทศที่เหมาะสม เพื่อการตัดสินใจของผู้บริหาร สำหรับโรงเรียนวัดสะแกงาม

ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ปัญหาการตัดสินใจ และการใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน

โดยวิธีการระดมสมองจากกลุ่มประชากรในโรงเรียน เพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงของสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ดังนี้

1. ปัญหาการตัดสินใจ เช่น
 - 1.1 ตัดสินใจโดยไม่มีข้อมูล
 - 1.2 ข้อมูลมากเกินไปในการตัดสินใจแต่ละครั้ง
 - 1.3 ใช้ข้อมูลในการตัดสินใจแต่ละเรื่องผิดพลาดไม่สัมพันธ์กับการตัดสินใจ
2. ปัญหาของข้อมูล เช่น
 - 2.1 ปัญหาเกี่ยวกับการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 2.2 ปัญหาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ข้อมูลและการรายงาน
 - 2.3 ปัญหาเกี่ยวกับการนำข้อมูลและสารสนเทศมาใช้ในการตัดสินใจ

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์ความต้องการข้อมูลสารสนเทศในการบริหารงานภายในโรงเรียนวัดสะแกงาม

เกี่ยวข้องกับภารกิจของผู้บริหารโรงเรียน 6 ด้าน คือ

1. ด้านวิชาการ
2. ด้านบุคลากร
3. ด้านธุรการ การเงินและพัสดุ
4. ด้านกิจการนักเรียน
5. ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม
6. ด้านสัมพันธ์กับชุมชน

โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศในสภาพปัจจุบันที่ใช้สำหรับการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน

5 ด้าน คือ

1. สารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน
2. สารสนเทศเกี่ยวกับครู
3. สารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน
4. สารสนเทศเกี่ยวกับการเงิน - งบประมาณ
5. สารสนเทศเกี่ยวกับอาคารสถานที่ สภาพแวดล้อมและชุมชน

ขั้นตอนที่ 3 เสนอแนะการพัฒนาสารสนเทศที่เหมาะสม เพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดสะแกงาม

โดยพิจารณาจากข้อมูลสารสนเทศที่ถูกนำไปใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน ดังนี้

1. ข้อมูลสารสนเทศที่มีความจำเป็นมาก คือ ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกนำมาใช้ในการบริหารงานตามภารกิจของผู้บริหารตั้งแต่ 5 ถึง 6 ด้าน สมควรจัดเก็บไว้เป็นฐานข้อมูลของโรงเรียน
2. ข้อมูลสารสนเทศที่มีความจำเป็นน้อย คือ ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกนำมาใช้ในการบริหารงานตามภารกิจของผู้บริหาร ตั้งแต่ 1 ถึง 4 ด้าน สมควรจัดเก็บไว้ในแฟ้มข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนวัดสะแกงาม และคณะกรรมการโรงเรียนวัดสะแกงาม รวมจำนวน 20 คน ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียน	1 คน
2. ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน	2 คน
3. หัวหน้ากลุ่มประสบการณ์	6 คน
4. หัวหน้าสายชั้น	9 คน
5. คณะกรรมการโรงเรียนที่เป็นตัวแทนศิษย์เก่า	2 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสัมภาษณ์ เกี่ยวกับการวิเคราะห์สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดสะแกงาม แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์
- ตอนที่ 2 ปัญหาในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน
- ตอนที่ 3 ปัญหาของข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียน
- ตอนที่ 4 ความต้องการข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียน

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ตามขั้นตอน ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เรื่อง รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระของ กุศล วรรณวงศ์
2. ทำแบบสอบถามไปให้อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจแก้ไข
3. ปรับปรุงแบบสอบถามที่อาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะ แล้วนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา จำนวน 3 ท่าน คือ
 - 3.1 นายอุดมศักดิ์ นาดี หัวหน้าฝ่ายทดสอบและประเมินผล กองวิชาการ
สำนักงานศึกษา กรุงเทพมหานคร
 - 3.2 นายสิทธิชัย ลีวงศา ศึกษาธิการเขตบางนา สำนักงานเขตบางนา กรุงเทพมหานคร
 - 3.3 นายสุธีร์ วรรณรัตน์ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดใหม่ยายนุ้ย สำนักงานเขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร

4. แก้ไขปรับปรุงแบบสอบถามตามที่ผู้เชี่ยวชาญแนะนำ แล้วเสนออาจารย์ที่ปรึกษาตรวจพิจารณาแล้วแก้ตามที่อาจารย์ที่ปรึกษาเสนอแนะ

5. พิมพ์และจัดทำเครื่องมือฉบับจริง นำไปดำเนินการใช้ในการศึกษาค้นคว้าต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ทำการรวบรวมข้อมูลโดยการนำเครื่องมือไปสอบถามกลุ่มประชากร ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน หัวหน้ากลุ่มประสบการณ์ หัวหน้าสายชั้น และกรรมการโรงเรียนที่เป็นตัวแทนศิษย์เก่า ด้วยวิธีการระดมสมอง ซึ่งมีประเด็นที่ครอบคลุมข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นสำหรับการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดสะแกงาม เก็บได้ครบ 20 คน คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

1. ข้อมูลสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

2. ข้อมูลปัญหาในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน และข้อมูลปัญหาของข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียน วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และนำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของ ค่าเฉลี่ยไว้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	มีระดับของปัญหามากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	มีระดับของปัญหามาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	มีระดับของปัญหาปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	มีระดับของปัญหาน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	มีระดับของปัญหาน้อยที่สุด

3. ข้อมูลความต้องการข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละและระดับความต้องการ แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย โดยใช้เกณฑ์ในการตัดสินใจ คือ

3.1 ข้อมูลสารสนเทศแต่ละรายการถูกนำไปใช้ในงานด้านต่างๆ ตั้งแต่ 1 คนขึ้นไป ถือว่า ข้อมูลสารสนเทศมีความสำคัญ เพราะผู้เลือกเป็นผู้ต้องใช้ข้อมูลสารสนเทศนั้น

3.2 ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกลำไ้ไปใช้ในการบริหารงานตามภารกิจของผู้บริหารโรงเรียน
ทั้ง 6 ด้าน แบ่งเป็น

3.2.1 ข้อมูลสารสนเทศที่มีความจำเป็นมาก คือ ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกลำไ้ไปใช้
ในการบริหารงานตั้งแต่ 5 ถึง 6 ด้าน สมควรจัดเก็บไว้เป็นฐานข้อมูลของโรงเรียน โดยรวบรวมไว้
ในคอมพิวเตอร์

3.2.2 ข้อมูลสารสนเทศที่มีความจำเป็นน้อย คือ ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกลำไ้ไปใช้
ในการบริหารงานตั้งแต่ 1 ถึง 4 ด้าน สมควรจัดเก็บไว้ในแฟ้มเอกสาร

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาการวิเคราะห์สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดสะแกงาม ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอนต่างๆ โดยแบ่งการนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลเป็น 5 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 ปัญหาในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน
 - ตอนที่ 3 ปัญหาของข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียน
 - ตอนที่ 4 ความต้องการข้อมูลสารสนเทศในการบริหารงานโรงเรียนแต่ละด้าน
 - ตอนที่ 5 แนวทางในการพัฒนาระบบสารสนเทศของโรงเรียน
- รายละเอียดผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้ง 4 ตอน มีดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลเกี่ยวกับสถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่ง เสนอเป็นความถี่และร้อยละ ดังรายละเอียดในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา และตำแหน่ง

N = 20

สถานภาพ	เพศ				รวม	
	ชาย		หญิง			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อายุ						
- ต่ำกว่า 30 ปี	3	15.00	3	15.00	6	30.00
- 31 – 40 ปี	2	10.00	4	20.00	6	30.00
- 41 – 50 ปี	2	10.00	3	15.00	5	25.00
- 51 – 60 ปี	1	5.00	2	10.00	3	15.00
รวม	8	40.00	12	60.00	20	100.00
ระดับการศึกษา						
- ต่ำกว่าอนุปริญญา	-	-	-	-	-	-
- อนุปริญญา	-	-	-	-	-	-
- ปริญญาตรี	7	35.00	10	50.00	17	85.00
- ปริญญาโท	1	5.00	2	10.00	3	15.00
รวม	8	40.00	12	60.00	20	100.00
ตำแหน่ง						
- ผู้อำนวยการ	1	5.00	-	-	1	5.00
- ผู้ช่วยผู้อำนวยการ	2	10.00	-	-	2	10.00
- หัวหน้าหมวดวิชา	1	5.00	5	25.00	6	30.00
- หัวหน้าสายชั้น	2	10.00	7	35.00	9	45.00
- คณะกรรมการโรงเรียน	2	10.00	-	-	2	10.00
รวม	8	40.00	12	60.00	20	100.00

จากตารางที่ 2 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ เป็นหญิง (ร้อยละ 60) มีอายุ 31 – 40 ปี (ร้อยละ 30) ระดับการศึกษาปริญญาตรี (ร้อยละ 85) และ ดำรงตำแหน่งหัวหน้าสายชั้น (ร้อยละ 45)

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์ปัญหาในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน

ปัญหาในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน เสนอเป็นค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ดังนี้

ตารางที่ 3 ปัญหาในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน

N = 20

รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
ปัญหาในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน			
1. การตัดสินใจโดยขาดข้อมูลข่าวสารที่มีคุณภาพ	2.95	0.69	ปานกลาง
2. การตัดสินใจโดยขาดข้อมูลของผู้ปฏิบัติงาน	2.45	0.51	น้อย
3. การตัดสินใจโดยไม่มีข้อมูล	2.50	2.66	น้อย
4. การตัดสินใจโดยมีข้อมูลไม่เพียงพอ	2.15	0.81	น้อย
5. มีข้อมูลมากเกินไปในการตัดสินใจแต่ละครั้ง	1.50	0.76	น้อยที่สุด
6. การตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลที่ไม่ผ่านการวิเคราะห์	2.90	1.07	ปานกลาง
7. การตัดสินใจโดยไม่มีส่วนร่วม	3.40	0.88	ปานกลาง
8. การมอบหน้าที่ไม่ตรงกับความรู้ความสามารถ	3.05	0.69	ปานกลาง
9. ครูต้องรับหน้าที่อื่นมาก นอกเหนือจาก	3.25	0.79	มาก
10. ระเบียบ ข้อบังคับของทางราชการบางประการ ไม่เอื้อต่อการปฏิบัติและการตัดสินใจ	3.05	0.83	ปานกลาง
รวม	2.82	1.089	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 ปัญหาในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน พบว่า ระดับปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.82$) ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ ครู ต้องรับหน้าที่อื่นมาก นอกเหนือจากการสอน ($\bar{X} = 3.25$) และปัญหาในระดับน้อยที่สุด ได้แก่ มีข้อมูลมากเกินไปในการตัดสินใจแต่ละครั้ง ซึ่งสอดคล้องตามสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน ($\bar{X} = 1.50$)

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์ปัญหาของข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียน

ปัญหาของข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียนตามกระบวนการและขั้นตอนการจัดระบบสารสนเทศโรงเรียน 6 ขั้นตอน คือ การเก็บรวบรวมข้อมูล การตรวจสอบข้อมูล การประมวลผลข้อมูล การจัดหน่วยหรือคลังข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำข้อมูลไปใช้ โดยนำเสนอเป็นค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) ดังนี้

ขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังรายละเอียดในตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ปัญหาของข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียน (ขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล)

N = 20

รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
ขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล			
1. มีการมอบหมายบุคลากรให้มีหน้าที่เก็บรวบรวมข้อมูล	3.00	0.56	ปานกลาง
2. ขาดบุคลากรที่มอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เก็บรวบรวมข้อมูล	3.85	0.49	มาก
3. บุคลากรที่รับผิดชอบขาดความรู้ ความเข้าใจในการเก็บรวบรวมข้อมูล	2.90	1.07	ปานกลาง
4. มีการกำหนดรายการข้อมูลที่จะเก็บรวบรวม	3.10	0.79	ปานกลาง
5. การเก็บรวบรวมข้อมูลไม่เป็นระบบ	3.10	0.85	ปานกลาง
6. มีการกำหนดระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล	3.30	0.57	ปานกลาง
7. แหล่งข้อมูลกระจัดกระจาย	3.70	0.92	มาก
8. การเก็บรวบรวมข้อมูลล่าช้าไม่ทันสมัย	3.70	0.73	มาก
รวม	3.33	0.75	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 ปัญหาของข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียน (ขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล) พบว่า ระดับปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ ขาดบุคลากรที่มอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เก็บรวบรวมข้อมูล ($\bar{X} = 3.85$) และข้อที่มีปัญหาลดต่ำที่สุด คือ บุคลากรที่รับผิดชอบขาดความรู้ความเข้าใจในการเก็บรวบรวมข้อมูล ($\bar{X} = 2.90$) ซึ่งสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในการบริหารงานโรงเรียน เพราะปัญหานี้สามารถแก้ไขได้โดยการจัดฝึกอบรมให้ความรู้แก่บุคลากรก็จะหมดปัญหานี้ได้

ชั้นการตรวจสอบข้อมูล ดังรายละเอียดในตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ปัญหาของข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียน (ชั้นการตรวจสอบข้อมูล)

N = 20

รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
ชั้นการตรวจสอบข้อมูล			
1. บุคลากรผู้มีหน้าที่ตรวจสอบข้อมูลขาดความรู้และประสบการณ์ในการทำงาน	3.45	0.69	ปานกลาง
2. การตรวจสอบข้อมูลไม่ทันเวลา ไม่เป็นปัจจุบัน	3.40	0.68	ปานกลาง
3. ให้ความสำคัญในการตรวจสอบข้อมูลอย่างถูกต้อง	2.05	1.51	น้อย
4. มีกำหนดเวลาแล้วเสร็จ ในการตรวจสอบข้อมูล	2.70	1.66	ปานกลาง
รวม	2.90	1.14	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 ปัญหาของข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียน (ชั้นการตรวจสอบข้อมูล) พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.90$) ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ บุคลากรผู้มีหน้าที่ตรวจสอบข้อมูลขาดความรู้และประสบการณ์ในการทำงาน ($\bar{X} = 3.45$) และข้อที่มีปัญหาลดต่ำสุด คือ ให้ความสำคัญในการตรวจสอบข้อมูลอย่างถูกต้อง ($\bar{X} = 2.05$)

ขั้นการประมวลผลข้อมูล ดังรายละเอียดในตารางที่ 6

ตารางที่ 6 ปัญหาของข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียน (ขั้นการประมวลผลข้อมูล)

N = 20

รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
ขั้นการประมวลผลข้อมูล			
1. ขาดบุคลากรที่มีความรู้และประสบการณ์ในการประมวลผลข้อมูล	3.60	0.75	มาก
2. มีการฝึกอบรม ชี้แจง ให้ความรู้แก่บุคลากรผู้จะปฏิบัติงานในด้านการประมวลผลข้อมูล	2.15	0.67	น้อย
3. การจัดเก็บข้อมูลเป็นไปตามระบบ	2.95	0.69	ปานกลาง
4. ให้ความสำคัญในการประมวลผลข้อมูล	3.55	0.69	มาก
รวม	3.06	0.87	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 ปัญหาของข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียน (ขั้นการประมวลผลข้อมูล) พบว่า ระดับปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.06$) ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ ขาดบุคลากรที่มีความรู้และประสบการณ์ในการประมวลผลข้อมูล ($\bar{X} = 3.60$) ซึ่งสอดคล้องกับขั้นการตรวจสอบข้อมูล คือ มีการฝึกอบรม ชี้แจง ให้ความรู้แก่บุคลากรผู้จะปฏิบัติงานในด้านการประมวลผลข้อมูล ($\bar{X} = 2.15$)

ชั้นการจัดเก็บข้อมูล ดังรายละเอียดในตารางที่ 7

ตารางที่ 7 ปัญหาของข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียน ชั้นการจัดเก็บข้อมูล
(คลังข้อมูล)

N = 20

รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
ชั้นการจัดเก็บข้อมูล (คลังข้อมูล)			
1. ขาดเจ้าหน้าที่ที่จะปฏิบัติงานการจัดเก็บข้อมูล	3.85	1.27	มาก
2. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานการจัดเก็บข้อมูล ไม่มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดเก็บข้อมูลดีพอ	3.50	0.69	ปานกลาง
3. มีการจำแนก จัดหมวดหมู่ ในการจัดเก็บข้อมูลอย่าง เป็นระบบ	3.10	0.00	ปานกลาง
4. มีการปรับปรุงแก้ไขข้อมูลที่จัดเก็บไว้แล้วให้เป็นปัจจุบัน และทันสมัย	3.10	0.00	ปานกลาง
รวม	3.38	0.49	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 ปัญหาของข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียน (ชั้นการจัดเก็บข้อมูล) พบว่า ระดับปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.38$) ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ ขาดเจ้าหน้าที่ที่จะปฏิบัติงานการจัดเก็บข้อมูล ($\bar{X} = 3.85$) ซึ่งสอดคล้องกับชั้นการประมวลผลข้อมูล และข้อที่มีปัญหาลดสุด คือ มีการจำแนกจัดหมวดหมู่ ในการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ และมีการปรับปรุงแก้ไขข้อมูลที่จัดเก็บไว้แล้ว ให้เป็นปัจจุบันและทันสมัย ($\bar{X} = 3.10$)

ขั้นการวิเคราะห์ข้อมูล ดังรายละเอียดในตารางที่ 8

ตารางที่ 8 ปัญหาของข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียน (ขั้นการวิเคราะห์ข้อมูล)

N = 20

รายการ	$\bar{X}$	SD	ระดับ
ขั้นการวิเคราะห์ข้อมูล			
1. ผู้ปฏิบัติงานขาดความรู้ ความเข้าใจในการวิเคราะห์ข้อมูล	3.50	0.61	ปานกลาง
2. มีการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล	3.15	0.81	ปานกลาง
3. มีการชี้แจงการวิเคราะห์ข้อมูลให้แก่บุคลากรที่จะปฏิบัติงาน	3.05	0.76	ปานกลาง
4. มีงบประมาณสนับสนุนในการปฏิบัติงาน ในการวิเคราะห์ข้อมูล	2.35	0.88	น้อย
รวม	3.01	0.77	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 ปัญหาของข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียน (ขั้นการวิเคราะห์ข้อมูล) พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.01$) ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ ผู้ปฏิบัติงานขาดความรู้ ความเข้าใจ ในการวิเคราะห์ข้อมูล ($\bar{X} = 3.50$) และข้อที่มีปัญหาลดสุด คือ มีงบประมาณสนับสนุนในการปฏิบัติงานในการวิเคราะห์ข้อมูล ($\bar{X} = 2.35$) ซึ่งสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในการปฏิบัติงานของหน่วยงาน คือ ถ้ามีงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงานก็จะสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ขั้นการนำข้อมูลไปใช้ ดังรายละเอียดในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ปัญหาของข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียน (ขั้นการนำข้อมูลไปใช้)

N = 20

รายการ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
ขั้นการนำข้อมูลไปใช้			
1. มีการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการตัดสินใจ	2.50	1.14	น้อย
2. ข้อมูลที่มีอยู่ไม่มีประสิทธิภาพในการตัดสินใจ	2.45	1.19	ปานกลาง
3. มีการแจ้งหรือประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรในหน่วยงานทราบว่ามีข้อมูลที่จะใช้ประโยชน์ในการทำงาน	3.30	0.80	ปานกลาง
4. ข้อมูลไม่สะดวกและยากต่อการนำไปใช้	3.70	0.92	มาก
5. ข้อมูลเพียงพอต่อการนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจ	2.95	0.89	ปานกลาง
รวม	3.18	0.99	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 ปัญหาของข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียน (ขั้นการนำข้อมูลไปใช้) พบว่า ระดับปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ข้อที่มีปัญหาสูงสุด คือ ข้อมูลไม่สะดวกและยากต่อการนำไปใช้ ($\bar{X} = 3.70$) สมอง เครือมาก (2539 : 126) ได้เสนอว่า ผู้บริหารสามารถนำข้อมูลสารสนเทศไปใช้เพื่อการวางแผน การกำหนดนโยบายใช้ในการแก้ไขข้อบกพร่องของหน่วยงาน และใช้ในการรายงานผลและการประเมินผล หลักสำคัญในการใช้ข้อมูลสารสนเทศนั้นไม่ว่าจะเพื่อการใดก็ต้องประกอบด้วยการตัดสินใจบวกเข้าไปด้วยทุกครั้ง ซึ่งหมายความว่า การใช้ข้อมูลต้องมีศิลป์ประกอบด้วย โดยเฉพาะสำหรับผู้บริหาร ดังคำกล่าวที่ว่า “การทำงานทุกอย่างเราต้องใช้ข้อมูล แต่บางครั้งข้อมูลอาจกลับมาสร้างปัญหาหรือฆ่าเราได้ หากเราใช้ไม่ถูก” การตัดสินใจโดยไม่ใช้ข้อมูลประกอบถือเป็นความผิดพลาด แต่การใช้ข้อมูลที่ผิดประกอบการตัดสินใจถือเป็นความผิดพลาดอย่างยิ่งกว่า” ดังนั้นข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียน ขั้นการนำข้อมูลไปใช้ ต้องอยู่ในสภาพที่สะดวกต่อการนำไปใช้ และข้อที่มีปัญหาลำดับต่ำสุด คือ ข้อมูลเพียงพอต่อการนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 2.49$) ซึ่งสอดคล้องกับสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน

จากการวิเคราะห์สภาพปัญหาของข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียนทั้ง 6 ขั้นตอน พบว่าทุกขั้นตอนมีปัญหา แต่เป็นปัญหาที่อยู่ในระดับปานกลางเป็นส่วนมาก เพราะข้อมูลสารสนเทศของโรงเรียนมีสำหรับใช้ในการบริหารโรงเรียน แต่ขาดบุคลากรและการจัดระบบข้อมูล

สารสนเทศให้เรียบร้อย ถูกต้อง สะดวกรวดเร็ว สามารถนำมาใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนตามภาระงานทั้ง 6 งาน ได้แก่ งานวิชาการ งานบริหารบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการและการเงิน งานอาคารและสถานที่และงานความสัมพันธ์กับชุมชน จึงมีความจำเป็นที่จะต้องจัดเตรียมข้อมูลสารสนเทศของภาระงานแต่ละด้าน ให้สำหรับผู้บริหารโรงเรียนได้ใช้ประกอบการตัดสินใจ ตามแนวการกระจายอำนาจต่อไป

ตอนที่ 4 ผลการวิเคราะห์ความต้องการข้อมูลสารสนเทศในการบริหารงานโรงเรียน

4.1 ผลการวิเคราะห์ความต้องการข้อมูลสารสนเทศในการบริหารงานโรงเรียนแต่ละด้าน ความต้องการข้อมูลสารสนเทศในการบริหารงานโรงเรียนแต่ละด้านตามภารกิจของโรงเรียนประถมศึกษา 6 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านธุรการ การเงินและพัสดุ ด้านกิจการนักเรียน ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม และด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งใช้ข้อมูลสารสนเทศทั้งหมด 5 รายการ ได้แก่ ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครู ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ การเงินและงบประมาณ และข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม - ชุมชน ซึ่งผู้วิจัยจะทำการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศในแต่ละด้าน ของการบริหารงานโรงเรียนทั้ง 6 ด้าน มีเกณฑ์ในการวิเคราะห์ ดังนี้

4.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน ครู การจัดการเรียนการสอน พักดู ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ การเงินและงบประมาณ และสภาพแวดล้อม - ชุมชน ในการบริหารโรงเรียนของงานทั้ง 6 ด้าน คือ ด้านวิชาการ ด้านบุคลากร ด้านธุรการ การเงินและงบประมาณ ด้านกิจการนักเรียน ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศแต่ละข้อในแต่ละด้าน คือ ถ้ามีผู้ต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศจำนวน 1 คน (คิดเป็นร้อยละ 5) ถือว่างานนั้นต้องการใช้ข้อมูลสารสนเทศ เพราะผู้ตอบแบบสัมภาษณ์ต้องการ

4.1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศแต่ละตัว ผู้วิจัยใช้เกณฑ์ในการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศแต่ละข้อ มีจำนวนผู้ต้องการใช้เกิน 5 ข้อ ถือว่ามีความต้องการในระดับสูง เป็นข้อมูลสารสนเทศที่ต้องเก็บในคอมพิวเตอร์เพื่อสะดวกในการใช้ และต่ำกว่า 5 ข้อ เป็นข้อมูลที่สามารถเก็บอยู่ในแฟ้มเอกสารก็ได้

การบริหารงานโรงเรียนด้านวิชาการ ดังรายละเอียดในตารางที่ 10 – 14

ตารางที่ 10 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียนเพื่อใช้ในการบริหารงาน
โรงเรียนด้านวิชาการ

ร.ร.	ข้อมูลสารสนเทศ	การบริหารงานโรงเรียนด้านวิชาการ										รวม
		1. การวางแผนงานวิชาการ	2. การวางแผนจัดการเรียนการสอน	3. การจัดตารางสอน	4. การจัดครูเข้าสอนประจำชั้นประจำวิชา	5. การจัดนักเรียนเข้าชั้นเรียน	6. การจัดสื่อการเรียนการสอน	7. การวางแผนการจัดสอนซ่อมเสริม	8. การปรับปรุงการเรียนการสอน	9. การนิเทศการสอน	10. การวัดผลประเมินผลการเรียน	
	ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
1	ชื่อ และ ชื่อสกุล	45	30	15	20	50	10	40	40	25	45	10
2	ความสามารถพิเศษ	45	25	-	15	15	20	20	35	5	30	9
3	วัน เดือน ปีเกิด	40	20	5	15	40	15	10	15	10	25	10
4	อัตราส่วนนักเรียน : ห้อง	40	20	15	30	15	10	5	5	5	5	10
5	จำนวนนักเรียน : ห้อง	40	20	15	25	30	15	10	5	5	5	10
6	เพศ	30	10	-	15	35	15	15	20	10	20	9
7	จำนวนนักเรียนและสภาพปัญหาของนักเรียน	40	20	10	15	-	15	10	5	15	15	9
8	จำนวนนักเรียนที่สำเร็จหลักสูตร	45	20	-	5	-	-	10	15	15	30	7
9	สถิติการมาเรียนของนักเรียน	40	15	5	5	10	-	15	5	15	25	9
10	จำนวนนักเรียน จำแนกชั้นเรียนและเพศ	45	25	5	5	30	5	5	-	5	-	8
11	ข้อมูลเกี่ยวกับความประพฤติของนักเรียน	40	5	-	10	20	5	5	5	15	15	9
12	จำนวนนักเรียนที่ออกระหว่างปีจำแนกตามชั้นเรียนและสาเหตุที่ออก	40	15	5	5	10	5	10	10	5	15	10
13	ส่วนสูงและน้ำหนัก	30	15	-	-	5	5	5	10	5	10	8
14	ที่อยู่ปัจจุบัน	35	-	-	-	15	-	5	10	5	10	6
15	ทุนการศึกษา หรือรางวัลที่เคยได้รับ	35	5	-	-	10	-	-	15	5	20	6
16	ที่อยู่ปัจจุบันของบิดา มารดาและผู้ปกครอง	35	5	-	5	5	-	5	5	5	10	8
17	อาชีพของบิดา มารดา	35	-	-	5	5	10	-	5	15	5	7

ตารางที่ 10 (ต่อ)

ที่	ข้อมูลสารสนเทศ	การบริหารงานโรงเรียนด้านวิชาการ										
		1. การวางแผนงานวิชาการ	2.การวางแผนจัดการเรียนการสอน	3.การจัดตารางสอน	4.การจัดครูเข้าสอนประจำชั้นประจำวิชา	5.การจัดนักเรียนเข้าชั้นเรียน	6.การจัดสื่อการเรียนการสอน	7.การวางแผนการจัดสอนซ่อมเสริม	8.การปรับปรุงการเรียนการสอน	9.การนิเทศการสอน	10.การวัดผลประเมินผลการเรียน	รวม
	ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
18	รายได้ของบิดา มารดา	30	-	-	5	5	10	-	5	15	5	7
19	จำนวนนักเรียนและประเภทอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับนักเรียน	35	10	-	5	-	5	5	5	-	10	7
20	สถานภาพของบิดา มารดา	35	-	-	5	5	-	5	5	5	10	7
21	เชื้อชาติและสัญชาติ	30	5	-	5	5	-	-	5	-	10	6
22	ศาสนา	30	5	-	5	5	-	-	5	-	5	6
23	จำนวนพี่น้องร่วมบิดามารดาที่กำลังศึกษาอยู่	30	-	-	5	5	-	-	-	5	5	5
24	ภูมิลำเนา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25	ความสนใจกิจกรรมเสริมหลักสูตร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 10 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน เพื่อใช้ในการบริหารโรงเรียนด้านวิชาการ พบว่า ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียนที่ถูกนำมาใช้อยู่ในระดับสูงมีทั้งหมด 23 รายการ ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกนำมาใช้มากที่สุด (จำนวน 10 ข้อ) มี 5 รายการ ได้แก่ ชื่อและสกุล วันเดือนปีเกิด อัตราส่วนนักเรียน : ห้อง จำนวนนักเรียน : ห้อง จำนวนนักเรียนที่ออกระหว่างปีจำแนกตามชั้นเรียนและสาเหตุที่ออก ซึ่งวิเคราะห์จากสภาพการปฏิบัติงานในปัจจุบัน ข้อมูลสารสนเทศดังกล่าวถูกนำมาใช้มาก เพราะโรงเรียนต้องใช้ในการจัดทำรายงานเสนอหน่วยงานต้นสังกัด และใช้ในการจัดการเรียนการสอน และข้อมูลสารสนเทศที่ถูกนำมาใช้มากที่สุด (จำนวน 5 ข้อ) มี 1 รายการ คือ จำนวนพี่น้องร่วมบิดามารดาที่กำลังศึกษาอยู่ เพราะเป็นข้อมูลสารสนเทศที่ทางโรงเรียนใช้ในการพิจารณาการจัดสรรเงินทุน และให้ความช่วยเหลือนักเรียน ไม่นับข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็นมาก

ตารางที่ 11 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครูเพื่อใช้ในการบริหาร
งานโรงเรียนด้านวิชาการ

ที่	ข้อมูลสารสนเทศ	การบริหารงานโรงเรียนด้านวิชาการ										รวม
		1. การวางแผนงานวิชาการ	2. การวางแผนจัดการเรียนการสอน	3. การจัดตารางสอน	4. การจัดครูเข้าสอนประจำชั้นประจำวิชา	5. การจัดนักเรียนเข้าชั้นเรียน	6. การจัดสื่อการเรียนการสอน	7. การวางแผนการจัดสอนซ่อมเสริม	8. การปรับปรุงการเรียนการสอน	9. การนิเทศการสอน	10. การวัดผลประเมินผลการเรียน	
	ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครู	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
1	งานที่สอนและงานที่ปฏิบัติ	50	30	20	35	10	10	20	35	30	15	10
2	วิชาเอก และวิชาถนัด	50	30	20	40	5	15	20	20	25	10	10
3	การศึกษารอบรมเพิ่มเติม	65	30	10	30	5	5	15	20	25	15	10
4	ชื่อและสกุล	40	20	20	30	10	10	20	20	25	15	10
5	ชั้นที่สอนและจำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์	50	25	30	25	10	5	5	15	20	15	10
6	วุฒิการศึกษา	50	20	10	20	5	5	10	15	15	5	10
7	ความสามารถพิเศษ	70	30	10	30	10	15	15	20	15	15	10
8	จำนวนปีที่ทำการสอน	55	20	-	15	-	-	5	10	10	5	7
9	จำนวนครู จำแนกตามวิชาเอก โท	55	25	15	10	-	5	5	10	10	-	8
10	วัน เดือน ปีเกิด	50	15	10	10	5	-	5	10	15	-	8
11	การมาสาย ลาพัก และลาป่วย	50	10	10	10	5	-	5	10	10	10	9
12	เลขประจำตำแหน่ง	45	5	5	5	-	-	5	5	15	5	8
13	ตำแหน่งระดับชั้นและเงินเดือน	45	5	5	5	-	-	5	5	15	5	8
14	ที่อยู่ปัจจุบัน	40	5	-	5	-	-	15	10	10	-	6
15	สถิติการเลื่อนขั้นเงินเดือน	40	-	-	-	-	-	-	10	10	15	4
16	อายุเฉลี่ยของครู	40	5	-	-	-	5	-	10	10	-	5
17	สถานภาพสมรส	30	5	-	5	-	-	10	5	5	-	6
18	ผลงานดีเด่น	20	5	5	5	-	-	5	5	5	-	7
19	จำนวนบุตร	30	5	-	5	-	-	5	5	5	-	6

ตารางที่ 11 (ต่อ)

ที่	ข้อมูลสารสนเทศ	การบริหารงานโรงเรียนด้านวิชาการ										รวม
		1. การวางแผนงานวิชาการ	2. การวางแผนจัดการเรียนการสอน	3. การจัดตารางสอน	4. การจัดครูเข้าสอนประจำชั้นประจำวิชา	5. การจัดนักเรียนเข้าชั้นเรียน	6. การจัดสื่อการเรียนการสอน	7. การวางแผนการจัดสอนซ่อมเสริม	8. การปรับปรุงการเรียนการสอน	9. การนิเทศการสอน	10. การวัดผลประเมินผลการเรียน	
	ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครู	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
20	ความผิดทางวินัย	50	10	-	15	-	-	5	10	10	-	6
21	เพศ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
22	ภูมิลำเนา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
23	ระยะทางที่เดินทางมาโรงเรียน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
24	กิจกรรมในโรงเรียนที่สนใจ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25	ประวัติโรงเรียนเดิมที่เคยสอน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 11 ความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครู เพื่อใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านวิชาการ พบว่า ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครูที่ถูกนำมาใช้มากที่สุด (จำนวน 10 ข้อ) มี 10 รายการ คือ งานที่สอนและงานที่ปฏิบัติ, วิชาเอกและวิชาถนัด, การศึกษาอบรมเพิ่มเติม, ชื่อและสกุล, ชั้นที่สอนและจำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์, วุฒิการศึกษา และความสามารถพิเศษ ซึ่งวิเคราะห์จากสภาพจริงในการบริหารงานโรงเรียน ต้องการข้อมูลสารสนเทศทั้ง 10 รายการมากด้วยเหตุผล เป็นข้อมูลสารสนเทศที่ผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจให้ครูเข้าปฏิบัติหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิผลและมีประสิทธิภาพ ผู้บริหารต้องทราบข้อมูลเหล่านี้อย่างถูกต้อง และข้อมูลสารสนเทศที่ถูกนำมาใช้น้อยที่สุด (จำนวน 4 ข้อ) คือ สถิติการเลื่อนขั้นเงินเดือน เพราะใช้ในการพิจารณาความดีความชอบปีละ 2 ครั้ง เท่านั้น

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ที่	ข้อมูลสารสนเทศ	การบริหารงานโรงเรียนด้านวิชาการ									
		1. การวางแผนงานวิชาการ	2. การวางแผนจัดการเรียนการสอน	3. การจัดตารางสอน	4. การจัดครูเข้าสอนประจำชั้นประจำวิชา	5. การจัดนักเรียนรู้ชั้นเรียน	6. การจัดสื่อการเรียนการสอน	7. การวางแผนการจัดการจัดสอนซ่อมเสริม	8. การปรับปรุงการเรียนการสอน	9. การนิเทศการสอน	10. การวัดผลประเมินผลการเรียน
17	จำนวนครูจำแนกตามหมวดวิชา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	อัตราส่วนเปรียบเทียบครู: นักเรียน จำแนกตามชั้นเรียน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	การสอนจำแนกตามหมวดวิชา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	จำนวนหนังสือจำแนกตามประเภท ที่ใช้บริการของห้องสมุด	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 12 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านวิชาการ พบว่า ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ถูกนำมาใช้มากที่สุด (จำนวน 9 ข้อ) มี 3 รายการ คือ การใช้แหล่งวิทยากรต่าง ๆ จำนวนห้องเรียนและจำนวนนักเรียนจำแนกตามชั้นเรียน และจำนวนครูตามเกณฑ์ที่ควรมีจำแนกตามหมวดวิชา และข้อมูลสารสนเทศที่ถูกนำมาใช้น้อยที่สุด (จำนวน 4 ข้อ) มี 1 รายการ คือ จำนวนนักเรียนที่ใช้บริการห้องพยาบาลของโรงเรียน ซึ่งสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หมวด 8 มาตรา 58 ให้มีการระดมทรัพยากรและการลงทุนด้านงบประมาณ การเงิน และทรัพย์สิน ทั้งจากรัฐ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชนเอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ สถาบันสังคมอื่น และต่างประเทศ มาใช้จัดการศึกษา

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ร.ร.	ข้อมูลสารสนเทศ	การบริหารงานโรงเรียนด้านวิชาการ										รวม
		1. การวางแผนงานวิชาการ	2. การวางแผนจัดการเรียนการสอน	3. การจัดตารางสอน	4. การจัดครูเข้าสอนประจำชั้น	5. การจัดนักเรียนเข้าชั้นเรียน	6. การจัดสื่อการเรียนการสอน	7. การวางแผนการจัดสอนซ่อมเสริม	8. การปรับปรุงการเรียนการสอน	9. การนิเทศการสอน	10. การวัดผลประเมินผลการเรียน	
	ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ การเงินและงบประมาณ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
21	จำนวนอ่างล้างหน้า	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
22	จำนวนห้องน้ำ ห้องส้วม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
23	สภาพห้องน้ำ ห้องส้วม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
24	อัตราจำนวนครู : ห้องน้ำ ห้องส้วม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25	อัตราจำนวนนักเรียน : ห้องน้ำ ห้องส้วม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 13 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ การเงินและงบประมาณเพื่อใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านวิชาการ พบว่า ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพัสดุ ครุภัณฑ์อาคารสถานที่ การเงินและงบประมาณ ที่ถูกนำมาใช้มากที่สุด (จำนวน 6 ข้อ) มี 2 รายการ คือ งบประมาณที่โรงเรียนได้รับจัดสรร และงบประมาณที่โรงเรียนขอตั้ง ซึ่งเป็นข้อมูลสารสนเทศที่ช่วยให้ผู้บริหารได้ใช้ในการตัดสินใจได้เป็นอย่างดี และข้อมูลสารสนเทศที่ถูกนำมาใช้น้อยที่สุด (จำนวน 3 ข้อ) มี 1 รายการ คือทุนการศึกษาที่ได้รับบริจาค

ตารางที่ 14 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมชุมชน เพื่อใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านวิชาการ

ท.	ข้อมูลสารสนเทศ	การบริหารงานโรงเรียนด้านวิชาการ										รวม
		1. การวางแผนงานวิชาการ	2. การวางแผนจัดการเรียนการสอน	3. การจัดตารางสอน	4. การจัดครูเข้าสอนประจำชั้นประจำวิชา	5. การจัดนักเรียนเข้าชั้นเรียน	6. การจัดสื่อการเรียนการสอน	7. การวางแผนการจัดสอนซ่อมเสริม	8. การปรับปรุงการเรียนการสอน	9. การนิเทศการสอน	10. การวัดผลประเมินผลการเรียน	
	ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมชุมชน	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
1	วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น	35	30	5	10	5	10	10	20	-	5	9
2	อาชีพในท้องถิ่น	40	30	-	5	-	10	10	20	-	5	7
3	แหล่งอบายมุขและแหล่งเสื่อมโทรมในพื้นที่บริการ	35	15	5	5	-	5	-	10	5	5	8
4	จำนวนสถานที่ทางศาสนา	25	10	5	5	-	5	-	5	-	-	6
5	ผู้นำในท้องถิ่น	20	10	-	5	-	-	5	5	-	-	5
6	สถานที่ราชการ	30	5	-	-	-	-	-	5	-	-	3
7	รายละเอียดเกี่ยวกับการคมนาคมในท้องถิ่น	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8	รายชื่อและจำนวนโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9	จำนวนนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10	จำนวนนักเรียนที่ไปเรียนนอกเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 14 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมชุมชน เพื่อใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านวิชาการ พบว่า ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม - ชุมชน ที่ถูกนำไปใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านวิชาการมากที่สุด (จำนวน 9 ข้อ) มี 1 รายการ คือ วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น และข้อมูลสารสนเทศที่ถูกนำมาใช้น้อยที่สุด (จำนวน 3 ข้อ) มี 1 รายการ คือ สถานที่ราชการ

การบริหารงานโรงเรียนด้านบุคลากร ดังรายละเอียดในตารางที่ 15 - 19

ตารางที่ 15 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน เพื่อใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านบุคลากร

ที่	ข้อมูลสารสนเทศ	การบริหารงานโรงเรียนด้านบุคลากร										รวม
		1. การกำหนดนโยบายด้านการปกครอง	2. การจัดทำประวัติข้อมูลบุคลากร	3. การจัดอัตรากำลังครูในโรงเรียน	4. การพิจารณาบุคลากรเพื่อเข้ารับการฝึกอบรม	5. การประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อพิจารณาความดีความชอบ	6. การรายงานความประพฤติของนักเรียน	7. การแก้ไขความประพฤติของนักเรียน	8. การป้องกันยาเสพติด	9. การป้องกันนักเรียนถูกหลอกลวง	10. การติดตามผลนักเรียนที่สำเร็จการศึกษา	
	ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
1	ข้อมูลเกี่ยวกับความประพฤติของนักเรียน	-	45	-	30	-	65	60	55	-	-	5
2	สถิติการมาเรียนของนักเรียน	50	10	-	-	25	45	45	35	40	-	7
3	ความสามารถพิเศษ	5	5	-	15	10	15	5	30	10	-	8
4	ชื่อ และ ชื่อสกุล	15	55	10	35	-	30	30	25	5	30	9
5	รายได้ของบิดา มารดา	-	55	5	-	-	-	10	50	-	30	5
6	เพศ	10	15	-	-	-	25	35	15	20	10	7
7	ที่อยู่ปัจจุบันของบิดา มารดาและผู้ปกครอง	30	35	10	-	-	10	5	25	10	5	8
8	จำนวนนักเรียน จำแนกชั้นเรียนและเพศ	35	25	45	20	-	10	-	-	-	-	5
9	จำนวนนักเรียนที่สำเร็จหลักสูตร	10	10	5	40	15	-	-	-	-	50	6
10	จำนวนนักเรียนและสภาพปัญหาของนักเรียน	55	15	10	5	-	10	10	5	5	5	9
11	ความสนใจกิจกรรมเสริมหลักสูตร	5	-	-	20	5	15	10	45	10	5	8
12	สถานภาพของบิดา มารดา	25	30	5	5	-	5	10	20	10	5	9
13	ที่อยู่ปัจจุบัน	-	40	5	-	-	20	10	20	5	-	6
14	จำนวนนักเรียนและประมาทอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับนักเรียน	-	30	10	5	45	-	5	5	-	-	6

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ที่	ข้อมูลสารสนเทศ	การบริหารงานโรงเรียนด้านบุคลากร										รวม
		1. การกำหนดนโยบายด้านการปกครอง	2. การจัดทำประวัติข้อมูลบุคลากร	3. การจัดอัตรากำลังครูในโรงเรียน	4. การพิจารณาบุคลากรเพื่อเข้ารับการฝึกอบรม	5. การประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อพิจารณาความดีความชอบ	6. การรายงานความประพฤติแก่นักเรียน	7. การแก้ไขความประพฤติแก่นักเรียน	8. การป้องกันยาเสพติด	9. การป้องกันนักเรียนถูกล่วงละเมิด	10. การติดตามผลแก่นักเรียนที่สำเร็จการศึกษา	
	ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
15	จำนวนนักเรียน : ห้อง	40	-	50	-	-	-	-	-	-	-	2
16	ภูมิลำเนา	10	35	-	10	-	10	5	5	5	-	7
17	อาชีพของบิดา มารดา	-	45	-	-	-	-	25	60	-	-	3
18	จำนวนพี่น้องร่วมบิดามารดาที่กำลังศึกษาอยู่	10	50	-	10	-	15	-	-	-	-	4
19	เชื้อชาติและสัญชาติ	30	-	-	5	5	10	10	5	5	5	8
20	จำนวนนักเรียนที่ออกระหว่างปีจำแนกตามชั้นเรียนและสาเหตุที่ออก	5	30	15	-	-	5	5	5	5	5	8
21	วัน เดือน ปีเกิด	-	50	-	-	-	15	20	10	10	5	6
22	ศาสนา	25	-	-	20	-	-	-	10	5	5	5
23	ทุนการศึกษา หรือรางวัลที่เคยได้รับ	-	15	5	5	5	10	5	-	-	-	6
24	ส่วนสูงและน้ำหนัก	20	-	-	5	-	-	-	10	5	5	5
25	อัตราส่วนนักเรียน : ห้อง	10	5	50	-	5	-	-	-	-	-	4

จากตารางที่ 15 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน เพื่อใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านบุคลากร พบว่า ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน ที่ถูกนำมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านบุคลากรมากที่สุด (จำนวน 9 ข้อ) มี 3 รายการ คือ ชื่อและชื่อสกุล จำนวนนักเรียนและสภาพปัญหาของนักเรียนและสถานภาพของบิดามารดา ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกนำมาใช้น้อยที่สุด (จำนวน 2 ข้อ) มี 1 รายการ คือ จำนวนนักเรียน : ห้อง

ตารางที่ 16 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครู เพื่อใช้ในการบริหาร
งานโรงเรียนด้านบุคลากร

ที่	ข้อมูลสารสนเทศ	การบริหารงานโรงเรียนด้านบุคลากร										รวม
		1. การกำหนดนโยบายด้านการปกครอง	2. การจัดทำประวัติข้อมูลบุคลากร	3. การจัดตั้งรากลุ่มครูในโรงเรียน	4. การพิจารณาบุคลากรเพื่อเข้ารับการฝึกอบรม	5. การประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อพิจารณาความดีความชอบ	6. การรายงานความประพฤติของนักเรียน	7. การแก้ไขความประพฤติของนักเรียน	8. การป้องกันอาชญากรรม	9. การป้องกันนักเรียนถูกล่วงละเมิด	10. การติดตามผลของนักเรียนที่สำเร็จการศึกษา	
	ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครู	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
1	ผลงานดีเด่นหรือรางวัลที่เคยได้รับ	35	60	-	-	65	-	-	-	-	-	3
2	ประวัติการทำงาน	25	65	-	10	45	-	-	-	-	-	4
3	ความผิดทางวินัย	-	55	-	-	40	20	25	-	-	-	4
4	งานที่สอนและงานที่ปฏิบัติ	-	60	-	-	45	20	15	-	-	-	4
5	ความสามารถพิเศษ	-	55	-	45	30	-	-	-	-	-	3
6	ชั้นที่สอนและจำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์	10	50	-	-	45	10	5	-	-	-	5
7	เพศ	15	55	-	-	10	5	5	5	5	-	7
8	การมาสาย ลาพัก และลาป่วย	45	50	5	5	35	-	5	-	-	-	6
9	จำนวนปีที่ทำการสอน	20	50	-	-	40	-	-	-	-	-	3
10	สถานภาพสมรส	30	40	-	-	-	10	10	-	-	-	4
11	การศึกษาอบรมเพิ่มเติม	-	45	-	40	-	-	-	-	-	-	2
12	ชื่อและสกุล	-	65	-	-	10	-	-	-	-	-	2
13	ตำแหน่งระดับชั้นและเงินเดือน	5	40	15	-	5	-	5	-	5	-	6
14	วุฒิการศึกษา	15	45	10	-	5	-	-	-	-	-	4
15	วิชาเอก และวิชาถนัด	-	40	30	20	10	-	-	-	-	-	4
16	จำนวนบุตร	5	30	10	5	-	-	-	-	-	-	4
17	เลขประจำตัวหนังสือ	5	50	25	-	-	-	5	5	-	-	5
18	ภูมิลำเนา	5	35	-	5	-	-	-	-	-	-	3
19	จำนวนครู จำแนกตามวิชาเอก โท	15	20	-	40	-	-	-	-	-	-	3

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ร.ล.	ข้อมูลสารสนเทศ	การบริหารงานโรงเรียนด้านบุคลากร										
		1. การกำหนดนโยบายด้านการปกครอง	2.การจัดทำประวัติข้อมูลบุคลากร	3.การจัดอัตรากำลังครูในโรงเรียน	4.การพิจารณาบุคลากรเพื่อเข้ารับการฝึกอบรม	5.การประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อพิจารณาความดีความชอบ	6.การรายงานความประพฤติแก่นักเรียน	7.การแก้ไขความประพฤติแก่นักเรียน	8.การป้องกันสถานเสภาพิดิต	9.การป้องกันนักเรียนถูกล่อลวง	10. การติดตามผลนักเรียนที่สำเร็จการศึกษา	รวม
	ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครู	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
20	วัน เดือน ปีเกิด	10	50	-	-	5	5	10	-	-	-	5
21	กิจกรรมในโรงเรียนที่สนใจ	-	10	-	20	-	-	-	-	-	-	2
22	อายุเฉลี่ยของครู	10	10	5	-	-	-	-	-	-	-	3
23	ระยะทางที่เดินทางมาโรงเรียน	10	10	5	15	-	-	-	-	-	-	4
24	สถิติการเลื่อนขั้นเงินเดือน	-	50	-	-	50	-	-	-	-	-	2
25	ที่อยู่ปัจจุบัน	-	40	-	-	-	-	-	-	-	-	1

จากตารางที่ 16 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครู เพื่อใช้ในการบริหารงานด้านบุคลากร พบว่า ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครู ที่ถูกนำมาใช้ในการบริหารงานด้านบุคลากรมากที่สุด (จำนวน 7 ข้อ) มี 1 รายการ คือ เพศ ถูกนำมาใช้ในการจัดทำประวัติข้อมูลบุคลากรมากที่สุด ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครู ที่ถูกนำมาใช้น้อยที่สุด (จำนวน 1 ข้อ) มี 1 รายการ คือ ที่อยู่ปัจจุบัน

ตารางที่ 17 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน
เพื่อใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านบุคลากร

ที่	ข้อมูลสารสนเทศ	การบริหารงานโรงเรียนด้านบุคลากร										รวม
		1. การกำหนดนโยบายด้านการปกครอง	2. การจัดทำประวัติข้อมูลบุคลากร	3. การจัดอัตรากำลังครูในโรงเรียน	4. การพิจารณาบุคลากรเพื่อเข้ารับการฝึกอบรม	5. การประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อพิจารณาความดีความชอบ	6. การรายงานความประพฤติดีนักเรียน	7. การแก้ไขความประพฤติดีนักเรียน	8. การป้องกันยาเสพติด	9. การป้องกันนักเรียนถูกล่วงละเมิด	10. การติดตามผลนักเรียนที่สำเร็จการศึกษา	
	ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
1	จำนวนนักเรียนที่ใช้บริการแนะแนว	-	-	-	-	-	45	45	30	-	30	4
2	ระบบการวัดและประเมินผล	-	-	-	-	-	35	30	25	15	35	5
3	การประเมินผล จำนวนเป็นรายวิชา	-	-	-	-	-	35	30	20	10	25	5
4	แผนการเรียนของโรงเรียน	30	-	10	5	-	20	15	10	10	10	8
5	จำนวนนักเรียนจำแนกตามแผนการเรียน	30	-	5	15	-	10	5	15	15	5	8
6	การศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพของนักเรียนที่สำเร็จหลักสูตรแต่ละปี	-	5	10	5	-	-	10	-	-	65	5
7	จำนวนนักเรียนที่ใช้บริการห้องพยาบาลของโรงเรียน	-	-	-	-	-	20	25	55	-	-	3
8	การใช้แหล่งวิทยากรต่าง ๆ	-	-	-	-	-	10	25	15	5	30	5
9	การสอนซ่อมเสริม จำแนกตามชั้นเรียนเป็นภาคเรียน	15	-	-	-	-	25	30	-	-	5	4
10	จำนวนครูตามเกณฑ์ที่ควรมี จำแนกตามหมวดวิชา	-	20	35	-	-	-	-	5	-	5	4
11	จำนวนครูจำแนกตามหมวดวิชา	5	20	35	-	-	-	-	-	-	5	4
12	จำนวนคาบที่ครูเข้าสอนและไม่เข้าสอน	20	25	-	-	25	-	-	-	-	-	3
13	แหล่งวิทยากรต่าง ๆ ในชุมชน	-	-	-	-	-	-	20	10	10	20	4
14	การสอนจำแนกตามหมวดวิชา	-	35	10	-	10	-	-	-	-	-	3
15	จำนวนนักเรียนที่ใช้บริการห้องสมุด	-	-	-	-	-	45	10	-	-	-	2

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ที่	ข้อมูลสารสนเทศ	การบริหารงานโรงเรียนด้านบุคลากร										รวม
		1. การกำหนดนโยบายด้านการปกครอง	2. การจัดทำประวัติข้อมูลบุคลากร	3. การจัดอัตรากำลังครูในโรงเรียน	4. การพิจารณาบุคลากรเพื่อเข้ารับการฝึกอบรม	5. การประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อพิจารณาความดีความชอบ	6. การรายงานความประพฤติของนักเรียน	7. การแก้ไขความประพฤติของนักเรียน	8. การป้องกันยาเสพติด	9. การป้องกันนักเรียนถูกกลั่นแกล้ง	10. การติดตามผลนักเรียนที่สำเร็จการศึกษา	
16	จำนวนหนังสือจำแนกตามประเภทที่ใช้บริการของห้องสมุด	5	10	5	5	5	5	-	10	-	-	7
17	จำนวนครูจำแนกตามวิชาที่สอนและจำนวนคาบที่สอน	-	30	20	-	-	-	-	-	-	-	2
18	จำนวนห้องเรียนและจำนวนนักเรียนจำแนกตามชั้นเรียน	30	15	-	-	-	-	-	-	-	-	2
19	อัตราส่วนเปรียบเทียบครู : นักเรียนจำแนกตามชั้นเรียน	10	-	15	-	10	-	-	-	-	-	3
20	จำนวนนักเรียนที่ส่งไปใช้แหล่งวิทยาการในชุมชน	-	-	-	-	-	-	-	15	5	-	2

จากตารางที่ 17 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านบุคลากร พบว่า ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ที่ถูกนำมาใช้ในการบริหารงานด้านบุคลากรมากที่สุด (จำนวน 8 ข้อ) มี 2 รายการ คือ แผนการเรียนของโรงเรียน และจำนวนนักเรียนตามแผนการเรียน และข้อมูลสารสนเทศที่ถูกนำมาใช้น้อยที่สุด (จำนวน 2 ข้อ) มี 4 รายการ คือ จำนวนนักเรียนที่ใช้บริการห้องสมุด จำนวนครูจำแนกตามวิชาที่สอน และจำนวนคาบที่สอน, จำนวนห้องเรียนและจำนวนนักเรียนจำแนกตามชั้นเรียน และจำนวนนักเรียนที่ส่งไปใช้แหล่งวิทยาการในชุมชน

ตารางที่ 18 (ต่อ)

ร.ล.	ข้อมูลสารสนเทศ	การบริหารงานโรงเรียนด้านบุคลากร									
		1. การกำหนดนโยบายด้านการปกครอง	2. การจัดทำประวัติข้อมูลบุคลากร	3. การจัดอัตรากำลังครูในโรงเรียน	4. การพิจารณาบุคลากรเพื่อเข้ารับการฝึกอบรม	5. การประเมินผลการปฏิบัติงานเพื่อพิจารณาความดีความชอบ	6. การรายงานความประพฤติของนักเรียน	7. การแก้ไขความประพฤติของนักเรียน	8. การป้องกันยาเสพติด	9. การป้องกันนักเรียนถูกหลอกลวง	10. การติดตามผลนักเรียนที่สำเร็จการศึกษา
	ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ การเงินและงบประมาณ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
17	รายละเอียดเกี่ยวกับสาธารณูปโภค (ไฟฟ้าประปาโทรศัพท์)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	จำนวนอ่างล้างหน้า	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	อัตราจำนวนครู : ห้องน้ำ ห้องส้วม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	อัตราจำนวนนักเรียน : ห้องน้ำ ห้องส้วม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21	งบประมาณที่โรงเรียนขอตั้ง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
22	งบประมาณที่โรงเรียนได้รับจัดสรร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
23	ทุนการศึกษาที่ได้รับบริจาค	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
24	จำนวนสิ่งของที่ได้รับบริจาค	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25	เงินบริจาคตามวัตถุประสงค์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 18 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านบุคลากร พบว่า ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ที่ถูกนำมาใช้ในการบริหารงานด้านบุคลากรมากที่สุด (จำนวน 8 ข้อ) มี 2 รายการ คือ แผนการเรียนของโรงเรียน และจำนวนนักเรียนตามแผนการเรียน และข้อมูลสารสนเทศที่ถูกนำมาใช้น้อยที่สุด (จำนวน 2 ข้อ) มี 4 รายการ คือ จำนวนนักเรียนที่ใช้บริการห้องสมุด จำนวนครูจำแนกตามวิชาที่สอน และจำนวนคาบที่สอน, จำนวนห้องเรียนและจำนวนนักเรียนจำแนกตามชั้นเรียน และจำนวนนักเรียนที่ส่งไปใช้แหล่งวิทยาการในชุมชน

จากตารางที่ 19 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ การเงินและงบประมาณ เพื่อใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านบุคลากร พบว่า ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพัสดุครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ การเงินและงบประมาณ ที่ถูกนำมาใช้ในการบริหารงานด้านบุคลากรมากที่สุด (จำนวน 4 ข้อ) มี 2 รายการ คือ ประวัติสภาพและแผนผังอาคารเรียนและอาคารประกอบ และประวัติและสภาพบ้านพักนักรการภารโรง ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกนำมาใช้น้อยที่สุด (จำนวน 1 ข้อ) มี 3 รายการ คือ สถิติโต๊ะ เก้าอี้ ขำรดเป็นรายเดือน, จำนวนโต๊ะ เก้าอี้ แยกครูและนักเรียน และสถิติครุภัณฑ์ที่ซื้อในรอบปี

ตารางที่ 20 (ต่อ)

ที่	ข้อมูลสารสนเทศ	การบริหารงานโรงเรียนด้านธุรการ การเงิน และพัสดุ										รวม
		1. การจัดทำกฎระเบียบค่าจ้างในการปฏิบัติงาน	2. การรายงานข้อมูลต่อต้นสังกัด	3. การทำแผนของปรประมาณของโรงเรียน	4. การจัดระบบเอกสารและหลักฐานด้านการเงินของโรงเรียน	5. การตรวจสอบภายใน	6. การจัดทำบัญชีและเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับวัสดุครุภัณฑ์	7. การควบคุมการใช้วัสดุ ครุภัณฑ์	8. การดำเนินการเบิกจ่ายและการจัดซื้อจัดจ้าง	9. การควบคุมการใช้จ่ายเงินไปงบบุคลากรศึกษาของโรงเรียน	10. การขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์	
	ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
15	ศาสนา	-	35	-	-	20	-	-	-	-	-	2
16	สถานภาพของบิดา มารดา	-	45	-	-	-	-	-	-	-	-	1
17	ภูมิลำเนา	-	35	-	-	-	-	-	-	-	-	1
18	ที่อยู่ปัจจุบัน	-	45	-	-	-	-	-	-	-	-	1
19	ความสนใจกิจกรรมเสริมหลักสูตร	-	40	-	-	-	-	-	-	-	-	1
20	ความสามารถพิเศษ	-	35	-	-	-	-	-	-	-	-	1
21	ข้อมูลเกี่ยวกับความประพฤติของนักเรียน	-	35	-	-	-	-	-	-	-	-	1
22	ที่อยู่ปัจจุบันของบิดา มารดาและผู้ปกครอง	-	30	-	-	-	-	-	-	-	-	1
23	รายได้ของบิดา มารดา	-	25	-	-	-	-	-	-	-	-	1
24	จำนวนพี่น้องร่วมบิดามารดาที่กำลังศึกษาอยู่	-	25	-	-	-	-	-	-	-	-	1
25	ส่วนสูงและน้ำหนัก	-	35	-	-	-	-	-	-	-	-	1

จากตารางที่ 20 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน เพื่อใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านธุรการ การเงินและพัสดุ พบว่า ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน ที่ถูกนำมาใช้ในการบริหารงานด้านธุรการ การเงินและพัสดุ มากที่สุด (จำนวน 6 ข้อ) มี 1 รายการ คือ จำนวนนักเรียน : ห้อง และข้อมูลสารสนเทศที่ถูกนำมาใช้น้อยที่สุด (จำนวน 1 ข้อ) มี 14 รายการ คือ ชื่อและสกุล, อาชีพของบิดามารดา, จำนวนนักเรียนที่ออกระหว่างปีจำแนกตามชั้นเรียนและสาเหตุที่ออก, ทุนการศึกษาหรือรางวัลที่เคยได้รับ, สถานภาพของบิดามารดา, ภูมิลำเนา, ที่อยู่ปัจจุบัน,

ความสนใจกิจกรรมเสริมหลักสูตร, ความสามารถพิเศษ, ข้อมูลเกี่ยวกับความประพฤติของนักเรียน, ที่อยู่ปัจจุบันของบิดามารดาและผู้ปกครอง, รายได้ของบิดามารดา, จำนวนพี่น้องรวมบิดามารดาที่กำลังศึกษาอยู่ และสวนสูงและน้ำหนักร

ตารางที่ 21 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครู เพื่อใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านธุรการ การเงิน และพัสดุ

ที่	ข้อมูลสารสนเทศ	การบริหารงานโรงเรียนด้านธุรการ การเงิน และพัสดุ										รวม
		1. การจัดทำกฎระเบียบคำสั่งในการปฏิบัติงาน	2. การรายงานข้อมูลเบื้องต้นสังกัด	3. การทำแผนของงบประมาณของโรงเรียน	4. การจัดระบบเอกสารและหลักฐานด้านการเงินของโรงเรียน	5. การตรวจสอบภายใน	6. การจัดทำบัญชีและเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับวัสดุครุภัณฑ์	7. การควบคุมการใช้วัสดุ ครุภัณฑ์	8. การดำเนินการเบิกจ่ายและการจัดซื้อจัดจ้าง	9. การควบคุมการใช้จ่ายเงินบำรุงการศึกษาของโรงเรียน	10. การขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์	
	ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครู	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
1	ความผิดทางวินัย	50	45	-	-	30	-	-	-	-	60	4
2	ภูมิสำเนา	15	80	25	-	15	-	-	-	-	-	4
3	เพศ	50	50	-	25	30	-	-	-	-	60	5
4	วัน เดือน ปีเกิด	45	25	-	30	15	-	-	-	-	10	5
5	เลขประจำตำแหน่ง	-	65	-	15	20	-	-	-	-	25	4
6	ผลงานดีเด่น	-	70	-	-	40	-	-	-	-	25	3
7	การมาสาย ลาพัก และลาป่วย	40	30	-	-	15	-	-	-	-	25	4
8	ชื่อและสกุล	50	50	-	35	-	-	-	-	-	55	4
9	ตำแหน่งระดับชั้นและเงินเดือน	-	60	-	10	10	-	-	-	-	20	4
10	ประวัติการทำงาน	-	45	-	-	15	-	-	-	-	-	2
11	ที่อยู่ปัจจุบัน	15	25	-	-	10	-	-	-	-	-	3
12	สถานภาพสมรส	5	35	-	-	5	-	-	-	-	-	3
13	จำนวนบุตร	-	45	-	-	-	-	-	-	-	-	1
14	จำนวนปีที่ทำการสอน	-	40	-	-	10	-	-	-	-	50	3

ตารางที่ 21 (ต่อ)

ที่	ข้อมูลสารสนเทศ	การบริหารงานโรงเรียนด้านธุรการ การเงิน และพัสดุ										รวม
		1. การจัดทำกฎระเบียบคำสั่งในการปฏิบัติงาน	2. การรายงานข้อมูลเบื้องต้นสังกัด	3. การทำแผนของงบประมาณของโรงเรียน	4. การจัดระบบเอกสารและหลักฐานด้านการเงินของโรงเรียน	5. การตรวจสอบภายใน	6. การจัดทำบัญชีและเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับวัสดุครุภัณฑ์	7. การควบคุมการใช้วัสดุ ครุภัณฑ์	8. การดำเนินการเบิกจ่ายและการจัดซื้อจัดจ้าง	9. การควบคุมการใช้จ่ายเงินบำรุงการศึกษาของโรงเรียน	10. การขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์	
	ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครู	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
15	ชั้นที่สอนและจำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์	-	30	-	-	20	-	-	-	-	-	2
16	สถิติการเลื่อนขั้นเงินเดือน	-	35	-	-	10	-	-	-	-	-	2
17	อายุเฉลี่ยของครู	-	30	-	-	15	-	-	-	-	-	2
18	งานที่สอนและงานที่ปฏิบัติ	-	30	-	-	15	-	-	-	-	-	2
19	จำนวนครู จำแนกตามวิชาเอก โท	-	25	-	-	10	-	-	-	-	-	2
20	กิจกรรมในโรงเรียนที่สนใจ	20	15	-	-	-	-	-	-	-	-	2
21	ระยะทางที่เดินทางมาโรงเรียน	10	10	-	-	5	-	-	-	-	-	3
22	การศึกษาอบรมเพิ่มเติม	-	25	-	-	-	-	-	-	-	-	1
23	ความสามารถพิเศษ	-	25	-	-	-	-	-	-	-	-	1
24	วุฒิการศึกษา	-	70	-	-	30	-	-	-	-	-	2
25	วิชาเอก และวิชาถนัด	25	55	-	-	20	-	-	-	-	-	3

จากตารางที่ 21 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครู เพื่อใช้ในการบริหารงานด้านธุรการการเงินและพัสดุ พบว่า ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครู ที่ถูกนำมาใช้ในการบริหารงานด้านธุรการ การเงินและพัสดุ มากที่สุด (จำนวน 5 ข้อ) มี 2 รายการ คือ เพศ และวัน เดือน ปีเกิด ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครู ที่ถูกนำมาใช้ในการบริหารงานด้านธุรการ การเงินและพัสดุ น้อยที่สุด (จำนวน 1 ข้อ) มี 3 รายการ คือ จำนวนบุตร, การศึกษาอบรมเพิ่มเติมและความสามารถพิเศษ

ตารางที่ 22 (ต่อ)

ร.ล	ข้อมูลสารสนเทศ	การบริหารงานโรงเรียนด้านธุรการ การเงิน และพัสดุ										
		1. การจัดทำกฎระเบียบคำสั่งในการปฏิบัติงาน	2. การรายงานข้อมูลต่อด้านสังกัด	3. การทำแผนของงบประมาณของโรงเรียน	4. การจัดระบบเอกสารและหลักฐานด้านการเงินของโรงเรียน	5. การตรวจสอบภายใน	6. การจัดทำบัญชีและเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับวัสดุครุภัณฑ์	7. การควบคุมการใช้วัสดุ ครุภัณฑ์	8. การดำเนินการเบิกจ่ายและการจัดซื้อจัดจ้าง	9. การควบคุมการใช้จ่ายเงินบำรุงการศึกษาของโรงเรียน	10. การขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์	รวม
	ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
14	จำนวนครูตามเกณฑ์ที่ควรมี จำแนกตามหมวดวิชา	-	40	-	-	-	-	-	-	-	-	1
15	จำนวนครูจำแนกตามวิชาที่สอนและจำนวนชั่วโมงที่สอน	-	35	-	-	-	-	-	-	-	-	1
16	การสอนจำแนกตามหมวดวิชา	-	35	-	-	-	-	-	-	-	-	1
17	อัตราส่วนเปรียบเทียบครู : นักเรียน จำแนกตามชั้นเรียน	-	25	-	-	-	-	-	-	-	-	1
18	ระบบการวัดและประเมินผล	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	การประเมินผล จำแนกเป็นรายวิชา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	การสอนซ่อมเสริม จำแนกตามชั้นเรียนเป็นภาคเรียน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 22 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านธุรการ การเงินและพัสดุ พบว่าข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ถูกนำมาใช้ในการบริหารงานด้านธุรการ การเงินและพัสดุ มากที่สุด (จำนวน 7 ข้อ) มี 1 รายการ คือ จำนวนนักเรียนที่ส่งไปให้แหล่งวิทยาการในชุมชน ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ที่ถูกนำมาใช้ในการบริหารงานด้านธุรการ การเงิน และพัสดุ น้อยที่สุด (จำนวน 1 ข้อ) มี 9 รายการ คือ จำนวนห้องเรียนและจำนวนนักเรียนจำแนกตามชั้นเรียน,

การศึกษาต่อและการประกอบอาชีพของนักเรียนที่สำเร็จหลักสูตรแต่ละปี, จำนวนครูจำแนกตามหมวดวิชา, แผนการเรียนของโรงเรียน, จำนวนนักเรียนจำแนกตามแผนการเรียน, จำนวนครูตามเกณฑ์ที่ควรมีจำแนกตามหมวดวิชา, จำนวนครูจำแนกตามวิชาที่สอนและจำนวนชั่วโมงที่สอน, การสอนจำแนกตามหมวดวิชา, อัตราส่วนเปรียบเทียบครู : นักเรียน จำแนกตามชั้นเรียน

ตารางที่ 23 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพัสดุครุภัณฑ์อาคารสถานที่ การเงิน และงบประมาณ เพื่อใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านธุรการ การเงิน และพัสดุ

ร.ร.	ข้อมูลสารสนเทศ	การบริหารงานโรงเรียนด้านธุรการ การเงิน และพัสดุ										รวม
		1. การจัดทำกฎระเบียบคำสั่งในการปฏิบัติงาน	2. การรายงานข้อมูลเบื้องต้นสังกัด	3. การทำแผนของงบประมาณของโรงเรียน	4. การจัดระบบเอกสารและหลักฐานด้านการเงินของโรงเรียน	5. การตรวจสอบภายใน	6. การจัดทำบัญชีและเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับพัสดุครุภัณฑ์	7. การควบคุมการใช้พัสดุ ครุภัณฑ์	8. การดำเนินการเบิกจ่ายและการจัดซื้อจัดจ้าง	9. การควบคุมการใช้จ่ายเงินบำรุงการศึกษาของโรงเรียน	10. การขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์	
	ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ การเงินและงบประมาณ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
1	สถิติ ครุภัณฑ์ที่ซื้อในรอบปี	-	75	45	-	30	50	60	60	65	-	7
2	จำนวนหนังสือและสื่อการเรียนจำแนกตามประเภทและรายวิชา	-	45	70	-	25	50	55	50	45	-	7
3	จำนวนโต๊ะ เก้าอี้ แยกครูและนักเรียน	-	45	60	-	30	50	55	45	40	-	7
4	จำนวนครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์	-	45	60	-	15	45	50	50	40	-	7
5	จำนวนครุภัณฑ์ห้องสมุด	-	45	60	-	15	45	50	50	40	-	7
6	จำนวนครุภัณฑ์และเวชภัณฑ์ห้องพยาบาล	-	45	60	-	15	45	50	50	40	-	7
7	จำนวนครุภัณฑ์สำนักงาน	-	45	60	-	15	45	50	50	40	-	7
8	จำนวนครุภัณฑ์ไฟฟ้าและสื่อทัศนศึกษา	-	45	60	-	15	45	50	50	40	-	7
9	รายละเอียดเกี่ยวกับสาธารณูปโภค (ไฟฟ้าประปาโทรศัพท์)	-	45	60	-	15	45	50	50	40	-	7

ตารางที่ 24 (ต่อ)

ที่	ข้อมูลสารสนเทศ	การบริหารงานโรงเรียนด้านธุรการ การเงินและพัสดุ									
		1. การจัดทำกฎระเบียบค่าสิ่งในการปฏิบัติงาน	2. การรายงานข้อมูลต่อต้านสังคม	3. การทำแผนของงบประมาณของโรงเรียน	4. การจัดระบบเอกสารและหลักฐานด้านการเงินของโรงเรียน	5. การตรวจสอบภายใน	6. การจัดทำบัญชีและเอกสารหลักฐานเกี่ยวกับวัสดุครุภัณฑ์	7. การควบคุมการใช้วัสดุ ครุภัณฑ์	8. การดำเนินการเบิกจ่ายและการจัดซื้อจัดจ้าง	9. การควบคุมการใช้จ่ายเงินบำรุงการศึกษาของโรงเรียน	10. การขอเครื่องราชอิสริยาภรณ์
4	สถานที่ราชการ	-	55	-	-	-	-	-	-	-	1
5	จำนวนสถานที่ทางศาสนา	-	50	-	-	-	-	-	-	-	1
6	รายชื่อและจำนวนโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน	-	50	-	-	-	-	-	-	-	1
7	จำนวนนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน	-	0	-	-	-	-	-	-	-	1
8	จำนวนนักเรียนที่ไปเรียนนอกเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน	-	50	-	-	-	-	-	-	-	1
9	แหล่งอบายมุขและแหล่งเสื่อมโทรมในพื้นที่บริการ	-	50	-	-	-	-	-	-	-	5
10	รายละเอียดเกี่ยวกับการคมนาคมในท้องถิ่น	-	40	-	-	-	-	-	-	-	4

จากตารางที่ 24 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม ชุมชน เพื่อใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านธุรการ การเงินและพัสดุ พบว่าข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม - ชุมชนที่ถูกนำมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านธุรการ การเงิน และพัสดุ ทุกรายการ (จำนวน 1 ข้อ) มี 9 รายการ คือ อาชีพในชุมชน, วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น, ผู้นำในท้องถิ่น, สถานที่ราชการ, จำนวนสถานที่ทางศาสนา, รายชื่อและจำนวนโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน, จำนวนนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่อยู่ในเขต

ในที่บริการของโรงเรียน, จำนวนนักเรียนที่ไปเรียนนอกเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน, แหล่งอบายมุข และแหล่งเสื่อมโทรมในพื้นที่บริการและรายละเอียดเกี่ยวกับการคมนาคมในท้องถิ่น

การบริหารงานโรงเรียนด้านกิจการนักเรียน ดังรายละเอียดในตารางที่ 25 – 29

ตารางที่ 25 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน เพื่อใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านกิจการนักเรียน

ที่	ข้อมูลสารสนเทศ	การบริหารงานโรงเรียนด้านกิจการนักเรียน										รวม
		1. การบริการแนะแนวเกี่ยวกับการศึกษาต่อ	2. การพิจารณาให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียน	3. การทำกระเป๋าสสมของนักเรียน	4. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	5. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการประกวดและการแข่งขันศิลปะ ดนตรี กีฬา	6. การติดตามความประพฤติและการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียน	7. การช่วยเหลือนักเรียนขาดแคลน	8. การจัดบริการสุขภาพอนามัย	9. การจัดกิจกรรมส่งเสริมมารยาท คุณธรรม จริยธรรม	10. กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย	
	ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
1	ทุนการศึกษา หรือรางวัลที่เคยได้รับ	70	75	70	-	-	-	50	-	-	-	
2	ชื่อ และ ชื่อสกุล	50	50	45	30	-	-	35	15	-	-	6
3	ความสนใจกิจกรรมเสริมหลักสูตร	50	45	55	65	-	-	-	-	-	-	4
4	สถานภาพของบิดา มารดา	55	50	35	-	-	-	50	-	-	-	4
5	ข้อมูลเกี่ยวกับความประพฤติของนักเรียน	30	40	35	-	-	-	45	-	40	-	5
6	อาชีพของบิดา มารดา	50	50	40	-	-	-	50	-	-	-	4
7	รายได้ของบิดา มารดา	50	50	35	-	-	-	50	-	-	-	4
8	เพศ	50	-	50	40	-	-	10	25	-	-	5
9	ความสามารถพิเศษ	-	-	50	55	-	-	70	-	-	-	3
10	จำนวนพี่น้องร่วมบิดามารดาที่กำลังศึกษาอยู่	35	45	30	-	-	-	45	-	-	-	4
11	ส่วนสูงและน้ำหนัก	25	20	35	-	-	-	-	45	-	-	4
12	สถิติการมาเรียนของนักเรียน	-	30	25	-	-	-	30	30	-	-	4

จากตารางที่ 26 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครู เพื่อใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านกิจการนักเรียน พบว่าข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครู ที่ถูกนำมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านกิจการนักเรียน มากที่สุด (จำนวน 3 ข้อ) มี 1 รายการ คือ วิชาเอกและวิชาที่ถนัด และข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครูที่ถูกนำมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านกิจการนักเรียนน้อยที่สุด (จำนวน 1 ข้อ) มี 7 รายการ คือ ผลงานดีเด่นหรือรางวัลที่เคยได้รับ, กิจกรรมในโรงเรียนที่สนใจ, การศึกษาอบรมเพิ่มเติม, ความสามารถพิเศษ, จำนวนครูจำแนกตามวิชาเอกโท, วุฒิการศึกษา และชื่อและสกุล

ตารางที่ 27 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านกิจการนักเรียน

ที่	ข้อมูลสารสนเทศ	การบริหารงานโรงเรียนด้านกิจการนักเรียน										รวม
		1. การบริการแนะแนวเกี่ยวกับการศึกษาต่อ	2. การพิจารณาเงินทุนการศึกษาแก่นักเรียน	3. การทำระเบียบสะสมของนักเรียน	4. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	5. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการประกวดและการแข่งขันศิลปะ ดนตรี กีฬา	6. การติดตามความประพฤติและการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียน	7. การช่วยเหลือนักเรียนขาดแคลน	8. การจัดการสุขภาพอนามัย	9. การจัดกิจกรรมส่งเสริมมารยาท คุณธรรม จริยธรรม	10. กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย	
	ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
1	แผนการเรียนของโรงเรียน	45	30	35	35	-	-	-	-	-	-	4
2	จำนวนนักเรียนที่ใช้บริการแนะแนว	55	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
3	การศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพของนักเรียนที่สำเร็จหลักสูตรแต่ละปี	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
4	จำนวนนักเรียนที่ใช้บริการห้องพยาบาลของโรงเรียน	-	-	-	-	-	-	-	40	-	-	1

ตารางที่ 27 (ต่อ)

ร.ร.	ข้อมูลสารสนเทศ	การบริหารงานโรงเรียนด้านกิจการนักเรียน									
		1. การบริการแนะแนวเกี่ยวกับการศึกษาคือ	2. การพิจารณาให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียน	3. การทำระเบียบสะสมของนักเรียน	4. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	5. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการประกวดและการแข่งขันศิลปะ ดนตรี กีฬา	6. การติดตามความประพฤติและการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียน	7. การช่วยเหลือนักเรียนขาดแคลน	8. การจัดบริการสุขภาพอนามัย	9. การจัดกิจกรรมส่งเสริมมารยาท คุณธรรม จริยธรรม	10. กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย
19	การสอนจำแนกตามหมวดวิชา	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
20	จำนวนห้องเรียนและจำนวนนักเรียน จำแนกตามชั้นเรียน	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.

จากตารางที่ 27 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านกิจการนักเรียน พบว่า ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ถูกนำมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านกิจการนักเรียน มากที่สุด (จำนวน 4 ข้อ) มี 1 รายการ คือ แผนการเรียนของโรงเรียน และข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ถูกนำมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านกิจการนักเรียน น้อยที่สุด (จำนวน 1 ข้อ) มี 13 รายการ คือ จำนวนนักเรียนที่ใช้บริการแนะแนว, การศึกษาต่อและการประกอบอาชีพของนักเรียนที่สำเร็จหลักสูตรแต่ละปี, จำนวนนักเรียนที่ใช้บริการห้องพยาบาลของโรงเรียน, แหล่งวิทยาการต่างๆ ในชุมชน, การสอนซ่อมเสริมจำแนกตามชั้นเรียนเป็นภาคเรียน, จำนวนนักเรียนที่ใช้บริการห้องสมุด, แหล่งวิทยาการต่างๆ, ระบบการวัดและประเมินผล, การประเมินผลจำแนกเป็นรายวิชา, จำนวนครูจำแนกตามหมวดวิชา, จำนวนครูจำแนกตามวิชาที่สอนและจำนวนคาบที่สอน, อัตราส่วนเปรียบเทียบครู : นักเรียน จำแนกตามชั้นเรียนและจำนวนครูตามเกณฑ์ที่ควรมีจำแนกตามหมวดวิชา

ตารางที่ 28 (ต่อ)

ร.ร.	ข้อมูลสารสนเทศ	การบริหารงานโรงเรียนด้านกิจการนักเรียน									
		1. การบริการแนะแนวเกี่ยวกับการศึกษาต่อ	2. การพิจารณาให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียน	3. การทำระเบียบสะสมของนักเรียน	4. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	5. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการประกวดและการแข่งขันศิลปะ ดนตรี กีฬา	6. การติดตามความประพฤติและการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียน	7. การช่วยเหลือนักเรียนขาดแคลน	8. การจัดบริการสุขภาพอนามัย	9. การจัดกิจกรรมส่งเสริมมารยาท คุณธรรม จริยธรรม	10. กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย
	ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ การเงิน และงบประมาณ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
14	จำนวนห้องปฏิบัติการหรือห้องประจำวิชา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	ตารางการใช้ห้อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	จำนวนโต๊ะ เก้าอี้ แยกครูและนักเรียน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	จำนวนครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	จำนวนครุภัณฑ์สำนักงาน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	จำนวนครุภัณฑ์ไฟฟ้าและสื่อทัศนศึกษา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	รายละเอียดเกี่ยวกับสาธารณูปโภค (ไฟฟ้าประปาโทรศัพท์)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21	จำนวนอ่างล้างหน้า	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
22	จำนวนห้องน้ำ ห้องส้วม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
23	สภาพห้องน้ำ ห้องส้วม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
24	อัตราจำนวนครู : ห้องน้ำ ห้องส้วม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25	อัตราจำนวนนักเรียน : ห้องน้ำ ห้องส้วม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 28 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ การเงินและงบประมาณ เพื่อใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านกิจการนักเรียน พบว่า ข้อมูล

สารสนเทศเกี่ยวกับพัสดุครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ การเงินและงบประมาณ ที่ถูกนำมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านกิจการนักเรียนมากที่สุด (จำนวน 3 ข้อ) มี 2 ตัว คือ จำนวนสิ่งของที่ได้รับบริจาค และจำนวนหนังสือและสื่อการเรียนจำแนกตามประเภทและรายวิชา ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพัสดุครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ การเงินและงบประมาณที่ถูกนำมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านกิจการนักเรียนน้อยที่สุด (จำนวน 1 ข้อ) มี 3 ตัวคือจำนวนครุภัณฑ์และเวชภัณฑ์ห้องพยาบาล, จำนวนครุภัณฑ์ห้องสมุดและเงินบริจาคตามวัตถุประสงค์

ตารางที่ 29 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม - ชุมชน
เพื่อใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านกิจการนักเรียน

ที่	ข้อมูลสารสนเทศ	การบริหารงานโรงเรียนด้านกิจการนักเรียน										รวม
		1. การบริการแนะแนวเกี่ยวกับการศึกษาต่อ	2. การพิจารณาให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียน	3. การทำทะเบียนสะสมของนักเรียน	4. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	5. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการประกวดและการแข่งขันศิลปะ ดนตรี กีฬา	6. การติดตามความประพฤติและการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียน	7. การช่วยเหลือนักเรียนขาดแคลน	8. การจัดการสุขภาพอนามัย	9. การจัดกิจกรรมส่งเสริมมารยาท คุณธรรม จริยธรรม	10. กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย	
	ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม - ชุมชน	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
1	รายชื่อและจำนวนโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน	45	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
2	อาชีพในท้องถิ่น	15	-	-	20	-	-	5	-	-	-	3
3	แหล่งอบายมุขและแหล่งเสื่อมโทรมในพื้นที่บริการ	-	-	-	-	-	25	-	-	-	-	1
4	จำนวนสถานที่ทางศาสนา	-	-	-	-	-	-	-	-	30	-	1
5	วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น	-	-	-	-	-	-	-	-	-	15	1
6	ผู้นำในท้องถิ่น	-	50	-	-	-	5	-	-	-	-	2

ตารางที่ 29 (ต่อ)

ที่	ข้อมูลสารสนเทศ	การบริหารงานโรงเรียนด้านกิจการนักเรียน										รวม
		1. การบริการแนะแนวเกี่ยวกับการศึกษาต่อ	2. การพิจารณาให้ทุนการศึกษาแก่นักเรียน	3. การทำระเบียบสะสมของนักเรียน	4. การจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	5. การจัดกิจกรรมส่งเสริมการประกวดและการแข่งขันศิลปะ ดนตรี กีฬา	6. การติดตามความประพฤติและการรักษาระเบียบวินัยของนักเรียน	7. การช่วยเหลือให้นักเรียนขาดแคลน	8. การจัดบริการสุขภาพอนามัย	9. การจัดกิจกรรมส่งเสริมมารยาท คุณธรรม จริยธรรม	10. กิจกรรมส่งเสริมประชาธิปไตย	
7	สถานศึกษา	.	.	.	.	.	10	.	.	.	.	1
8	รายละเอียดเกี่ยวกับการคมนาคมในท้องถิ่น	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
9	จำนวนนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.
10	จำนวนนักเรียนที่ไปเรียนนอกเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.	.

จากตารางที่ 29 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม - ชุมชน เพื่อใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านกิจการนักเรียน พบว่าข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม - ชุมชน ที่ใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านกิจการนักเรียนมากที่สุด (จำนวน 3 ข้อ) มี 1 รายการ คือ อาชีพในท้องถิ่น ข้อมูลถูกนำมาใช้ในการสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม - ชุมชน ที่ถูกนำมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านกิจการนักเรียนน้อยที่สุด (จำนวน 1 ข้อ) มี 5 รายการ คือ รายชื่อและจำนวนโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน, แหล่งอบายมุขและแหล่งเสื่อมโทรมในพื้นที่บริการ, จำนวนสถานที่ทางศาสนา, วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่นและสถานที่ราชการ

ตารางที่ 30 (ต่อ)

ท.	ข้อมูลสารสนเทศ	การบริหารงานโรงเรียนด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม									
		1. การจัดทำแผนผังบริเวณโรงเรียน	2. การวางแผนการใช้อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ	3. การวางแผนซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารเรียน อาคารประกอบ	4. การเสนอของงบประมาณหมวดค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	5. เกณฑ์มาตรฐาน อาคารสถานที่ อาคารประกอบ	6. การรักษาความปลอดภัยอาคารสถานที่	7. การประดับตกแต่งปลูกต้นไม้ สร้างบรรยากาศอาคารสถานที่	8. การวางแผนการใช้สนาม	9. การวางแผนปรับปรุงบริเวณโรงเรียน	10. การจัดระบบสุขาภิบาล
	ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
14	สถานภาพของบิดา มารดา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	อาชีพของบิดา มารดา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	จำนวนพี่น้องร่วมบิดามารดาที่กำลังศึกษาอยู่	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	ข้อมูลเกี่ยวกับความประพฤติของนักเรียน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	สถิติการมาเรียนของนักเรียน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	จำนวนนักเรียน จำแนกชั้นเรียนและเพศ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	อัตราส่วนนักเรียน : ห้อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21	จำนวนนักเรียน : ห้อง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
22	จำนวนนักเรียนที่สำเร็จหลักสูตร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
23	จำนวนนักเรียนที่ออกกระหว่างปีจำแนกตามชั้นเรียนและสาเหตุที่ออก	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
24	จำนวนนักเรียนและสภาพปัญหาของนักเรียน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25	จำนวนนักเรียนและประเภหุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับนักเรียน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 30 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน เพื่อใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม พบว่า ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียนที่

ตารางที่ 31 (ต่อ)

ที่	ข้อมูลสารสนเทศ	การบริหารงานโรงเรียนด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม									
		1. การจัดทำแผนผังบริเวณโรงเรียน	2. การวางแผนการใช้อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ	3. การวางแผนซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารเรียน อาคารประกอบ	4. การเสนอของบประมาณหมวดค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	5. เกณฑ์มาตรฐาน อาคารสถานที่ อาคารประกอบ	6. การรักษาความปลอดภัยอาคารสถานที่	7. การประดับตกแต่งปลูกต้นไม้ สร้างบรรยากาศอาคารสถานที่	8. การวางแผนการใช้สนาม	9. การวางแผนปรับปรุงบริเวณโรงเรียน	10. การจัดระบบสุขาภิบาล
	ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครู	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	รวม
12	สถานภาพสมรส	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13	จำนวนบุตร	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14	การศึกษาอบรมเพิ่มเติม	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15	ความสามารถพิเศษ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
16	กิจกรรมในโรงเรียนที่สนใจ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
17	การมาสาย ลาพัก และลาป่วย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
18	จำนวนปีที่ทำการสอน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
19	งานที่สอนและงานที่ปฏิบัติ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
20	ชั้นที่สอนและจำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
21	สถิติการเลื่อนขั้นเงินเดือน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
22	ประวัติการทำงาน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
23	ผลงานดีเด่น	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
24	อายุเฉลี่ยของครู	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25	จำนวนครู จำแนกตามวิชาเอก โท	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 31 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครู เพื่อใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม พบว่า ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครูที่ถูกนำมาใช้ในการ

บริหารงานด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมมากที่สุด (จำนวน 3 ข้อ) มี 1 รายการ คือ วิชาเอกและวิชาที่ถนัด ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครู ที่ถูกนำมาใช้ในการบริหารงานด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด (จำนวน 1 ข้อ) มี 2 รายการ คือ ชื่อและสกุล และความผิดทางวินัย

ตารางที่ 32 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน
เพื่อใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

[illegible]

จากตารางที่ 32 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน เพื่อใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม พบว่า ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ถูกนำมาใช้ในการบริหารงานด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมมากที่สุด (จำนวน 7 ข้อ) มี 3 รายการ คือ จำนวนนักเรียนที่ให้บริการห้องพยาบาลของโรงเรียน, แผนการเรียนของโรงเรียน และจำนวนนักเรียนจำแนกตามแผนการเรียน ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ถูกนำมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด (จำนวน 2 ข้อ) มี 1 รายการ คือ จำนวนหนังสือจำแนกตามประเภทที่ให้บริการของห้องสมุด

ตารางที่ 33 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ การเงินและงบประมาณ เพื่อใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านอาคารสถานที่ และสิ่งแวดล้อม

ที่	ข้อมูลสารสนเทศ	การบริหารงานโรงเรียนด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม										รวม
		1. การจัดทำแผนผังบริเวณโรงเรียน	2. การวางแผนการใช้อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ	3. การวางแผนซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารเรียน อาคารประกอบ	4. การเสนอของงบประมาณหมวดค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	5. เกณฑ์มาตรฐาน อาคารสถานที่ อาคารประกอบ	6. การรักษาความปลอดภัยอาคารสถานที่	7. การประดับตกแต่งปลูกต้นไม้ สร้างบรรยากาศอาคารสถานที่	8. การวางแผนการใช้สนาม	9. การวางแผนปรับปรุงบริเวณโรงเรียน	10. การจัดระบบสุขาภิบาล	
	ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ การเงินและงบประมาณ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
1	จำนวนห้องปฏิบัติการหรือห้องประจำวิชา	-	45	45	45	35	-	-	-	-	-	4
2	บริเวณแสดงที่ตั้งหรือสิ่งก่อสร้างติดบริเวณโรงเรียน	10	-	50	50	45	-	-	-	-	-	4
3	ประวัติ สภาพและแผนผังอาคารเรียน และอาคารประกอบ	-	40	40	40	-	-	-	-	-	-	3
4	ตารางการใช้ห้อง	-	40	20	30	-	-	-	-	-	-	3
5	สภาพห้องน้ำ ห้องส้วม	-	15	25	20	-	-	-	-	-	20	4
6	ประวัติและสภาพบ้านพักนักเรียนภารโรง	-	20	25	30	-	-	-	-	-	-	3
7	จำนวนห้องน้ำ ห้องส้วม	-	20	-	-	-	-	-	-	-	30	2
8	งบประมาณที่โรงเรียนขอตั้ง	-	-	50	-	-	-	-	-	-	-	1
9	สถิติ ครุภัณฑ์ที่ซื้อในรอบปี	-	25	-	-	15	-	-	-	-	-	2
10	จำนวนครุภัณฑ์ไฟฟ้าและโสตทัศนศึกษา	-	-	-	-	-	-	-	-	-	25	1
11	อัตราจำนวนครู : ห้องน้ำ ห้องส้วม	-	-	-	-	30	-	-	-	-	-	1
12	อัตราจำนวนนักเรียน : ห้องน้ำ ห้องส้วม	-	-	-	-	30	-	-	-	-	-	1

จากตารางที่ 33 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพัสดุ ครุภัณฑ์ อาคาร ที่ การเงินและงบประมาณเพื่อใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ การเงินและงบประมาณ ที่ถูกนำมาใช้ บริหารงานด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมมากที่สุด (จำนวน 4 ข้อ) มี 3 รายการ คือ ห้องปฏิบัติการหรือห้องประจำวิชา, บริเวณแสดงที่ตั้งหรือสิ่งก่อสร้างติดบริเวณโรงเรียน และ ห้องน้ำห้องส้วม และข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ การเงินและ มาณ ที่ถูกนำมาใช้ในการบริหารงานด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด (จำนวน) มี 6 รายการ คือ งบประมาณที่โรงเรียนขอตั้ง, จำนวนครุภัณฑ์ไฟฟ้าและโสตทัศนศึกษา, จำนวนครู : ห้องน้ำห้องส้วม, อัตราจำนวนนักเรียน : ห้องน้ำห้องส้วม, รายละเอียดเกี่ยวกับ ระบุโรค (ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์) และจำนวนอ่างล้างหน้า

จากตารางที่ 34 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม - ชุมชน เพื่อใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม พบว่า ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม - ชุมชน ที่ถูกนำมาใช้ในการบริหารงานด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม (จำนวน 1 ข้อ) มี 3 รายการ คือ แหล่งอบายมุขและแหล่งเสื่อมโทรมในพื้นที่บริการ, ผู้นำในท้องถิ่น และสถานที่ราชการ

การบริหารงานโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ดังรายละเอียดในตารางที่ 35 - 39

ตารางที่ 35 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียนเพื่อใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

ที่	ข้อมูลสารสนเทศ	การบริหารงานโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน										รวม
		1. การให้บริการชุมชนในเรื่องอาคารสถานที่	2. การเผยแพร่ข่าวสารและความรู้สู่ชุมชน	3. การขอความร่วมมือจากชุมชนในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน	4. การรายงานผู้ปกครองเกี่ยวกับผลการเรียนของนักเรียน	5. การเผยแพร่เกียรติประวัติของโรงเรียน	6. การจัดทำโครงการโรงเรียนชมรมผู้ปกครองและครูฯ	7. การประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน	8. การให้บริการแก่ชุมชนในด้านวิชาชีพ	9. การให้บริการแก่ชุมชนในด้านกีฬา	10. การร่วมกิจกรรมและสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน	
	ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
1	ศาสนา	10	10	25	-	-	-	-	-	-	60	4
2	ชื่อ และ ชื่อสกุล	-	-	45	-	-	35	-	-	-	25	3
3	จำนวนนักเรียนที่สำเร็จหลักสูตร	-	-	30	-	30	-	40	-	-	-	3
4	จำนวนนักเรียน : ห้อง	-	-	50	-	-	-	35	-	-	-	2
5	อัตราส่วนนักเรียน : ห้อง	-	-	50	-	-	-	35	-	-	-	2
6	ความสนใจกิจกรรมเสริมหลักสูตร	30	30	-	-	-	-	-	-	15	-	3
7	ข้อมูลเกี่ยวกับความประพฤติของนักเรียน	-	-	65	-	-	-	-	-	-	-	1
8	สถิติการมาเรียนของนักเรียน	-	-	55	-	-	-	-	-	-	-	1

จากตารางที่ 35 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน เพื่อใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน พบว่าข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียนที่ถูกนำมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนมากที่สุด (จำนวน 4 ข้อ) มี 1 รายการ คือ คาสนา ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียนที่ถูกนำมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชนน้อยที่สุด (จำนวน 1 ข้อ) มี 6 รายการ คือ ข้อมูลเกี่ยวกับความประพฤติของนักเรียน, สถิติการมาเรียนของนักเรียน, จำนวนนักเรียนและสภาพปัญหาของนักเรียน, จำนวนนักเรียนจำแนกตามชั้นเรียนและเพศ, จำนวนนักเรียนที่ออกกระหว่างปีจำแนกตามชั้นเรียนและสาเหตุที่ออก และจำนวนนักเรียนและประเภหอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับนักเรียน

ตารางที่ 36 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครู เพื่อใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

ที่	ข้อมูลสารสนเทศ	การบริหารงานโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน										รวม
		1. การให้บริการชุมชนในเรื่องอาคารสถานที่	2. การเผยแพร่ข่าวสารและความรู้สู่ชุมชน	3. การขอความร่วมมือจากชุมชนในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน	4. การประสานงานผู้ปกครองเกี่ยวกับการเรียนของนักเรียน	5. การเผยแพร่เกียรติประวัติของโรงเรียน	6. การจัดตั้งกรรมการโรงเรียนชมรมผู้ปกครองและครูฯ	7. การประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน	8. การให้บริการแก่ชุมชนในด้านวิชาชีพ	9. การให้บริการแก่ชุมชนในด้านกีฬา	10. การร่วมกิจกรรมและสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน	
	ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครู	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
1	ผลงานดีเด่นหรือรางวัลที่เคยได้รับ	-	60	-	-	75	-	65	-	-	-	3
2	ภูมิสำเนา	25	-	-	-	-	-	35	40	40	40	5
3	ชื่อและสกุล	-	-	40	-	60	45	-	-	-	-	3
4	ประวัติการทำงาน	-	-	-	-	60	-	65	-	-	-	2
5	จำนวนครู จำแนกตามวิชาเอก โท	-	45	-	-	-	-	30	-	-	-	2
6	ที่อยู่ปัจจุบัน	-	-	-	-	-	-	30	5	25	10	4
7	เพศ	-	-	20	-	-	-	-	-	-	40	2

ตารางที่ 38 (ต่อ)

ร.ล.	ข้อมูลสารสนเทศ	การบริหารงานโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน									
		1. การให้บริการชุมชนในเรื่องอาคารสถานที่	2. การเผยแพร่ข่าวสารและความรู้สู่ชุมชน	3. การขอความร่วมมือจากชุมชนในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน	4. การรายงานผู้ปกครองเกี่ยวกับผลการเรียนของนักเรียน	5. การเผยแพร่เกียรติประวัติของโรงเรียน	6. การจัดตั้งกรรมการโรงเรียนชมรมผู้ปกครองและครูฯ	7. การประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน	8. การให้บริการแก่ชุมชนในด้านวิชาชีพ	9. การให้บริการแก่ชุมชนในด้านกีฬา	10. การร่วมกิจกรรมและสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน
23	ทุนการศึกษาที่ได้รับบริจาค	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
24	จำนวนสิ่งของที่ได้รับบริจาค	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
25	เงินบริจาคตามวัตถุประสงค์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

จากตารางที่ 38 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ การเงินและงบประมาณเพื่อใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน พบว่า ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ การเงินและงบประมาณ ที่ถูกนำมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน (จำนวน 1 ข้อ) มี 3 รายการ เท่านั้น คือ สถิติโต๊ะเก้าอี้ ขำรุตเป็นรายเดือน, จำนวนครุภัณฑ์และเวชภัณฑ์ห้องพยาบาล และจำนวนหนังสือและสื่อการเรียนจำแนกตามประเภทและรายวิชา

ตารางที่ 39 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม - ชุมชน
เพื่อใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

ร.ล	ข้อมูลสารสนเทศ	การบริหารงานโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน										รวม
		1. การให้บริการชุมชนในเรื่องอาคารสถานที่	2. การเผยแพร่ข่าวสารและความรู้สู่ชุมชน	3. การขอความร่วมมือจากชุมชนในการพัฒนาการศึกษาของโรงเรียน	4. การรายงานผู้ปกครองเกี่ยวกับผลการเรียนของนักเรียน	5. การเผยแพร่เกียรติประวัติของโรงเรียน	6. การจัดกิจกรรมการโรงเรียนชมรมผู้ปกครองและครูฯ	7. การประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน	8. การให้บริการแก่ชุมชนในด้านวิชาชีพ	9. การให้บริการแก่ชุมชนในด้านกีฬา	10. การร่วมกิจกรรมและสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน	
	ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม - ชุมชน	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
1	อาชีพในท้องถิ่น	50	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
2	วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น	25	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
3	ผู้นำในท้องถิ่น	20	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
4	สถานที่ราชการ	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
5	รายละเอียดเกี่ยวกับการคมนาคมในท้องถิ่น	15	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
6	จำนวนสถานที่ทางศาสนา	10	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
7	รายชื่อและจำนวนโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
8	จำนวนนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
9	จำนวนนักเรียนที่ไม่เรียนนอกเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
10	แหล่งอบายมุขและแหล่งเสื่อมโทรมในพื้นที่บริการ	5	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1

จากตารางที่ 39 ระดับความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม - ชุมชน
เพื่อใช้ในการบริหารงานโรงเรียน ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน พบว่า ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับ

สภาพแวดล้อม - ชุมชน ที่ถูกนำมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียนด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ทั้ง 10 รายการ (จำนวน 1 ข้อ) มี 9 รายการ คือ อาชีพในท้องถิ่น, วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น, ผู้นำในท้องถิ่น, สถานที่ราชการ, รายละเอียดเกี่ยวกับการคมนาคมในท้องถิ่น, จำนวนสถานที่ทางศาสนา, รายชื่อและจำนวนโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน, จำนวนนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน, จำนวนนักเรียนที่ไปเรียนนอกเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน และแหล่งอบายมุขและแหล่งเสื่อมโทรมในพื้นที่บริการ

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ ที่ใช้ในการบริหารงานโรงเรียนทั้ง 6 ด้าน

4.2.1 การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศ 5 รายการ คือ ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครู ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพัสดุครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ การเงินและงบประมาณ และข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม - ชุมชน จากข้อมูลที่พิจารณาวิเคราะห์จากจำนวนที่ถูกใช้ในงานด้านต่าง ๆ จากเกณฑ์การพิจารณา คือ ร้อยละ 5 ใช้หลักในการพิจารณาวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศแต่ละตัวใช้เกณฑ์ผู้วิจัย (1 : 6) ด้วยเหตุผล คือ ข้อมูลสารสนเทศแต่ละตัวมีความจำเป็นที่ต้องใช้ในการบริหารงานโรงเรียน

4.2.2 การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศการบริหารงานโรงเรียนทั้ง 6 ด้าน พิจารณาวิเคราะห์การนำไปใช้ คือ

4.2.2.1 ผ่านรวม 4 - 6 ด้าน เป็นข้อมูลสารสนเทศที่มีความจำเป็นมากที่จะต้องเก็บเป็นฐานข้อมูลสำคัญของโรงเรียน มีการป้อนข้อมูลให้เป็นปัจจุบัน และเรียกใช้ได้ตลอดเวลา จึงสมควรจัดเก็บในระบบคอมพิวเตอร์

4.2.2.2 ผ่านรวม 1 - 3 ด้าน เป็นข้อมูลสารสนเทศที่มีความจำเป็นน้อย อาจจัดเก็บไว้ในแฟ้มเอกสารของโรงเรียนได้

4.2.2.3 ที่เหลือ เป็นข้อมูลสารสนเทศที่ไม่มีความจำเป็นต้องเก็บรวบรวมไว้ ดังแสดงรายละเอียดตามตารางที่ 40 – 44 ดังนี้

ตารางที่ 40 ความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน ที่ใช้ในการบริหาร
งานโรงเรียนทั้ง 6 ด้าน

ที่	ข้อมูลสารสนเทศ	การบริหารงานโรงเรียนทั้ง 6 ด้าน						รวม
		1.ด้านวิชาการ	2.ด้านบุคลากร	3.ด้านธุรการ การเงิน และพัสดุ	4.ด้านกิจการนักเรียน	5.ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม	6.ด้านสัมพันธ์กับชุมชน	
	ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
1	ชื่อ และ ชื่อสกุล	32	24	8	23	-	11	5
2	ข้อมูลเกี่ยวกับความประพฤติของนักเรียน	12	28	4	19	-	7	5
3	เพศ	17	13	12	18	7	2	6
4	สถิติการมาเรียนของนักเรียน	14	25	11	12	-	6	5
5	จำนวนนักเรียน : ห้อง	18	9	17	3	-	9	5
6	ความสามารถพิเศษ	21	10	4	18	2	-	5
7	วัน เดือน ปีเกิด	20	11	12	9	-	-	4
9	ทุนการศึกษา หรือรางวัลที่เคยได้รับ	9	5	6	27	-	5	5
8	จำนวนนักเรียนที่สำเร็จหลักสูตร	14	13	10	3	-	10	5
10	ความสนใจกิจกรรมเสริมหลักสูตร	-	12	4	22	5	8	5
11	รายได้ของบิดา มารดา	8	15	3	19	6	-	5
12	อัตราส่วนนักเรียน : ห้อง	17	7	14	2	-	9	4
13	อาชีพของบิดา มารดา	7	14	7	19	-	-	4
14	สถานภาพของบิดา มารดา	7	12	5	19	-	-	4
15	จำนวนนักเรียน จำแนกชั้นเรียนและเพศ	13	14	7	3	-	5	5
16	จำนวนนักเรียนและสภาพปัญหาของนักเรียน	15	12	3	5	-	6	5
17	ที่อยู่ปัจจุบันของบิดา มารดาและผู้ปกครอง	7	13	3	7	-	6	5
18	ส่วนสูงและน้ำหนัก	9	5	3	13	2	-	5
19	ศาสนา	6	7	6	4	4	8	6
20	ที่อยู่ปัจจุบัน	8	10	5	4	7	-	5
21	จำนวนพี่น้องร่วมบิดา มารดาที่กำลังศึกษาอยู่	5	9	3	16	-	-	4
22	จำนวนนักเรียนที่ออกกระหว่างปี จำแนกตามชั้นเรียนและสาเหตุที่ออก	12	8	7	4	-	2	5
23	จำนวนนักเรียนและประเภทอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับนักเรียน	8	10	7	5	-	2	5
24	เชื้อชาติและสัญชาติ	6	8	10	4	-	-	4
25	ภูมิลำเนา	-	8	4	5	-	-	3

จากตารางที่ 40 ความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน ที่ใช้ในการบริหารงานโรงเรียนทั้ง 6 ด้าน พบว่า ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียนที่ใช้ในการบริหารงานโรงเรียน (ทั้ง 6 ด้าน) มีจำนวน 2 รายการ คือ เพศ และศาสนา ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียนที่ใช้ในการบริหารงานโรงเรียน (รวม 5 ด้าน) มีจำนวน 16 รายการ คือ ชื่อและชื่อสกุล, ข้อมูลเกี่ยวกับความประพฤติของนักเรียน, สถิติการมาเรียนของนักเรียน, จำนวนนักเรียน : ห้อง, ความสามารถพิเศษ, ทุนการศึกษาหรือรางวัลที่เคยได้รับ, จำนวนนักเรียนที่สำเร็จหลักสูตร, ความสนใจกิจกรรมเสริมหลักสูตร, รายได้ของบิดา - มารดา, จำนวนนักเรียนจำแนกชั้นเรียนและเพศ, จำนวนนักเรียนและสภาพปัญหาของนักเรียน, ที่อยู่ปัจจุบันของบิดา - มารดาและผู้ปกครอง, ส่วนสูงและน้ำหนัก, ที่อยู่ปัจจุบัน, จำนวนนักเรียนที่ออกระหว่างปีจำแนกตามชั้นเรียนและสาเหตุที่ออก และจำนวนนักเรียนและประเภทอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับนักเรียน ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียนที่ใช้ในการบริหารงานโรงเรียน (รวม 4 ด้าน) มีจำนวน 6 รายการ คือ วัน เดือน ปีเกิด, อัตรานักเรียน : ห้อง, อาชีพของบิดา - มารดา, สถานภาพของบิดา - มารดา, จำนวนพี่น้องร่วมบิดา - มารดาที่กำลังศึกษาอยู่ และเชื้อชาติและสัญชาติ และข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียนที่ใช้ในการบริหารงานโรงเรียน (รวม 3 ด้าน) มีจำนวน 1 รายการ คือ ภูมิสำเนา ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียนที่ถูกนำมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียนทั้งหมดทุกรายการ

ตารางที่ 41 ความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครู ที่ใช้ในการบริหารงานโรงเรียน
ทั้ง 6 ด้าน

ที่	ข้อมูลสารสนเทศ	การบริหารงานโรงเรียนทั้ง 6 ด้าน						รวม
		1.ด้านวิชาการ	2.ด้านบุคลากร	3.ด้านธุรการ การเงิน และพัสดุ	4. ด้านกิจการนักเรียน	5.ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม	6.ด้านสัมพันธ์กับชุมชน	
	ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครู	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
1	ชื่อ และ สกุล	21	8	19	2	2	15	6
2	วิชาเอก และวิชาถนัด	24	10	10	9	8	-	5
3	เพศ	-	10	22	5	13	6	5
4	ความสามารถพิเศษ	23	13	3	4	-	10	5
5	งานที่สอนและงานที่ปฏิบัติ	26	14	5	-	-	4	4
6	ประวัติการทำงาน	-	16	6	6	-	20	3
7	ผลงานดีเด่นหรือรางวัล	5	15	14	-	-	13	5
8	ความผิดพลาดวินัย	10	14	19	-	1	-	4
9	การมาสาย ลา กิจ และลาป่วย	12	15	11	-	-	-	3
10	ชั้นที่สอนและจำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์	20	13	5	-	-	-	3
11	การศึกษาอบรมเพิ่มเติม	22	9	3	4	-	-	4
12	ภูมิลำเนา	-	5	14	-	-	18	3
13	วัน เดือน ปีเกิด	12	8	13	3	-	-	4
14	วุฒิการศึกษา	15	8	10	3	-	-	4
15	จำนวนปีที่ทำการสอน	12	11	10	-	-	-	3
16	จำนวนครู จำแนกตามวิชาเอก โท	14	8	4	4	-	3	5
17	เลขประจำตำแหน่ง	9	10	13	-	-	-	3
18	ตำแหน่งระดับชั้นและเงินเดือน	9	8	10	-	-	-	3
19	ที่อยู่ปัจจุบัน	9	4	5	-	-	7	4
20	สถิติการเลื่อนขั้นเงินเดือน	8	10	5	-	-	-	3
21	สถานภาพสมรส	6	9	5	-	-	-	3
22	จำนวนบุตร	6	5	5	-	-	-	3
23	อายุเฉลี่ยของครู	7	3	5	-	-	-	3
24	กิจกรรมในโรงเรียนที่สนใจ	-	3	4	5	-	-	3
25	ระยะทางที่เดินทางมาโรงเรียน	-	4	3	-	-	-	2

จากตารางที่ 41 ความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครู ที่ใช้ในการบริหารงานโรงเรียน ทั้ง 6 ด้าน พบว่า ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครู ถูกนำมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียน (รวม 6 ด้าน) มี 1 ตัว คือ ชื่อและสกุล ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครู ถูกนำมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียน (รวม 5 ด้าน) มี 5 รายการ คือ วิชาเอกและวิชาถนัด, เพศ, ความสามารถพิเศษ, ผลงานดีเด่นหรือรางวัลที่เคยได้รับ และจำนวนครูจำแนกตามวิชาเอก โท ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครูถูกนำมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียน (รวม 4 ด้าน) มี 6 รายการ คือ งานที่สอนและงานที่ปฏิบัติ, ความผิดทางวินัย, การศึกษาอบรมเพิ่มเติม, วัน เดือน ปีเกิด, วุฒิการศึกษาและที่อยู่ปัจจุบัน ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครู ถูกนำมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียน (รวม 3 ด้าน) มี 12 รายการ คือ ประวัติการทำงาน, การมาสาย ลาพัก ลาป่วย, ชั้นที่สอนและจำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์, ภูมิสำเนา, จำนวนปีที่ทำการสอน, เลขประจำตำแหน่ง, ตำแหน่งระดับชั้นและเงินเดือน, สถิติการเลื่อนขั้นเงินเดือน, สถานภาพ, จำนวนบุตร, อายุเฉลี่ยของครู และกิจกรรมในโรงเรียนที่สนใจ และข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครูถูกนำมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียน (รวม 2 ด้าน) มี 1 รายการ คือ ระยะที่เดินทางมาโรงเรียน ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครู ถูกนำมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียนทั้ง 6 ด้าน หมดทุกรายการ

ตารางที่ 42 ความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ใช้ในการ
บริหารงานโรงเรียนทั้ง 6 ด้าน

ที่	ข้อมูลสารสนเทศ	การบริหารงานโรงเรียนทั้ง 6 ด้าน						รวม
		1.ด้านวิชาการ	2.ด้านบุคลากร	3.ด้านธุรการ การเงิน และพัสดุ	4. ด้านกิจการนักเรียน	5.ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม	6.ด้านสัมพันธ์กับชุมชน	
	ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
1	จำนวนนักเรียนที่ให้บริการห้องพยาบาลของโรงเรียน	6	10	28	4	21	-	5
2	แผนการเรียนของโรงเรียน	-	11	5	15	19	11	5
3	การใช้แหล่งวิทยากรต่าง ๆ	18	9	20	2	-	7	5
4	จำนวนนักเรียนที่ให้บริการห้องสมุด	10	6	36	3	-	-	4
5	จำนวนนักเรียนที่ให้บริการแนะแนว	11	15	11	6	-	-	4
6	จำนวนหนังสือจำแนกตามประเภทที่ให้บริการของห้องสมุด	-	5	29	4	4	-	4
7	จำนวนนักเรียนที่ส่งไปใช้แหล่งวิทยากรในชุมชน	-	2	28	3	-	8	4
8	การศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพของนักเรียน ที่สำเร็จหลักสูตรแต่ละปี	13	10	7	5	-	6	5
9	แหล่งวิทยากรต่าง ๆ ในชุมชน	12	6	7	3	-	7	5
10	จำนวนนักเรียนจำแนกตามแผนการเรียน	-	10	4	-	19	-	3
11	ระบบการวัดและประเมินผล	16	14	-	1	-	-	3
12	จำนวนที่ครูเข้าสอนและไม่เข้าสอน	15	7	9	-	-	-	3
13	การสอนซ่อมเสริม จำแนกตามชั้นเรียนเป็นภาคเรียน	15	8	-	3	-	5	4
14	จำนวนครูจำแนกตามวิชาที่สอน และจำนวนคาบที่สอน	20	5	4	1	-	-	4
15	การประเมินผล จำแนกเป็นรายวิชา	16	12	-	1	-	-	3
16	จำนวนห้องเรียนและจำนวนนักเรียนจำแนกตามชั้นเรียน	17	5	8	-	-	-	3
17	จำนวนครูตามเกณฑ์ที่ควรมี จำแนกตามหมวดวิชา	13	7	4	1	-	-	4
18	จำนวนครูจำแนกตามหมวดวิชา	-	7	6	1	-	-	3
19	การสอนจำแนกตามหมวดวิชา	-	5	4	-	-	-	2
20	อัตราส่วนเปรียบเทียบครู : นักเรียน จำแนกตามชั้นเรียน	-	4	3	1	-	-	3

จากตารางที่ 42 ความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ที่ใช้ในการบริหารงานโรงเรียนทั้ง 6 ด้าน พบว่า ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ที่ใช้ในการบริหารงานโรงเรียน (รวม 6 ด้าน) ไม่มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ใช้ในการบริหารงานโรงเรียน (รวม 5 ด้าน) มี 5 รายการ คือ จำนวนนักเรียนที่ให้บริการห้องพยาบาลของโรงเรียน, แผนการเรียนของโรงเรียน, การใช้แหล่งวิทยาการต่างๆ, การศึกษาต่อและการประกอบอาชีพของนักเรียนที่สำเร็จหลักสูตรแต่ละปี, และแหล่งวิทยาการต่างๆ ในชุมชนข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ใช้ในการบริหารงานโรงเรียน (รวม 4 ด้าน) มี 6 รายการ คือ จำนวนนักเรียนที่ให้บริการห้องสมุด, จำนวนนักเรียนที่ให้บริการแนะแนว, จำนวนหนังสือจำแนกตามประเภทที่ให้บริการของห้องสมุด, จำนวนนักเรียนที่ส่งไปใช้แหล่งวิทยาการในชุมชน, การสอนซ่อมเสริม จำแนกตามชั้นเรียนเป็นภาคเรียน, จำนวนครูจำแนกตามวิชาที่สอนและจำนวนคาบเรียน และจำนวนครูตามเกณฑ์ที่ควรมีจำแนกตามหมวดวิชา ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ใช้ในการบริหารงานโรงเรียน (รวม 3 ด้าน) มี 7 รายการ คือจำนวนนักเรียนจำแนกตามแผนการเรียน, ระบบการวัดและประเมินผล, จำนวนคาบที่ครูเข้าสอนและไม่เข้าสอน, การประเมินผลจำแนกเป็นรายวิชา, จำนวนห้องเรียนและจำนวนนักเรียนจำแนกตามชั้นเรียน, จำนวนครูจำแนกตามหมวดวิชา และอัตราส่วนเปรียบเทียบครู : นักเรียนจำแนกตามชั้นเรียน และข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนที่ใช้ในการบริหารงานโรงเรียน (รวม 2 ด้าน) มี 1 รายการ คือ การสอน จำแนกตามหมวดวิชา ซึ่งความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน มีการนำไปใช้ทุกด้าน และทุกรายการ

ตารางที่ 43 ความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ การเงิน และงบประมาณที่ใช้ในการบริหารงานโรงเรียนทั้ง 6 ด้าน

ร.ร.	ข้อมูลสารสนเทศ	การบริหารงานโรงเรียนทั้ง 6 ด้าน						รวม
		1.ด้านวิชาการ	2.ด้านบุคลากร	3.ด้านธุรการ การเงิน และพัสดุ	4. ด้านกิจการนักเรียน	5.ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม	6.ด้านสัมพันธ์กับชุมชน	
	ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ การเงินและงบประมาณ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
1	ตารางการใช้ห้อง	-	9	29	-	9	-	3
2	สถิติ ครุภัณฑ์ที่ซื้อในรอบปี	-	2	39	-	4	-	3
3	สภาพห้องน้ำ ห้องส้วม	-	8	26	-	8	-	3
4	งบประมาณที่โรงเรียนขอตั้ง	8	-	24	4	5	-	4
5	จำนวนห้องปฏิบัติการหรือห้องประจำวิชา	-	-	24	-	17	-	2
7	งบประมาณที่โรงเรียนได้รับจัดสรร	9	-	30	2	-	-	3
6	จำนวนหนังสือและสื่อการเรียนจำแนกตามประเภทและรายวิชา	-	-	34	6	-	-	3
8	บริเวณแสดงที่ตั้งหรือสิ่งก่อสร้างติดบริเวณโรงเรียน	-	5	19	-	16	-	3
9	จำนวนห้องน้ำ ห้องส้วม	-	-	32	-	5	-	3
10	จำนวนครุภัณฑ์และเวชภัณฑ์ห้องพยาบาล	-	-	32	4	-	-	3
11	จำนวนโต๊ะ เก้าอี้ แยกครูและนักเรียน	-	2	33	-	-	-	2
12	จำนวนครุภัณฑ์ไฟฟ้าและโสตทัศนศึกษา	-	-	32	-	3	-	2
13	รายละเอียดเกี่ยวกับสาธารณูปโภค (ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์)	-	-	32	-	2	-	2
14	อัตราจำนวนครู : ห้องน้ำ ห้องส้วม	-	9	22	-	3	-	2
15	จำนวนอ่างล้างหน้า	-	-	32	-	2	-	2
16	จำนวนครุภัณฑ์สำนักงาน	-	-	32	-	-	-	1
17	จำนวนครุภัณฑ์ห้องสมุด	-	-	32	1	-	-	2
18	จำนวนครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์	-	-	32	-	-	-	1
19	สถิติ โต๊ะ เก้าอี้ ขำจัด เป็นรายเดือน	-	2	30	-	-	-	3
20	ประวัติ สภาพและแผนผังอาคารเรียน และอาคารประกอบ	-	4	16	-	12	-	3
21	เงินบริจาคตามวัตถุประสงค์	7	-	20	3	-	-	3
22	ประวัติและสภาพบ้านพักนักเรียนภารโรง	-	5	16	-	8	-	3
23	ทุนการศึกษาที่ได้รับบริจาค	6	-	10	8	-	-	3
24	อัตราจำนวนนักเรียน : ห้องน้ำ ห้องส้วม	-	-	20	-	3	-	2
25	จำนวนสิ่งของที่ได้รับบริจาค	6	-	5	7	-	-	3

จากตารางที่ 43 ความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ การเงินและงบประมาณ ที่ใช้ในการบริหารงานโรงเรียนทั้ง 6 ด้าน พบว่า ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ การเงินและงบประมาณถูกนำไปใช้ในการบริหารงานโรงเรียน (รวม 6 ด้าน และ 5 ด้าน) ไม่มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ การเงินและงบประมาณ ถูกนำไปใช้ในการบริหารงานโรงเรียน (รวม 4 ด้าน) มี 1 รายการ คือ งบประมาณที่โรงเรียนขอตั้ง ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ การเงินและงบประมาณ ถูกนำไปใช้ในการบริหารงานโรงเรียน (รวม 3 ด้าน) มี 14 รายการ คือ ตารางการใช้ห้อง, สถิติครุภัณฑ์ที่ซื้อในรอบปี, สภาพห้องน้ำ ห้องส้วม, งบประมาณที่โรงเรียนได้รับจัดสรร, จำนวนหนังสือที่ซื้อและสื่อการเรียนจำแนกตามประเภทและรายวิชา, บริเวณแสดงที่ตั้งหรือสิ่งก่อสร้างติดบริเวณโรงเรียน, จำนวนห้องน้ำ - ห้องส้วม, จำนวนครุภัณฑ์และเวชภัณฑ์ห้องพยาบาล, สถิติโต๊ะ เก้าอี้ชำรุดเป็นรายเดือน, ประวัติสภาพและแผนผังอาคารเรียนและอาคารประกอบ, เงินบริจาคตามวัตถุประสงค์, ประวัติและสภาพบ้านพักนักการภารโรง, ทุนการศึกษาที่ได้รับบริจาคและจำนวนสิ่งของที่ได้รับบริจาค ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ การเงินและงบประมาณถูกนำไปใช้ในการบริหารงานโรงเรียน (รวม 2 ด้าน) มี 8 รายการ คือ จำนวนห้องปฏิบัติการหรือห้องประจำวิชา, จำนวนโต๊ะ เก้าอี้ แยกครูและนักเรียน, จำนวนครุภัณฑ์ไฟฟ้าและโสตทัศนศึกษา, รายละเอียดเกี่ยวกับสาธารณูปโภค (ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์), อัตราจำนวนครู : ห้องน้ำ - ห้องส้วม, จำนวนอ่างล้างหน้า, จำนวนครุภัณฑ์ห้องสมุด และอัตราจำนวนนักเรียน : ห้องน้ำ - ห้องส้วม และข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ การเงินและงบประมาณถูกนำไปใช้ในการบริหารงานโรงเรียน (รวม 1 ด้าน) มี 2 รายการ คือ จำนวนครุภัณฑ์สำนักงาน และจำนวนครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์ ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ การเงินและงบประมาณถูกนำไปใช้ในการบริหารงานโรงเรียนทั้ง 6 ด้าน ทุกตัว แต่ไม่มีตัวใดใช้ครบทั้ง 6 ด้าน

ตารางที่ 44 ความต้องการข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม - ชุมชน ที่ใช้
ในการบริหารงานโรงเรียนทั้ง 6 ด้าน

ที่	ข้อมูลสารสนเทศ	การบริหารงานโรงเรียนทั้ง 6 ด้าน						รวม
		1.ด้านวิชาการ	2.ด้านบุคลากร	3.ด้านธุรการ การเงิน และพัสดุ	4. ด้านกิจการนักเรียน	5.ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม	6.ด้านสัมพันธ์กับชุมชน	
	ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม - ชุมชน	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ	
1	แหล่งอบายมุขและแหล่งเสื่อมโทรมในพื้นที่บริการ	9	14	5	3	5	-	6
2	อาชีพในท้องถิ่น	12	13	6	4	-	-	5
3	วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น	13	4	6	2	-	-	5
4	ผู้นำในท้องถิ่น	5	7	6	1	1	-	6
5	สถานที่ราชการ	4	6	6	1	1	-	6
6	จำนวนสถานที่ทางศาสนา	6	-	5	3	-	-	4
7	รายชื่อและจำนวนโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ที่อยู่ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน	-	4	5	5	-	-	4
8	จำนวนนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ที่อยู่ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน	-	-	5	-	-	-	2
9	จำนวนนักเรียนที่ไปเรียนนอกเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน	-	-	5	-	-	-	2
10	รายละเอียดเกี่ยวกับการคมนาคมในท้องถิ่น	-	-	4	-	-	-	2

จากตารางที่ 44 ความต้องการข้อมูลสารสนเทศ เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม - ชุมชน ที่ใช้ในการบริหารงานโรงเรียนทั้ง 6 ด้าน พบว่า ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม - ชุมชน ถูกนำมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียน (รวม 6 ด้าน) มี 3 รายการ คือ แหล่งอบายมุขและแหล่งเสื่อมโทรมในพื้นที่บริการ, ผู้นำในท้องถิ่น, และสถานที่ราชการ ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม - ชุมชนถูกนำมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียน (รวม 5 ด้าน) มี 2 รายการ คือ อาชีพในท้องถิ่น และวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม - ชุมชน ที่ถูกนำมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียน (รวม 4 ด้าน) มี 2 รายการ คือ จำนวนสถานที่ทางศาสนา และรายชื่อและจำนวนโรงเรียนประถมศึกษา และมัธยมศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน และข้อมูล

สารสนเทศเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม - ชุมชน ถูกนำมาใช้ในการบริหารงานโรงเรียน (รวม 2 ด้าน) มี 3 รายการ คือ จำนวนนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน, จำนวนนักเรียนที่ไปเรียนนอกเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน และรายละเอียดเกี่ยวกับการคมนาคมในท้องถิ่น

ตอนที่ 5 แนวทางการพัฒนาสารสนเทศในการบริหารโรงเรียนวัดสะแกงาม

เมื่อได้วิเคราะห์หาความต้องการข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาข้อมูลสารสนเทศ สภาพแวดล้อม – ชุมชน ที่ใช้ในการบริหารงานตามภารกิจของผู้บริหารโรงเรียนทั้ง 6 ด้าน ดังนี้

5.1 ข้อมูลสารสนเทศแต่ละรายการ ถ้าถูกเลือกนำไปใช้งานต่างๆ ตั้งแต่ 1 คนขึ้นไป ถือว่าข้อมูลสารสนเทศนั้นมีความสำคัญ เพราะผู้เลือกมีความต้องการใช้

5.2 ข้อมูลสารสนเทศที่มีความจำเป็นมาก คือ ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกนำมาใช้ในการบริหารงานตั้งแต่ 5 ถึง 6 งาน สมควรจัดเก็บไว้เป็นฐานข้อมูลของโรงเรียน โดยเก็บรวบรวมไว้ในคอมพิวเตอร์เพื่อสะดวกในการเรียกใช้

5.3 ข้อมูลสารสนเทศที่มีความจำเป็นน้อย คือ ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกนำมาใช้ในการบริหารงานตั้งแต่ 1 ถึง 4 ด้าน สมควรจัดเก็บไว้ในแฟ้มข้อมูล ดังนี้

ตารางที่ 45 เพิ่มข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน

ร.ที่	ข้อมูลสารสนเทศ	จัดเก็บโดย	
		คอมพิวเตอร์	แฟ้มเอกสาร
1	ชื่อ และ ชื่อสกุล	✓	
2	ศาสนา	✓	
3	ข้อมูลเกี่ยวกับความประพฤติของนักเรียน	✓	
4	เพศ	✓	
5	สถิติการมาเรียนของนักเรียน	✓	
6	จำนวนนักเรียน : ห้อง	✓	
7	ความสามารถพิเศษ	✓	
8	ทุนการศึกษา หรือรางวัลที่เคยได้รับ	✓	
9	จำนวนนักเรียนที่สำเร็จหลักสูตร	✓	
10	ความสนใจกิจกรรมเสริมหลักสูตร	✓	
11	รายได้ของบิดา มารดา	✓	
12	จำนวนนักเรียน จำแนกชั้นเรียนและเพศ	✓	
13	จำนวนนักเรียนและสภาพปัญหาของนักเรียน	✓	
14	ที่อยู่ปัจจุบันของบิดา มารดาและผู้ปกครอง	✓	
15	ส่วนสูงและน้ำหนัก	✓	
16	ที่อยู่ปัจจุบัน	✓	
17	จำนวนนักเรียนที่ออกกระหว่างปี จำแนกตามชั้นเรียนและสาเหตุที่ออก		✓
18	จำนวนนักเรียนและประมาทอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับนักเรียน	✓	
19	อาชีพของบิดา มารดา		✓
20	สถานภาพของบิดา มารดา		✓
21	จำนวนนักเรียนและประมาทอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับนักเรียน		✓
22	เชื้อชาติและสัญชาติ		✓
23	ภูมิลำเนา		✓

ตารางที่ 46 แฟ้มข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครู

ที่	ข้อมูลสารสนเทศ	จัดเก็บโดย	
		คอมพิวเตอร์	แฟ้มเอกสาร
1	ชื่อ และ สกุล	✓	
2	วิชาเอก และวิชาถนัด	✓	
3	เพศ	✓	
4	ความสามารถพิเศษ	✓	
5	ผลงานดีเด่นหรือรางวัลที่เคยได้รับ	✓	
6	งานที่สอนและงานที่ปฏิบัติ	✓	
7	ประวัติการทำงาน		✓
8	ความผิดทางวินัย		✓
9	การมาสาย ลา กิจ และ ลาป่วย		✓
10	ชั้นที่สอนและจำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์		✓
11	การศึกษาระดับเพิ่มเติม	✓	
12	ภูมิลำเนา		✓
13	วัน เดือน ปีเกิด		✓
14	วุฒิการศึกษา	✓	
15	จำนวนปีที่ทำการสอน		✓
16	จำนวนครู จำแนกตามวิชาเอก โท	✓	
17	เลขประจำตำแหน่ง		✓
18	ตำแหน่งระดับชั้นและเงินเดือน		✓
19	ที่อยู่ปัจจุบัน		✓
20	สถิติการเลื่อนขั้นเงินเดือน		✓
21	สถานภาพสมรส		✓
22	จำนวนบุตร		✓
23	อายุเฉลี่ยของครู		✓
24	กิจกรรมในโรงเรียนที่สนใจ		✓
25	ระยะทางที่เดินทางมาโรงเรียน		✓

ตารางที่ 47 เพิ่มข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการเรียนการสอน

ที่	ข้อมูลสารสนเทศ	จัดเก็บโดย	
		คอมพิวเตอร์	แฟ้มเอกสาร
1	จำนวนนักเรียนที่ใช้บริการห้องพยาบาลของโรงเรียน	✓	
2	แผนการเรียนของโรงเรียน	✓	
3	การใช้แหล่งวิทยาการต่าง ๆ	✓	
4	จำนวนนักเรียนที่ใช้บริการห้องสมุด		✓
5	จำนวนนักเรียนที่ใช้บริการแนะแนว		✓
6	จำนวนหนังสือจำแนกตามประเภทที่ใช้บริการของห้องสมุด		✓
7	จำนวนนักเรียนที่ส่งไปใช้แหล่งวิทยาการในชุมชน		✓
8	การศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพของนักเรียน	✓	
	ที่สำเร็จหลักสูตรแต่ละปี		
9	แหล่งวิทยาการต่าง ๆ ในชุมชน	✓	
10	จำนวนนักเรียนจำแนกตามแผนการเรียน		✓
11	ระบบการวัดและประเมินผล		✓
12	จำนวนที่ครูเข้าสอนและไม่เข้าสอน		✓
13	การสอนซ่อมเสริม จำแนกตามชั้นเรียนเป็นภาคเรียน		✓
14	จำนวนครูจำแนกตามวิชาที่สอน และจำนวนคาบที่สอน		✓
15	การประเมินผล จำแนกเป็นรายวิชา		✓
16	จำนวนห้องเรียนและจำนวนนักเรียนจำแนกตามชั้นเรียน		✓
17	จำนวนครูตามเกณฑ์ที่ควรมี จำแนกตามหมวดวิชา		✓
18	จำนวนครูจำแนกตามหมวดวิชา		✓
19	การสอนจำแนกตามหมวดวิชา		✓
20	อัตราส่วนเปรียบเทียบครู : นักเรียน จำแนกตามชั้นเรียน		✓

ตารางที่ 48 เพิ่มข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่
การเงินและงบประมาณ

ที่	ข้อมูลสารสนเทศ	จัดเก็บโดย	
		คอมพิวเตอร์	เพิ่มเอกสาร
1	ตารางการใช้ห้อง		✓
2	สถิติ ครุภัณฑ์ที่ซื้อในรอบปี		✓
3	สภาพห้องน้ำ ห้องส้วม		✓
4	งบประมาณที่โรงเรียนขอตั้ง		✓
5	จำนวนห้องปฏิบัติการหรือห้องประจำวิชา		✓
7	งบประมาณที่โรงเรียนได้รับจัดสรร		✓
6	จำนวนหนังสือและสื่อการเรียนรู้จำแนกตามประเภทและรายวิชา		✓
8	บริเวณแสดงที่ตั้งหรือสิ่งก่อสร้างติดบริเวณโรงเรียน		✓
9	จำนวนห้องน้ำ ห้องส้วม		✓
10	จำนวนครุภัณฑ์และเวชภัณฑ์ห้องพยาบาล		✓
11	จำนวนโต๊ะ เก้าอี้ แยกครูและนักเรียน		✓
12	จำนวนครุภัณฑ์ไฟฟ้าและโสตทัศนศึกษา		✓
13	รายละเอียดเกี่ยวกับสาธารณูปโภค (ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์)		✓
14	อัตราจำนวนครู : ห้องน้ำ ห้องส้วม		✓
15	จำนวนอ่างล้างหน้า		✓
16	จำนวนครุภัณฑ์สำนักงาน		✓
17	จำนวนครุภัณฑ์ห้องสมุด		✓
18	จำนวนครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์		✓
19	สถิติ โต๊ะ เก้าอี้ ขำรด เป็นรายเดือน		✓
20	ประวัติ สภาพและแผนผังอาคารเรียน และอาคารประกอบ		✓
21	เงินบริจาคตามวัตถุประสงค์		✓
22	ประวัติและสภาพบ้านพักนักรการภารโรง		✓
23	ทุนการศึกษาที่ได้รับบริจาค		✓
24	อัตราจำนวนนักเรียน : ห้องน้ำ ห้องส้วม		✓
25	จำนวนสิ่งของที่ได้รับบริจาค		✓

ตารางที่ 49 เพิ่มข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม - ชุมชน

ที่	ข้อมูลสารสนเทศ	จัดเก็บโดย	
		คอมพิวเตอร์	แฟ้มเอกสาร
1	แหล่งอบายมุขและแหล่งเสื่อมโทรมในพื้นที่บริการ	✓	
2	อาชีพในท้องถิ่น	✓	
3	วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น	✓	
4	ผู้นำในท้องถิ่น	✓	
5	สถานที่ราชการ	✓	
6	จำนวนสถานที่ทางศาสนา		✓
7	รายชื่อและจำนวนโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ที่อยู่ ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน		✓
8	จำนวนนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ที่อยู่ ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน		✓
9	จำนวนนักเรียนที่ไปเรียนนอกเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน		✓
10	รายละเอียดเกี่ยวกับการคมนาคมในท้องถิ่น		✓

บทที่ 5

สรุปอภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงพัฒนา (Research and Development) ศึกษาเฉพาะกรณี การวิเคราะห์สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดสะแกงาม โดยจะกล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผลการวิจัย ข้อเสนอแนะ และข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. ศึกษาสภาพปัญหาการตัดสินใจและการใช้ข้อมูลประกอบการตัดสินใจ
2. ศึกษาความต้องการข้อมูลสารสนเทศในการบริหารงานภายในโรงเรียน
3. เพื่อกำหนดแนวทางในการพัฒนาระบบสารสนเทศที่เหมาะสมกับงานบริหารโรงเรียน

วัดสะแกงาม

ประชากรในการวิจัย

ประชากรในการวิจัย ได้แก่บุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนวัดสะแกงาม และคณะกรรมการโรงเรียนวัดสะแกงาม รวมจำนวน 20 คน ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ผู้บริหารโรงเรียน	1 คน
2. ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน	2 คน
3. หัวหน้ากลุ่มประสบการณ์	6 คน
4. หัวหน้าสายชั้น	9 คน
5. กรรมการโรงเรียนที่เป็นตัวแทนศิษย์เก่า	2 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามเกี่ยวกับการวิเคราะห์สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดสะแกงาม แบ่งเป็น 4 ตอน ดังนี้

- ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม
- ตอนที่ 2 ปัญหาในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน

ตอนที่ 3 ปัญหาของข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียน

ตอนที่ 4 ความต้องการข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการสอบถามด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล ดำเนินการโดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

1. ข้อมูลสถานภาพผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลโดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย

2. ข้อมูลปัญหาในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน และข้อมูลปัญหาของข้อมูลสารสนเทศ ในการบริหารโรงเรียน วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และนำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย โดยกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยไว้ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	มีระดับของปัญหามากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	มีระดับของปัญหามาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	มีระดับของปัญหาปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	มีระดับของปัญหาน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	มีระดับของปัญหาน้อยที่สุด

3. ข้อมูลความต้องการข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ และระดับความต้องการ แล้วนำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 1 คน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 2 คน หัวหน้าหมวดวิชา จำนวน 6 คน หัวหน้าสายชั้น จำนวน 9 คน และคณะกรรมการโรงเรียน จำนวน 2 คน ระดับการศึกษาปริญญาตรี จำนวน 17 คน ปริญญาโท จำนวน 3 คน ต่ำกว่า 30 ปี จำนวน 6 คน อายุระหว่าง 31 - 40 ปี จำนวน 6 คน อายุระหว่าง 41 - 50 ปี จำนวน 5 คน อายุระหว่าง 51 - 60 ปี จำนวน 3 คน

2. ปัญหาในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาทุกข้อ ปัญหาในระดับมาก คือ ครูต้องรับภาระหน้าที่อื่นมาก นอกเหนือจากภาระหน้าที่การเรียนการสอน ครูไม่มีเวลาให้ใจการที่จะมาช่วยผู้บริหาร เก็บรวบรวมข้อมูล จากแหล่งข้อมูลต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกนำมารวบรวม แปรผลข้อมูล เป็นข้อมูลพื้นฐานของโรงเรียน เมื่อต้องการใช้ประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่างๆ ทั้งงานวิชาการ งานบริหารบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการและการเงิน งานอาคารและสถานที่ และงานความสัมพันธ์กับชุมชน ตามภาระหน้าที่ของครู ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 หัวใจสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา ผู้ที่มีบทบาทสำคัญที่สุดคือครู เพราะครูจะต้องปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการเรียนการสอนให้ทันยุค ทันต่อเหตุการณ์ ทันต่อความรู้ที่เกิดขึ้นใหม่อยู่ตลอดเวลา การเรียนการสอนในยุคนี้ เป็นการเรียนการสอนแบบร่วมมือกันระหว่างครู ผู้เรียนและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้เกิดกระบวนการเรียนรู้ของครูในแต่ละวัน ไม่ได้จับสั้นตามเวลาเลิกงาน ครูต้องเร่งพัฒนาปรับปรุงตนเอง โดยเฉพาะด้านการจัดการเรียนการสอนที่นำไปสู่การพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ พร้อมทุกด้าน ซึ่งภาระหน้าที่ทางด้านการจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียนในแต่ละวันแล้วตามสภาพปัจจุบัน แนวนโยบายของส่วนราชการต้นสังกัด ได้มอบหมายภารกิจอันเป็นนโยบายให้กับโรงเรียนอีกมากมาย เช่น นโยบายรณรงค์ป้องกันยาเสพติด ครูต้องปฏิบัติเพราะเป็นนโยบาย ครูจึงต้องรับภาระหน้าที่อื่นๆ อีกมาก จึงทำให้เป็นปัญหาของผู้บริหารโรงเรียน

3. ปัญหาของข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียน ตามกระบวนการและขั้นตอนการจัดระบบสารสนเทศโรงเรียน 6 ขั้นตอน สรุปผลได้ดังนี้

3.1 ขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล มีปัญหาอยู่ในระดับมาก คือ ขาดบุคลากรที่มอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เก็บรวบรวมข้อมูล แหล่งข้อมูลกระจัดกระจาย และการเก็บรวบรวมข้อมูลล่าช้าไม่ทันสมัย ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน คือ ครูต้องรับภาระหน้าที่อื่นมาก นอกเหนือจากภาระหน้าที่การเรียนการสอน ซึ่งภาระหน้าที่การเรียนการสอนมากอยู่แล้ว ยังมีงานนโยบายที่จะต้องลงมือปฏิบัติจึงทำให้ครูไม่มีเวลา ผู้บริหารจะมอบหมายภารกิจให้นอกเหนือจากการเรียนการสอน ก็ต้องใช้ศิลปะในการบริหารจัดการที่สูงมาก ซึ่งเป็นปัญหาที่เกี่ยวข้องกัน เมื่อไม่มีผู้เก็บรวบรวมข้อมูลประกอบกับแหล่งข้อมูลกระจัดกระจาย คือ อยู่ที่คนหลายคนหรือบางครั้งข้อมูลอาจจะต้องหาจากภายนอกโรงเรียน การจัดเก็บรวบรวมข้อมูลจึงล่าช้าไม่ทันสมัยไม่ทันต่อเหตุการณ์ นับว่าเป็นปัญหาที่ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องใช้ความรู้ ความสามารถ ประสิทธิภาพในการตัดสินใจงานต่าง ๆ ให้รอบคอบ

3.2 ขั้นการตรวจสอบข้อมูล ขั้นนี้ ปัญหาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง เป็นปัญหาที่อยู่ในความสามารถที่ผู้บริหารโรงเรียนพอจะดำเนินการให้อยู่ในกระบวนการหรือภารกิจที่จะมอบหมายให้ผู้เกี่ยวข้องดำเนินการได้

3.3 ขั้นการประมวลผลข้อมูล มีปัญหาในระดับมาก คือ ขาดบุคลากรที่มีความรู้และประสบการณ์ในการประมวลผลข้อมูล และให้ความสำคัญในการประมวลผลข้อมูล ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน

3.4 ขั้นการจัดเก็บข้อมูล มีปัญหาในระดับมาก คือ ขาดเจ้าหน้าที่ที่จะปฏิบัติงานการจัดเก็บข้อมูล ซึ่งสอดคล้องกับปัญหาในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน คือ ครูต้องรับภาระหน้าที่อื่นมาก นอกเหนือจากภาระหน้าที่การเรียนการสอน

3.5 ขั้นการวิเคราะห์ข้อมูล ปัญหาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง

3.6 ขั้นการนำข้อมูลไปใช้ ปัญหาอยู่ในระดับมาก คือ ข้อมูลไม่สะดวกและยากต่อการนำไปใช้ อันเกิดจากบุคลากรต้องรับภาระหน้าที่อื่นมาก มีปัญหาเก็บรวบรวมข้อมูลได้น้อย ไม่เป็นระบบ ขาดการวิเคราะห์ข้อมูล จึงทำให้มีข้อมูลน้อย ไม่สะดวกและยากต่อการนำข้อมูลไปใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน

ดังนั้น เพื่อให้การบริหารงานโรงเรียนทั้ง 6 ด้าน คือ งานวิชาการ งานบริหารบุคลากร งานกิจการนักเรียน งานธุรการและการเงิน งานอาคารและสถานที่ และงานความสัมพันธ์กับชุมชน ซึ่งมีผู้บริหารโรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบ บริหารงานให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุวัตถุประสงค์ของการจัดการเรียนการสอน โดยเฉพาะอย่างยิ่งในโลกยุคโลกาภิวัตน์ ผู้บริหารคือผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารจะต้องมีความรู้ความสามารถในการที่จะใช้บุคลากรที่มีอยู่ในโรงเรียนให้เกิดประโยชน์ต่อโรงเรียนให้มากที่สุด

จากการวิเคราะห์ความต้องการข้อมูลสารสนเทศในการบริหารงานภายในโรงเรียน โดยใช้เกณฑ์การพิจารณาข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน ครู การจัดการเรียนการสอน พัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ การเงินและงบประมาณ สภาพแวดล้อม – ชุมชน ที่ใช้ในการบริหารงานตามภารกิจของผู้บริหารโรงเรียน 6 ด้าน คือ

1. ด้านวิชาการ
2. ด้านบุคลากร
3. ด้านธุรการ การเงินและพัสดุ
4. ด้านกิจการนักเรียน
5. ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม

6. ด้านสัมพันธกับชุมชน

พบว่า มีข้อมูลสารสนเทศที่ผู้วิจัยให้ความสนใจ 2 ประเภท คือ

1. ข้อมูลสารสนเทศที่มีความจำเป็นมาก คือ ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกต้อง นำมาใช้ในการบริหารงานตั้งแต่ 5 ถึง 6 ด้าน สมควรจัดเก็บไว้เป็นฐานข้อมูลของโรงเรียน โดยจัดเก็บรวบรวมไว้ในคอมพิวเตอร์ เพื่อสะดวกในการเรียกใช้

2. ข้อมูลสารสนเทศที่มีความจำเป็นน้อย คือ ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกนำมาใช้ในการบริหารงานตั้งแต่ 1 ถึง 4 ด้าน สมควรจัดเก็บไว้ในแฟ้มข้อมูล

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดสะแกงาม ผู้วิจัยอภิปรายผล ดังนี้

ปัญหาในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน

จากปัญหาในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน ผลการวิจัย (ตารางที่ 2) พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ การตัดสินใจโดยขาดข้อมูลข่าวสารที่มีคุณภาพ ($\bar{X} = 2.95$) ระเบียบข้อบังคับของทางราชการบางประการไม่เอื้อต่อการปฏิบัติและการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.05$) การตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลที่ไม่ผ่านการวิเคราะห์ ($\bar{X} = 2.90$) การตัดสินใจโดยไม่มีส่วนร่วม ($\bar{X} = 3.40$) การมอบหมายภาระหน้าที่ไม่ตรงกับความรู้ความสามารถ ($\bar{X} = 3.05$) ปัญหาในระดับน้อย ได้แก่ การตัดสินใจโดยขาดข้อมูลของผู้ปฏิบัติงาน ($\bar{X} = 2.45$) การตัดสินใจโดยไม่มีข้อมูล ($\bar{X} = 2.5$) การตัดสินใจโดยมีข้อมูลไม่เพียงพอ ($\bar{X} = 2.15$) ผู้บริหารประสบปัญหามากที่สุดในเรื่องครูต้องรับภาระหน้าที่อื่นมาก นอกเหนือจากภาระหน้าที่การเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.25$) ซึ่งสอดคล้องกับคำกล่าวของปิญญู สาคร (อ้างถึงใน รัชณี ศุภพงษ์ 2542 : 41) กล่าวว่า การบริหารงานบุคคลากรจะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพและได้รับความสำเร็จตามเป้าหมายหรือไม่เพียงใด ขึ้นอยู่กับความร่วมมือของบุคคลที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย และสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน โรงเรียนวัดสะแกงามเป็นโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาของกรุงเทพมหานคร ที่ต้องเปิดการเรียนการสอนตั้งแต่ชั้นอนุบาลศึกษาปีที่ 1 – ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้บริหารต้องจัดสรรบุคลากรให้ตรงกับความรู้ความสามารถ และงานพิเศษต่างๆ ที่ทางโรงเรียนต้องจัดให้กับนักเรียนถึง 3 ระดับ คือ ระดับชั้นอนุบาลศึกษา ระดับชั้นประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา ซึ่งเป็นปัญหากับผู้บริหารโรงเรียนมาก

ปัญหาของข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียน

จากความเห็นในขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการวิจัย (ตารางที่ 3) พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ มีการมอบหมายบุคลากรให้มีหน้าที่เก็บรวบรวมข้อมูล ($\bar{X} = 3.00$) บุคลากรที่รับผิดชอบขาดความรู้ความเข้าใจในการเก็บรวบรวมข้อมูล ($\bar{X} = 2.90$) มีการกำหนดรายการข้อมูลที่จะเก็บรวบรวม ($\bar{X} = 3.10$) การเก็บรวบรวมข้อมูลไม่เป็นระบบ ($\bar{X} = 3.10$) มีการกำหนดระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล ($\bar{X} = 3.30$) เป็นประเด็นปัญหาที่หลายโรงเรียนประสบอยู่ การบริหารงานโรงเรียนปัจจุบัน ทางราชการไม่มีตำแหน่งเจ้าหน้าที่ทำหน้าที่ในการบันทึกข้อมูล โดยเฉพาะต้องมอบหมายภาระหน้าที่เพิ่มเติมให้กับครูผู้ทำการสอน อาจจะไม่มีความสามารถเฉพาะทางจึงเป็นปัญหา ปัญหาที่อยู่ในระดับมาก ได้แก่ แหล่งข้อมูลกระจัดกระจาย ($\bar{X} = 3.70$) การเก็บรวบรวมข้อมูลล่าช้าไม่ทันสมัย ($\bar{X} = 3.20$) และขาดบุคลากรที่มอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เก็บรวบรวมข้อมูลมากที่สุด ($\bar{X} = 3.85$) ซึ่งสอดคล้องตามหลักและแนวปฏิบัติขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล ของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2537 : 16 - 26) ที่ได้กำหนดหน่วยงานและบุคลากรรับผิดชอบให้ชัดเจน แม้ว่าหน่วยงานระดับโรงเรียนจะไม่มีกรอบอัตรากำลังด้านนี้ผู้บริหารก็ควรมอบหมายให้ครูเป็นผู้รับผิดชอบ

จากความเห็นในขั้นการตรวจสอบข้อมูล ผลการวิจัย (ตารางที่ 4) พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง ได้แก่ บุคลากรผู้มีหน้าที่ตรวจสอบข้อมูล ขาดความรู้และประสบการณ์ในการทำงาน ($\bar{X} = 3.45$) การตรวจสอบข้อมูลไม่ทันเวลา ไม่เป็นปัจจุบัน ($\bar{X} = 3.40$) มีกำหนดเวลาแล้วเสร็จในการตรวจสอบข้อมูล ($\bar{X} = 2.70$) ปัญหาในระดับน้อย ได้แก่ ให้ความสำคัญในการตรวจสอบข้อมูลอย่างถูกต้อง ($\bar{X} = 2.05$) ซึ่งสอดคล้องตามหลักและแนวปฏิบัติขั้นการตรวจสอบข้อมูล จะต้องนำมาตรวจสอบทุกครั้ง แต่โรงเรียนขาดบุคลากรผู้มีหน้าที่ตรวจสอบ และขาดความรู้ประสบการณ์ในการทำงานด้านนี้

จากความเห็นขั้นการประมวลผลข้อมูล ผลการวิจัย (ตารางที่ 5) พบว่า ปัญหาในระดับมาก ได้แก่ ขาดบุคลากรที่มีความรู้และประสบการณ์ในการประมวลผลข้อมูล ($\bar{X} = 3.60$) ให้ความสำคัญในการประมวลผลข้อมูล ($\bar{X} = 3.55$) ปัญหาในระดับปานกลาง ได้แก่ การจัดเก็บข้อมูลเป็นไปตามระบบ ($\bar{X} = 2.95$) ปัญหาในระดับน้อย ได้แก่ มีการฝึกอบรม ชี้แจง ให้ความรู้แก่บุคลากรผู้ปฏิบัติงานในด้านการประมวลผลข้อมูล ($\bar{X} = 2.15$) ซึ่งสอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน โรงเรียนขาดบุคลากรที่มีความรู้ในการวางแผนทางการศึกษาที่จะกำหนดรายการดัชนีว่ามีตัวใดจากรายงานข้อมูลประจำปี ข้อมูลบางตัวต้องนำมาประมวลผลเป็นสารสนเทศก่อนและต้องตอบคำถามให้ได้ว่าสารสนเทศตัวนี้เอาไปใช้ประโยชน์อะไร และควรจัดทำโปรแกรม โดยยึดโปรแกรมให้

สอดคล้องกับระดับกรุงเทพมหานคร เพราะอนาคตจะได้เชื่อมโยงเป็นเครือข่าย (Data Net) และ
สายตรงกันได้ (Online) ตามแนวทางการพัฒนาระบบสารสนเทศต่อไป

จากความเห็นขั้นการจัดเก็บข้อมูล ผลการวิจัย (ตารางที่ 6) พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่อยู่ใน
ระดับปานกลาง ได้แก่ เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานการจัดเก็บข้อมูลไม่มีความรู้ ความเข้าใจในการจัดเก็บ
ข้อมูลดีพอ ($\bar{X} = 3.50$) มีการจำแนกจัดหมวดหมู่ในการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ ($\bar{X} = 3.10$)
มีการปรับปรุงแก้ไขข้อมูลที่จัดเก็บไว้แล้วให้เป็นปัจจุบันและทันสมัย ($\bar{X} = 3.10$) และปัญหาใน
ระดับมาก ได้แก่ ขาดเจ้าหน้าที่ที่จะปฏิบัติงานการจัดเก็บข้อมูล ($\bar{X} = 3.85$)

จากความเห็นขั้นการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิจัย (ตารางที่ 7) พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่อยู่ใน
ระดับปานกลาง ได้แก่ ผู้ปฏิบัติงานขาดความรู้ความเข้าใจในการวิเคราะห์ข้อมูล ($\bar{X} = 3.50$) มีการ
ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล ($\bar{X} = 3.15$) มีการชี้แจงการวิเคราะห์ข้อมูลให้แก่บุคลากรที่จะปฏิบัติงาน
($\bar{X} = 3.05$) ปัญหาในระดับน้อย ได้แก่ มีงบประมาณสนับสนุนในการปฏิบัติงาน ในการวิเคราะห์
ข้อมูล ($\bar{X} = 2.35$) ซึ่งตามภารกิจโรงเรียนของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
การวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศมีวิธีที่ดีที่สุด คือ ทำโดยคณะบุคคลที่ใช้ดุลยพินิจของคนส่วนใหญ่
ในการพิจารณาตัดสินใจ

จากความเห็นขั้นการนำข้อมูลไปใช้ ผลการวิจัย (ตารางที่ 8) พบว่า ปัญหาส่วนใหญ่
อยู่ในระดับปานกลาง คือ ข้อมูลที่มีอยู่ไม่มีประสิทธิภาพในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 3.45$) มีการแจ้งหรือ
ประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรในหน่วยงานทราบว่า มีข้อมูลที่จะใช้ประโยชน์ในการทำงาน ($\bar{X} = 3.30$)
ข้อมูลเพียงพอต่อการนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจ ($\bar{X} = 2.95$) ปัญหาในระดับมาก ได้แก่
ข้อมูลไม่สะดวกและยากต่อการนำไปใช้ ($\bar{X} = 3.70$)

ฉะนั้น ปัญหาข้อมูลสารสนเทศในการบริหารงานโรงเรียน สิ่งที่สำคัญที่สุด คือ
ขาดบุคลากรที่มอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เก็บรวบรวมข้อมูล บุคลากรไม่มีความรู้และประสบการณ์
ในการประมวลผลข้อมูล ขาดเจ้าหน้าที่ที่จะปฏิบัติงานการจัดเก็บข้อมูล แหล่งข้อมูลกระจัดกระจาย
การเก็บรวบรวมข้อมูลล่าช้าไม่ทันสมัย และการนำข้อมูลมาใช้ประกอบการตัดสินใจไม่สะดวกและ
ยากต่อการนำไปใช้ เพื่อให้ได้ข้อมูลสารสนเทศที่จำเป็น ใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหาร
โรงเรียนวัดสะแกงาม ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ประกอบการตัดสินใจของ
ผู้บริหารโรงเรียน ในภารกิจทั้ง 6 ด้าน ได้แก่

1. ด้านวิชาการ
2. ด้านบุคลากร
3. ด้านธุรการ การเงินและพัสดุ

4. ด้านกิจการนักเรียน
5. ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม
6. ด้านสัมพันธ์กับชุมชน

โดยใช้ข้อมูลสารสนเทศ 5 ด้าน ได้แก่

1. นักเรียน
2. ครู
3. การจัดการเรียนการสอน
4. พัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ การเงินและงบประมาณ
5. สภาพแวดล้อม - ชุมชน

เพื่อหาความต้องการข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน โดยใช้เกณฑ์การพิจารณา ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน ครู การจัดการเรียนการสอน พัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ การเงินและงบประมาณ สภาพแวดล้อม - ชุมชน ที่ใช้ในการบริหารงานโรงเรียน ทั้ง 6 ด้าน คือ

1. ข้อมูลสารสนเทศแต่ละรายการถ้าถูกเลือกนำไปใช้งานต่าง ๆ ตั้งแต่ 1 คนขึ้นไป ถือว่า ข้อมูลสารสนเทศนั้นมีความสำคัญ เพราะผู้เลือกเป็นผู้ต้องใช้ข้อมูลสารสนเทศนั้น
2. ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกนำไปใช้ในการบริหารงานโรงเรียนตามภารกิจของผู้บริหารทั้ง 6 ด้าน ผู้วิจัยขอแบ่งประเภทข้อมูลสารสนเทศออกเป็น 2 พวก ได้แก่

2.1 ข้อมูลสารสนเทศที่มีความจำเป็นมาก คือ ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกนำไปใช้ในการบริหารงานตั้งแต่ 5 ถึง 6 ด้าน สมควรจัดเก็บไว้เป็นฐานข้อมูลของโรงเรียน โดยรวบรวมไว้ในคอมพิวเตอร์เพื่อสะดวกในการเรียกใช้

2.2 ข้อมูลสารสนเทศที่มีความจำเป็นน้อย คือ ข้อมูลสารสนเทศที่ถูกนำไปใช้ในการบริหารงาน ตั้งแต่ 1 ถึง 4 ด้าน สมควรจัดเก็บไว้ในแฟ้มข้อมูลก็เป็นการเพียงพอ

2.3 ข้อมูลสารสนเทศที่ไม่ถูกนำมาใช้เลย ผู้วิจัยจะไม่ให้ความสนใจในการเก็บรวบรวม

จากผลการวิจัย (ตารางที่ 39 - 43) พบว่า ความต้องการข้อมูลสารสนเทศที่ใช้ในการบริหารงานโรงเรียนทั้ง 5 ด้าน จัดเก็บรวบรวมด้วยคอมพิวเตอร์

1. ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน
 - 1.1 ชื่อและชื่อสกุลนักเรียน
 - 1.2 ศาสนา

1.3 ข้อมูลเกี่ยวกับความประพฤติของนักเรียน

1.4 เพศ

1.5 สถิติการมาเรียนของนักเรียน

1.6 จำนวนนักเรียน : ห้อง

1.7 ความสามารถพิเศษ

1.8 ทุนการศึกษาหรือรางวัลที่เคยได้รับ

1.9 จำนวนนักเรียนที่สำเร็จหลักสูตร

1.10 ความสนใจกิจกรรมเสริมหลักสูตร

1.11 รายได้ของบิดา - มารดา

1.12 จำนวนนักเรียน จำแนกตามชั้นเรียนและเพศ

1.13 จำนวนนักเรียน และสภาพปัญหาของนักเรียน

1.14 ที่อยู่ปัจจุบันของบิดา - มารดา และผู้ปกครอง

1.15 ส่วนสูงและน้ำหนัก

1.16 ที่อยู่ปัจจุบัน

1.17 จำนวนนักเรียนที่ออกระหว่างปี จำแนกตามชั้นเรียน และสาเหตุที่ออก

1.18 จำนวนนักเรียน และประเภทอุบัติเหตุที่เกิดขึ้นกับนักเรียน

จากการวิเคราะห์แล้ว ผู้วิจัยเห็นว่า วัน เดือน ปีเกิด และอัตราส่วนนักเรียน : ห้อง ถูกนำไปใช้ในงานด้านวิชาการ 10 ข้อ จึงให้ความสำคัญ สมควรเป็นข้อมูลสารสนเทศที่เพิ่มขึ้นจากเกณฑ์ที่ตั้งไว้อีก 2 ตัว คือ 1) วัน เดือน ปีเกิด 2) อัตราส่วนนักเรียน : ห้อง

2. ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครู

2.1 ชื่อและชื่อสกุล

2.2 วิชาเอกและวิชาถนัด

2.3 เพศ

2.4 ความสามารถพิเศษ

2.5 ผลงานดีเด่นหรือรางวัลที่เคยได้รับ

2.6 จำนวนครู จำแนกตามวิชาเอก - โท

จากการวิเคราะห์แล้ว ผู้วิจัยเห็นสมควรเพิ่มเติมข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครู ที่ต้องจัดเก็บเป็นฐานข้อมูลของโรงเรียน เพิ่มอีก 2 ตัว ด้วยเหตุผลเพราะข้อมูลสารสนเทศได้ถูกนำไปใช้ในงานด้านวิชาการถึง 10 (คิดเป็นร้อยละ 100) 1) งานที่สอนและงานที่ปฏิบัติ 2) การศึกษาอบรม

เพิ่มเติม 3) วุฒิการศึกษา

3. ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการเรียนการสอน
 - 3.1 จำนวนนักเรียนที่ใช้บริการห้องพยาบาลของโรงเรียน
 - 3.2 แผนการเรียนของโรงเรียน
 - 3.3 การใช้แหล่งวิทยาการต่าง ๆ
 - 3.4 การศึกษาต่อ และการประกอบอาชีพของนักเรียนที่สำเร็จหลักสูตรแต่ละปี
 - 3.5 แหล่งวิทยาการต่าง ๆ ในชุมชน
4. ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ การเงินและงบประมาณ ไม่มี
5. ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม - ชุมชน
 - 5.1 แหล่งอบายมุขและแหล่งเสื่อมโทรมในพื้นที่บริการ
 - 5.2 อาชีพในท้องถิ่น
 - 5.3 วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น
 - 5.4 ผู้นำในท้องถิ่น
 - 5.5 สถานที่ราชการ

จัดเก็บรวบรวมด้วยแฟ้มเอกสาร

1. ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน ได้แก่
 - 1.1 อาชีพของบิดา - มารดา
 - 1.2 สถานภาพของบิดา - มารดา
 - 1.3 จำนวนพี่น้องร่วมบิดา - มารดา ที่กำลังศึกษาอยู่
 - 1.4 เชื้อชาติและสัญชาติ
 - 1.5 ภูมิลำเนา
2. ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครู ได้แก่
 - 2.1 ประวัติการทำงาน
 - 2.2 ความผิดทางวินัย
 - 2.3 การมาสาย ลาพัก และลาป่วย
 - 2.4 ชั้นที่สอนและจำนวนคาบที่สอนต่อสัปดาห์
 - 2.5 ภูมิลำเนา
 - 2.6 วัน เดือน ปีเกิด
 - 2.7 จำนวนปีที่ทำการสอน

- 2.8 เลขประจำตำแหน่ง
- 2.9 ตำแหน่งระดับชั้นและเงินเดือน
- 2.10 ที่อยู่ปัจจุบัน
- 2.11 สถิติการเลื่อนขั้นเงินเดือน
- 2.12 สถานภาพสมรส
- 2.13 จำนวนบุตร
- 2.14 อายุเฉลี่ยของครู
- 2.15 กิจกรรมในโรงเรียนที่สนใจ
- 2.16 ระยะทางเดินทางมาโรงเรียน
3. ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน ได้แก่
 - 3.1 จำนวนนักเรียนที่ใช้บริการห้องสมุด
 - 3.2 จำนวนนักเรียนที่ใช้บริการแนะแนว
 - 3.3 จำนวนหนังสือจำแนกตามประเภทที่ใช้บริการของห้องสมุด
 - 3.4 จำนวนนักเรียนที่ส่งไปใช้แหล่งวิทยาการในชุมชน
 - 3.5 จำนวนนักเรียนจำแนกตามแผนการเรียน
 - 3.6 ระบบการวัดและประเมินผล
 - 3.7 จำนวนคาบที่ครูเข้าสอนและไม่เข้าสอน
 - 3.8 การสอนซ่อมเสริมจำแนกตามชั้นเรียนเป็นภาคเรียน
 - 3.9 จำนวนครูจำแนกตามวิชาที่สอนและจำนวนคาบที่สอน
 - 3.10 การประเมินผลจำแนกเป็นรายวิชา
 - 3.11 จำนวนห้องเรียนและจำนวนนักเรียน จำแนกตามชั้นเรียน
 - 3.12 จำนวนครูตามเกณฑ์ที่ควรมี จำแนกตามหมวดวิชา
 - 3.13 จำนวนครู จำแนกตามหมวดวิชา
 - 3.14 การสอน จำแนกตามหมวดวิชา
 - 3.15 อัตราส่วนเปรียบเทียบครู : นักเรียน จำแนกตามชั้นเรียน
4. ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ การเงินและงบประมาณ ได้แก่
 - 4.1 ตารางการใช้ห้อง
 - 4.2 สถิติ ครุภัณฑ์ที่ซื้อในรอบปี
 - 4.3 สภาพห้องน้ำ ห้องส้วม

- 4.4 งบประมาณที่โรงเรียนขอตั้ง
- 4.5 จำนวนห้องปฏิบัติการหรือห้องประจำวิชา
- 4.6 งบประมาณที่โรงเรียนได้รับจัดสรร
- 4.7 จำนวนหนังสือและสื่อการเรียน จำแนกตามประเภทและรายวิชา
- 4.8 บริเวณที่ตั้งหรือสิ่งก่อสร้างติดบริเวณโรงเรียน
- 4.9 จำนวนห้องน้ำ ห้องส้วม
- 4.10 จำนวนครุภัณฑ์ และเวชภัณฑ์ห้องพยาบาล
- 4.11 จำนวนโต๊ะ เก้าอี้ แยกครูและนักเรียน
- 4.12 จำนวนครุภัณฑ์ไฟฟ้าและโสตทัศนศึกษา
- 4.13 รายละเอียดเกี่ยวกับสาธารณูปโภค (ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์)
- 4.14 อัตราจำนวนครู : ห้องน้ำ ห้องส้วม
- 4.15 จำนวนอ่างล้างหน้า
- 4.16 จำนวนครุภัณฑ์สำนักงาน
- 4.17 จำนวนครุภัณฑ์ห้องสมุด
- 4.18 จำนวนครุภัณฑ์วิทยาศาสตร์
- 4.19 สถิติโต๊ะ เก้าอี้ ขำรุตเป็นรายเดือน
- 4.20 ประวัติสภาพและแผนผังอาคารเรียนและอาคารประกอบ
- 4.21 เงินบริจาคตามวัตถุประสงค์
- 4.22 ประวัติและสภาพบ้านพักนักรการภารโรง
- 4.23 ทุนการศึกษาที่ได้รับบริจาค
- 4.24 อัตราจำนวนนักเรียน : ห้องน้ำ ห้องส้วม
- 4.25 จำนวนสิ่งของที่ได้รับบริจาค

5. ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม - ชุมชน

- 5.1 จำนวนสถานที่ทางศาสนา
- 5.2 รายชื่อและจำนวนโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่บริการ

ของโรงเรียน

- 5.3 จำนวนนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่บริการของ

โรงเรียน

- 5.4 จำนวนนักเรียนที่ไปเรียนนอกเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน

5.5 รายละเอียดเกี่ยวกับการคมนาคมในท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะ

1. ควรพัฒนาข้อมูลสารสนเทศนี้ให้สามารถนำไปใช้กับโรงเรียนที่มีลักษณะข้อมูลคล้ายกัน เช่น โรงเรียนขยายโอกาสในสังกัดกรุงเทพมหานคร

2. ข้อมูลสารสนเทศที่ได้ จะต้องได้รับการปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้เป็นข้อมูลที่ถูกต้องอยู่ตลอดเวลา

3. สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ควรบรรจุหรือจ้างเจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลให้กับโรงเรียนทุกโรงเรียน

4. สำนักงานการศึกษา กรุงเทพมหานคร ควรบรรจุเจ้าหน้าที่ธุรการเป็นตำแหน่งประจำ

5. ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดกรุงเทพมหานคร ควรจะมีความรู้คอมพิวเตอร์พื้นฐาน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาการวิเคราะห์สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน โดยวิธีวิจัยเชิงปริมาณ เพื่อนำข้อมูลมาเปรียบเทียบว่าสอดคล้องกันหรือไม่

2. ควรศึกษาการวิเคราะห์สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน ในโรงเรียนสังกัดอื่น เพื่อค้นหาข้อมูลอื่นจะนำมาพัฒนาประสิทธิภาพในการบริหารงานโรงเรียนต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กนกรัตน์ เหมะรุสสิน. การจัดระบบสารสนเทศในหน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2541.
- กิติมา ปรีดีดิลก. การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : อักษรพิพัฒน์,
2532.
- กุศล วรรณวงศ์. ศึกษาการดำเนินงานสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษา จังหวัดนครพนม. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2542.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8
(พ.ศ. 2540-2544). กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี, 2530.
- _____. ระบบสารสนเทศและแนวปฏิบัติในการจัดระบบสารสนเทศระดับโรงเรียน.
กรุงเทพฯ : กองนโยบายและแผน สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ,
2537.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542.
กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี, 2542.
- จกกลนีย ยศบรรดาศักดิ์. การศึกษาลักษณะการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียน
ประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดสระบุรี ที่มีผลสัมฤทธิ์
ทางการเรียนสูง. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- ดวงดาว ล้านสิงห์. การสร้างโปรแกรมการจัดระบบสารสนเทศงานวิชาการในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2542.
- ชโลมใจ ภิงคารวัฒน์และสุรพล หวังดี. ระบบข้อมูลและสารสนเทศเพื่อการพัฒนาคุณภาพ
ประถมศึกษา. นครสวรรค์ : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์, 2531.
- ชัยพจน์ รักงาม. "การให้โรงเรียนเป็นศูนย์กลาง," วารสารการศึกษา กรุงเทพมหานคร.
7 (2545) : 19 - 24.

- ชัยวัฒน์ บุญคิวนนท์. การพัฒนารูปแบบสารสนเทศเพื่อการวางแผนอาชีพศึกษาของ
มหาวิทยาลัยอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2532.
- ชัยวัฒน์ วาทวัฒนะ. ศึกษาการจัดระบบสารสนเทศในโรงเรียนประถมศึกษาดีเด่น สังกัด
สำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสกลนคร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2542.
- ทวีศักดิ์ นุ่มฤทธิ์. คู่มือปฏิบัติราชการและเตรียมเข้าสู่ตำแหน่งผู้บริหารสถานศึกษา. ม.ป.ท.,
2539.
- ทรงอินทร์ วงศ์โสธร. ความสำคัญของสารสนเทศในเอกสารสอบชุดวิชาประสบการณ์
วิชาชีพบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ป.สัมพันธ์พาณิชย์, 2526.
- ไทย ทิพย์สุวรรณกุล. การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของหัวหน้าภาควิชา
ในคณะครุศาสตร์. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2534.
- ธนา จินดาวัฒน์. การจัดระบบสารสนเทศเพื่อวางแผนในโรงเรียนมัธยมศึกษาขนาดใหญ่
สังกัดกรมสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย
มหาสารคาม, 2534.
- ธนิศ กิตติพัธโนทัย. การนำเสนอรูปแบบของการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร
การศึกษาของกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2536.
- ธงชัย สันติวงศ์และชัยยศ สันติวงศ์. พฤติกรรมบุคคลในองค์การ พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ :
ไทยวัฒนาพานิช, 2541.
- นิพนธ์ เทศวงศ์. สภาพปัญหาและการใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารของผู้บริหาร
โรงเรียนมัธยมศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2541.
- บรรจบ นำคำรอด. การศึกษาสภาพทั่วไป ปัญหาและแนวทางแก้ไขปัญหาระบบการจัด
ระบบข้อมูลและสารสนเทศโรงเรียนประถมศึกษา สำนักงานการประถมศึกษา
จังหวัดร้อยเอ็ด. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษาหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,
2542.
- บรรเทา กิตติศักดิ์. คำบรรยายวิชาบริหารและการจัดโรงเรียน. กรุงเทพฯ : คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2538.

- ประชุม รอดประเสริฐ. นโยบายและการวางแผน : หลักการและทฤษฎี. กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์, 2533.
- ประดิษฐ์ คำดี. ปัญหาการจัดระบบข้อมูลสารสนเทศ ของนักวิชาการ สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ จังหวัดเลย. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2542.
- ประสิทธิ์ ปริญา. วิธีการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดพะเยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2539.
- ปราชญา กล้าผจญ. การวินิจฉัยสั่งการสำหรับผู้บริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2541.
- พนัส หันนาคินทร์. หลักการบริหารโรงเรียน. กรุงเทพฯ : วัฒนาพานิช, 2524.
- ไพโรจน์ คชชา. คู่มือการจัดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารด้วยโปรแกรม ACCESS. กรุงเทพฯ : ดันอ้อแกรมมี จำกัด, 2540.
- ปิญญู สาธ. หลักการบริหารสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2526.
- มณฑิยา นาคทองอินทร์. ระบบสารสนเทศในการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2537.
- มัญญ เพชรมีแก้ว. ศึกษาการดำเนินงานสารสนเทศในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 9. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย มหาสารคาม, 2540.
- มยุรี รัตนมุง. "ระบบสารสนเทศการบริหาร," สารสนเทศ ศธ. กรุงเทพมหานคร. 10 (2537) : 80.
- ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี พุทธศักราช 2542, กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., 2542.
- รัชนี ศุภพงษ์. ความต้องการการใช้ระบบสารสนเทศในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2542.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน. กรุงเทพฯ : อักษรเจริญทัศน์, 2525.
- ลักษณ์ พุกษากร. การวิเคราะห์และออกแบบระบบสารสนเทศ. กรุงเทพฯ : สหพัฒนการพิมพ์, 2536.

- วัลลภ ภูจอมจิตร. การจัดระบบสารสนเทศทางการศึกษาเกี่ยวกับงานวิชาการในโรงเรียน
ประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดกาฬสินธุ์. วิทยานิพนธ์
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2540.
- วิชัย โสสุวรรณจินดา. ความลับขององค์กร : พฤติกรรมองค์กรสมัยใหม่. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์ธรรมนิติ, 2535.
- วิจิตร ศรีธำณ. หลักการบริหารโรงเรียน เอกสารสอบชุดวิชาฝึกอบรมผู้บริหารสถานศึกษา
ระดับประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : รุ่งศิลป์การพิมพ์, 2526.
- วีระ เทพกรณ์. สารสนเทศเพื่อการพัฒนาการศึกษาในสถานศึกษา. กรุงเทพฯ : อักษร
เจริญทัศน์, 2538.
- วีระพล สุวรรณนันท์. กระบวนการตัดสินใจ. กรุงเทพฯ : ประยูรวงศ์ จำกัด, ม.ป.ป.
- วุฒิชัย จำนง. พฤติกรรมการตัดสินใจ. กรุงเทพฯ : บารมีการพิมพ์, 2523.
- สนอง เครือมาก. คู่มือสอบปฏิบัติงาน. นครสวรรค์ : เรียนดีการพิมพ์, 2539.
- สมคิด นาคขวัณ. การศึกษางานระบบข้อมูลและสารสนเทศของผู้บริหารโรงเรียนประถม
ศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาสุราษฎร์ธานี. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538
- สมพงศ์ เกษมสิน. การบริหารบุคคลแผนใหม่. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, 2523.
- สมยศ นาวิการ. การบริหาร. กรุงเทพฯ : สมหมายการพิมพ์, 2525.
- สวามัญศึกษา, กรม. การจัดระบบสารสนเทศของโรงเรียนประถมศึกษา ในสังกัดกรม
สวามัญศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมสวามัญศึกษา, 2538.
- สายฝน เชิงเขาว. การศึกษาการตัดสินใจสั่งการของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาเอกชน
ขนาดใหญ่. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.
- สุพรรณิ เมนะเนตร. การจัดระบบสารสนเทศในการบริหารโรงเรียนในสังกัด
กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2543.
- เสริมศักดิ์ วิชาลาภรณ์. การบริหารกิจการนักเรียน. พิษณุโลก : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ,
2520.
- หวน พันธุ์พันธ์. "การปฏิบัติงานของผู้บริหารในสถานศึกษา," มิตรครู. 23 (2524) : 17 - 20.
- อุทัย บุญประเสริฐ. ศาสตร์สาขาใหม่ที่นักบริหารควรรู้. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองสาส์นการพิมพ์,
2522.

อริปัตย์ คลี่สุนทร. Internet & Schoolnet กับการเสริมสร้างคุณภาพการศึกษาไทย. เอกสาร
ประกอบการบรรยาย เล่มที่ 3. กรุงเทพฯ : ศูนย์สารสนเทศ สป.ศธ., 2537.

Barnard., C.I. *The Function of the executive* : Cambridge : Harvard University Press,
1966.

Cassidy, Thomas Jame. In *Data for Decision in Developmint in Developing Education
System: Analysis of a Computer – Based Education Management Information
System in the Arab Republic of of Egypt.. Dissertation Abstracts Informational.*
45,5 (1990) : 2936 - A.

Cheng, Yin Cheong. *School Effectiveness and School – Based Managemint.*
A Mechanism for Developmint. London : The Falmer Press, 1966.

Dawis Willam S. *Systems Analysis and Design.* The United States Publishing Company,
1998.

Fillippo, Edwin. *Management : A Behavioral Approach,* Boston : Allyn and Bacon Inc.,
1986.

Griffiths, Daniel E. *Administrative Theory.* Englewood Cliffs, N.J. : Prentice – Hall, 1959.

Guthric, J.W. and R.J. Reed. *Education Administration and Policy.* Englewood Cliffs :
Prentice – Hall, 1986.

Gwaltney, Robert A. "A Model anagemint Information System for an Institution of Higher
Education," *Dissertation Abstracts International.* 43,5 (1982) : 1367 – A.

Hussain, K.M. *Administration Information System for Higher Education.* Paris :
Organization for Economic Co-operation and Development, 1977.

Karadima, Oscar. "Management Information System for Faculty Allocation Institution of
Higher Education : A Case Study for the University De Santiago De Chile,"
Dissertation Abstracts International. 45,8 (1984) : 2412 – A.

London, Kenneth C. and Janees p, London. *Management Information System,*
Organization and Technology, New York : MacMillan, 1994.

Nickerson, Robert C., *Computer : Concept and Application for Users.* New York : Harper
Collins Publishers Inc, 1992.

O'Brien, J.A. **Management Information System : A Managerial End User Perspective.**

(2nd ed.), Boston : Richard D. Irwin, Inc., 1993.

Senn, James A. **Information System in Management.** California : Wadsworth Publishing Company, 1978.

Simon, Herbert A. **The New Science of Management Decision.** New York : Harper & Row, 1960.

Sing, Hunser B. "Decision Making and Flow of Information : A case Management Information System at Central YMCA College," **Dissertation Abstracts International.** 42,4 (1981) : 1454 – A.

ภาคผนวก

รายชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม

1. นายทวีป เหมทานนท์	ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสะแกงาม
สำนักงานเขตบางขุนเทียน กทม.
2. นายพิเชฐ คงปัดดา	ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสะแกงาม
สำนักงานเขตบางขุนเทียน กทม.
3. ว่าที่ พ.ต. จำเริญ จันทร์เพ็ญ	ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสะแกงาม
สำนักงานเขตบางขุนเทียน กทม.
4. นางสาวอำพรพรรณ เนียมคำ	อาจารย์ 1 ระดับ 5 โรงเรียนวัดสะแกงาม
หัวหน้าสายชั้นอนุบาล 1
5. นางถนอมศรี หมดมลทิน	อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนวัดสะแกงาม
หัวหน้าสายชั้นอนุบาล 2
6. นางวรุณี อิมศรี	อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนวัดสะแกงาม
หัวหน้าสายชั้นประถมศึกษาปีที่ 1
7. นางพนิต เจริญศรี	อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนวัดสะแกงาม
หัวหน้าสายชั้นประถมศึกษาปีที่ 2
8. นางเกษมศรี กินสี	อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนวัดสะแกงาม
หัวหน้าสายชั้นประถมศึกษาปีที่ 3
9. นายสมาน ยุงสันเทียะ	อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนวัดสะแกงาม
หัวหน้าสายชั้นประถมศึกษาปีที่ 4
10. นางสาวสุทธินี กลิ่นสบ	อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนวัดสะแกงาม
หัวหน้าสายชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
11. นางพรพลัย วงศ์ศิริ	อาจารย์ 1 ระดับ 5 โรงเรียนวัดสะแกงาม
หัวหน้าสายชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
12. นายประสิทธิ์ พุ่มรินทร์	อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนวัดสะแกงาม
หัวหน้าสายชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-3

รายชื่อผู้ตอบแบบสอบถาม (ต่อ)

13. นางสาวกาญจนา เมทะนี	อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนวัดสะแกงาม
หัวหน้ากลุ่มภาษาไทย
14. นางสาวสุภัตรา พลอยบ้านแพ้ว	อาจารย์ 1 ระดับ 5 โรงเรียนวัดสะแกงาม
หัวหน้ากลุ่มคณิตศาสตร์
15. นางพิไลวรรณ สิทธิมนีวรรณ	อาจารย์ 1 ระดับ 4 โรงเรียนวัดสะแกงาม
หัวหน้ากลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
16. นายสันต์ วัดสอน	อาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนวัดสะแกงาม
หัวหน้ากลุ่มการงานพื้นฐานอาชีพ
17. นางสาวอัจฉราวดี จันทรังษี	อาจารย์ 1 ระดับ 3 โรงเรียนวัดสะแกงาม
หัวหน้ากลุ่มสร้างเสริมลักษณะนิสัย
18. นางจุฬา เล้าเอียด	อาจารย์ 1 ระดับ 5 โรงเรียนวัดสะแกงาม
หัวหน้ากลุ่มประสบการณ์พิเศษ
19. นายสมชาย ใจสุวรรณ	กรรมการโรงเรียน
20. นายไอต ใจสุวรรณ	กรรมการโรงเรียน

ที่ศธ1546.03/พิเศษ 116

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

11 กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายอุดมศักดิ์ นาคี หัวหน้าฝ่ายทดสอบและประเมินผล กองวิชาการ

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายวิชาญ กิมทรง ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสะแกงาม ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การวิเคราะห์ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดสะแกงาม” ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) ของสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. ดร.สุเมธ แยมุ่น	ประธานกรรมการ
2. ดร.ภูงศ วัฒมา	กรรมการ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พวงน้อย สุดดี	กรรมการ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์อรรสา สุขเปรม)
ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรฯ

คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2890-0841 ต่อ 508 , 521

โทรสาร 0-2890-0841 ต่อ 521

ศธ1546.03/พิเศษ 117

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

11 กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายสุธีร์ วรรัตน์ อาจารย์ใหญ่โรงเรียนวัดใหม่ยายนุ้ย

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายวิชาญ กิมทรง ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสะแกงาม ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การวิเคราะห์ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดสะแกงาม" ตามหลักสูตรครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) ของสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมีคณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. ดร.สุเมธ แย้มมนุญ	ประธานกรรมการ
2. ดร.ภูซงค์ วัฒมาญ	กรรมการ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พวงน้อย สุดดี	กรรมการ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์อรสา สุขเปรม)
ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรฯ

คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2890-0841 ต่อ 508 , 521

โทรสาร 0-2890-0841 ต่อ 521

ที่ ศธ1546.03/พิเศษ 118

สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา
1061 ถนนอิสรภาพ แขวงหิรัญรูจี
เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร 10600

11 กุมภาพันธ์ 2546

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัย

เรียน นายสิทธิชัย ลีวงเวหา ศึกษาธิการเขตบางนา

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม

ด้วย นายวิชาญ กิมทรง ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสะแกงาม ปัจจุบันกำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การวิเคราะห์ระบบสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดสะแกงาม" ตามหลักสูตร ครุศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหารการศึกษา) ของสถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา โดยมี คณะกรรมการผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ดังนี้

1. ดร.สุเมธ แยมุ่น	ประธานกรรมการ
2. ดร.ภูษงค์ วิธมาญ	กรรมการ
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์พวงน้อย สุดดี	กรรมการ

คณะกรรมการบริหารหลักสูตรฯ ได้พิจารณาเห็นว่า ท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความสามารถที่จะให้คำแนะนำอันเป็นประโยชน์ต่อการสร้างเครื่องมือวิจัยของนักศึกษาได้เป็นอย่างดี

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้เกียรติเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบเครื่องมือวิจัยดังกล่าว ขอขอบคุณอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์อรสา สุขเปรม)

ประธานกรรมการบริหารหลักสูตรฯ

คณะครุศาสตร์

โทรศัพท์ 0-2890-0841 ต่อ 508 , 521

โทรสาร 0-2890-0841 ต่อ 521

แบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัย

แบบสัมภาษณ์เพื่อการวิจัย

เรื่อง

การวิเคราะห์สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดสะแกงาม

.....

คำชี้แจง

แบบสัมภาษณ์นี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและวิเคราะห์สารสนเทศเพื่อการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียนวัดสะแกงาม สำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร

แบบสัมภาษณ์นี้แบ่งเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

ตอนที่ 2 ปัญหาในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน

ตอนที่ 3 ปัญหาของข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียน

ตอนที่ 4 ความต้องการข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียน

ผลการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นพื้นฐานสำหรับเสนอแนะการพัฒนาสารสนเทศที่เหมาะสมสำหรับการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน โดยคำนึงถึงความพร้อมและความเหมาะสมในการดำเนินงาน ซึ่งจะครอบคลุมทั้งด้านการจัดเก็บ การวิเคราะห์และรายงาน รวมทั้งวิธีการนำไปใช้และมีความพร้อมที่จะพัฒนาไปสู่ระบบฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ต่อไป

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสัมภาษณ์

1. เพศ
 - ☐ ชาย
 - ☐ หญิง

2. ปัจจุบันอายุ
 - ☐ ต่ำกว่า 30 ปี
 - ☐ 31 – 40 ปี
 - ☐ 41 – 50 ปี
 - ☐ 51 – 60 ปี

3. ระดับการศึกษา
 - ☐ ต่ำกว่าอนุปริญญา
 - ☐ อนุปริญญา
 - ☐ ปริญญาตรี
 - ☐ ปริญญาโท

4. ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง
 - ☐ ผู้อำนวยการ
 - ☐ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ
 - ☐ หัวหน้าหมวดวิชา
 - ☐ หัวหน้าสายชั้น
 - ☐ คณะกรรมการโรงเรียน

ตอนที่ 2 ปัญหาในการตัดสินใจของผู้บริหารโรงเรียน

รายการ	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ปัญหาในการตัดสินใจของผู้บริหาร 1. การตัดสินใจโดยขาดข้อมูลข่าวสารที่มีคุณภาพ 2. การตัดสินใจโดยขาดข้อมูลของผู้ปฏิบัติงาน 3. การตัดสินใจโดยไม่มีข้อมูล 4. การตัดสินใจโดยมีข้อมูลไม่เพียงพอ 5. มีข้อมูลมากเกินไปในการตัดสินใจแต่ละครั้ง 6. การตัดสินใจโดยข้อมูลที่ไม่ผ่านการวิเคราะห์ 7. การตัดสินใจโดยไม่มีส่วนร่วม 8. การมอบภาระหน้าที่ไม่ตรงกับความรู้ 9. ครูต้องรับหน้าที่อื่นมาก นอกเหนือจากการสอน 10. ระเบียบข้อบังคับของทางราชการบางประการ ไม่เอื้อต่อการปฏิบัติและการตัดสินใจ					

ตอนที่ 3 ปัญหาของข้อมูลสารสนเทศในการบริหารโรงเรียน

รายการ	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ขั้นการเก็บรวบรวมข้อมูล 1. มีการมอบหมายบุคลากรให้มีหน้าที่เก็บรวบรวมข้อมูล 2. ขาดบุคลากรที่มอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่เก็บรวบรวมข้อมูล 3. บุคลากรที่รับผิดชอบขาดความรู้ ความเข้าใจในการเก็บรวบรวมข้อมูล 4. มีการกำหนดรายการข้อมูลที่จะเก็บรวบรวม 5. การเก็บรวบรวมข้อมูลไม่เป็นระบบ 6. มีการกำหนดระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 7. แหล่งข้อมูลกระจัดกระจาย 8. การเก็บรวบรวมข้อมูลล่าช้าไม่ทันสมัย					
ขั้นการตรวจสอบข้อมูล 1. บุคลากรผู้มีหน้าที่ตรวจสอบข้อมูล ขาดความรู้และประสบการณ์ในการทำงาน 2. การตรวจสอบข้อมูลไม่ทันเวลา ไม่เป็นปัจจุบัน 3. ให้ความสำคัญในการตรวจสอบข้อมูลอย่างถูกต้อง 4. กำหนดเวลาแล้วเสร็จ ในการตรวจสอบข้อมูล					
ขั้นการประมวลผลข้อมูล 1. ขาดบุคลากรที่มีความรู้และประสบการณ์ในการประมวลผลข้อมูล 2. มีการฝึกอบรม ชี้แจง ให้ความรู้แก่บุคลากรผู้จะปฏิบัติงาน ในด้านการประมวลผลข้อมูล 3. การจัดเก็บข้อมูลเป็นไปตามระบบ 4. ให้ความสำคัญในการประมวลผลข้อมูล					

ตอนที่ 3 (ต่อ)

รายการ	ระดับปัญหา				
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
ชั้นคลังข้อมูล 1. ขาดเจ้าหน้าที่ที่จะปฏิบัติงานการจัดเก็บข้อมูล 2. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานการจัดเก็บข้อมูล ไม่มีความรู้ความเข้าใจในการจัดเก็บข้อมูลดีพอ 3. มีการจำแนก จัดหมวดหมู่ในการจัดเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ 4. มีการปรับปรุงแก้ไขข้อมูลที่จัดเก็บไว้แล้ว ให้เป็นปัจจุบัน และทันสมัย					
ชั้นการวิเคราะห์ข้อมูล 1. ผู้ปฏิบัติงานขาดความรู้ ความเข้าใจในการวิเคราะห์ข้อมูล 2. มีการดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล 3. มีการฝึกอบรม ชี้แจง การวิเคราะห์ข้อมูล ให้ความรู้แก่บุคลากรที่จะปฏิบัติงาน 4. มีงบประมาณสนับสนุนในการปฏิบัติงาน ในการวิเคราะห์ข้อมูล					
ชั้นการนำข้อมูลไปใช้ 1. มีการใช้ประโยชน์จากข้อมูลในการตัดสินใจ 2. ข้อมูลที่มีอยู่ไม่มีประสิทธิภาพในการตัดสินใจ 3. ไม่มีการแจ้งหรือประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรในหน่วยงานทราบว่ามีข้อมูลที่จะใช้ประโยชน์ในการทำงาน 4. ข้อมูลไม่สะดวกและง่ายต่อการนำไปใช้ 5. ข้อมูลไม่เพียงพอต่อการนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจ					

ตอนที่ 4 ความต้องการข้อมูลสารสนเทศในการบริหารงานโรงเรียนแต่ละด้าน

คำชี้แจง 1. ข้อมูลสารสนเทศมีทั้งหมด 5 รายการ ได้แก่

- 1.1 ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับนักเรียน
- 1.2 ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับครู
- 1.3 ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน
- 1.4 ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับพัสดุ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ การเงินและงบประมาณ
- 1.5 ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพแวดล้อมชุมชน

2. การบริหารงานโรงเรียน แบ่งออกเป็น 6 ด้าน ได้แก่

- 2.1 ด้านวิชาการ
- 2.2 ด้านบุคลากร
- 2.3 ด้านธุรการ การเงินและพัสดุ
- 2.4 ด้านกิจการนักเรียน
- 2.5 ด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม
- 2.6 ด้านความสัมพันธ์กับชุมชน

3. ให้ท่านพิจารณาข้อมูลสารสนเทศในแต่ละรายการทั้ง 5 รายการ ว่าท่านมีความต้องการข้อมูลสารสนเทศข้อใดบ้าง ที่จำเป็นต่อการบริหารงานในโรงเรียน ในด้านที่ท่านรับผิดชอบ โดยทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องการบริหารงานโรงเรียนในด้านนั้น ๆ ที่ท่านต้องการ

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

ที่	ข้อมูลสารสนเทศ	การบริหารงานโรงเรียนด้านอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม									
		1. การจัดทำแผนผังบริเวณโรงเรียน	2. การวางแผนการใช้อาคารเรียน อาคารประกอบ ห้องปฏิบัติการ	3. การวางแผนซ่อมแซมบำรุงรักษาอาคารเรียน อาคารประกอบ	4. การเสนอของบประมาณหมวดค่าที่ดินและสิ่งก่อสร้าง	5. เกณฑ์มาตรฐาน อาคารสถานที่ อาคารประกอบ	6. การรักษาความปลอดภัยอาคารสถานที่	7. การประดับตกแต่งปลูกต้นไม้ สร้างบรรยากาศอาคารสถานที่	8. การวางแผนการใช้น้ำ	9. การวางแผนปรับปรุงบริเวณโรงเรียน	10. การจัดระบบสุขาภิบาล
1	ข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับสภาพแวดล้อม-ชุมชน										
2	อาชีพในท้องถิ่น										
3	วัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น										
4	ผู้นำในท้องถิ่น										
5	สถานที่ราชการ										
6	จำนวนสถานที่ทางศาสนา										
7	รายละเอียดเกี่ยวกับการคมนาคมในท้องถิ่น										
8	รายชื่อและจำนวนโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน										
9	จำนวนนักเรียนโรงเรียนประถมศึกษาและมัธยมศึกษาที่อยู่ในเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน										
10	จำนวนนักเรียนที่ไปเรียนนอกเขตพื้นที่บริการของโรงเรียน										
11	แหล่งอบายมุขและแหล่งเสื่อมโทรมในพื้นที่บริการ										

[illegible]

[illegible]

ประวัติของผู้วิจัย

ชื่อ	นายวิชาญ กิมทรง
วันเกิด	วันที่ 19 ธันวาคม พ.ศ. 2497
สถานที่เกิด	บ้านเลขที่ 11 หมู่ 1 ตำบลบางแก้วฟ้า อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	บ้านเลขที่ 74/2 หมู่ 2 แขวงท่าข้าม เขตบางขุนเทียน กรุงเทพฯ
ตำแหน่ง	ผู้ช่วยผู้อำนวยการโรงเรียนวัดสะแกงาม สำนักงานเขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	พ.ศ. 2513 มัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดเวฬุวนาราม อำเภอบางเลน จังหวัดนครปฐม พ.ศ. 2515 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา (ป.กศ.) วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2517 ประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง (ป.กศ.สูง) วิทยาลัยครูบ้านสมเด็จเจ้าพระยา เขตธนบุรี กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2524 การศึกษามัธยมศึกษา (กศ.บ.) วิชาเอกคณิตศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (ประสานมิตร) กรุงเทพมหานคร
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2519 ครู 2 ระดับ 2 โรงเรียนวัดบัวผัน เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ โรงเรียนวัดบัวผัน เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2535 ผู้ช่วยผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดเลา เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2541 ผู้ช่วยผู้อำนวยการ โรงเรียนวัดสะแกงาม เขตบางขุนเทียน กรุงเทพมหานคร